

ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ВІНКОВ ВЕНІАМІН ЮРІЙОВИЧ

УДК 159.955.1: 316.642.3

ДИСЕРТАЦІЯ

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБЛЕННЯ
МОЛОДІЮ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ**

19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання та відповідне джерело

_____ В. Ю. Вінков

Науковий керівник – Васютинський Вадим Олександрович, доктор психологічних наук, професор

Київ – 2020

АНОТАЦІЯ

Вінков В. Ю. Соціально-психологічні особливості вироблення уявлень молоддю про життєвий успіх. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи. – Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. – Київ, 2020 р.

Ключові слова: соціальні уявлення, життєвий успіх, уявлення про життєвий успіх, молодь, самоставлення, сенсожиттєві орієнтації, цінності.

У роботі наведено результати теоретичного і емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень молоддю про життєвий успіх, актуальність якої була зумовлена необхідністю з'ясування, що впливає на структурно-змістові характеристики цих уявлень. Виявлення таких соціально-психологічних чинників допоможуть зробити роботу психологів, соціальних працівників значно ефективнішою у консультуванні молоді, яка відчуває труднощі у самовизначенні та самореалізації.

Життєвий успіх в уявленнях молоді відображає досягнення важливих цілей у певних сферах життєдіяльності як пріоритетних для самореалізації та оцінки власного життя. Критеріями досягнутості життєвого успіху є: внутрішнє задоволення від отриманого результату відповідно до поставлених цілей; цілісна особистісна постава щодо життєвого успіху і способів його досягання як інтеріоризоване ставлення соціального оточення; соціальне схвалення результатів із боку найближчого оточення та суспільства загалом.

Центральне ядро уявлень про життєвий успіх утворює аксіологічний компонент, що відображає досягнення в різних сферах життєдіяльності молоді, які стають орієнтирами життєвого успіху і виконують оцінну, мотиваційну і регуляційну функції. До орієнтирів життєвого успіху належать: добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм, впливовість і творча самореалізація. Периферію уявлень становлять інструментальний і темпоральний

компоненти. Інструментальний компонент виконує функцію реалізації життєвих цілей і відображає засоби досягання життєвого успіху. Серед таких засобів молодь визначає удачу, власні сили, ризик, виваженість, дотримання або порушення загальноприйнятих норм і правил, соціальні зв'язки. Темпоральний компонент містить функцію оцінки досягнень у часових вимірах: ретроспективному, що відображає минулий досвід успіхів і невдач; презентативному, змістом якого є оцінка наявних успіхів і задоволеність ними; проспективному як віри в досягнення успіху в майбутньому.

Опитування 507 студентів вищих навчальних закладів показало, що найбільш поширеними орієнтирами життєвого успіху виявилися добрі взаємини та творча самореалізація, що відображає важливість для молоді налагодження взаємин зі своїм оточенням, вибору партнера для створення сім'ї, а також пошуку себе, самовизначення і планування свого майбутнього, що впливатиме на самореалізацію. Мало важливими стали соціальне визнання, багатство і впливовість, а помірною поширенню набули такі орієнтири життєвого успіху, як кар'єра, професіоналізм.

Виявлено, що в досяганні життєвого успіху більша частина опитаної молоді покладається радше на себе, ніж на соціальні зв'язки та удачу, займає виважену позицію та відкидає ризик. Водночас молодь демонструє впевненість у тому, що досягне успіхів, визнає наявність успіхів у житті, задоволена тими результатами, яких досягла. Загальноприйняті норми й правила однаковою мірою заважають і допомагають у досягненні життєвого успіху.

З'ясовано, що від того, яких життєвих орієнтирів дотримується молодь, залежить, яку роль вона відводить удачі, ризику, виваженим рішенням, соціальним зв'язкам, загальноприйнятим нормам і правилам у досягненні життєвого успіху. Роль ризику найбільше проявилася в уявленнях молоді, що зорієнтована на впливовість, тоді як молодь, для якої важливим є професіоналізм, більшого значення надає виваженим рішенням. Молодь, яка орієнтується на добрі взаємини, багатство і кар'єру, більш упевнена в успіху в майбутньому і бачить наявність суттєвих успіхів у своєму житті, на відмінну від тих, хто обрав

професіоналізм. Найбільш задоволеною своїми досягненнями є молодь, яка зорієнтована на добрі взаємини, соціальне визнання і кар'єру, а менше – ті, хто обрав професіоналізм, впливовість і творчу самореалізацію.

Констатовано роль навчальних та економічних умов у формуванні уявлень молоді про життєвий успіх, що полягає в їхньому впливі на впевненість і визнання результатів діяльності як успіху. Більш високий рівень упевненості в досягненні життєвого успіху демонструють студенти економічних спеціальностей порівняно з психологічними. На відчуття впевненості впливає рівень доходу сім'ї: молодь з більш забезпечених сімей значно впевненіше в тому, що зможе досягти життєвого успіху в майбутньому.

Розглянуто вироблення уявлень про життєвий успіх як процес зумовлення минулим досвідом успіхів і невдач та особистісними властивостями, що сформувалися під впливом цього досвіду, змісту аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів цих уявлень.

Ранній досвід невдач та успіхів, важкість і легкість досягання їх, що відбивається в спогадах респондентів у вигляді уявлень про невдачі та успіхи в минулому, постають передумовою вироблення уявлень про життєвий успіх. З'ясовано, що переважання успіхів над невдачами в минулому має позитивний вплив на всі рівні прояву самоствавлення – як на диференційованому за самоповагою, автосимпатією, самоінтересом та очікуваним ставленням від інших, так і на рівні готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я» – самовпевненості, ставлення інших, самоприйняття, самопослідовності (самокерування), самоінтересу і саморозуміння. Позитивний вплив також позначається на покращенні показників сенсожиттєвих орієнтацій – цілей, процесу, результативності життя, локусу контролю Я, локусу контролю життя та осмисленості життя загалом – і мотиваторів соціально-психологічної активності – досягнення успіху загалом, прагнення до влади, тенденції до афіліації. Натомість переважання невдач у минулому негативно впливає на всі аспекти самоствавлення, що особливо знаходить вияв у посиленні самозвинувачення молоді, а також у

погіршенні показників сенсожиттєвих орієнтацій і мотиваторів соціально-психологічної активності.

Побудовано теоретико-емпіричну модель вироблення уявлень про життєвий успіх, яка включає два напрями. Перший – індивідуально-змістовий – визначає вплив особистісних властивостей на індивідуальні за характером компоненти уявлень – інструментальний, змістом якого є такі способи досягання життєвого успіху, як наражання на ризик – убезпечення себе від ризику і сподівання на удачу – покладання на власні сили, і темпоральний, що містить почуття задоволеності або незадоволеності досягненнями і наявності або браку їх на теперішній час (презентативний вимір) і впевненості або невпевненості в досягненні життєвого успіху в майбутньому (проспективний вимір). Загалом виявлено, що самоповага як аспект самоствавлення, а також локус контролю Я і загальний показник осмисленості життя, як складові сенсожиттєвих орієнтацій є провідними чинниками вироблення проспективного виміру уявлень про життєвий успіх. Вплив на інші компоненти уявлень не є однозначним і має гетерогенний характер, тобто вироблення змісту цих уявлень залежить від різних особистісних властивостей.

Другий – соціально-змістовий, що поєднує вплив особистісних чинників на соціальні за характером компоненти уявлень – аксіологічний, зміст якого становлять орієнтири життєвого успіху, і частково інструментальний, що містить способи досягання життєвого успіху, серед яких нехтування – дотримання загальноприйнятих правил і покладання на соціальні зв'язки – на самого себе.

У кожній групі молоді, виділеної за минулим досвідом успіхів і невдач, проявилися свої особливості зумовлення уявлень про життєвий успіх.

У молоді з досвідом невдач найбільш чутливими орієнтирами життєвого успіху, що підпадають під вплив особистісних чинників, виявилися соціальне визнання, багатство і кар'єра. Такий досвід спричинює соціально-компенсаторний характер розвитку цих уявлень, що проявилось в: зумовленні вибору соціального визнання негативними аспектами самоствавлення (високим рівнем самозвинувачення, браком інтересу до себе, негативним ставленням інших);

зростанні значення кар'єри внаслідок посилення конформістських установок молоді, що має проблеми із самовизначенням; заміщенні потреби в позитивному ставленні інших прагненням до багатства. Виявлені залежності дали підставу виділити *соціально-компенсаторні особливості* вироблення уявлень про життєвий успіх, які полягають у тому, що досвід невдач зумовлює вплив негативних особистісних властивостей на зміст аксіологічного компоненту уявлень.

У виборі способів досягання життєвого успіху мають місце знецінення загальноприйнятих правил у результаті зниження симпатії до себе та посилення ролі соціальних зв'язків через вплив негативних аспектів самоствавлення (брак самовпевненості, самоприйняття, самоінтерес). Такі тенденції характеризують *маніпулятивно-орієнтаційні особливості* вироблення уявлень, що відображають вплив досвіду невдач і негативних аспектів самоствавлення на зміст інструментального компоненту.

Досвід важкого досягання успіхів проявився в посиленні впливу цінностей доброзичливості на вибір добрих взаємин та професіоналізму і цінностей влади на вибір багатства і впливовості як орієнтирів життєвого успіху, а також тенденції до знецінення соціального визнання внаслідок зміцнення впевненості в позитивному ставленні найближчого оточення. Вибір багатства і впливовості характеризує *владно-статусні особливості* вироблення уявлень, як результату ціннісного самовизначення молоді.

Досвід легкого досягання успіхів зумовлює зростання значення соціального визнання внаслідок посилення позитивних аспектів ставлення до себе (очікуване позитивне ставлення інших і розуміння себе); посилення прагнення кар'єри на основі зростання впевненості в собі (виражений локус контролю Я, упевненість у собі); підвищення важливості професіоналізму внаслідок самовизначення і впливу цінностей самостійності; зростання значення багатства і впливовості як орієнтирів життєвого успіху внаслідок впливу цінностей влади. Це дало змогу виділити такі особливості вироблення уявлень, як *соціально-статусні*, що характеризують вплив досвіду легкого досягання успіхів на посилення важливості соціального

визнання і кар'єри для молоді з позитивними аспектами самоствалення, та *владно-статусні*, що проявляються у посилення ролі цінностей влади у виборі молоддю впливовості та багатства як орієнтирів життєвого успіху.

Для молоді з досвідом важкого або легкого досягання успіхів у минулому однаково властивими є дотримання загальноприйнятих правил і посилення орієнтації на себе, а не на соціальні зв'язки у досяганні життєвого успіху. Ця особливість відображає *нормативно-орієнтаційний характер* вироблення інструментального компоненту уявлень, проте залежно від досвіду зумовлення цього процесу відбувається з різних причин. Досвід важкого досягання успіхів зумовлює вплив позитивних аспектів ставлення до себе (очікуване позитивне ставлення інших, симпатія до себе, самоприйняття) на важливість загальноприйнятих правил, а осмислення власної життєвої позиції (наявність цілей, емоційна насиченість, результативність, осмисленість життя) – на посилення орієнтації на себе. Натомість досвід легкого досягання зумовлює вплив цінностей гедонізму на дотримання правил, а зниження самозвинувачення – на посилення орієнтації на себе.

SUMMARY

Vinkov V. Yu. Social and Psychological Peculiarities of Development of Representations about Life Success among Young People. – On the rights of the manuscript.

Dissertation for a Candidate Degree in Psychological Sciences in specialty 19.00.05 – Social Psychology; Psychology of Social Work. – Institute of Social and Political Psychology of National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, 2020.

Key words: social representations, life success, representations about life success, young people, self-attitude, meaningful life orientations, values.

The dissertation presents the results of theoretical and empirical investigation into social and psychological peculiarities of development of representations about life

success among young people, the relevance of which was due to the need to clarify what affects the structural and semantic characteristics of these representations. Identifying such social and psychological factors will help make the work of psychologists and social workers much more effective in counseling young people who have difficulty in self-determination and self-realization.

Life success in the minds of young people reflects the achievement of important goals in certain areas of life as a priority for self-realization and evaluation of their own lives. The criteria for achieving success in life are: internal satisfaction with the result in accordance with the goals; holistic personal attitude to life success and ways to achieve it as an internalized attitude of the social environment; social acceptance of the results by the immediate environment and society in general.

The axiological component of representations about life success is a central core that reflects the achievements in various life spheres of young people, which become landmarks of life success and perform evaluative, motivational and regulatory functions. This component includes: good relationships, social recognition, wealth, career, professionalism, influence and creative self-realization. The representations' periphery consists of instrumental and temporal components. The instrumental component performs the function of realizing life goals and reflects the ways of achieving life success. Among such ways, young people determine luck, their own strength, risk, judiciousness, observance or breach of generally common norms and rules, social connections. The temporal component contains the function of evaluating achievements in time dimensions: retrospective, which reflects past experiences of successes and failures; presentative, the content of which is the assessment of existing successes and satisfaction with them; prospective as a belief in future success.

A survey of 507 students showed that the most common guidelines for life success are good relationships and creative self-realization, which reflects the importance for young people of building relationships with their immediate environment, choosing a partner to start a family, and finding yourself, self-determination and planning your future that affect on self-realization. Social

recognition, wealth and influence were less important, and such landmarks of life success as career and professionalism have become moderately widespread.

It was found that most of the surveyed young people rely on themselves in achieving life success, rather than on social connections and luck, take a balanced position and reject risk. At the same time, young people show confidence that they will succeed, recognize the success in their life, satisfied with the results they have achieved. Common norms and rules equally hinder and help to achieve success in life.

It was found that the role of luck, risk, judiciousness, social connections, generally common norms and rules in achieving life success depends on choice of life landmark of young people. The role of risk is most evident for young people who oriented to influence, while young people, for whom professionalism is important, attach more importance to judiciousness. Young people who have chosen good relationships, wealth and careers are more confident of success achieving in the future and see significant success in their lives, unlike those who have chosen professionalism. The most satisfied with their achievements are young people who are focused on good relationships, social recognition and career, and less – those who have chosen professionalism, influence and creative self-realization.

The role of educational and economic conditions is important in the forming of young people's representations of life success, ones impact on confidence and recognition of performance as success. Students of economic specialties show a higher level of confidence in achieving life success compared to psychological ones. The feeling of confidence is influenced by the level of family income: young people from more affluent families are much more confident that they will be able to achieve life success in the future.

The development of representations about life success was defined as a process of determining the content of the axiological, instrumental and temporal components of these representations with past experiences of successes and failures and personal characteristics that formed under the influence of this experience.

Early experience of failure and success, difficulty and lightness of their achievement, which is reflected in the memories of respondents as representations about

past failures and successes, provides a prerequisite for the development of representations about life success. It was found that the predominance of success over failures has a positive effect at all levels of self-attitude – both at the differentiated level for self-esteem, self-sympathy, self-interest and expected attitude from others, and at the level of readiness for concrete actions in relation to their own self – self-confidence, attitude of others people, self-acceptance, self-consistency (self-management), self-interest and self-understanding. Positive effects can also be identified on improved indicators of sensory orientations – goals, process, effectiveness of life, locus of self control, locus of life control and meaningfulness of life in general – and motivators of socio-psychological activities – need for achievement, need for power, need for affiliation. The predominance of failure in the past negative impact on all aspects of self-attitude, which especially strengthens the self-blame of young people, and on the deteriorating indicators of meaningful life orientations and motivators of socio-psychological activity.

An empirical model of developing representations about life success was built, which includes two areas: individual-semantic and social-semantic directions. The first of which determines the influence of personal characteristics on individual components of representations, including instrumental and temporal. The content of the instrumental component is such ways to achieve life success as exposing oneself to risk – securing oneself from risk and hoping for luck – relying on one's own strength. The temporal component contains feelings of satisfaction or dissatisfaction with achievements and their presence or absent at present (presentative dimension) and confidence or uncertainty in achieving success in life in the future (prospective dimension).

In general it was found that self-esteem as an aspect of self-attitude, as well as the locus of self-control and the general indicator of meaningfulness of life, as components of meaningful life orientations are the leading factors in developing a prospective dimension of representations about life success.

The social-semantic direction combines influence personal factors on the social nature of the components, including axiological and instrumental. The content of the axiological component is the landmarks of life success and content of the instrumental

component contains ways to achieve life success, including neglect – observance generally common rules and relying on social connections – on oneself.

Each group of young people, distinguished with past experiences of successes and failures, showed their own peculiarities of determining representations about life success.

Among young people with experience of failure, the most sensitive landmarks of life success, which are influenced by personal factors, are social recognition, wealth and career. Such experience causes the socio-compensatory nature of the development of these representations, which manifested itself in: the choice of social recognition is as the result of influence of negative aspects of self-attitude (high level of self-blame, lack of self-interest, negative attitude of others); increasing of importance of career due to the strengthening with conformist set of young people who have problems with self-determination; replacing the need for a positive attitude of others with the desire for wealth. The revealed dependences gave reason to identify socio-compensatory peculiarities of the development of representations about life success, which are that the experience of failure determines the impact of negative personality traits on the content of the axiological component of representations.

In the choice of ways to achieve life success there is a devaluation of generally common rules as a result of reduced self-esteem and strengthening the role of social connections due to the influence of negative aspects of self-esteem (lack of self-confidence, self-acceptance, self-interest). Such tendencies characterize the manipulative-orientational peculiarities of the representations' development that reflect the influence of the experience of failures and negative aspects of self-attitude on the content of the instrumental component.

The experience of difficult success was manifested in the strengthening of the influence of the Benevolence-values of on the choice of good relations and professionalism and the Power-values – on the choice of wealth and influence as landmarks of success, as well as the tendency to devalue social recognition. The choice of wealth and influence characterizes the power-status peculiarities of the

representations' development as a result of the value self-determination of young people.

The experience of easy success leads to an increase the importance of social recognition due to the strengthening of positive aspects of self-attitude (expected positive attitude of others and self-understanding); strengthening the desire for a career based on the growth of self-confidence (pronounced locus of self-control, self-confidence); increasing the importance of professionalism due to self-determination and the influence of the Self-Direction-values; the growing importance of wealth and influence as landmarks of life success due to the influence of Power-values. This made it possible to distinguish such peculiarities of the representations' development as *socio-status*, which characterize the impact of the experience of easy achievement on the importance of social recognition and career for young people with positive aspects of self-esteem, and *power-status* peculiarities, that manifested in strengthening the role of Power-values in young people's choice of influence and wealth as landmarks of life success.

Young people with experience of difficult or easy success in the past are equally inherent to observance common rules and relying on oneself in achieving life success rather than social connections. This peculiarities reflects the *normative-orientational* nature of the development of the instrumental component of representations, but depending on the experience determining this process occurs for various reasons. The experience of difficult success determines the impact of positive aspects of attitude to themselves (expected positive attitude of others, self-sympathy, self-acceptance) on the importance of generally common rules, and the understanding of their own life position (goals, emotional saturation, effectiveness, meaningfulness of life) – on strengthening of relying on oneself. Instead, the experience of easy achievement determines the influence of the Hedonism-values on the observance of rules, and the reduction of self-blame – on the strengthening of relying on oneself.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

А) Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Вінков В. Ю. Уявлення про життєвий успіх: стан розробленості проблематики в соціальній психології / В. Ю. Вінков // Проблеми політичної психології : зб. наук. праць / Асоц. політ. психологів України, Ін-т соц. та політ. психології ; [ред. колегія : Л. А. Найдьонова, Л. Г. Чорна, І. Г. Батраченко та ін.]. – К. : Міленіум, 2015 – Вип. 2 (16). – С. 221–231.

2. Вінков В. Ю. Уявлення молоді про життєвий успіх: ціннісний аспект дослідження / В. Ю. Вінков // Наукові студії із соціальної та політичної психології : зб. статей / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – К. : Міленіум, 2018. – Вип. 40 (45) – С. 125–137.

3. Вінков В. Ю. Уявлення молоді про життєвий успіх: структурно-змістовий аспект дослідження / В. Ю. Вінков // Проблеми політичної психології : зб. наук. праць / Асоц. політ. психологів України, Ін-т соц. та політ. психології ; [ред. колегія : Л. А. Найдьонова, Л. Г. Чорна, І. Г. Батраченко та ін.]. – К. : Міленіум, 2018. – Вип. 7 (21). – С. 161–173.

4. Вінков В.Ю. Психологічні особливості уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // Український психологічний журнал / [головн. ред. В.І. Данилюк : КНУ імені Тараса Шевченка]. – К., 2018. – № 1 (7). – С. 17–29. (Index Copernicus).

5. Вінков В. Ю. Темпоральні виміри уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // Актуальні проблеми психології – К., 2019. – Т. 1, Вип. 3 (53) – С. 50–56.

Б) Опубліковані праці апробаційного характеру:

1. Вінков В. Ю. Уявлення молоді про життєвий успіх: спроба визначення орієнтирів емпіричного дослідження / В. Ю. Вінков // Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства : матер. III Всеукр.

наук.-практ. семінару (27 жовтня 2016 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2016. – С. 24–27.

2. Вінков В. Ю. Особливості функціонування соціально-психологічних механізмів формування уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку». Матер. III Всеукр. наук.-практ. конф. (10-11 жовтня 2019 року, м. Запоріжжя). – Запорізький нац. ун-т. – Запоріжжя : ЗНУ, 2019. – С. 60–62.

3. Вінков В. Ю. Соціально-психологічні механізми формування уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // Матер. II Усеукр. конгр. із соц. псих. «Соціальна психологія сьогодні: здобутки і перспективи» (7–9 листопада 2019 р.). – С. 45–48. – Режим доступу: <http://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/Theses-UCSP2019.pdf>

4. Вінков В. Ю. Особливості вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом переживання в минулому невдач / В. Ю. Вінков // Матер. IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку» (15–16 жовтня 2020 року, м. Запоріжжя). – Запорізький нац. ун-т. – Запоріжжя: ЗНУ, 2020. – С. 39–41.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	17
ВСТУП	18
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБЛЕННЯ МОЛОДДЮ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ	25
1.1. Життєвий успіх як об'єкт наукового дослідження	25
1.2. Психологічний аналіз уявлень про життєвий успіх	35
1.3. Соціально-психологічні умови розвитку уявлень молоді про життєвий успіх	48
Висновки до першого розділу	59
РОЗДІЛ 2. ЕТАПИ І ПРОЦЕДУРА ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИРОБЛЕННЯ МОЛОДДЮ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ	61
2.1. Етапи емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх	61
2.2. Обґрунтування методів емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх	64
2.3. Процедура розробки семантичного диференціала з вивчення уявлень про життєвий успіх	72
2.4. Особливості прояву структурно-змістових компонентів уявлень молоді про життєвий успіх	80
2.4.1. Структурно-змістові характеристики уявлень молоді про життєвий успіх за результатами семантичного диференціала	80
2.4.2. Соціально-психологічні характеристики молоді з різними орієнтирами життєвого успіху	89
2.4.3. Ціннісні аспекти уявлень про життєвий успіх	101
2.4.4. Соціально-психологічні особливості темпоральних вимірів уявлень молоді про життєвий успіх	109
2.4.5. Соціально-психологічні особливості вибору молоддю засобів досягання життєвого успіху	126
2.4.6. Факторна структура способів досягання життєвого успіху	134
2.4.7. Особливості співвідношення аксіологічного та інструментального компонентів уявлень про життєвий успіх	143
Висновки до другого розділу	146

РОЗДІЛ 3. ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗУМОВЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИРОБЛЕННЯ МОЛОДІУ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ	149
3.1. Вплив досвіду минулих успіхів та невдач на розвиток психологічних властивостей особистості	149
3.2. Соціально-психологічні особливості вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з різним досвідом успіхів та невдач	160
Висновки до третього розділу	185
ВИСНОВКИ	189
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	193
ДОДАТКИ	214

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДН – досвід невдач

ДВУ – досвід важкого досягання успіхів

ДЛУ - досвід легкого досягання успіхів

ВСТУП

Актуальність дослідження. Зміни, що відбулися в усіх сферах соціально-економічного життя, істотно вплинули на систему цінностей суспільства. Зсув в орієнтаціях на користь матеріальних цінностей призвів до применшення молоддю ролі соціально-психологічних чинників у плануванні власного майбутнього та досяганні життєвих успіхів. Діючи відповідно до власних уявлень про життєвий успіх, у яких найважливішою складовою виявляється матеріальне, молодь наражається на небезпеку недооцінити інші події соціального життя, які могли б відкрити для неї нові можливості особистісного розвитку. Від того, які уявлення про життєвий успіх матиме молодь, залежить те, як вона формуватиме власний життєвий шлях.

Тому важливість вивчення таких уявлень і виявлення психологічних передумов їхнього вироблення відкриє можливість надання потрібної допомоги молоді, яка відчуває складнощі у власному самовизначенні.

У психології проблема успіху досліджується в контексті життєвих домагань і мотивації особистості. Д. Мак-Клеланд і Дж. Аткинсон досліджували успіх у зв'язку з мотивацією досягнення та уникання невдач. К. Левін пов'язував успіх людини в діяльності з рівнем домагань і мотивацією досягнення, а Л. Фестінгер виводив залежність успіху або неуспіху від складності завдань і можливостей людини. В. Джеймс успіх і домагання вважав основними чинниками формування самоповаги.

У вітчизняній соціології дослідження життєвого успіху представлено працями Л. Бевзенко, О. Злобіної, Л. Сохань, А. Яреми, де життєвий успіх розглядається в контексті суспільного буття соціального суб'єкта. Л. Бевзенко зосереджує увагу на соціокультурних детермінантах життєвого успіху. О. Злобіна досліджує уявлення про життєвий успіх як регулятора поведінкових стратегій особистості. А. Ярема визначає його як сукупність індивідуальних і водночас соціально визнаних досягнень. Під життєвим успіхом звичайно розуміють досягнення особою важливих для неї цілей у

різних сферах життєдіяльності, що сприяє її становленню як особистості та самореалізації.

На сьогодні окремий аспект вивчення цієї проблеми становлять уявлення про життєвий успіх, проте результати емпіричних досліджень здебільшого описують статеві та міжпоколінні відмінності в цих уявленнях, ніж пояснюють їхнє виникнення (М. Андросенко, О. Гудзенко, К. Мелащенко, Р. Шаміонова, А. Тугушева). Проблему вироблення уявлень частково зачіпають І. Бовіна, Г. Дилігенський, Дж. Дювін, В. Дуаз, а Г. Андреева, Т. Ємельянова, В. Москаленко розглядають цей процес у контексті впливу таких інститутів соціалізації, як сім'я, школа, університет, ЗМК тощо. Унаслідок цих впливів відбуваються зміни в уявленнях про життєвий успіх, що приводить до засвоєння особою критеріїв оцінки своїх досягнень і переосмислення орієнтирів життєвого успіху, шляхів і моделей поведінки, що сприяють його досягання. Під виробленням уявлень загалом розуміють процес засвоєння нових і переосмислення або поглиблення наявних уявлень, що відбувається під час взаємодії з найближчим оточенням і внаслідок впливу певних життєвих обставин, суспільних подій (Ж.-К. Абрик, С. Московічі).

Незважаючи на велику кількість праць, присвячених вивченню уявлень про життєвий успіх, бракує досліджень, що пояснюють їхнє виникнення, а емпіричних досліджень, які вивчали б соціально-психологічні особливості вироблення цих уявлень, узагалі нема. Тому лишається відкритим питання вивчення уявлень молоді про життєвий успіх у соціально-психологічній площині та виявлення соціально-психологічних особливостей вироблення таких уявлень.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано в межах науково-дослідної роботи лабораторії психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України «Психологічні стратегії адаптації спільноти до умов і наслідків воєнного конфлікту» (2016–2018 рр., державний реєстраційний номер 0116U003300),

«Технології соціально-психологічної підтримки стигматизовуваних меншин» (2019–2021 рр., державний реєстраційний номер 0119U000139). Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (протокол № 12/16 від 06.10.2016 р.) та узгоджено бюро Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (протокол № 7 від 29.11.2016 р.).

Мета дослідження: на основі вивчення змістових і процесуальних характеристик виникнення та функціонування уявлень про життєвий успіх у молодіжному середовищі виявити соціально-психологічні особливості вироблення молоддю таких уявлень.

Об’єкт дослідження: уявлення молоді про життєвий успіх.

Предмет дослідження: соціально-психологічні особливості вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх.

Відповідно до визначених предмету і мети дослідження сформульовано такі **завдання:**

1. На основі теоретичного аналізу проблеми життєвого успіху розробити теоретичну модель уявлень про життєвий успіх і виділити їхні структурно-змістові компоненти.

2. Розробити діагностичний інструментарій для вивчення структурно-змістових компонентів уявлень про життєвий успіх та виявити найбільш поширені тенденції в уявленнях молоді про життєвий успіх.

3. Дослідити залежність структурно-змістових компонентів уявлень молоді про життєвий успіх від прояву особистісних властивостей.

4. На основі отриманих емпіричних даних визначити соціально-психологічні особливості вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з різним життєвим досвідом.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети і розв’язання завдань було використано комплекс методів:

- *теоретичні* – аналіз і синтез дали змогу визначити стан розробленості предмету дослідження; узагальнення і порівняння допомогли виділити

структурно-змістові компоненти уявлень молоді про життєвий успіх; систематизація та інтерпретація результатів наукових досліджень забезпечили можливість здійснити опис моделі зумовлення процесу вироблення молоддю таких уявлень;

- *емпіричні* – асоціативний метод, метод незакінчених речень, контент-аналіз застосовано для виявлення структурно-змістових компонентів уявлень про життєвий успіх; розроблений варіант семантичного диференціала використано для вивчення аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів цих уявлень; експертна оцінка забезпечила конструктну валідність розробленого психодіагностичного інструментарію; використання методик із самоствавлення, ціннісних і сенсожиттєвих орієнтацій та семантичного диференціала стало психодіагностичним інструментарієм для виявлення соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх;

- *математико-статистичні* – коефіцієнт рангової кореляції Спірмена – для встановлення зв'язків між соціально-психологічними властивостями і компонентами уявлень про життєвий успіх; U-критерій Манна–Вітні, H-критерій Краскела–Воллеса – для з'ясування відмінностей між різними групами молоді залежно від життєвої позиції стосовно життєвого успіху і способів та досвіду його досягання. Обчислення масиву даних відбувалося за допомогою пакету програм IBM SPSS Statistics 20.

Наукова новизна одержаних результатів.

Уперше:

- *розроблено* модель соціально-психологічного зумовлення процесу вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх на основі виявлених взаємозв'язків між структурно-змістовими компонентами уявлень про життєвий успіх і особистісними властивостями молодих людей;

- *виявлено* структурно-змістові компоненти уявлень молоді про життєвий успіх – аксіологічний (орієнтири життєвого успіху),

інструментальний (способи досягання життєвого успіху) і темпоральний (оцінка власних досягнень у часі);

- *установлено*, що центральне місце в структурі уявлень про життєвий успіх займають такі його орієнтири, як добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм, впливовість, творча самореалізація, а серед засобів досягання життєвого успіху виділено ризик, виваженість, удачу, власні зусилля, соціальні зв'язки, віру в себе, дотримання норм і правил;

- *з'ясовано* роль досвіду невдач та успіхів у виробленні уявлень про життєвий успіх, що полягає в посиленні залежності змісту уявлень від сенсожиттєвих і ціннісних орієнтацій та самоствавлення;

- *визначено* соціально-психологічні особливості вироблення уявлень молоді про життєвий успіх: *соціально-компенсаторні* (досвід невдач посилює вплив негативних особистісних властивостей на процес зумовлення змісту аксіологічного компоненту уявлень), *соціально-статусні* (досвід легкого досягання успіхів впливає на посилення важливості соціального визнання і кар'єри для молоді з позитивними аспектами самоствавлення), *владно-статусні* (досвід важкого або легкого досягання успіхів у минулому однаковою мірою спричинює посилення ролі цінностей влади у виборі молоддю впливовості і багатства як орієнтирів життєвого успіху), *маніпулятивно-орієнтаційні* (унаслідок впливу досвіду невдач у молоді з негативними аспектами самоствавлення зумовлення змісту інструментального компонента уявлень відбувається через знецінення загальноприйнятих правил і перебільшення ролі соціальних зв'язків), *нормативно-орієнтаційні* (під впливом позитивного самоствавлення та осмисленої життєвої позиції підвищується значення загальноприйнятих правил і посилюється орієнтація на себе, а не на соціальні зв'язки в досяганні життєвого успіху).

Поглиблено уявлення:

- про зміст понять «успіх», під яким розуміється позитивне завершення будь-якої діяльності відповідно до раніше сформованого плану

дій для отримання очікуваного результату, і «життєвий успіх», що відображає досягнення важливих цілей у певних сферах життєдіяльності, що були обрані молоддю в процесі самовизначення як пріоритетні для їхньої самореалізації, та оцінку на основі цих досягнень власного життя загалом.

Практичне значення одержаних результатів. Основні теоретичні положення та висновки як результат дослідження змісту уявлень молоді про життєвий успіх та соціально-психологічні особливості вироблення цих уявлень може бути покладено в розробку програм у сфері соціальної політики, спрямованих на всебічний розвиток та самореалізацію молоді. Отримані результати будуть корисними для психологів, соціологів, соціальних працівників і працівників тих професій, які безпосередньо працюють із молоддю. Знання про структурно-змістові компоненти уявлень про життєвий успіх і соціально-психологічні особливості їхнього вироблення дадуть змогу розробити комплекс рекомендацій щодо впровадження соціальних програм активної допомоги молоді, яка переживає труднощі в плануванні власного майбутнього. Розроблений психодіагностичний інструментарій може становити методичну основу подальших досліджень стратегій досягнення молоддю життєвого успіху. Теоретичний та емпіричний матеріал може стати корисним у процесі розробки та викладання навчальних курсів із загальної, соціальної психології, психодіагностики та психологічного консультування.

Результати дисертаційної роботи **впроваджено** в практику під час проведення психологічних заходів у вигляді лекцій, семінарів, тренінгів на розвиток особистості, самовизначення щодо життєвого успіху, оцінку власних ресурсів у плануванні свого майбутнього для підлітків і молоді (довідка № 196 від 19.10.2020 р.) та для їхніх батьків (довідка № 195 від 19.10.2020 р.), які є клієнтами соціального відділу ГО «Халом».

Апробація результатів дисертації. Основні результати теоретичного та емпіричного дослідження доповідалися й обговорювалися на III Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Психолого-економічні

вектори розвитку особистості і суспільства» (м. Запоріжжя, 2016), III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку» (Запоріжжя, 2019), VII Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених «Наукова молодь-2019» (Київ, 2019), Усеукраїнському конгресі із соціальної психології (Київ, 2019), IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку» (Запоріжжя, 2020), засіданнях лабораторії психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

Публікації. Основний зміст роботи відображено в 9 публікаціях, із них 4 статі – у наукових фахових виданнях, включених до переліку МОН України, 1 стаття – у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, 4 публікації – в інших наукових виданнях України.

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, що нараховує 171 найменування (з них 20 – англійською мовою), і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 367 сторінок, із них – 174 сторінки основного тексту. У роботі подано 49 рисунків, які займають 27 сторінок, та 10 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБЛЕННЯ МОЛОДЦЮ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ

Розділ присвячено аналізу проблеми вироблення уявлень про життєвий успіх. Висвітлено теоретико-методологічні підходи до дослідження уявлень і життєвого успіху і подано опис стану розробленості цієї проблеми у соціальній психології. На основі теоретичного аналізу описано структуру уявлень про життєвий успіх, а також розглянуто соціально-психологічні умови їхнього вироблення.

1.1. Життєвий успіх як об'єкт наукового дослідження

До проблеми досягнення життєвого успіху прикута увага як дослідників, так і звичайних людей вже не одне століття, проте універсальної теорії, яка б пояснювала причини, які впливають на успіх, ще до сих пір не винайдено. І проблема не в тому, що люди не знають, що таке успіх і як його досягти, а в тому, що кожна людина має власне бачення і міркування з того, які засоби і способи досягання для нього є найкращими. Це становить суттєву перешкоду для дослідника, незалежно від того, яку наукову школу він представляє.

У Словнику української мови слово «успіх» тлумачиться як позитивний наслідок роботи, значні досягнення, удача, а також громадське визнання, схвалення чого-небудь, чийось досягнень [133, с. 493]. Якщо звернутися до праць Грінченка Б., то похідними формами від «успіху» є слова «успіти», «успівати», «успішати», «успішитися» [132, с. 358], що свідчить про часові характеристики цього слова, а саме на своєчасність завершення роботи або отримання запланованого результату в певний строк. На цю часову характеристику в своїх дослідженнях в галузі лінгвістики звертає увагу значна кількість дослідників [75, 76]. Канова Л. вважає, що

значення цього слова утворює лексико-семантичне поле, в яке входять такі семантичні групи як «успіх – досягнення», «успіх – намагання, намір, ціль», «успіх – певне почуття, ставлення», «успіх – удача, шанс, доля», «успіх – якість, властивість», «успіх – відсутність успіху, невдача», «успіх – змагання, боротьба», «успіх – фінансове становище, прибуток» [73].

Такий широкий спектр тлумачень цього явища говорить про його багатоаспектність і різноплановість. Проте, незважаючи на досить велику кількість робіт із даної проблематики, у площині соціальної психології успіх залишається маловивченим. Тому, відповідно, висвітлення основних напрацювань із проблеми життєвого успіху в межах філософії, соціології, психології, дасть змогу глибше зрозуміти це явище.

На сьогодні прийнято вивчати проблему успіху в контексті дослідження діяльності та пов'язаних із нею наукових проблем, серед яких найбільший інтерес становили такі аспекти успіху і успішності, як результат [16, 51, 86] і характеристика діяльності [2, 42, 43, 87, 110, 117], успішність як особистісна риса [38, 42, 49, 97, 125], мотивація досягнення успіху [9, 99, 115, 122, 144, 145], образ успішної людини і уявлення про успіх в певній сфері життєдіяльності [55, 101, 106, 107, 170]. Категорію успіху Горенко О. відносить до розряду загальнонаукових, оскільки її поняттєво-смісловий каркас формується в кількох наукових галузях [45]. На думку Конюхова Т. і Конюхова Е., категорія «успіх» і її похідні лишаються недостатньо вивченою як у філософському, так і психологічному плані, а зведення розуміння успіху тільки до матеріального добробуту або кар'єри не вичерпує повністю багатоаспектність цього явища [80].

У психології проблема успіху вивчається в контексті життєвих домагань. Джеймс У. основними чинниками формування самоповаги вважав успіх і домагання [59]. Левін К. пов'язував успіх людини в діяльності з рівнем домагань і мотивацією досягнення [89]. Фестінгер Л. виводив залежність успіху або неуспіху від ступеня складності завдань і можливостей людини [140].

Макклеланд Д. досліджував успіх у контексті мотивації досягнення, проте поряд із цим виділяв ще потреби афіліації, влади та мотивацію уникання невдач. Під мотивом досягнення успіху дослідник розумів бажання людини зробити щось краще заради самого цього факту, через внутрішнє задоволення від покращення власної діяльності. Мотив досягнення він називав мотивом ефективності оскільки «робити щось краще» передбачає оцінку ефективності, тоді як досягнення – це більш широкий термін, який можна застосувати для досягнення цілей за будь-яких інших мотивів [95].

Льїна Ю. визначає успіх як діяльність, що супроводжується певним станом і спрямована зовні або всередину, а також приводить суб'єкт діяльності до бажаного результату, який перевіряється об'єктивно або суб'єктивно, з прогнозованими або допустимими витратами і на бажаний термін з можливістю виділити модель діяльності як таку, що приводить до успішних підсумків [70].

Батурин Н. вважає, що словом «успіх» позначають як реальний результат у вигляді матеріального рівня життя, соціального статусу, так і суб'єктивні переживання, пов'язані з оцінкою досягнень. Дослідник розглядає успіх як когнітивно-афективні оцінно-самооцінні комплекси, що викликають зміни в психічних процесах і справляють регулятивний та формувальний вплив на самооцінку, рівень домагань, мотивацію, атрибуцію результатів тощо. Він виділяє три складові успіху. Перша з них пов'язана з об'єктивною оцінкою результату діяльності іншої людини, який рівний або вищий за певний нормативний рівень або соціальний стандарт. Друга стосується суб'єктивної оцінки людиною своїх результатів, яких вона очікувала сама від себе. І третя відноситься до емоційного стану, який виникає в разі значущого для неї досягнення [11].

Більшістю дослідників прийнято розглядати успіх як позитивний результат діяльності в досягненні значущих для суб'єкта цілей [58, 64, 75, 82, 114]. Проте у більш детальній інтерпретації спостерігаються розбіжності в

тому, що варто визнавати за успіх і чи будь-яке досягнення є успіхом. Тому постає питання стосовно критеріїв визначення успіху.

Майже більшість дослідників сходяться до думки, що до критеріїв успіху слід віднести зовнішні, як ті, що втілюються в певних предметах або соціальних стандартах, та внутрішні, до якого відносять задоволеність життям як узагальнене відчуття вдалого і невдалого життя [93]. Ключников С. до зовнішнього критерію відносить матеріальне і соціальне благополуччя, а внутрішній пов'язує з відчуттям гармонійності свого життя, задоволеністю від набутих благ, позитивним світосприйманням, відсутністю відчуття нереалізованості, непотрібності в житті [77]. Схожої позиції дотримується Хаммер Я., що розрізняє об'єктивний успіх, критерієм якого постає оцінка результатів діяльності навколишнім оточенням, і суб'єктивний – сукупність суджень людини про її досягнення – що вимірюється ступенем задоволеності від результатів [143]. Зобов Р. відносить до цих критеріїв високі результати діяльності, повне розкриття різноманітних потенцій людини, задоволеність діяльністю, соціальне визнання, а також відсутність наслідків для психічного і фізичного здоров'я [69].

Отже це дає підстави у визначенні успіху виділити зовнішній критерій, відповідно до якого відбувається оцінка досягнення за об'єктивними ознаками у вигляді атрибутів матеріального і соціального світу, та внутрішній критерій, який втілює оцінку позитивного для себе результату в діяльності і відчуття стосовно цього досягнення стану задоволення.

Відповідність результатів діяльності до цих критеріїв забезпечує успішність, адже не весь результат можна вважати успіхом, а лише той, що позитивно оцінюється як оточенням, так і самою особою. Тому успіх – це ступінь досягання суб'єктом кінцевого результату діяльності відповідно до запланованих ним цілей, де критеріями оцінки досягнення постають вимоги самої діяльності, очікування і схвалення соціального оточення, яке задіяне в цей процес діяльності, а також власна оцінка суб'єктом результатів, що спирається на його минулий досвід.

Серед проблем дослідження успіху в діяльності особливий інтерес науковців становлять чинники його досягнення. Цій проблемі було присвячено значну кількість досліджень. Проте можна констатувати, що досі нема однозначного бачення, що є головним у досягненні успіху. Серед особистісних чинників впливу на успіх в діяльності виділяють готовність до саморозвитку [135], емоційний [142] або соціальний інтелект [129], відповідальність [93, 57], впевненість [79], рефлексію [40], самостійність [96] тощо. Такий перелік особистісних чинників свідчить про те, що наразі не існує одностайної думки, що саме впливає на успішність, і тільки створює перешкоди перед науковцем у побудові логічної теоретичної моделі досягнення успіху. Хоча в науковій літературі трапляються спроби зробити таку систематизацію особистісних властивостей і виділення на їхній основі особистісної типології.

Проблему досягнення успіху в різних сферах життєдіяльності Городняк І. розглядає передусім як проблему життєвого успіху, що у свою чергу включає успіх людини в професійній діяльності. У досягненні як професійного, так і життєвого успіху загалом важливе значення має освіта, рівень знань і досвід. На основі самооцінок визначає такі типи особистостей з використанням шкали «активності-реактивності» у досягненні успіху: реально-активний успішний тип, що за природою є діяльним, відкритим до нового, орієнтований на поглиблення знань відповідно до вимог часу і професійної діяльності та досягає успіху в професійному і повсякденному житті; потенційно-активний неуспішний тип пов'язаний з освіченістю, володінням певними знаннями і досвідом, компетентністю у певній діяльності, прагненням поглиблювати знання найближчим часом, але без реальних досягнень успіху в професійному та повсякденному житті; вимушено-активний успішний тип змушений постійно поглиблювати знання і набувати досвіду під впливом обставин, здатний досягати успіху відповідно до життєвих ситуацій, своєї професійної діяльності; потенційно-пасивний неуспішний тип задоволений рівнем своїх знань і набутим досвідом та не

прагне досягати успіху як у повсякденному житті, так і в професійній діяльності [46].

Зобов Р. вивів типологію успішності на основі співвіднесення особистих і суспільних орієнтацій. Він виділяє чотири типи особистостей: орієнтований на особистий успіх, з яких один намагається досягнути успіху соціально прийнятними шляхами, а другий – порушуючи правила й закони; ті, що орієнтовані на досягнення соціального визнання; орієнтовані на гармонійне поєднання як особистого успіху, так і соціального; і, ті, що не досягають ні особистого успіху, ні соціального визнання [69].

Дементій Л. і Нечепоренко О. пропонують співвідносити об'єктивні і суб'єктивні критерії для оцінки успішності особистості. Виділили також чотири типи: успішний, де об'єктивні й суб'єктивні оцінки про власну успішність збігаються; незадоволений тип, що оцінює себе як неуспішного, проте вирізняється серед інших тим, що володіє всіма необхідними атрибутами успішності; неуспішний оптиміст, що характеризує тих, хто за малої кількості досягнень оцінює себе як успішну людину; неуспішний, суб'єктивна оцінка якого своєї неуспішності підкріплюється низьким рівнем досягнень у реальному житті [58].

Більшість визначень успіху, які пропонуються дослідниками стосуються успіху, який досягається в конкретній діяльності. Життєвий успіх, на нашу думку, виходить за межі окремої діяльності і є ознакою певних досягнень, що визнаються в соціальному світі, і демонструє благополуччя у соціумі. А відтак життєвий успіх певним чином перегукується з визначенням соціального благополуччя, що також має суб'єктивні та об'єктивні критерії оцінки. На думку Данильченко Т. суб'єктивне соціальне благополуччя є інтегральним соціально-психологічним утворенням, що відображає суб'єктивну оцінку успішності функціонування індивіда в соціальному середовищі [53].

Найбільш дослідженим життєвий успіх є в соціології. У цій області науки успіх як результат певної діяльності мало досліджується і більшу

цікавість серед науковців викликає радше життєвий або соціальний успіх. Відповідно соціологи оцінюють життєвий успіх крізь призму соціального контексту. Ярема А. вважає, що життєвий успіх, на відмінну від поняттям «успіх», є не просто досягнутий результат певної соціальної діяльності чи проєкту, а займає одне з основних місць в системі цінностей культури, визначаючи межу життєвих прагнень та перспектив особистості. Проте в соціологічному контексті на думку автора, під цим поняттям необхідно розуміти успіх як суспільно значущий та визнаний результат соціальних дій особистості. Такої ж думки дотримується Шульга М. і вважає, що життєвий успіх має відображати результативність дій людини в соціальному середовищі, проте успіхом можна називати лише ті досягнення, що відповідають колективним уявленням, які поділяє більша частина суспільства [136].

Для того щоб досягнення набуло значення життєвого успіху, на думку Прокоф'єва А., воно має відображати відповідні аспекти. По-перше, аспект результативності дій, причиною яких є особистісні властивості і свідомі зусилля людини. По-друге, порівняльний і змагальний аспект, який проявляється в будь-якій діяльності, де суб'єкт реалізує себе і робить це краще за інших. По-третє, аспект символічного суспільного визнання, де кожний успіх має бути визнаний групою або суспільством, виходячи з наявних соціальних стандартів [121].

В оцінці життєвого успіху соціологи пропонують враховувати різні складові цього явища. Для Крамаренка К. складовими життєвого успіху є загальні норми та цінності; цілі та шляхи їх досягнення; самооцінка індивідом своїх можливостей, психологічних та фізичних ресурсів та зіставлення їх із віковими і рольовими очікуваннями соціального оточення, а також поведінковий аспект, що відображає факт засвоєння індивідом та присвоєння ним специфічних саме для даного соціуму форм діяльності [84].

Ярема А. у структурі успіху виділяє результат діяльності агента, соціальні практики, реалізація яких посприяла досягненню успіху, поле

діяльності, соціально значущу мету діяльності, засоби за допомогою яких досягнуто результату, оцінку результату з боку соціального оточення [150].

Серед вище перерахованих складових життєвого успіху можна виділити цілі, на які спрямовані зусилля індивіда, що можуть або відрізнятися від очікувань соціального оточення, або співпадати із ними. Такими цілями можуть стати гроші, багатство, матеріальні цінності, власність, проте їхній смисл і місце не обов'язково можуть відображатися в культурно заданих уявленнях про успіх, а тому їхнє досягнення і визнання соціальним оточенням в різноманітних культурних контекстах можуть суттєво відрізнятися [12, 13].

Злобіна О. вважає життєвий успіх за одну з фундаментальних культурних системотвірних категорій, навколо яких формується певний соціальний порядок, і багатство, влада та слава об'єктивно не вичерпують можливих орієнтирів успіху. Цю прогалину надолужують інші сфери – релігія і мораль, які також є джерелом можливих орієнтирів життєвого успіху. Серед переліку найважливіших ознак успіху людини вона визначила символи економічного (багатство), владного (досягнення влади), статусного (кар'єра), професійного (майстерність), соціального (визнання людей), морального (спокійне сумління), афіліативного (любов) і таланного успіху [67].

Окремий аспект вивчення життєвого успіху становлять уявлення про нього. Проте на сьогодні емпіричні дослідження, що вивчають їх, представлені небагатьма роботами, що в основному констатують та описують виявлені явища, а не пояснюють їх. Серед таких робіт варто виокремити дослідження, що розкривають статево-рольові [5, 98] та міжпоколінні [50, 71] особливості уявлень про життєвий успіх.

Так, у дослідженнях Мелащенко К. було виявлено, що жінки прагнуть реалізуватись насамперед у приватній, міжособовій сфері, тоді як чоловіків більше цікавлять досягнення в публічній (кар'єра, досягнення престижу, високого статусу тощо). Проте спостерігається відхід від традиційного

бачення самими жінками своєї ролі жінки в публічній сфері та готовність до передачі частини своїх обов'язків у приватній сфері чоловікам [98]. Андросенко М. дослідила, що успіх у чоловіків більше асоціюється з наявністю соціальних зв'язків, матеріальним забезпеченням, владою та участю в політичній діяльності, у жінок же – із наявністю здоров'я, доброї освіти і сім'ї [5].

Дослідження Гудзенко О. зосередженні головним чином на відмінностях в уявленнях між старшим і молодим поколіннями. Старше покоління пов'язує досягнення успіху з уміннями відповідати нормам, правильно користуватися вже існуючими каналами соціальної мобільності. А ось в уявленнях молоді важливу роль відіграє вміння знайти нестандартні можливості та удача. Для представників як молодого, так і старшого покоління показником успіху є високий матеріальний статус і професіоналізм. Проте міжпоколінні відмінності проявилися в тому, що для старшого покоління важливо почувати себе грамотним фахівцем, а для молодого – добре оплачуваним фахівцем [50]. Іванова Т. наголошує на тому, що однаковою мірою ознаками життєвого успіху характерними і для молодшого, і для старшого покоління є міцна сім'я, матеріальний добробут, цікава робота, кар'єра і наявність соціальних зв'язків. Відмінності проявилися лише у свободі вибору способу життя, яке цінує більше молодь, та у повазі оточення, що характерним є для старшого покоління [71].

У дослідженнях Шаміонової Р. і Тугушевої А. успіх у молоді асоціюється з особистісними властивостями (цілеспрямованість, упевненість, прагнення саморозвитку), роботою (улюблена робота, кар'єра) та характеристиками соціальних стосунків (статус у суспільстві, здатність впливати, підтримка найближчого оточення) [146].

Крім життєвого успіху, в наукових колах значний інтерес викликають такі соціальні явища, як неуспіх [14, 94], аутсайдерство [102, 6, 7], дауншифтінг [66, 72, 81], неблагополуччя [36, 53], що також зачіпають проблеми досягнення життєвого успіху. Беленок А., розглядаючи соціальний

неуспіх як результат, зумовлений індивідуальним вибором особи або витісненням із соціальної структури, також бачить його як результат множинної ідентифікації, де особа може бути успішною в одній сфері і водночас бути неуспішною в іншій. Неуспіх може бути способом морального спротиву, утвердження свого внутрішнього світу, самозахисту, викликом [14]. Аутсайдерство як форма неуспіху є результатом того, що для певної частини суспільства ціннісно-цільові установки, мотивація і засвоєні суспільні норми не здатні забезпечити легітимним способом життєвий успіх. Аутсайдерство унеможливорює саморозвиток, відсутня власна життєва позиція як результат самовизначення щодо життєвих орієнтирів [6]. Дауншифтинг – це скоріше відмова від дотримання певного способу життя внаслідок визначних досягнень у певній сфері життєдіяльності та переосмислення життєвих цілей [72]. На думку Данильченко Т., суб'єктивне соціальне неблагополуччя – психологічний стан, породжений усвідомленням особистістю неможливості змінити своє незадовільне становище через відсутність ресурсів впливу [54., с. 8].

Підсумовуючи можна зробити висновок, що хоча проблема успіху є достатньо представленою в науковій літературі, проте дослідження життєвого успіху здебільшого зосереджується в соціології, а не в психології.

Життєвий успіх визначено як досягнення особою важливих для неї цілей у різних сферах життєдіяльності, що сприяє її становленню як особистості та самореалізації. Крім внутрішнього задоволення від отриманого результату, важливим критерієм досягнення життєвого успіху є соціальне визнання, що дістає втілення в соціальних уявленнях про життєвий успіх.

1.2. Психологічний аналіз уявлень про життєвий успіх

Уявлення є достатньо розробленою категорією в психології. Серед підходів, що набули найбільшої популярності у вітчизняній психології можна

назвати діяльнісний підхід та теорію соціальних уявлень. У рамках діяльнісного підходу дослідження уявлень представлена роботами Березіної Т. [15], Василюка Ф. [22], Веккера Л. [25], Гостєва А. [47], Леонтєва О. [90], Обухова А. [116], Петухова В. [47], Рубахіна В. [], Рубінштейна С. [127], Смірнова С. [134] У межах теорії соціальних уявлень найбільш поширеними стали роботи Абрік Ж-Кл. [152], Московічі С. [108], Бангертер А. [154], Бреквел Гл. [155], Дювін Г. [158], Фарр Р. [159], Гаймелі Ч. [160], Джост Дж. [162], Роса А. [168], Валсінер Дж. [169], Велтрі Г. [171].

Рубінштейн С. розумів під уявленнями відтворений образ предмету, що постає на основі нашого минулого досвіду. Такі уявлення є сходинками або навіть цілим рядом сходинок, що ведуть від одиничного образу сприймання до узагальненого уявлення, яким оперує мислення. [127, с.]. Так само вважав Веккер Л.: «Уявлення є необхідна опосередкувальна ланка, яка замикає першосигнальні психічні процеси, організовані у форму образів різноманітних видів, і другосигнальні мисленнєві або мовленнєво-мисленнєві психічні процеси, які складають вже «спеціально людський» рівень психічної інформації». Дослідники виділили три характеристики уявлень: нестійкість – проявляється в мінливості, плинності та динамічності його частин, деталей, компонентів; узагальненість, яка спостерігається в тому, що уявлення може охопити за певною ознакою цілий клас предметів; фрагментарність – певні сторони предметів можуть бути не уявлені [25, 127].

Завалова Н., Ломов Б., Пономаренко В. розробляючи категорію образу в межах інженерної психології, вважають, що формування образів – це складний тривалий за часом процес, під час якого відображення стає все більше і більше адекватним предмету, що відображується. При цьому на кожній фазі процесу виявляються властивості предмета і уточнюються ті, які вже були виявлені. Будучи відображенням предметів об'єктивної, тобто існуючої поза свідомістю людини, дійсності, образ водночас є суб'єктивним. Науковці виділили три рівні психічного відображення: сенсорно-перцептивний, що є базовим рівнем; уявлення, що мають значення при

формуванні образів-еталонів, «когнітивних карт», концептуальних моделей, планів та інших когнітивних утворень; вербально-логічний – рівень поняттєвого відображення, раціонального пізнання.

У певному розумінні образна і поняттєва форми психічного відображення дійсності протилежні. Вони зазвичай протиставляються як чуттєве і раціональне в пізнанні, але реально в когнітивному процесі органічно взаємопов'язані: постійно переходять одна в одну [65].

На думку Гостєва А. і Рубахіна В., образи є елементами потоку свідомості, яку вони розглядають як систему, що виконує регуляційну функцію людської поведінки. Актуалізація певних видів образів залежить від ситуації, цілей і завдань діяльності на конкретний момент, мотивів, потреб, стану суб'єкта. Залежно від цих чинників психічний образ приймає найрізноманітніші суб'єктивні форми. Такі образи вони ділять на образи фізичних об'єктів та образи соціальних об'єктів [48].

Значний вплив справили ідеї Леонтьєва О. про образ світу на подальші дослідження у вітчизняній психології [14, 22, 116, 119, 48, 134]. Згідно з його ідеями, образ світу варто розглядати як квазівимір, де відбувається перехід за межі чуттєвості, від сенсорної модальності до аmodalьності. Цей квазівимір є системою значень [90, с. 251–261].

Смірнов С. також підкреслює, що ті властивості, що несуть у собі речі, мають аmodalьний характер, можуть проявити себе у взаємодії і фіксуються в поняттях мови, символах, предметах культури і є продуктами суспільно-історичного процесу, які суб'єкт засвоює в готовому вигляді. Він вважає, що в сприйманні даний не світ образів, а образ світу як цілісне утворення. Не образ постає як проміжна змінна, яка обробляє, модифікує і перетворює на чуттєвий образ сенсорні напівфабрикати внаслідок стимуляції органів відчуття, а навпаки, сенсорні напівфабрикати, знаходячи своє місце в образі світу, уточнюють і деталізують його. На противагу стимульно-реактивній схемі побудови образу і відповіді стимулу Смірнов С. вважає, що побудова образу зовнішньої реальності є головним чином актуалізація тієї чи іншої

частини образу світу, що вже має місце у свідомості людини, і це є процес уточнення, виправлення, збагачення його. Образ світу і актуалізована його частина є перманентним компонентом життєдіяльності. І предметне значення, і емоційно особистісний смисл образу передують його актуальному переживанню і задані всім контекстом діяльності, яка актуалізована частиною образу світу. Образ світу є системою очікувань, яка породжує об'єкт-гіпотези, на основі яких відбувається структурування і предметна ідентифікація окремих чуттєвих вражень [134].

Петухов В. підкреслює, що образ світу не є суто раціональною конструкцією, але відображає практичну залученість людини у світ і пов'язаний з реальними умовами її суспільного та індивідуального життя. Образ світу віддзеркалює той конкретно-історичний фон, на якому розгортається вся психічна діяльність людини. Для знайдення суб'єктом очевидних і водночас непомітних основ власного психічного життя необхідні певні обставини, що провокують зміну уявлень про звичні об'єкти, знань, способів поведінки [119].

Абульханова-Славська К., розглядаючи світ не тільки як діяльність із перетворення дійсності і створення предметів, вважає, що він включає в себе спілкування і взаємодію, а тому потребує нового розуміння для дослідження мислення. Якщо раніше вважали, що індивідуальна свідомість є всього-на-всього проєкцією суспільної свідомості, то автор пропонує не обмежувати індивідуальну свідомість лише констатувальними механізмами, змістом яких є поширений спосіб життя, мораль і традиції, правила та інструкції поведінки, ідеологія, а й розуміти індивідуальну свідомість як творчо-конструктивну, що дає змогу особі аналізувати, узагальнювати, оцінювати події світу. Тому введення поняття «соціальне мислення» окреслює коло проблем, що стосуються соціальної дійсності, ніж індивідуальне мислення, що спрямоване на розв'язання технічних, математичних та інших завдань. Конкретним предметом соціального мислення є взаємини людей, соціальні процеси, самі люди і життєвий шлях особи. Соціальним таке мислення є й за

своїми механізмами, в яких зіштовхуються дві логіки – логіка пізнання та логіка дії суб'єкта відповідно до власних цілей. Таке мислення включає дві протилежні риси: незалежність пізнання світу від суб'єкта та залежну від суб'єкта оцінку світу. Тому цінності, що задаються суспільством в індивідуальній свідомості, постають двозначно: одні цінності констатують те, що є в дійсності, а за допомогою других відбувається переосмислення дійсності [1, с. 96–118].

У західній соціальній психології значне місце займає теорія соціальних уявлень, що було закладено Московічі С. Такий підхід дасть змогу розглянути життєвий успіх не стільки як діяльність, а скільки як соціальне явище [108, 109].

Уперше існування колективних уявлень як аспекту соціального життя, на відміну від уявлень як психічного факту, обґрунтував Дюркгейм Е. Він виходив з того, що такі уявлення утворюються з відносин між індивідами і вторинними групами, що розташовуються між цим індивідом і суспільством загалом. Усі колективні уявлення мають обов'язковий характер, нав'язуються індивідам ззовні. Вони не залежать від особистої природи індивіда і причина лежить у тому, що всі індивідуальні ознаки взаємно нейтралізуються, згладжуються і зберігаються лише загальні властивості людської природи. Первісний зміст уявлень пов'язаний з числом соціальних елементів, зі способом, за яким вони згруповані і розподілені. І як тільки такий первісний зміст був утворений, колективні уявлення починають жити самостійним життям. Такі уявлення здатні притягуватися, відкидатися, утворювати між собою різного роду синтези, які визначаються їхніми природними близькими властивостями, а не станом середовища, усередині якого вони розвиваються [60].

Леві-Брюль Л. розглядав колективні уявлення як складову мислення первісних народів з їхніми віруваннями в надприродні речі. Під ними він розумів такі уявлення, що притаманні всім членам певної соціальної групи, передаються з покоління в покоління, нав'язуються окремим особам,

пробуджуючи в них відчуття поваги, страху, поклоніння стосовно певних об'єктів. Такі уявлення характеризуються низьким рівнем диференційованості для того, щоб розглядати їх незалежно від почуттів, емоцій, пристрастей. Вони відрізняються від уявлень сучасної людини тим, що для первісного мислення всяка дійсність містична, предмети, крім звичайного значення, несуть ще містичне. Цьому мисленню притаманна дещо інша логіка, ніж мисленню сучасної людини. Для нього не існує причинної залежності між подіями і явищами, воно байдуже ставиться до протиріч [88, с. 130–140].

Проте на противагу колективним уявленням Леві-Брюля Л. і Дюркгейма Е., які мають стосунок до інших (або архаїчних) суспільств, ніж сучасне суспільство, Московічі С. вважав, що соціальні уявлення включають у себе наукові переконання. Якщо колективні уявлення формуються у відносинах з реальністю, то соціальні уявлення – через взаємовпливи, через імпліцитні перемовини, в ході яких люди зобов'язують себе до особливих символічних моделей, образів, поділених цінностей. Автор порівнює соціальні уявлення з буденним знанням. Категорії, створені буденним знанням, стають загальнопоширеними і неспростовними, що іноді здаються вродженими. Люди обмінюються ними один з одним, оновлюють їх за рахунок власного досвіду, щоб за допомогою їх пояснити те, що відбувається у світі. Будь-які форми переконань, ідеологічних поглядів, знань, включаючи науку, тим чи іншим способом є соціальні уявлення. Вони модифікуються тоді, коли змінюється структура і проблеми суспільства. Крім того, ідеї революційного характеру – думки відомих філософів, рухи в мистецтві – асимілюються багатьма людьми, що накладає відбиток на манеру мислити, говорити, розуміти світ, в якому вони живуть. Соціальні уявлення є психологічним фактом у трьох відношеннях: належать усьому світу, вважаються уявленнями інших людей і груп, є особистими уявленнями [108].

Жоделе Д. вважає, що в теорії соціальних уявлень «суб'єкт» і «об'єкт» можуть наповнюватися різним змістом залежно від того, хто постає у ролі

суб'єкта – особа чи соціальна спільнота. Так, формування уявлень в індивідуального суб'єкта може розглядатися як когнітивний процес або як продукт внутрішньої психічної діяльності. Якщо ж під суб'єктом розглядається соціальна спільнота, тоді соціальні уявлення розглядаються як продукт різноманітних соціальних процесів, які відбуваються в цій групі [149, с.43].

Андреева Г. розводить соціальні уявлення від уявлень, які прийнято досліджувати в рамках загальної психології. Соціальні уявлення в її розумінні виконують такі функції: є інструментом пізнання соціального світу, за допомогою яких особа описує, класифікує, пояснює події; є способом опосередкування поведінки, що проявляється в сприянні спрямованості комунікації; є засобом адаптації наявної картини світу до змін у світі. Кожна особа інтегрує і модифікує в кожний момент соціальні форми, які створені культурою і окремими групами. Інститути влади, закони, засоби масової комунікації також впливають на ступінь модифікації понять під час перекладу їх на уявлення здорового глузду. Найголовнішим фоном, на якому це відбувається, є група, її досвід, її система уявлень, які утворилися раніше [3].

Отже теоретичне вивчення сучасного стану проблеми уявлень у вітчизняній та зарубіжній психології дало можливість виокремити два шляхи, якими може рухатися наше дослідження уявлень молоді про життєвий успіх. Перший шлях може відбуватися в межах діяльнісного підходу, досліджуючи образ світу та його елементів. Другий шлях, закладений французькими психологами і який активно розробляється у вітчизняній науці, це теорія соціальних уявлень.

Відповідно до основних завдань, які ми ставимо у своєму дослідженні, важливим аспектом, якому варто приділити увагу, є вивчення структури уявлень, що дасть змогу в подальшому визначити, які компоненти уявлень задіяні у процес вироблення уявлень про життєвий успіх і які особистісні чинники впливають на їхній зміст. Спирання на досвід вивчення структури

уявлень науковцями діяльнісного підходу і теорії соціальних уявлень дасть змогу побудувати теоретичну модель, що буде покладена в основу емпіричного дослідження.

Леонтьєв О. виділив у структурі образу три складові: чуттєву тканину, значення і особистісний смисл. Чуттєва тканина утворює чуттєвий склад конкретних образів реальності, а основною її функцією є надання реальності свідомій картині світу суб'єкта. Такі образи відрізняються за своєю модальністю, чуттєвим тоном, ступенем ясності, більшою або меншою стійкістю. Водночас кожний образ несе й іншу якість – означеність. На думку автора, значення заломлюють світ у свідомості людини, у них представлена і згорнута в матерії ідеальна форма існування предметного світу, його властивостей, зв'язків і відношень. Значення постають перед суб'єктом незалежно від нього, проте свідомість не може бути зведено лише до функціонування засвоєних ззовні значень, які керують зовнішньою і внутрішньою діяльністю суб'єкта. У свідомості суб'єкта вони набувають нових системних властивостей. Одна з них – це рух значення в бік чуттєвості предметного світу. Друга – рух у бік суб'єктивності, де відбувається втілення особистісного смислу в значеннях. Якщо чуттєвість пов'язує у свідомості суб'єкта значення із реальністю об'єктивного світу, то особистісний смисл пов'язує їх з реальністю саме його життя, з його мотивами, задоволеними чи незадоволеними потребами. Втілення особистісного смислу в значення – це тривалий, психологічно змістовний процес, що не завжди може відбутися адекватно тим значенням, що задаються ззовні. Засвоєнні суб'єктом значення в процесі спілкування і масової комунікації не завжди підкріплюються відповідним практичним життєвим досвідом, тому позбавлені цієї основи, вони демонструють нестійкість, але водночас перетворюючись на стереотипи, мають здатність до спротиву [90, с. 251–261].

Василюк Ф. вважає, що в кожному образі свідомості зовнішній світ представлений предметним змістом, світ культури – значеннями, представником мови є слово, а внутрішнього світу – особистісний смисл.

Кожна з цих інстанцій утворює вузол образу, що є граничною сутністю, де одна сторона звернена до об'єктивно існуючої реальності, а друга – до безпосередньої суб'єктивності. Всі ці вузли разом задають обсяг, що заповнюється чуттєвою тканиною [22].

Петухов В. виділяє ядерні і поверхневі структури образу. До перших відносить ті структури, які розкривають дійсні зв'язки зі світом і не залежать від рефлексії стосовно них. Відкриття світу відбувається переважно у формі специфічних переживань, почуттів внутрішньої визначеності, самоочевидності. Другі ж структури пов'язані з пізнанням світу як спеціальної мети, з побудовою менш або більш глибокого знання про нього [119].

На думку Обухова А., в образі варто виділити дві складові: базову, або інваріантну частину, яка є загальна для всіх носіїв цього образу, і варіативну, що відображає унікальний життєвий досвід суб'єкта. Інваріантна частина формується в контексті культури, відображаючи систему значень і смислів. Мінливість її визначається тією соціокультурною реальністю, в яку занурена людина. Залишаючись у своїй основі досить стійким, образ світу потерпає від постійних змін у зв'язку з об'єктивними трансформаціями буття і розвитком внутрішньої позиції особи. Конкретика змістового наповнення образу світу, окрім історичних та етнокультурних особливостей, має вікову і субкультурну специфіку [116].

Згідно з Березіною Т. образи впорядковуються в ієрархізовану структуру, де кожний вищий рівень є інтегратором нижчих рівнів на основі виділення загального серед цих образів. Дослідниця виділяє шість рівнів, кожний з яких відрізняється за ступенем узагальнення. Образи нульового рівня – це первинні чуттєві образи, що є повним відображенням дійсності. Образи п'ятого рівня виражають такі категорії загальнолюдського значення, як любов, справедливість, добро, зло. Такі узагальнення є не стільки структурними, скільки динамічними, бо формуються не шляхом накладання

структур на основі загальної ознаки, як на попередніх рівнях, а шляхом накладання відношень між цими структурами [15].

Москаленко В. і Міщенко О., крім первинних і вторинних образів, виділяють соціальні. Такі образи існують не тільки на індивідуальному рівні, а й на рівні групових та соцієтальних відносин, які утворюються у свідомості індивідів і забезпечують взаємозв'язок між ними. Утворюючись у міжособовій взаємодії як «третя реальність», соціальний образ зумовлює поєднання в систему особистості, групи і суспільства. Дослідники виокремлюють такі компоненти, як когнітивний, афективний і конативний. Когнітивний складається з окремих уявлень, слідів пам'яті, у ній спроековані колективні ідеї, сприйняті людьми в процесі суспільної практики. Емоційний відображає цінність об'єкта сприймання з огляду на ситуацію, яка в певний момент актуальна для суб'єкта. Конативна сторона постає як готовність діяти в певній ситуації.

Такий образ, як й інші різновиди образів, має ряд характеристик, що забезпечують різні функції: символічність, що дає змогу суб'єктові сприймання адекватно репрезентувати властивості об'єкта в перцептивній взаємодії, та узагальненість, що дає можливість виділити цілий клас соціальних об'єктів і явищ за певною ознакою. Особливий тип соціальних образів – це суспільні образи-ідеали, що задають світоглядні орієнтири на певні цінності суспільства. Суспільний ідеал, включаючись у світогляд людини, визначає її ціннісні орієнтації і поведінку [103, 104].

Абрик Ж.-К. виділяє в структурі соціальних уявлень центральне ядро і периферію. Формування центрального ядра залежить від історичних, соціальних та ідеологічних умов, а також строго визначається колективною пам'яттю групи. Воно стійке до змін, нечутливе до безпосереднього контексту соціальної ситуації і визначає значення цього уявлення. Периферія ж, навпаки, чутлива до зовнішніх змін, що дає змогу виконувати адаптаційну функцію стосовно соціальної реальності [152].

Піанелі К. і Саад Ф. визначають мережу соціальних уявлень як сукупність взаємопов'язаних соціальних уявлень, які поділяє певна група, структурованою спільними цінностями та ідеологією та характеризуються лексичною конгруентністю. Виявлено три типи зв'язків між уявленнями:

- відношення взаємності, що характеризуються взаємним впливом між уявленнями;
- взаємозалежні відносини, що базуються на залежності уявлень про один об'єкт від інших;
- зв'язок антонімії, яка конкретно стосується об'єктів уявлення, що мають антонімічне визначення [165].

Молінер П. запропонував матричну ядерну теорію. Ця теорія пропонує розглядати структурні елементи соціальних уявлень з точки зору трьох функцій: позначення, агрегація та збір. Перша функція ядра буде позначенням, що спиратиметься на символічні властивості основних елементів. Ядро соціальних уявлень надає словесні маркери, які дають змогу індивідам вгадати або визначити об'єкт уявлення без використання глибинних аналізів. Але важливішим моментом тут є інформативність цих словесних маркерів, ніж їхнє внутрішнє значення. Друга функція ядра полягає в агрегації і безпосередньо пов'язана з високим семантичним потенціалом елементів ядра. Основними елементами є семантичні та мисленнєві категорії, що колективно здатні фільтрувати факти та керувати спостереженнями за конкретними подіями. Третя функція – це збір, який походить від попередніх функцій. Пропонуючи групі неточні елементи характеристик, ядро забезпечить загальну матрицю, що дасть кожному змогу окремо згадати об'єкт уявлення і одночасно використати різний індивідуальний досвід. Таким чином, члени певної групи матимуть створений консенсус та індивідуальні відмінності, що інтегруються в концептуальну основу. Фактично, якщо знати всі слова певної мови не є необхідним, так само не потрібно, щоб усі члени даної групи погодилися з кожним основним елементом соціальних уявлень [163].

Узагальнюючи ідеї науковців, що займалися вивченням структури уявлень, можна сказати, що центральним компонентом уявлень про життєвий успіх є орієнтири, які, з одного боку, є елементом соціального світу і постають у вигляді соціальних уявлень [152], значення [90], інваріантної частини [116], суспільного ідеалу [104], з другого – у вигляді особистісного смислу і ставлення до суспільних ідеалів, що відображає аксіологічну сферу особистості.

На нашу думку, соціальні орієнтири становлять центральну частину в структурі уявлень про життєвий успіх. Ці орієнтири життєвого успіху, засвоюючись, починають виконувати регулятивну функцію і постають у вигляді життєвих домагань. Титаренко Т. вважає, що життєві домагання є своєрідною формою спрямованості особистості, її специфічним активатором. Життєві домагання виконують чотири функції: оцінну, стимуляційну (підштовхують, мотивують, активують розвиток), футуристичну (не відтворюють майбутнє, а радше готують, моделюють, породжують), самоконтролю (сприяє оцінці самоєфективності) [138].

Для Татенко Н. домагання життєвого успіху тотожне домагання особистості розгорнути і втілити в життя свою потенційність. Домагання життєвого успіху означає орієнтацію особистості на потенційність у виборі свого життя, усвідомлення своєї потенційності як єдиної цінності, яку слід розгорнути в практиці власного життя, щоб життя принесло успіх та задоволення [137].

Крім центрального ядра в структурі уявлень про життєвий успіх, можна виділити периферію, в яку входять засоби, способи та шляхи досягнення життєвого успіху, що можуть варіюватися залежно від соціокультурних умов. Цей аспект вивчали Валяєва О. [21], Гендін А. [39], Лотоцька Ю. [92], Рижа Ю. [128], і він становить інструментальну частину цих уявлень, завдяки чому досягаються орієнтири життєвого успіху. Інструментальний компонент уявлень про життєвий успіх відображає засоби і способи реалізації важливих

для молоді життєвих цілей у вигляді орієнтирів із врахуванням ролі різноманітних чинників у досяганні життєвого успіху.

На нашу думку, варті поглибленого емпіричного дослідження ідеї Головахи Є. і Сохань Л. в оцінці життєвого успіху. Вони запропонували застосувати два підходи: актуальний, за якими людина оцінює свої досягнення, і потенційний, в основі якої лежить життєва перспектива, плани на майбутнє. В оцінці актуального життєвого успіху застосовується соціально-статусний критерій, який зумовлений позицією людини в соціальній ієрархії, її статусом, мірою суспільного визнання того, що вона в тих чи інших сферах життя досягла певного суспільного становища, престижу, авторитету. Потенційний успіх визначається як відношення рівня домагань до наявних ресурсів. Дослідники вважають, що актуальний і потенційний життєвий успіх можуть бути зіставлені в тому разі, коли досліджується особистісний смисл і суб'єктивне значення минулого та майбутнього, а також порівнюється самооцінка життєвого успіху. Об'єктом дослідження має бути не біографія як така в реальному часі, а сформована у свідомості загальна картина життя, в якій події минулого і майбутнього утворили єдине психологічне теперішнє особистості [123].

Спираючись на їхні ідеї про поділ часу на минуле, теперішнє і майбутнє в уявленнях про життєвий успіх, можна виділити:

- ретроспективний вимір, в основі якого лежить ставлення до своїх досягнень у минулому, а саме: визнання успіху серед своїх досягнень, оцінка ефективності вкладених зусиль у досягнення успіху та оцінка складності досягнення успіху;
- презентативний, що відображає наявний стан досягнень на момент оцінки і відчуття задоволеності цими досягненнями;
- проспективний, який включає в себе віру в те, що вдасться реалізувати намічене в майбутньому та оцінку близькості в досягненнях до життєвого успіху.

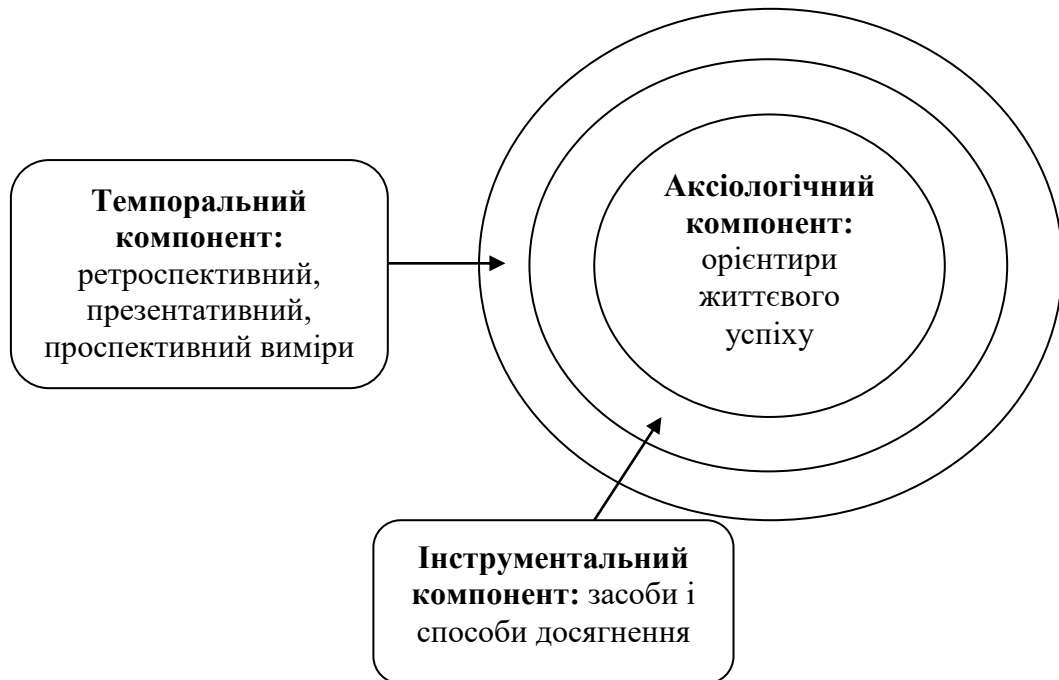

Рис. 1.2. Модель структури уявлень про життєвий успіх

Підсумовуючи вищезрозглянуте, можна сказати, що уявлення про життєвий успіх має власну структуру, центральну частину якої складають орієнтири, що є водночас елементом соціального світу і внутрішнього світу особистості. Ці орієнтири виконують кілька функцій, серед яких оцінна, що виражається в наданні оцінки досягненням у своєму житті на відповідність до запланованих цілей; мотиваційна, що спонукає особу здійснювати рух у бік реалізації цілей; і регуляційна, що впливає на шляхи досягання життєвих цілей. Периферія уявлень, що становить інструментальний компонент, виконує функцію реалізації життєвих цілей у вигляді орієнтирів різними шляхами, що можуть схвалюватися або викликати осуд з боку оточення. Цей аспект відображає чинники, способи, шляхи реалізації досягання життєвого успіху. Крім того, на периферії уявлень про життєвий успіх можна виділити темпоральний компонент, що складається з ретроспективного, презентативного і проспективного вимірів.

1.3. Соціально-психологічні умови розвитку уявлень молоді про життєвий успіх

У дослідженні уявлень про життєвий успіх неможливо оминати проблему їхнього розвитку поза соціальним контекстом. У теорії соціальних уявлень вже склалася традиція пов'язувати вироблення уявлень зі змінами, які відбуваються в соціальному середовищі [156, 163, 164, 166], де джерелами змін в уявленнях можуть бути різноманітні процеси, що відбиваються на соціальному житті групи. Серед основних чинників трансформації соціальних уявлень Полюшкевич О. вбачає зміну соціально-політичних умов, до яких особа вимушено адаптується та виробляє нові стратегії поведінки; особистісні зміни внаслідок дії різноманітних інститутів соціалізації протягом життя; індивідуально-особистісне переосмислення тих умов, у яких живе особа [120].

Джоделет Д. серед джерел розвитку соціальних уявлень називає саму групу або осіб, що належать до неї, або соціальні процеси, що є наслідками впливу ідеології, колективної пам'яті, соціальних практик, соціального контексту, умов [161]. Банчс М. вважає, що варто у дослідженні умов їхнього розвитку враховувати контекст:

- умови створення уявлень (засоби масової інформації, міжособова комунікація, мова, соціальні практики);
- умови обігу уявлень (обмін знаннями, місцезнаходження людей у природних групах, а також знаходження цих груп в певних соціальних контекстах в рамках соціальної структури);
- їхні соціальні функції (соціальна побудова реальності в соціальному обміні, розвиток особистої та соціальної ідентичності, пошук значень або вироблення знань здорового глузду) [153].

Дені Л. говорить про те, що зміст уявлень визначають соціальні практики, що зазвичай з'являються внаслідок появи важливої події або зовнішніх обставин для групи, із якими вона намагається впоратися. Це

відповідно запускає процес трансформації соціальних уявлень. Серед умов трансформації дослідник визначає настання важливої події для групи, зміни внаслідок впливу зовнішніх обставин, що розглядаються як незворотні і появи та розвиток нових практик [157].

Такої ж думки дотримується і Піанелі К., проте підкреслює, що поява соціальних практик і з ними зміни соціальних уявлень відбувається через будь-яку, але важливу подію для групи або спільноти, що незворотно змінюють соціальні або фізичні умови життя [167].

Отже, важливо підкреслити те, що ці дослідники у розвитку соціальних уявлень важливу роль відводять соціальним практикам, що виробляються внаслідок настання важливих у житті групи подій. Проте варто зауважити, що соціальні практики є тим інструментом, що дозволяє впоратися з тими подіями, що мають здатність повторюватися, і їхнє вироблення залежить від того, наскільки часто в житті групи з'являються схожі за значенням події. У протилежному випадку, коли події характеризуються разовістю у часі і не мають такої здатності до повторення, потреба у виробленні відповідних соціальних практик для групи відпадає. Тому соціальним практикам властивим є націленість на успіх у розв'язанні повсякденних, рутинних завдань, які будуть з'являтися в майбутньому і є спільними для більшості у групі.

Загалом дослідники в соціальних практиках вбачають сукупність дій і взаємодій індивідів, груп, спільнот і організацій, що забезпечують стабільне функціонування соціальних інститутів і характеризуються масовістю, відтворюваністю, усталеністю і нормативністю [10, 20, 139, 151]. Водночас соціальні практики відображують притаманні для певної культури способи досягання цілей. На думку Р. Мертона, цілі, які визначає культура пріоритетними у досяганні, і норми, що забезпечують легітимність цього процесу, разом надають форму соціальним практикам. Панівна культура акцентує увагу на певних цілях і засобах, які мають бути використано у їх досяганні, проте соціальні групи схильні обирати відповідно до цих цілей ті

засоби, що не суперечать нормам, яких вони звикли дотримуватися. Це вказує на те, що соціальні практики є тим аспектом соціальної дійсності, у якій відбиваються культурні і соціальні впливи, які можуть нести як суперечливий характер, коли культурно визначені засоби відкидаються соціальною групою у досяганні цілей, а тому змінюються соціальні практики, так і узгоджений характер, коли група дотримується тих орієнтирів, що і суспільство загалом, тому вироблені суспільством соціальні практики сприймаються соціальною групою як такі, що не суперечать їхнім нормам і приймаються за свої [100, с. 245–254].

Досягання життєвого успіху не є виключенням і становить один з різновидів соціальних практик, завдяки якій культура визначає і регламентує шляхи впровадження суспільних орієнтирів. Утілення в життя суспільних орієнтирів шляхом використання соціальних практик, що є культурно прийнятними для більшості, розцінюється оточенням за успіх і наділяє тих, хто зміг втілити ці орієнтири, високим соціальним статусом, що є ознакою суспільного визнання.

Бурд'є П. соціальні практики пов'язує з габітусом, під яким розуміє систему схем сприймання і оцінювання, ментальні структури, що утворилися в ході тривалого досвіду перебування у певній позиції в соціальному світі. Габітус є результатом інтеріоризації структур або полів соціального світу і водночас є схемою виробництва соціальних практик і уявлень, які можуть бути розпізнані тими учасниками взаємодії, що також засвоїли ці схеми. Позиція учасників взаємодії у соціальному світі зумовлена обсягом того чи іншого капіталу або співвідношенням різних видів капіталів, які є у їхньому розпорядженні, що визначає в підсумку відношення сил і розподіл влади між цими учасниками [19].

Поряд з такими видами капіталу як економічний, культурний і соціальний, існує символічний, що також надає соціальну вагу учасникам взаємодії. Символи життєвого успіху є однією з форм символічного капіталу, володіння якими визначає позицію учасника в соціальному світі. Такі

символи у підсумку конвертуються у символічний соціокультурний капітал і втілюються у таких індикаторах успіху, як авторитет, визнання, влада, довіра, популярність, престиж тощо [114].

Схожої думки дотримується Т. Шибутані, у кожному соціальному світі існують різноманітні сходи престижу і типові лінії кар'єри. Вертикальна мобільність і успіх визначаються з точки зору цінностей, які поділяють всередині цієї області. Те, що цінується в одному соціальному світі, може зовсім не цінуватися в інших [147 с. 119], тому одні символи успіху можуть бути актуальними і цінуватися в одній спільноті, а інші – ні, або навіть викликати осуд.

Можна стверджувати, що втілення суспільних орієнтирів шляхом використання наявних і визначених культурою соціальних практик в певних сферах життєдіяльності розцінюється суспільством за успіх, що приводить до посилення позиції особи або групи осіб в соціальному світі і збільшує обсяг соціального, культурного, символічного капіталів. Соціальні практики досягання життєвого успіху можна охарактеризувати як культурно визначені способи досягнення цілей, зміст яких полягає у втіленні соціальних орієнтирів легітимними засобами, що не суперечать загальноприйнятим нормам.

Проте культурна складова процесу вироблення уявлень про життєвий успіх лише означає межі і напрям розвитку в соціальному світі і визначає суспільні орієнтири і засоби їх втілення як для окремих осіб, так і соціальних груп загалом. Тоді як соціальна складова, на противагу культурній, є тим, що може відхилитися від заданої культурою траєкторії досягання цілей під впливом появи нетипових для соціального життя подій, якими неможливо опанувати прийнятими для суспільства соціальними практиками.

Протиставлення культурного і соціального є умовним і найбільше проявляється у виборі особи чи групи легітимних або ефективних засобів у досягання життєвого успіху, що не завжди співпадають. В інших же випадках вони можуть тісно пов'язаними одне з одним, що знаходимо в ідеях

Виготського С., про те, що культура є продуктом соціального життя і суспільної діяльності людини [37]. Буякас Т. і Зєвіна О. стверджують, що культура забезпечує людину зразками і засобами розв'язання життєвих завдань і регулюють індивідуальну та соціальну поведінку людини [18]. Данилюк розглядає такий зв'язок як двосторонній взаємовплив, коли соціальне може підпорядковуватися культурному, якщо культура є тим шаблоном, або схемою за якою відбуваються соціальні процеси і водночас соціальне є визначальним у формуванні культури, бо без групи людей, які задіяні в спільній діяльності, не може відбутися культурне становлення [52].

Отже виходячи з того, що культура визначає суспільні орієнтири і легітимні засоби їхнього досягання відповідно норм і правил та конструює соціальні практики як культурно визначені для більшості способи досягання життєвого успіху, можна окреслити соціокультурний рівень вироблення уявлень про життєвий успіх.

На соціально-психологічному рівні вироблення уявлень про життєвий успіх важливу роль відіграє соціальна група, яка може значно коригувати поведінку окремих її учасників і значно впливати на їхні уявлення. Унаслідок появи нетипових подій група може відкинути загальнокультурні соціальні практики як такі, що не відповідають принципам ефективності у досяганні цілей, а тому уявлення про шляхи досягання успіху будуть коригуватися залежно від позиції учасників взаємодії. У даному випадку група виконує роль соціального фільтра, завдяки чому можуть як відсіюватися загальноприйняті норми і засоби, що стають на заваді досягання життєвого успіху, так і частково або повністю прийматися ті, що сприятимуть успіхові. Або ж третій варіант, коли виробляються групові правила, що стають обов'язковими для виконання всіма учасниками цієї групи.

На думку Налчаджяна А., виконання і дотримання правил відбувається лише тоді, коли учасник вважає групу, із якою взаємодіє, референтною для себе. Відповідно завдяки цьому відбувається інтерналізація норм і цінностей групи, що у підсумку стає її внутрішнім еталоном оцінки своїх дій.

Порівняння своїх успіхів з досягненнями членів референтної спільноти може стати чинником, яке викликає амбівалентне ставлення: з одного боку, відчуття гордості, повноцінності, з другого – фрустрацію, вираженням якої є почуття провини перед членами референтної групи [111, с.108].

Андрєєва Г. підкреслює значний вплив групи на вироблення соціальних уявлень, що полягає у тому, що група фокусується на певних аспектах соціального явища; приймає або відкидає ту чи іншу інформацію і визначає рівень довіри до неї; впливає на частоту використання тих чи інших уявлень і апелює до них при прийнятті групового рішення. Московічі С. вважав, що соціальні уявлення є продуктом взаємних впливів, імпліцитних переговорів, в процесі чого люди зобов'язують один одного особливими символічними моделями, образами, цінностями. Зобов'язання себе до цього відбуваються через спільні інтерпретації та пояснення, правила і процедури, якими вони користуються у повсякденні [108].

Тому від того з якою групою особа взаємодіє і наскільки ця група є референтною для неї, часто залежить засвоєння правил і норм, яких група дотримується. Важливу роль у виробленні соціальних уявлень відіграють не тільки досвід особи чи групи, але і вся система соціальних інститутів, з якими взаємодіє особа: сім'я, школа, церква, різноманітні державні установи, ЗМІ, кожний з яких має свій вплив на картину соціального світу, які водночас можуть вносити в неї суперечності [3].

Соціальні інститути можна розглянути як систему норм, які служать для підтримки певних видів суспільної діяльності. Вони забезпечують можливість членам суспільства задовольняти потреби, стабілізують соціальні відносини, сприяють узгодженості, інтегрованості діяльності членів суспільства [105, с. 84]. Водночас вони забезпечують соціалізувальний вплив на кожного члена суспільства, що відкладає на них свій відбиток у вигляді засвоєних цінностей і моделей поведінки. Висуваючи вимоги, соціальний інститут тим самим впливає на формування уявлень про життєвий успіх, і надалі в дорослому житті особа сама обирає, що для неї буде життєвим

успіхом як підсумок того досвіду, який вона отримала. Розвиток уявлень про життєвий успіх можна прослідкувати протягом соціалізації, де в певний період набувають особливого значення певний соціальний інститут..

Першою ланкою в розвиткові уявлень про життєвий успіх є сім'я. Дослідники мотивації досягнення зазначають, що слабке або сильне афективне ядро потреби в досягненні формується рано на основі досвіду поступового засвоєння навичок регулярного харчування та контролю видільних функцій, і ця потреба підкріплюється чи придушується подальшим досвідом когнітивного розвитку. У віці 1,5–2 роки починає проявлятися у вигляді задоволення дитини від того, чи досягла результату, або незадоволення через те, що зазнала невдачі. А в 3–3,5 роки задоволення від досягнення дитина отримує вже не так від самого результату, як від того, що вона сама досягла, завдяки собі, своїм умінням. Проте потреба в досягненні формується пізніше на основі інтеграції поняття досягнення з відчуттям задоволення [95, с. 295].

Роль батьків у вихованні дітей також впливає на формування мотивації досягнення. Макклеланд Д. виявив, що високий рівень мотивації досягнення спостерігається у дітей, матері яких ставили перед ними помірні за складності завдання відповідно до їхнього вікового розвитку, виконання яких давали їм задоволення. Водночас виконання занадто легких або занадто важких завдань не давали задоволення, а тому в них і не формувалася сильна потреба в досягненні [95, с. 292]. Батьки й матері дітей із високою потребою в досягненні, також мають високий рівень такої мотивації, проте матері проявляють себе більш авторитарно, на відміну від батьків.

Крім впливу сім'ї на формування потреби в досягненні, відбувається засвоєння дитиною інформації про навколишній світ, яка постає перед нею у відфільтрованому вигляді. Сім'я, з одного боку транслює цінності суспільства, із другого – представляє свої власні, які були вироблені в процесі сімейної взаємодії.

Сім'я передає дітям ту частину культури, яка доступна тим соціальним групам, до яких належать батьки. Соціалізація не обмежується тільки навчанням і вихованням, а перебігає ненамірено. Крім безпосередніх батьківських настанов, заохочень і покарань, на дитину діють соціальні уявлення і стереотипи, які вона бачить у повсякденній поведінці батьків. Діти не тільки засвоюють явну культурну орієнтацію батьків, що проявляється в нескінченному потоці наказів, пояснень і повчань, а й активно залучаються в пошук неявних парадигм культурного оцінювання, категоризації людей і речей та ієрархізації різноманітних цілей [100].

Вимоги суспільства та вимоги сім'ї щодо дотримання норм можуть заходити в суперечності. Культурні еталони, яких дотримується сім'я, у багатьох ситуаціях визначають, як дитина інтерпретуватиме навколишній світ. Картина світу набуває й певного емоційного забарвлення: об'єктивна реальність переноситься в суб'єктивну, ставлення батьків до світу засвоюється і перетворюється на ставлення дитини. Від того, як батьки прийматимуть позицію дитини в цьому світі, залежить те, яку картину світу буде сконструйовано і чи буде вона адекватна світу, який постійно зазнає змін. Те, як батьки нав'язують дитині свої цінності, визначає, наскільки успішно дитина зможе адаптуватися до реалій життя в майбутньому.

Школа для дитини стає другим провідним інститутом соціалізації, коли референтними особами стають вчителі і деякою мірою однолітки. Сім'я так само продовжує впливати на цей процес, проте школа і ті взаємини, які встановлює дитина із однолітками і вчителями, поступово завойовую дедалі більш вагоме місце в її житті. Перед дитиною висуваються нові вимоги, які раніше могли бути не представлені в сім'ї або мали необов'язковий характер і були другорядними за своєю суттю. У школі дитина включається в новий контекст, де формуються нові уявлення про заохочення і покарання, заведені в суспільстві, а отже, й оцінка успіхів дитини формує цінність досягання цих успіхів. У початкових класах вимоги вчителів і батьків щодо досягання успіхів можуть входити у суперечності та в дечому дезорієнтовувати дитину,

коли позиція вчителя може зазнати критики з боку дорослого і, як результату, привести до втрати його авторитету перед учнями і втрати інтересу до навчання. Натомість схожа позиція і вчителя, і батьків у пред'явленні вимог до досягання успіхів у навчальній діяльності сприятиме розвитку стійкого інтересу до предмету та формуванню чітких уявлень про засоби досягання навчальних цілей.

Для дітей, крім оцінки успіхів із боку дорослих, чималого значення набуває й оцінка своїх успіхів однолітками. Спочатку оцінка стосується тих успіхів, що пов'язані з навчальним процесом, згодом із тим, як однолітки приймають дитину в своє коло і чи є вона авторитетною серед них. Для дітей важливий не стільки сам результат, а те, які переживання вони відчують у момент визнання цих досягнень однолітками. У цей момент успіх для них більше залежить від схвалення однолітками, а не від оцінки, яку виставляє вчитель [3]. З дорослішанням, крім навчальної діяльності, для підлітка стає актуальним пошук нових сфер діяльності, де вони могли б проявити себе і розвинути свої здібності. З часом вибір сфери діяльності і прагнення реалізуватися в ній змушують підлітка замислитися над тим, які особистісні якості варто проявити задля того, щоб досягти успіху.

Із закінченням школи процес формування уявлень про успіх не закінчується. Якщо сім'я і школа в основному давали готові зразки й моделі поведінки у досяганні успіху, то тепер із дорослішанням молодь має сама визначатися в тому, що для неї є життєвий успіх і які засоби варто обирати. Серед усіх запропонованих суспільством моделей успіху, їй потрібно буде, крім вибору способів досягнення успіху, перевірити їхню дієвість, результатом чого може бути відмова від тих ціннісних засад, які виявили свою недоцільність, або прийняття їх унаслідок досягнення успіху в діяльності. Вибір, який здійснює молодь у плануванні власного майбутнього, визначенні цілей і засобів, дотриманні певних норм, що часто стають на заваді досягання життєвого успіху, і поява суперечок зі своїм оточенням, характеризує процес дорослішання у ранньому юнацькому віці.

Дорослішання розглядають як соціальне визначення, у процесі якого формується життєва перспектива та світоглядницькі позиції. Характерною рисою цього періоду є формування життєвих планів, яке відбувається, з одного боку, унаслідок узагальнення життєвих цілей та становлення стійкого ядра ціннісних орієнтацій, а з другого – як результат конкретизації цілей і мотивів [78, с.190]. Життєвий план виникає тоді, коли предметом роздумів стає не тільки кінцевий результат, а й способи досягнення, ураховуючи об'єктивні і суб'єктивні ресурси, які можуть знадобитися [78, с. 191]. У період ранньої юності важливим стає самовизначення молоді.

Гінзбург М. виділяє такі його основні характеристики: являє собою потребу у формуванні смислової сфери, у якій злито уявлення про себе і про світ; орієнтоване на майбутнє; пов'язане із вибором професії і створенням сім'ї. [41, с.48].

Головним критерієм успішності самовизначення особи в юнацькому віці є переживання осмисленості власного життя, а неуспішності – переживання браку його сенсу. Другий аспект цього вікового періоду є намагання спробувати себе в різних ролях і діяльностях, що вже відображає аспект самореалізації [41, с.50]. На відмінну від тих соціально-психологічних умов, у які молодь була включена в сім'ї та школі, де соціальне оточення чітко вимагало, яку соціальну роль вона має виконувати, вона уже сама може визначати й обирати, ким їй бути в житті, яку соціальну позицію зайняти в суспільстві. Відповідно це стимулює молодь шукати ту сферу, яка б максимально сприяла процесу самореалізації та втілення тих ідеалів, які вона сповідує. У цей період молодь намічає життєві плани, де і визначає для себе пріоритети у досяганні цілей, що веде згодом до переосмислення засобів, норм та правил, яких змушує дотримуватися найближче оточення.

Залежно від намічених планів і визначених пріоритетів молодь створює сім'ю, здобуває фах в навчальному закладі, пробує себе у професійної діяльності, що, в свою чергу, збагачує її життєвий досвід.

На кожному життєвому етапі молодь змушена переживати події, що мають для неї різні наслідки і надалі розцінюється за успіх, або невдачу. Водночас такий досвід переживання успіху і визначає, що вона буде вважати для себе життєвим успіхом і до чого вона буде прагнути. Переживання успіху є процесом змін та переструктурування у внутрішньому світі особистості, що становить для неї подію [85]. Відповідно на індивідуальному рівні за переживанням успіхів або невдач відбувається переосмислення молоддю своїх уявлень про життєвий успіх, що може приводити до відмови від тих чи інших орієнтирів, засобів досягання, зміни моделі поведінки.

Отже, вироблення уявлень про життєвий успіх відбувається на трьох рівнях: соціокультурному, соціально-психологічному та індивідуальному. На соціокультурному рівні панівна культура визначає орієнтири життєвого успіху, засоби досягання та норми, яких має дотримуватися молодь. На соціально-психологічному рівні важливу роль відіграє референтна група, яка може значно коригувати поведінку окремих її учасників і значно впливати на їхні уявлення про життєвий успіх. Серед цих груп можна виділити сім'ю, шкільний клас і вчителів, однолітків, що в певний віковий період життя мають найбільший вплив на молодь. У результаті цього впливу відбуваються зміни в уявленнях про життєвий успіх, що приводить до засвоєння критеріїв оцінки особою своїх досягнень і переосмислення орієнтирів життєвого успіху. На індивідуальному рівні отриманий досвід взаємодії з різними референтними групами задає багатовекторність в уявленнях молоді про життєвий успіх і змушує або спонукає її переосмислювати пріоритетність орієнтирів життєвого успіху, засобів його досягання та правил, яким вона слідує, та відповідно планувати власне майбутнє.

Висновки до першого розділу

Теоретичний аналіз наукових джерел дав змогу констатувати важливість вивчення життєвого успіху як багатоаспектного явища, що

становить об'єкт дослідження в таких сферах наукового пізнання як лінгвістика, філософія, соціологія, психологія. Категорія «успіх» не має однозначного тлумачення в психології і соціології. Якщо в психології розгляд успіху відбувається в контексті вивчення діяльності, то соціологія більше досліджує те, як індивідуальний успіх у певній діяльності стає панівним у масовій культурі та свідомості. У психології під успіхом розуміють ступінь досягання суб'єктом кінцевого результату відповідно до запланованих ним цілей діяльності, де критеріями оцінки досягнення стають засвоєні вимоги до діяльності, очікування і схвалення соціального оточення, що задіяне в цей процес діяльності, а також власна оцінка суб'єктом своїх результатів, що виражається у почутті задоволення.

Життєвий успіх визначено як досягнення особою важливих для неї цілей у різних сферах життєдіяльності, що сприяє її становленню як особистості та самореалізації. Крім внутрішнього задоволення від отриманого результату, важливим критерієм досягнення життєвого успіху є соціальне визнання, що дістає втілення в соціальних уявленнях про життєвий успіх.

Відповідно до положень теорії соціальних уявлень, у структурі уявлень про життєвий успіх удалося виділити центральне ядро і периферію. Центральне ядро складають орієнтири життєвого успіху, що відображають аксіологічний компонент уявлень. Ці орієнтири виконують кілька функцій, серед яких оцінна, що виражається в наданні оцінки досягненням у своєму житті на відповідність до запланованих цілей, стимуляційна, що мотивує особу здійснювати рух у бік реалізації цілей, і регуляційна, що впливає на шляхи досягання життєвих цілей. Периферія уявлень, що становить інструментальний компонент, несе функцію реалізації життєвих цілей різними шляхами, що можуть бути схваленими або викликати осуд з боку оточення. Цей аспект відображає засоби і способи реалізації досягання життєвого успіху. Крім того, у периферії уявлень про життєвий успіх

виділено темпоральний компонент, що складається з ретроспективного, презентативного і проспективного вимірів.

Показано, що вироблення уявлень про життєвий успіх відбувається на трьох рівнях: соціокультурному, соціально-психологічному та індивідуальному. На соціокультурному рівні панівна культура визначає орієнтири життєвого успіху, засоби досягання та норми, яких має дотримуватися молодь. На соціально-психологічному рівні важливу роль відіграє референтна група, яка може значно коригувати поведінку окремих її учасників і значно впливати на їхні уявлення про життєвий успіх. У результаті цього впливу відбуваються зміни в уявленнях про життєвий успіх, що приводить до засвоєння критеріїв оцінки особою своїх досягнень і переосмислення орієнтирів життєвого успіху. На індивідуальному рівні отриманий досвід взаємодії з різними референтними групами задає багатовекторність в уявленнях молоді про життєвий успіх і змушує або спонукає її переосмислювати пріоритетність орієнтирів життєвого успіху, засобів його досягання та правил, яким вона слідує.

Теоретичний аналіз дав змогу закласти основу для дальшого емпіричного вивчення соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх.

РОЗДІЛ 2

ЕТАПИ І ПРОЦЕДУРА ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИРОБЛЕННЯ МОЛОДІУ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ

У розділі описано етапи емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх. Представлено основні методи і визначено психодіагностичний інструментарій, що дало змогу дослідити соціально-психологічні особливості вироблення цих уявлень. Описано процедура розробки семантичного диференціала з вивчення уявлень про життєвий успіх. Досліджено і проаналізовано структурно-змістові характеристики уявлень про життєвий успіх у молоді. Описано соціально-психологічні характеристики молоді, що є носіями уявлень про життєвий успіх.

2.1. Етапи емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх

Проведений теоретичний аналіз стану проблеми дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх дає змогу констатувати перспективність розробки цієї теми, а отже, і подальше її емпіричне вивчення. Стан розробки проблеми накреслив шлях до комплексного вивчення цієї наукової проблеми, тому відповідно до визначеної мети було поставлено такі емпіричні завдання:

1. Попередній відбір і апробація психодіагностичного інструментарію та методів емпіричного дослідження компонентів уявлень про життєвий успіх і їхнього зв'язку з соціально-психологічними властивостями.
2. Створення батареї методичного інструментарію для дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх.

3. Проведення опитування для виявлення змісту аксіологічного, інструментального та темпорального компонентів уявлень про життєвий успіх і пов'язаних соціально-психологічних характеристик молоді.
4. Обробка та інтерпретація отриманих даних емпіричного дослідження і розробка моделі соціально-психологічного зумовлення процесу вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх.
5. Опис соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх.

Визначення соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх передбачає проведення емпіричного дослідження в кілька етапів. Перший спрямовано на виявлення змісту аксіологічного, інструментального та темпорального компонентів уявлень про життєвий успіх, другий – на конструювання питальника вивчення цих компонентів, третій – дослідження пов'язаних соціально-психологічних характеристик молоді зі змістом уявлень, четвертий – опис моделі зумовлення процесу вироблення цих уявлень і визначення соціально-психологічних особливостей цього процесу.

Для виявлення структурно-змістових характеристик уявлень про життєвий успіх на *1 етапі* емпіричного дослідження було включене вивчення таких складових уявлень:

- аксіологічний компонент, а саме орієнтири життєвого успіху, відповідно до яких відбувається самовизначення молоді;
- інструментальний компонент, що включає засоби і способи досягання успіху в різних сферах життєдіяльності;
- темпоральні компонент, тобто як молодь оцінює свої успіхи в минулому, теперішньому і майбутньому.

Для виявлення цих змісту компонентів уявлень про життєвий успіх було використано асоціативний метод і метод незакінчених речень, отримані

дані яких оброблялися контент-аналізом і результатом чого став семантичний диференціал.

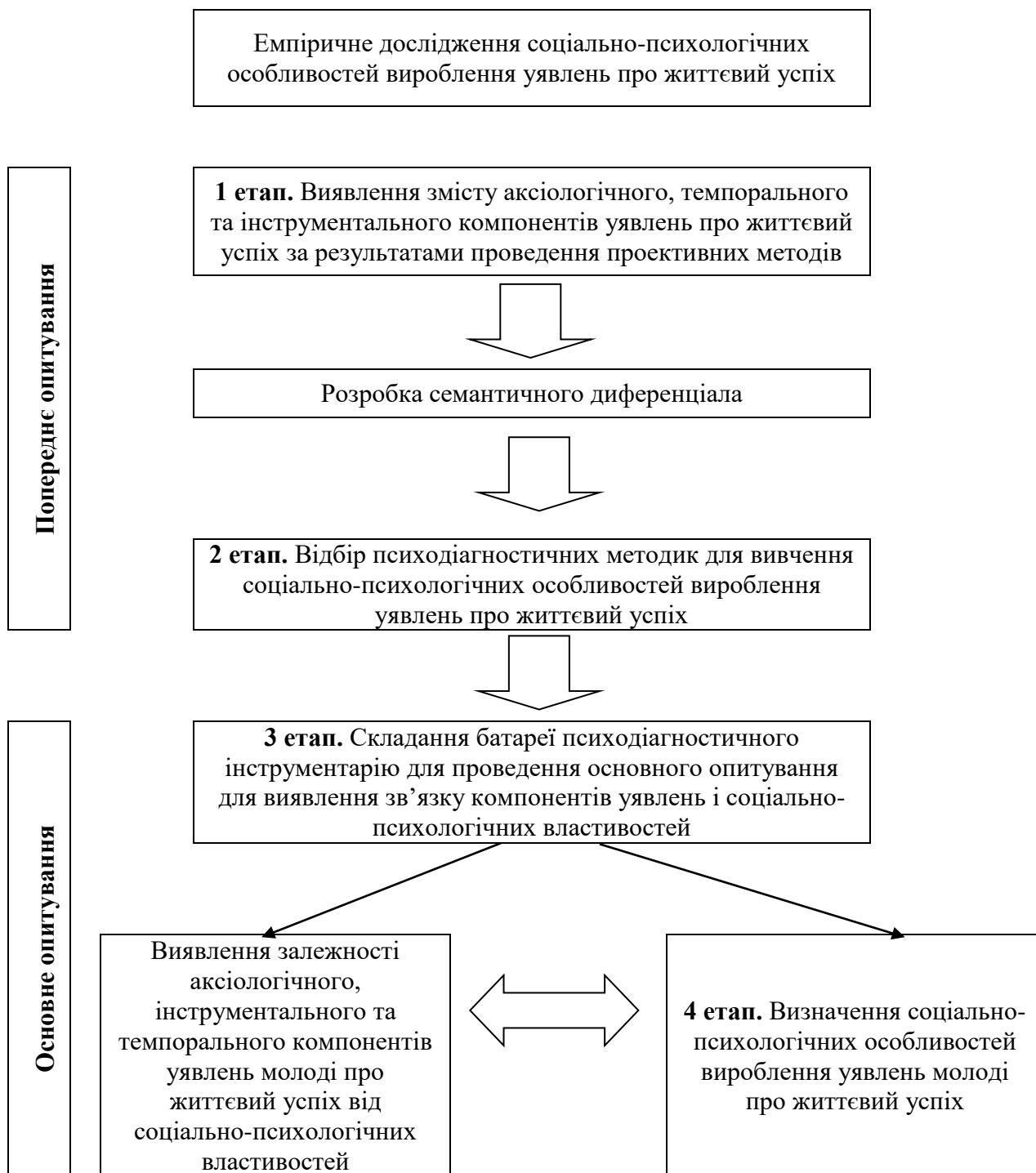

Рис. 2.1.1. Етапи емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень молоді про життєвий успіх

На 2 етапі було проведено випробування відібраних методик, показники яких мають найбільший зв'язок зі структурно-змістовими характеристиками уявлень про життєвий успіх. Серед методик, які мали

піддатися перевірці, ми виділили: «Методика діагностики рівня суб'єктивного контролю» (Дж. Роттер), «Тест-опитувальник самоствавлення» (В. Столін і С. Пантелєєв), «Методика з вивчення копінг-стратегій» (Р. Лазарус, С. Фолкман в адаптації Крюкової), «Методика Шварца з вивчення цінностей особи», «Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності» (Д. Макклеланд), «Тест сенсожиттєвих орієнтацій Д. Леонтьєва», «Опитувальник міжособових взаємин» (В. Шутц), «Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки» (К. Томас, адаптація Н.В. Гришиної), «Методика багатofакторного дослідження особистості» (Р. Кеттела).

На 3 етапі проводилося основне опитування, результатом якого стало співвіднесення виявленого змісту аксіологічного, темпорального та інструментального компонентів уявлень про життєвий успіх і соціально-психологічних властивостей молоді, що дало змогу на 4 етапі описати модель зумовлення процесу вироблення цих уявлень і виділити соціально-психологічні особливості вироблення молоддю уявлень.

Для реалізації етапів дослідження респондентами стала молодь віком від 17 до 25 років, що була опитана протягом 2016-2018 рр.

2.2. Обґрунтування методів емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх

У соціальній психології вже накопичився значний досвід використання методів, які дають змогу проаналізувати уявлення, зв'язок семантичних просторів у структурі певних уявлень [16]. Найбільш популярними у використанні серед них є семантичний диференціал [8, 63, 118, с. 62-67], психосемантичне дослідження [23, 24, с. 73-74, 44], асоціативний експеримент або тест [56, 62, 83], крім того для скорочення часу в опитуванні

великої кількості респондентів використовують стимульний матеріал у вигляді візуальних образів з інших методик [61, 68].

Отже ми визначили, що найефективнішими методами дослідження можуть бути контент-аналіз, семантичний диференціал, метод незакінчених речень, асоціативний метод, опитування, результати яких будуть оброблятися за допомогою статистичних методів – порівняльного, кореляційного та факторного аналізів.

Асоціативний метод використовують, коли вивчають зміст образів та уявлень. За інструкцією, респондентам пропонується на слова, що є стимулами, фіксувати ті образи, які спадають на думку. У нашому дослідженні цей метод надав можливість визначити сукупність понять, якими молодь позначає життєвий успіх і які становлять семантичне ядро уявлень про життєвий успіх [148, с. 324–325].

Суть *методу незакінчених речень* полягає в тому, що респондент має завершити початок речення тим закінченням, що на його думку відповідає його уявленням на задану дослідником тему. Це дало змогу виявити зміст уявлень про життєвий успіх, а саме наповненість аксіологічного, темпорального та інструментального компонентів.

Контент-аналіз дав змогу обробити отриманий масив інформації, зібраний завдяки методу вільних асоціацій та методу незакінчених речень, і поділити його за певними спільними семантичними ознаками на групи. Виокремлені семантичні групи, які найбільш часто згадувалися, лягли в розробку психодіагностичного інструментарію.

Виявлені особливості уявлень молоді про життєвий успіх, шляхи досягнення і чинники, що впливають на його досягнення, було використано в побудові *семантичного диференціала*, що дало змогу провести опитування більш широкої аудиторії. Метод семантичного диференціала широко використовують у дослідженнях, які вивчають особливості сприймання та поведінки людей, а також аналізують соціальні уявлення та особистісні смисли. Цей метод дає можливість визначати уявлення людини про своє

соціальне оточення, світ речей та себе саму, а також ставлення до цього. За допомогою цього методу не лише визначають семантичну структуру цих образів та уявлень, а й порівнюють їх між собою серед представників різних соціальних груп, виявляють соціально-психологічне підґрунтя формування цих уявлень. Перевагою цього методу є те, що він дає змогу охопити великі групи респондентів за малу кількість часу. Його застосування забезпечило вивчення аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів уявлень молоді про життєвий успіх та визначення соціально-психологічних особливостей вироблення цих уявлень.

Опитування найкраще підходить для дослідження великої кількості респондентів, що значно економить час і ресурси дослідника. Використання цього методу якнайкраще дало змогу зібрати емпіричний матеріал для аналізу і виявлення змісту уявлень про життєвий успіх, а саме аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів, і соціально-психологічних особливостей їхнього вироблення.

Для отримання вірогідних результатів було використано такі методи математичної обробки результатів емпіричного дослідження, як U-критерій Манна-Вітні, H-критерій Краскела-Воллеса, коефіцієнт рангової кореляції r_s Спірмена і коефіцієнт кореляції Пірсона та факторний аналіз.

Порівняльний аналіз між групами випробуваних, що відрізняються між собою за певними ознаками, здійснювано за допомогою статистичних непараметричних методів *U-критерій Манна-Вітні* і *H-критерій Краскела-Воллеса*. U-критерій Манна-Вітні призначений для оцінки різниці між двома групами досліджуваних за рівнем певної ознаки, що кількісно виміряна. H-критерій Краскела-Воллеса призначено для оцінки різниці між трьома і більше групами випробуваних за певною ознакою. Це дає змогу визначити, що рівень ознаки змінюється при переході від однієї групи до інших [130].

Для виявлення зв'язку між двома ознаками такими як використали *коефіцієнт рангової кореляції r_s Спірмена*. Цей критерій дає змогу визначити залежність одних ознак від інших. Від'ємне значення критерію говорить про

обернену залежність, де найменші показники однієї ознаки мають зв'язок із найбільшими показниками іншої ознаки. Позитивне значення свідчить про пряму залежність між двома ознаками.

Факторний аналіз було застосовано з метою виявлення змісту інструментального компоненту уявлення про життєвий успіх. Цей метод дає змогу скомпонувати найбільш залежні одна від одної ознаки у фактор, який можна інтерпретувати як семантичний простір, які можна трактувати як чинники досягання життєвого успіху, що складає зміст інструментального компоненту цих уявлень [112].

У нашому випадку спеціальних методик з вивчення соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх немає. Тому постала необхідність перевірити за допомогою психодіагностичних методик взаємозв'язок соціально-психологічних властивостей із компонентами уявлень про життєвий успіх, що надалі дасть змогу інтерпретувати його як процес зумовлення їхнього вироблення.

У науковій літературі часто можна знайти, що успіх пов'язаний із самоповагою, високою автосимпатією, відсутністю переживання хронічного сорому, стійкою ціннісно-сисловою сферою, наявністю сенсожиттєвих орієнтацій, позитивним ставленням до свого минулого, теперішнього та майбутнього [59, 123, 137].

Серед емпіричних досліджень значна кількість присвячена вивченню впливу успіхів у навчальній діяльності на формування особистісних властивостей. Успіх має позитивне вплив на Я-концепцію дитини, формує стійкий інтерес до предмету і позитивне ставлення до навчального процесу [126], веде до зміцнення самостійності, самоповаги, поліпшення взаємин з оточенням, гармонізації поведінки всіх учасників освітнього процесу [35]. Водночас тривалий неуспіх у навчально-професійній діяльності може стати чинником, який впливає на модальність переживання ідентичності (негативна/позитивна) і зумовлює стійкі специфічні особливості змісту особистісної ідентичності в юнацькому віці [94], а підвищення рівня

домагань щодо успіху відносно самооцінки хоч і дає підвищення продуктивності в навчанні, проте викликає зростання рівня тривожності [131].

Досвід науковців дає можливість підібрати відповідні психодіагностичні методики, тому було вирішено включити в наше емпіричне дослідження вивчення впливу самоставлення молоді, її сенсожиттєвих орієнтацій, мотивації, особистісних рис на зміст уявлень про життєвий успіх, а також використати методики у дослідженні соціально-психологічних властивостей молоді, що сприяють досягання успіхів.

За допомогою *тесту-опитувальника самоставлення В. Століна і С. Пантелєєва* [113, с. 141–157] було досліджено три рівні самоставлення, що відрізняються рівнем узагальнення:

- глобальне самоставлення, інтегральний показник самоставлення;
- самоставлення, диференційоване за самоповагою (I), автосимпатією (II), самоінтересом (III) та очікуванням ставлення до себе (IV);
- рівень готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я»: самовпевненість (1), ставлення інших (2), самоприйняття (3), самопослідовність (самокерування) (4), самозвинувачення (5), самоінтерес (6), саморозуміння (7).

Для дослідження аксіологічного компоненту уявлень про життєвий успіх ми обрали *методику Шварца з вивчення цінностей особи*. Вона являє собою шкалу виміру значущості десяти типів цінностей і складається з двох частин. У першій частині зазначено нормативні цінності особистості на рівні переконань, а також структуру цінностей, яка має найбільший вплив на всю особи, але не завжди проявляється в реальній соціальній поведінці. Ця частина опитувальника містить два переліки цінностей. Перший перелік утворюють термінальні цінності, сформульовані як іменники, а в другому – наведено інструментальні цінності, виражені як прикметники.

Другу частину опитувальника спрямовано на вивчення цінностей на рівні поведінки. Вона являє собою список із 40 описів людей, які

відповідають тому чи іншому з 10 типів цінностей. Респонденту необхідно оцінити, якою мірою описана людина схожа або не схожа на нього [74].

Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності (Д. Макклеланд) [141, с. 94-95] показує провідні потреби-мотиватори особи. Серед них є: досягнення успіху загалом, прагнення влади, тенденції до афіляції (групового визнання і поваги).

Методика з вивчення копінг-стратегій (Р. Лазарус, С. Фолкман в адаптації Крюкової) [Крюкова] вимірює частоту використання людиною восьми основних копінг-стратегій:

1. Конфронтаційний копінг – наступальні дії щодо зміни ситуації, певна ступінь ворожості та готовності до ризику;
2. Пошук соціальної підтримки – зусилля спрямовані на те, щоб знайти емоційний комфорт та інформацію від інших;
3. Планування розв'язання проблеми – довільні проблемно-сфокусовані зусилля щодо зміни ситуації, що мають на увазі аналітичний підхід до розв'язання проблеми;
4. Самоконтроль – зусилля з регулювання своїх почуттів і дій;
5. Дистанціювання – когнітивні зусилля з відокремлення від ситуації і зменшення її значущості;
6. Позитивна переоцінка – зусилля зі створення позитивного значення, фокусування на зростанні власної особистості;
7. Прийняття відповідальності – усвідомлення своєї ролі у виникненні проблеми і її розв'язання;
8. Утеча-уникання – уявне прагнення і поведінкові зусилля, спрямовані на втечу від проблеми.

Тест сенсожиттєвих орієнтацій Д. Леонтьєва є адаптованим варіантом методики «Цілі життя» Д. Крамбо і Л.Махолика і направлений на вивчення осмисленості життя. Осмисленість життя визначає сумарний показник за шкалами «цілі життя», «процес життя», «результативність», «локус контролю життя», «локус контролю Я». Під цілями життя розуміють

те, що життю надається осмисленість, спрямованість і часова перспектива. У значення процесу життя вкладають емоційну насиченість життя, сповненість сенсом, інтерес. Результативність відображає оцінку пройденого відрізка життя, відчуття того, наскільки продуктивним та осмисленим є прожите життя. Локус контролю Я показує уявлення людини про себе як сильну особистість, що здатна здійснити свободу вибору у своєму житті. Локус контролю життя – упевненість у тому, що подіями життя можна керувати [91].

Опитувальник міжособових взаємин (В. Шутц) спрямовано на вивчення особливостей міжособових взаємин у трьох сферах – «контролю», «афекту» і «включення». Кожну з них респондент оцінює за двома напрямками міжособової поведінки: думка респондента про інтенсивність своєї поведінки та оцінка очікуваної ним поведінки від оточення.

Під включенням розуміють потребу створювати й підтримувати взаємини з іншими, на основі чого виникає взаємодія і співпраця. Виражена поведінка в цій сфері включення говорить про активне прагнення належати до різних груп людей, якомога частіше бувати серед них. Очікувана поведінка від оточення показує, прагнення респондента бути запрошеним до участі в справах.

Контроль виражає прагнення мати вплив на оточення, брати під своє керівництво міжособову взаємодію. Виражена поведінка – свідчить про намагання впливати на інших, а очікувана поведінка відображає потребу в опіці, керівництві з боку оточення.

Афект пов'язано з прагненнями підтримувати теплі й дружні взаємини з оточенням. Виражена поведінка у сфері афекту говорить про бажання респондента бути в близьких взаєминах, виявляти дружні почуття до свого оточення. Очікувана поведінка пов'язана з потребою респондента в тому, щоб оточення прагнуло налагоджувати теплі й емоційні взаємини з ним.

Методику діагностики схильності особи до конфліктної поведінки (К. Томас, адаптація Н.В. Гришиної) спрямовано на виявлення типових форм поведінки в конфліктній ситуації:

- конкуренція, під якою розуміють прагнення досягнути своїх цілей на шкоду іншому;
- пристосування – принесення в жертву своїх інтересів заради іншого;
- компроміс – згоду на основі взаємних поступок, пропонування варіанту, що знімає суперечність;
- уникання – брак прагнення до кооперації і брак тенденції до досягнення своїх цілей;
- співпраця – пошук альтернативи, яка повністю задовольняє інтереси обох сторін.

Запропонована *методика багатofакторного дослідження особистості*, запропонована Р. Кеттела, призначена для вимірювання шістнадцяти факторів особистості і дає інформацію про особистісні риси, які називають конституційними факторами. Для виявлення соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх ми використали ті шкали, що вимірюють комунікативні властивості: замкнутість – товариськість, конформність – домінантність, заклопотаність – безтурботність, боязкість – сміливість, довірливість – підозріливість, наївність – проникливість, соціабельність – самодостатність [124, с. 240–260].

Отже, у нашому емпіричному дослідженні було використано такі шкали, які можуть бути тими чинниками, що зумовлюють вироблення певних компонентів уявлень про життєвий успіх: глобальне самоствавлення, самоповага, автосимпатія, самоінтерес та очікування ставлення до себе, самовпевненість, ставлення інших, самоприйняття, самопослідовність (самокерування), самозвинувачення, самоінтерес, саморозуміння, досягнення успіху загалом, прагнення влади, тенденції до афіліації, цілі життя, процес життя, результативність, локус контролю життя, локус контролю Я, виражена поведінка у сфері включення, очікувана поведінка від оточення у сфері

включення, виражена поведінка у сфері контролю, очікувана поведінка від оточення у сфері контролю, виражена поведінка у сфері афекту, очікувана поведінка від оточення у сфері афекту, конкуренція, пристосування, компроміс, уникання, співпраця, замкнутість – товарицькість, конформність – домінантність, заклопотаність – безтурботність, боязкість – сміливість, довірливість – підозріливість, наївність – проникливість, соціабельність – самодостатність.

2.3. Процедура розробки семантичного диференціала з вивчення уявлень про життєвий успіх

На першому етапі було проведено пошукове дослідження молоді з виявлення змісту уявлень про життєвий успіх і водночас підтвердження теоретичної моделі структури уявлень про життєвий успіх, у якій було виділено аксіологічний, інструментальний і темпоральний компоненти. Кількість опитаних на цьому етапі склала 50 осіб, які були студентами Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України. Зміст уявлень молоді про життєвий успіх досліджувався за допомогою методів анкетування, вільних асоціацій, незакінчених речень, експертного оцінювання. Масив даних, який було отримано в ході дослідження, оброблявся за допомогою контент-аналізу. Анкета складалася з 12 відкритих запитань, на які респонденти давали розгорнуті відповіді, що дало змогу не обмежувати їх у власному виборі. Перше завдання, в основу якого покладено асоціативний метод, потрібне було для визначення семантичного поля, що утворюється навколо категорії «успіх» (дод. А).

За асоціативним методом потрібно було написати респонденту асоціації на слово «успіх» як на слово-стимул, які відразу спадали на думку. На основі результатів контент-аналізу було визначено перелік категорій, які найбільше вжили респонденти в описі успіху, та об'єднано в групи за змістом. У підсумку було дано 102 категорії. Аналіз груп, у які об'єднано ці

категорії, дало змогу визначити частоту їхнього використання та прорангувати їх за цією частотою (дод. Б). Було виокремлено такі групи за змістом:

Сфера переживань, що характеризує успіх як емоційне переживання стану задоволення від досягнення певних цілей. Найчастіше респонденти використовували такі категорії: задоволення, упевненість, радість, щастя, піднесений настрій, благополуччя, усього 46 одиниць.

Особистісні риси, що в основному стосуються вольових якостей та обізнаності особи, без яких, на думку респондентів, складно було б досягти життєвого успіху, – 31 одиниця.

Сфера міжособових стосунків, названа у зв'язку з тим, що респонденти часто пов'язують успіх зі своїми близькими людьми або сферами, де відбувається соціальна взаємодія з ними. Найчастіше звучали такі слова: кохання, сім'я, друзі, блат, підтримка, діти – 22 одиниці.

Фінансова сфера, яка відображає рівень матеріального добробуту і досягнень у набутті дорогих речей. Респондентами було згадано достаток, гроші, матеріальне благополуччя, дім, квартира, багатство, велика зарплата – 20 одиниць.

Досягнення, що характеризує успіх як кінцевий результат у різних сферах життєдіяльності людини, – 15 одиниць.

Життєві обставини стосуються тих умов, у яких живуть ті, хто досяг успіху або характеризує саме успішне життя, – стабільність, спокій, сталість, вдале життя, час – 15 одиниць.

Сферу соціального визнання визначено як сферу, де особа отримує загальне визнання за певні успіхи. В основному було використано такі категорії: визнання, слава, відомість, повага, запитаність – 13 одиниць.

Професійна сфера, характеризує аспект досягнень у професійній діяльності. Найчастіше респонденти пов'язували успіх із бізнесом, досягненнями на роботі, перспективною і стабільною роботою – 9 одиниць.

Сфера особистісної реалізації показує важливість для респондентів розвитку власної особистості. Життєвий успіх вони згадували в контексті самореалізації, самоосвіти, духовного зростання, творчості, самоствердження – 8 одиниць.

Інші категорії, такі як влада, здоров'я, удача мали надто малу кількість згадувань і виокремилися як окремі категорії, тому їх не об'єднано з іншими категоріями в смислові групи.

Результатами аналізу цих завдань стало визначення таких сфер досягання життєвого успіху: кар'єрне зростання, особистісна реалізація, міжособові стосунки, соціальне визнання, освітньо-професійна і фінансова сфери, а також прояву особистих рис, що підтвердило попереднє проведення асоціативного методу. Інші ситуації не становили частих виборів (типових ознак) і не ввійшли в яку-небудь зі смислових груп. Чинниками досягнення успіху для респондентів стали: особистісні риси, міжособові взаємини, мотивація, віра в себе, життєві обставини та самореалізація. А ставлення оточення до тих, хто досягнув успіху, в основному позитивне, ніж негативне (39 позитивних емоційних реакцій проти 21 негативної).

Далі респондентам було запропоновано ряд незакінчених речень, які вони мали б продовжити.

1. «Коли людина досягає успіху, вона...» Продовжуючи це речення, респонденти акцентували увагу на наслідках досягнення успіху. На їхню думку, зрушення відбуваються в трьох сферах: переживань, міжособових взаємин та особистісної реалізації. У сфері суб'єктивних переживань домінують позитивні емоції, в особистісній реалізації – позитивні зрушення, тоді як у міжособових взаєминах зрушення відбуваються частіше в бік погіршення, ніж покращення (див. табл. Б.2, дод. Б).
2. «Людина досягає успіху завдяки...» Аналіз закінчення цього речення показує, що для респондентів основними причинами досягнення успіху є вираженість певних особистісних рис, серед

яких значне місце займають вольові риси, далі наявність соціальних зв'язків, мотивації того, хто досягає успіху, віра в себе й у свої можливості (див. табл. Б.3, дод. Б).

3. «Коли людина зазнає провалу, вона...» Це речення дало змогу з'ясувати уявлення респондентів про наслідки для людини, яка зазнає провалу. Найбільший акцент було зроблено на негативних переживаннях, які відчуває людина в цьому випадку. Далі йдуть більш позитивні аспекти провалу, які в основному пов'язані з намаганням виправити таку ситуацію, з пошуком нових стратегій досягання успіху (див. табл. Б.4, дод. Б).
4. «Тим, ким став, я завдячую...» Найбільше респонденти покладають відповідальність за те, якими вони стали, на своє оточення, де сім'я займає найголовніше місце, далі йдуть їхні приятелі та знайомі люди з ділової сфери. На наступні місця респонденти ставлять самих себе та особистісні риси, а також потойбічні сили (Бога, янгола-охоронця) (див. табл. Б.5, дод. Б).

Наступне завдання полягало в наданні відповідей на запитання, що мали б розкрити суть життєвого успіху та доповнити попередні завдання відповідями, які допомогли б розширити його розуміння. Для цього респондентів просили відповісти про те, що може завадити людині досягти успіху. Серед відповідей були: особисті риси, душевний стан, зовнішні перепони, брак мотивації, навколишнє оточення, життєві обставини, певні дії і хвороба. Більшість відповідей говорить про те, що респонденти найбільшу відповідальність за невдачі покладають на самих людей, тоді як зовнішні обставини набувають для них другорядного значення (див. табл. Б.6, дод. Б). На запитання про те, що може допомогти досягнути успіху, відповіді розподілилися за таким порядком: особисті риси, мотивація, навколишнє оточення, певні дії, фінанси, життєві обставини, душевний стан, потрібні речі. Як бачимо, на перше місце виходять суто психологічні чинники

досягання, що говорить про те, що більшість респондентів покладає відповідальність за успіх на саму людину (див. табл. Б.7, дод. Б).

В уявленнях респондентів для досягнення успіху людині повинні бути притаманні ряд особистісних характеристик, серед яких виділилися такі: оптимізм, умотивованість, інтелектуальна обдарованість, стресостійкість, вольові риси, моральність, соціальна орієнтованість, емпатійність, налаштованість на працю, привабливість (див. табл. Б.9, дод. Б).

Далі цих самих респондентів просили відповісти про те, які риси успішної людини мають вони? Серед них було виділено: вольові риси, умотивованість, оптимізм, налаштованість на працю, інтелектуальну обдарованість, соціальну орієнтованість, стресостійкість, моральність. Як видно, у тому, як бачать успішну людину і самих себе, більшість властивостей збігається, хоча має дещо інакшу послідовність. Крім того в образі самих себе немає емпатійності та привабливості (див. табл. Б.10, дод. Б).

Респондентів просили також визначити, яких рис їм бракує, щоб досягти успіху. Серед найбільш поширених виявилися вольові риси, упевненість та обізнаність. На питання, які властивості можуть завадити успіху, респонденти відповіли: низька мотивація, невпевненість, некоммунікабельність та низька моральність (див. табл. Б.12, дод. Б).

Після цього респондентам було поставлено запитання про те, що змінилося б в їхньому житті, якби вони мали такі риси. У відповідь на це вони зазначили, що поліпшився б їхній душевний стан, відбулися зміни в професійній сфері, у кар'єрному зростанні і підвищенні рівня освіти. Проте деякі вважають, що суттєвих змін у їхньому житті не слід було б очікувати, навіть якщо їм вдасться досягти успіхів (див. табл. Б.13, дод. Б).

Узагальнюючи результати пошукового дослідження, можна визначити такі сфери, які пов'язані із життєвим успіхом.

Особистісна сфера, яка пов'язана із самореалізацією молоді. В уявленнях респондентів наслідками досягнення успіху є позитивні зміни в емоційному стані і переживаннях людини та розвиток особистісних рис.

Сфери життєдіяльності, які для молоді є перспективними в досяганні успіху: фінансова, професійна, кар'єрна, владна, творчої самореалізації, міжособових взаємин і соціального визнання. Відповідно до цих сфер було виділено досягнення, які в уявленнях молоді стають орієнтирами життєвого успіху: добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм, впливовість і творча самореалізація, що склали зміст аксіологічного виміру уявлень про життєвий успіх.

Водночас удалося виокремити параметри, за якими респонденти оцінюють свої успіхи, а також успіхи інших людей. Перші чотири параметри відображають інструментальний вимір уявлень про життєвий успіх:

Орієнтація на удачу – орієнтація на власні сили – упевненість у тому, що успіх є результатом випадкового збігу обставин і щасливого випадку або наполегливих дій і власних зусиль. Цим двом полюсам відповідали протилежні за змістом твердження «Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини».

Орієнтація на ризик – орієнтація на виваженість – переконання в тому, що для досягнення успіху потрібен або ризик, або виважені рішення (У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план).

Орієнтація на соціальні зв'язки – орієнтація на себе – упевненість у тому, що успіху можна досягти завдяки добрим зв'язкам або власним зусиллям (Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки – Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють її здібності й зусилля).

Орієнтація на порушення загальноприйнятих норм і правил – орієнтація на дотримання цих норм і правил у досягненні успіху –

переконання в тому, що норми й правила чинять перешкоди або допомагають у досяганні успіху (Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми і правила скоріш допомагають людині).

Наступні параметри відображають темпоральний компонент уявлень про життєвий успіх.

Упевненість – зневіра в досягненні успіху – переконання в тому, що будь-які намагання досягти результатів у певній сфері життєдіяльності завершаться або успіхом, або провалом. Крім цього, упевненість у своїх досягненнях пов'язана з майбутнім успіхом, що дає змогу виокремити проспективний вимір темпорального компоненту в дослідженні уявлень про життєвий успіх (Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений у тому, чи зможу я досягти успіху у своєму житті).

Знецінення – визнання своїх успіхів – оцінка людиною своїх досягнень у певній сфері життєдіяльності або як значний результат, або як незначний. Цей параметр дає змогу визначити ступінь суб'єктивної оцінки молоддю своїх досягнень на теперішній момент часу, що відображає презентативний вимір темпорального компоненту цих уявлень. (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися).

Задоволеність-незадоволеність – емоційна реакція на досягнення в певній сфері життєдіяльності на теперішній момент часу, що також є складовою темпорального компоненту уявлень про життєвий успіх (Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я незадоволений своїми досягненнями).

Співвідношення невдач-успіхів у минулому – оцінка респондентом досягнень і невдач у минулому (Згадуючи свої успіхи і невдачі, відзначте на цьому відрізку, чого найбільше було у вашому житті?)

Визначення таких психологічних параметрів, що впливають на досягнення успіху, і сфер життєдіяльності, які можуть бути розцінені молоддю як сфери досягнення успіху, дало можливість застосувати їх у

розробці інструментарію, в основу якого покладено метод семантичного диференціала (дод. В).

У зв'язку з тим, що було виокремлено сім сфер життєдіяльності, крім восьми шкал, що відображають протилежні за змістом твердження про життєвий успіх загалом, було за аналогією додано ще твердження, що дають змогу дослідити зміст уявлень про життєвий успіх залежно від сфери життєдіяльності, – фінансової, професійної, кар'єрної, владної, творчої самореалізації, міжособових взаємин і соціального визнання.

В основу вимірювання протилежних за змістом тверджень було закладено біполярні шкали. Випробувані повинні були висловити ступінь згоди з одним з двох протилежних за змістом тверджень та оцінити свій вибір за трибальною шкалою, де 3 бали значить, що твердження відіграє дуже важливу роль у досягненні успіху, а 1 бал – значить невелику перевагу одного твердження над іншим. Подальше обчислення цих протилежних за змістом тверджень відбувалося з урахуванням перекодування шкали «3 2 1 1 2 3» у шкалу «1 2 3 4 5 6», де мінімальне значення від 1 до 3 балів приймає твердження, що розташоване зліва від шкали, а максимальне – від 4 до 6 балів твердження, що справа.

З метою забезпечення відповідності закладеного психологічного змісту до тверджень, які в подальшому оцінювалися студентами, було проведено метод експертної оцінки. Участь узяло 11 експертів, серед яких було 11 кандидатів наук, що мають досвід роботи в сфері психології. В інструкції їх просили оцінити, наскільки представлені твердження відповідали тому змісту, який ми вклали в них. У результаті проведеного оцінювання міра відповідності твердження до закладеного психологічного змісту за п'ятибальною шкалою склала в середньому більше за 3,5 бала. Там, де було зафіксовано нижчі бали і висловлено зауваження, ці твердження були виправлені згідно з думкою експертів.

Отже, завдяки проведеним методам анкетування, вільних асоціацій, незакінчених речень, експертного оцінювання виділено вісім параметрів, що

лягли в основу семантичного диференціала. Це дає змогу дослідити такі виміри уявлень про життєвий успіх, як аксіологічний, одиницями якого є орієнтири життєвого успіху (добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм, впливовість і творча самореалізація), темпоральний, що складається з ретроспективного, презентативного і проспективного вимірів, та інструментальний, до яких відносяться засоби (удача, власні сили, ризик, виваженість, соціальні зв'язки, дотримання і порушення загальноприйнятих норм і правил), роль яких у досягненні життєвого успіху ми вивчали в подальшому емпіричному дослідженні.

2.4. Особливості прояву структурно-змістових компонентів уявлень молоді про життєвий успіх

2.4.1. Структурно-змістові характеристики уявлень молоді про життєвий успіх за результатами семантичного диференціала. Визначений психодіагностичний інструментарій і розроблений семантичний диференціал з виявлення змісту уявлень про життєвий успіх дало можливість провести емпіричне дослідження і проаналізувати, які орієнтири життєвого успіху найбільш поширеними є у молоді, як оцінюють свої успіхи у минулому, теперішньому та майбутньому, а також яку роль відіграють удача, власні сили, ризик, виваженість, загальноприйняті норми і правила та соціальні зв'язки у досяганні життєвого успіху.

Емпіричне дослідження проводилось на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Чернігівського національного технологічного університету, Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Таврійського національного університету імені Володимира Вернадського. Кількість опитаних становила 507 осіб. Була охоплена студентська молодь віком від 17 до 25 років різних за напрямом спеціальностей, в основному гуманітарних, – психологія (32,8%),

економіка (29,2%), біологія (16%), соціальна робота (4,9%), політологія (4,3%), соціологія (3,6%), а також інформатика (5,9%). За статтю переважали жінки (69,2%), що є відображенням ситуації, яка склалася на гуманітарних факультетах. Проте порівняння за статтю показало, що суттєвих відмінностей не було виявлено в оцінці респондентами ролі удачі, ризику, соціальних зв'язків, загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху (див. табл. Г.4.1 і Г.4.2, дод. Г).

Відповідно до першого завдання молоді було запропоновано обрати з переліку досягнень у різних сферах життєдіяльності те, що, на їхню думку, є для них орієнтирами життєвого успіху, та оцінити, який орієнтир займає в їхньому житті перше місце.

Серед досягнень було запропоновано добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, професіоналізм, кар'єру, впливовість, творчу самореалізацію. Найбільш поширеними виявилися добрі взаємини та творча самореалізація (Рис.2.4.1.1). Це є свідченням того, що для молоді найбільш важливими в досягненні життєвого успіху є сфери, пов'язані з міжособовими стосунками та творчою самореалізацією, і тільки потім кар'єрна, професійна, владна, соціального визнання і фінансова.

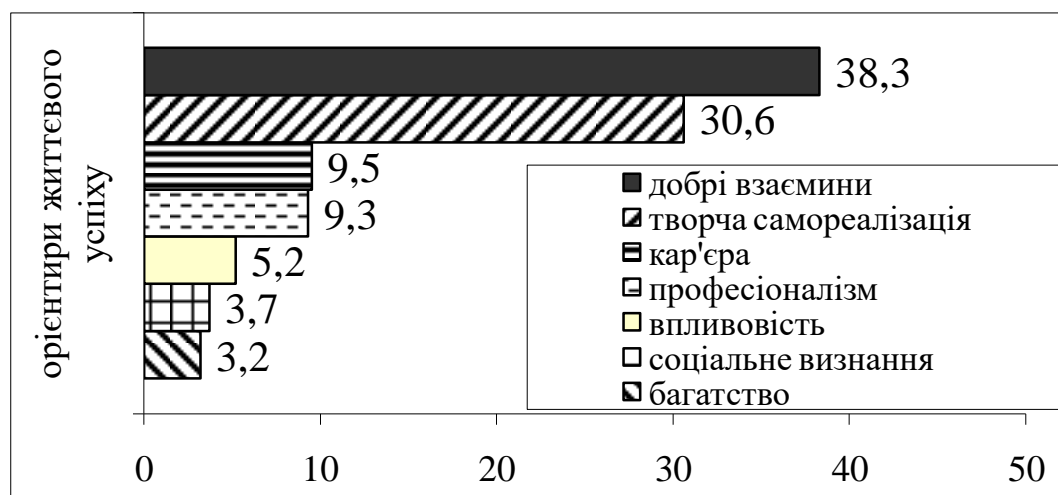

Рис. 2.4.1.1. Частота вибору молоддю орієнтирів життєвого успіху (%)

Далі нас цікавило, яку роль відводить молодь удачі, ризику, соціальним зв'язкам, загальноприйнятими нормам і правилам у досягненні життєвого

успіху, а також як вона оцінює ставлення оточення до своїх успіхів, чи визнає або знецінює свої досягнення як успіх, чи впевнена та задоволена своїми досягненнями. Тому респондентам було надано семантичний диференціал з вивчення уявлень про життєвий успіх, де потрібно було обрати й оцінити й протилежні за змістом твердження.

Як було сказано в попередньому розділі, випробувані обирали одне з двох протилежних за змістом тверджень. Для того щоб чіткіше визначити загальну орієнтацію молоді, ми об'єднали значення від 1 до 3 балів в одну групу, а від 4 до 6 балів – у другу. Таке об'єднання дало можливість побачити, як молодь оцінює своє минуле, теперішнє і майбутнє та на що більше схильна покладатися в досягненні життєвого успіху.

Отже, в оцінці протилежних за змістом тверджень, що відображають орієнтацію на удачу і орієнтацію на себе в досягненні життєвого успіху, 86,5% респондентів вважають, що успіх залежить від самої людини, а не від удачі, що говорить про виражений внутрішній локус контролю. Про досить значну роль ризику в досягненні життєвого успіху свідчить те, що 34,8% молоді думає, що ризик має більше значення, ніж обдумані дії. Проте 65,2% обрали виважену позицію, отже, молодь більш схильна обдумувати дії і відкидати ризик. Оцінюючи роль соціальних зв'язків, 45,2% респондентів зазначили, що вони мають вирішальне значення в досягненнях, проте загальна тенденція демонструє, що більшість (54,8%) молоді покладається більше на себе, ніж на соціальні зв'язки. Щодо ролі загальноприйнятих норм і правил у досягненні успіху думки розділилася майже порівну: 52,7% вважають, що такі норми й правила заважають досягненням, а 47,3%, навпаки, що допомагають.

Упевненість у досягненні життєвого успіху опитаної молоді демонструють 76,1%, проте з них 73,2% можуть сказати, що в їхньому житті є успіхи, якими вони можуть пишатися, а задоволеними своїми досягненнями є ще менше, тільки 56,9% опитаної молоді. Водночас для молоді більш

притаманно ділитися своїми успіхами з оточенням (62,8%), що є свідченням високого рівня довіри і потреби в підтримці від свого оточення.

Загалом наведені результати показують, що в досягненні життєвого успіху молодь покладається радше на себе, ніж на соціальні зв'язки й удачу, займає більш виважену позицію, відкидаючи ризик, упевнена в тому, що досягне успіхів, та має в житті досягнення, якими задоволена. Проте загальноприйнятні норми й правила оцінює як такі, що однаковою мірою заважають і допомагають досягати життєвого успіху.

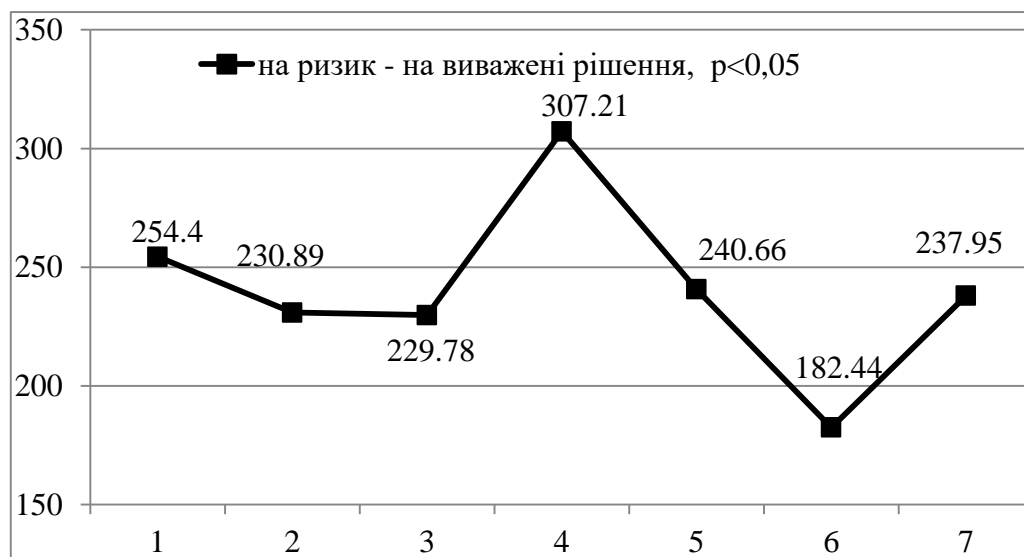
Наступне завдання полягало в з'ясуванні ролі цих чинників залежно від того, який вибір здійснює молодь щодо життєвого успіху. Для порівняння груп, які визначились, що для них є життєвий успіх, використовувався Н-критерій Краскела-Воллеса (див. табл. Г.1, дод. Г).

В оцінці ролі удачі в досягненні успіху не було виявлено значущих відмінностей між групами, що обрали різні орієнтири життєвого успіху. Молодь, що обрала добрі взаємини, професіоналізм, творчу самореалізацію і багатство, менше покладається в досягненні життєвого успіху на удачу і більше розраховує на самих себе, ніж інші групи, що обрали кар'єру і впливовість. А найменше покладається на себе і водночас більше на удачу молодь, що обрала соціальне визнання як орієнтир життєвого успіху.

Роль ризику в досяганні життєвого успіху більш важливою виявилася для групи опитаних, що зорієнтована на впливовість ($p < 0,05$, $R_{сер} = 182,44$), тоді як найбільш виважену позицію має група, яка надає перевагу професіоналізму ($R_{сер} = 307,21$). Також значущі відмінності проявилися між групами, з одного боку, тих, що обрали професіоналізм ($R_{сер} = 307,21$), і, з другого боку, тих, що такі орієнтири, як добрі взаємини ($R_{сер} = 254,4$), творчу самореалізацію ($R_{сер} = 237,95$), кар'єру ($R_{сер} = 240,66$), багатство ($R_{сер} = 229,78$), соціальне визнання ($R_{сер} = 230,89$). Такі відмінності говорять про те, що досягнення професіоналізму в уявленнях молоді має характер плановості в прийнятті рішень та що будь-які дії мають бути обдумані заздалегідь (рис. 2.4.1.2).

Щодо ролі соціальних зв'язків та загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху, значущих відмінностей між цими групами опитаних не було виявлено.

Проте можна спостерігати за отриманими результатами, що в оцінці ролі соціальних зв'язків і самих себе молодь, що обрала соціальне визнання, більше покладається на зв'язки, а та молодь, що обрала багатство – на себе. Такий результат показує розуміння молоддю, яка обрала соціальне визнання, що слава або популярність залежить від того, наскільки ти здатен впливати на оточення. Молодь, яка обрала багатство і професіоналізм, сприймає загальноприйняті норми і правила як допомогу в досягненнях, а молодь, яка обрала соціальне визнання – як перепону на шляху до успіху.

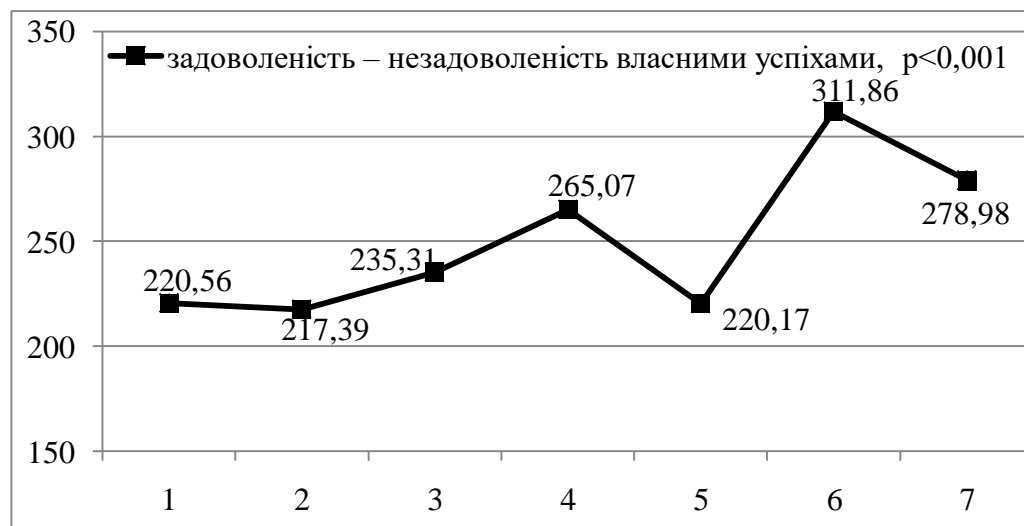
Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.1.2. Оцінка ролі ризику і виважених рішень у досягненні життєвого успіху залежно від вибору молоддю орієнтирів життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Щодо відмінностей між групами, які визначилися з тим, чим для них є життєвий успіх, в оцінці впевненості-непевненості в досягненні успіху за Н-критерієм Краскела-Воллеса різниці не було (див. табл. Г.2, дод. Г). Тому для уточнення було застосовано порівняльний аналіз за U-критерієм Манна-

Вітні, що дає змогу виявляти різницю між двома окремими групами. Для цього всі групи було порівняно одну з одною, проте значущі відмінності виявилися тільки між групами, що обрали кар'єру і професіоналізм як орієнтир життєвого успіху ($p < 0,05$). Більшу впевненість у досягненні успіху демонструє молодь, яка зорієнтована на кар'єру ($R_{сер} = 40,65$), тоді як молодь, яка обрала професіоналізм ($R_{сер} = 52,35$) почувається найменш упевнено.

Далі за Н-критерієм Краскела-Воллеса була виявлена значуща різниця між групами, які орієнтовані на критерії рівнів задоволеності та визнання успіхів у житті (рис.2.4.1.3).

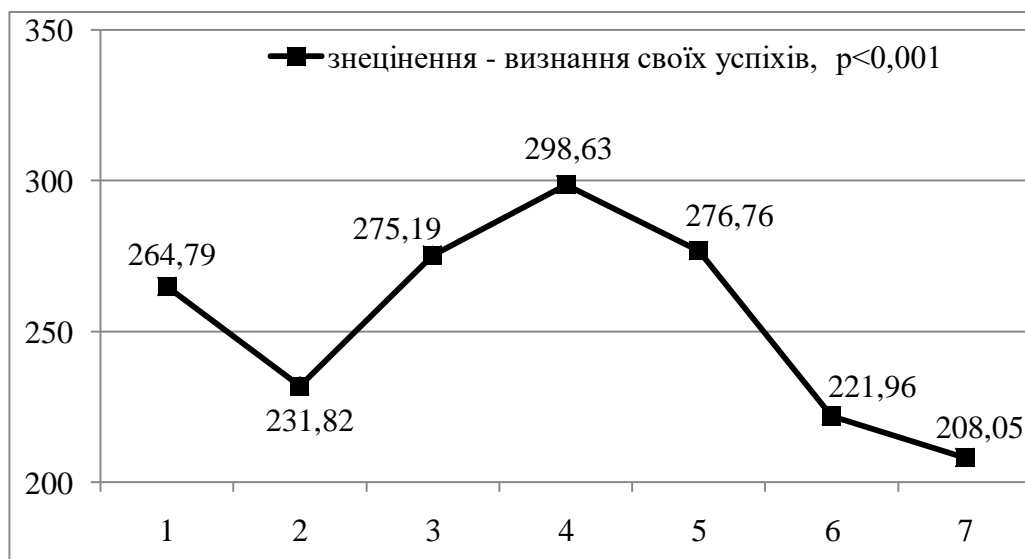

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.1.3. Оцінка задоволеності – незадоволеності власними успіхами залежно від вибору молоддю орієнтирів життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Молодь, що обрала професіоналізм ($R_{сер} = 298,63$), кар'єру ($R_{сер} = 276,76$), багатство ($R_{сер} = 275,19$), добрі взаємини ($R_{сер} = 264,79$), вважає, що їй є чим пишатися в досягненнях, а отже, і визнає, що в неї є успіхи порівняно з тими, хто обрав творчу самореалізацію ($R_{сер} = 208,05$) за орієнтир життєвого успіху (рис.2.4.1.4).

Найбільші показники в оцінці незадоволеності своїми досягненнями демонструє група опитаних, що зорієнтована на впливовість ($R_{сер}=311,86$), творчу самореалізацію ($R_{сер}=278,98$) і професіоналізм ($R_{сер}=265,07$), тоді як найменші показники виявилися в тих, хто прагне соціального визнання ($R_{сер}=217,39$), добрих взаємин ($R_{сер}=220,56$), кар'єри ($R_{сер}=220,17$), що говорить про задоволеність останніх власними досягненнями.

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.1.4. Знецінення – визнання успіхів у своєму житті залежно від вибору молоддю орієнтирів життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

В оцінці ставлення оточення до своїх успіхів молодь, що прагне добрих взаємин і творчої самореалізації, більш позитивно оцінює таке ставлення, ніж ті, для кого важливими є багатство, соціальне визнання і впливовість. Проте значущих відмінностей тут не було виявлено.

Узагальнюючи отриманні результати, можна говорити про те, що, незалежно від того, які уявлення про життєвий успіх домінують, удача, соціальні зв'язки, загальноприйняті норми і правила в уявленнях молоді не відіграють однозначної ролі в досягненні успіху. Найбільші відмінності в

оцінці ролі ризику проявилися між групами, які орієнтуються на впливовість та професіоналізм. У досягненні успіху молодь, для якої важливим є професіоналізм, на відмінну від впливовості, більше покладається на виважені рішення, а не на ризик. Водночас ця молодь менш упевнена в тому, що на неї чекатиме успіх у майбутньому і зараз не бачить суттєвих досягнень, які можна було б розглядати як успіх. У тих же, хто зорієнтований на кар'єру, добрі взаємини і багатство, позиція щодо теперішніх досягнень проявилася в тому, що в них є досягнення, які вони визнають за успіх. Молодь, що прагне творчої самореалізації, серед теперішніх досягнень не бачить того, що можна назвати успіхом. Молодь, для якої орієнтирами життєвого успіху є професіоналізм, впливовість і творча самореалізація, менш задоволена своїми досягненнями, ніж ті, хто обрав добрі взаємини, соціальне визнання і кар'єру.

Нас також цікавило, чи різняться між собою групи студентів, які навчаються на різних спеціальностях, у визначенні ролі удачі, ризику, соціальних зв'язків, дотримання загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху, у ставленні оточення до успіхів, визнанні або знеціненні своїх досягнень як успіху, упевненості та ступені задоволеності своїми досягненнями. Позаяк найбільші за кількістю опитаних виявилися групи студентів, які навчаються на спеціальностях з економічним та психологічним ухилом, було прийнято рішення провести порівняльний аналіз між ними. Стосовно ролі удачі, ризику, соціальних зв'язків, дотриманню загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху відмінностей між цими групами не було.

Проте показник упевненості у власних досягненнях вищим є в групі економістів ($R_{\text{сер}}=138,54$), порівняно з психологами ($R_{\text{сер}}=170,79$, $p<0,001$). Така сама тенденція спостерігається з визнанням того, що власні досягнення можна розцінювати як успіх: в економістів спостережено вищі показники ($R_{\text{сер}}=175,47$), ніж у психологів ($R_{\text{сер}}=139,38$, $p<0,001$). Такі результати можна пояснити тим, що в студентів, які навчаються на психології, пошук

роботи утруднено специфікою професії та меншою кількістю пропозицій на ринку праці порівняно зі студентами економічних спеціальностей.

Далі ми порівняли групи випробовуваних за рівнем доходу. Опитаних студентів просили оцінити доходи, виходячи з того, скільки в середньому припадає грошових надходжень на одного члена в їхній сім'ї. Відповідно до отриманих відповідей було визначено три умовні групи: від 1000 грн. до 2000 грн., яку було названо групою з низьким рівнем доходу; від 2000 до 3000 грн. – група із середнім рівнем доходу; від 3000 грн. і вище – група з високим рівнем доходу. Найбільші відмінності проявилися між групами з низьким і високим доходами в оцінці впевненості в досягненні успіху та наявності власних успіхів у житті. Група із високим доходом ($R_{сер}=131,85$) демонструє більшу впевненість, ніж група з низьким ($R_{сер}=160,65$, $p<0,01$). Так само для групи з високим доходом ($R_{сер}=147,97$) більш притаманним є визнавати наявність у себе успіхів, ніж для групи з низьким доходом ($R_{сер}=119,83$, $p<0,01$). Такі результати свідчать про позитивне значення економічного добробуту для формування впевненості молоді в досягненні успіху, навіть тоді, коли вона тільки береться за справу, та позитивної оцінки своєї діяльності як успішної, незалежно від того, чи справу було завершено.

Отже, найбільш поширеними досягненнями, що постають як орієнтири життєвого успіху в уявленнях молоді, виявилися добрі взаємини та творча самореалізація, а найменш поширеними – соціальне визнання і багатство; проміжне становище між цими уявленнями зайняли кар'єра, професіоналізм, впливовість.

Загалом наведені результати показують, що більша частина опитаної молоді в досягненні життєвого успіху покладається радше на себе, ніж на соціальні зв'язки й удачу, займає більш виважену позицію та відкидає ризик. Водночас молодь демонструє впевненість у тому, що досягне успіхів, визнає наявність успіхів у житті, та задоволена тими результатами, яких досягла. В уявленнях молоді загальноприйняті норми й правила однаковою мірою заважають, і допомагають у досягненні життєвого успіху. Також з'ясовано,

що від того, яких життєвих орієнтирів дотримується молодь, залежить те, яку роль вона відводить удачі, ризику, виваженим рішенням, соціальним зв'язкам, нормам і правилам у досягненні успіху. Роль ризику найбільше проявилася в молоді, для якої важливим орієнтиром в досяганні життєвого успіху є впливовість, тоді як молодь, що зорієнтована на професіоналізм, вважає, що в досягненні успіху відіграють більшу роль виважені рішення. Крім того, виявлено, що молодь, яка орієнтується на добрі взаємини, багатство і кар'єру в досягненнях, більш впевнена щодо успіху в майбутньому і зараз бачить наявність суттєвих успіхів у житті, на відмінну від тих, хто обрав професіоналізм. Найбільш задоволеною своїми досягненнями є молодь, яка обрала за життєвий успіх добрі взаємини, соціальне визнання і кар'єру, а менше та, що обрала професіоналізм, впливовість і творчу самореалізацію.

Роль навчальних та економічних умов у формуванні уявлень молоді про життєвий успіх виявився неоднозначною. З одного боку, такі умови не впливають на уявлення про роль удачі, ризику, соціальних зв'язків, загальноприйнятих норм і правил у досяганні життєвого успіху, а з другого, чутливими до впливу навчального процесу та економічного добробуту виявилися впевненість і визнання результатів своєї діяльності як успіху, що є складовими темпорального виміру уявлень про життєвий успіх.

2.4.2. Соціально-психологічні характеристики молоді з різними орієнтирами життєвого успіху. Для виявлення соціально-психологічної характеристики молоді, що обрала різні орієнтири в досяганні життєвого успіху, було використано методики, що вивчають соціально-психологічні властивості особистості: «Тест-опитувальник самоствавлення» (В. Столін, С. Пантелеєв), «Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності» (Д. Макклеланд), «Опитувальник міжособових взаємин» (В. Шутц), «Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки»

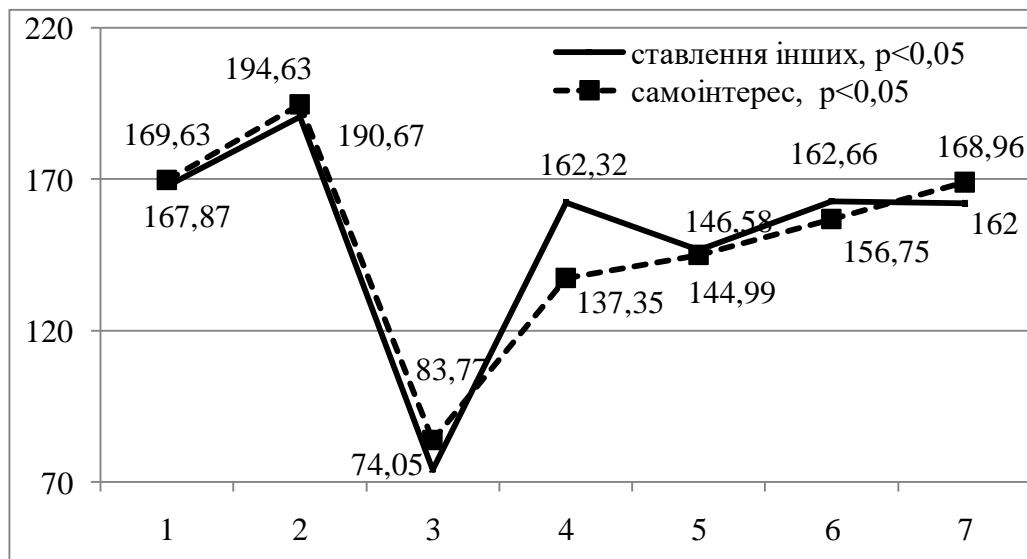
(К. Томас, адаптація Н. Гришиної) і «Методика багатофакторного дослідження особистості» (Р. Кеттел) (дод. Д).

Для виявлення ролі самоствавлення у формуванні аксіологічного виміру уявлень про життєвий успіх було порівняно групи молоді в загальній кількості 323 особи, що обрали різні життєві орієнтири, за шкалами методики «Тест-опитувальник самоствавлення» (див. табл. Е.1, дод. Е).

Суттєвої різниці за самовпевненістю, самоприйняттям, самопослідовністю, самозвинуваченням і саморозумінням не було виявлено. Єдиним винятком є те, що молодь, яка надає перевагу соціальному визнанню, має найнижчі значення за самовпевненістю ($R_{сер}=127$) і саморозумінням ($R_{сер}=101,92$), що показує брак поваги до себе і наявність труднощів у поясненні причин власної поведінки.

Найбільш значущі відмінності проявилися в ставленні інших ($p<0,05$). У молоді, що обрала соціальне визнання ($R_{сер}=190,67$) як орієнтир життєвого успіху, спостерігаються більш високі значення за цим показником (рис. 2.4.2.1.). Це говорить про наявність уявлень про себе як таких, що здатні викликати в інших повагу, симпатію, схвалення і розуміння. Натомість найменш вираженим цей показник є в молоді, що орієнтується на багатство ($R_{сер}=74,05$). У молоді, що обрала інші життєві орієнтири, ці показники мають середню вираженість.

Найбільш виражений інтерес до себе ($p<0,05$) виявився в молоді, для якої важливим є добрі взаємини ($R_{сер}=169,63$), соціальне визнання ($R_{сер}=194,63$) і творчу самореалізацію ($R_{сер}=168,96$). Високі значення вказують на виражений інтерес молоді до власного Я, любові до себе, відчуття цінності власної особистості, а також бачення цінності своєї особистості для оточення. Найменші значення виявилися у молоді, що орієнтується у своїх досягненнях на багатство ($R_{сер}=83,77$), що показує на сумніви щодо цінності власної особистості, відчуження, яке межує з байдужістю до свого Я, втрату інтересу до свого внутрішнього світу. Для іншої молоді характерним є помірне вираження цього показника.

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.2.1. Розподіл значень за шкалами тесту-опитувальника самоставлення у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Для дослідження мотивації молоді, що обрала різні життєві орієнтири, було використано методику «Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності», що дає змогу виявити рівень вираженості провідних потреб-мотиваторів, серед яких досягання успіху, прагнення влади і тенденція до афіліації (див. табл. Е.2, дод. Е).

Найбільш значущі відмінності було виявлено за шкалами «Досягнення успіху загалом» і «Прагнення влади» (рис. 2.4.2.2).

У дослідженні мотивації провідним мотиватором соціально-психологічної активності в молоді, що обрала соціальне визнання ($R_{сер}=214,17$), професіоналізм ($R_{сер}=235,17$) і творчу самореалізацію ($R_{сер}=217,77$), є досягнення успіху ($p < 0,05$). Це говорить про те, що для цієї молоді основним мотивом у діяльності є досягнення цілей і підвищення власної ефективності в досяганні намічених цілей. Натомість у молоді, для

якої важливим є добрі взаємини ($R_{\text{сер}}=173,74$), багатство ($R_{\text{сер}}=185,13$), впливовість ($R_{\text{сер}}=207,9$), цей мотив не є провідним в їхній діяльності.

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.2.2. Розподіл значень за шкалами діагностики мотиваторів соціально-психологічної активності у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{\text{сер}}$)

Прагнення влади ($p < 0,01$) найбільш вираженим виявилось в молоді, яка обрала за життєвий успіх соціальне визнання ($R_{\text{сер}}=245,43$) і впливовість ($R_{\text{сер}}=264,59$), що характеризує її як таку, що прагне домінувати в стосунках з іншими, бажає брати їх під свій контроль і керувати їхньою діяльністю. Найменш вираженим цей мотиватор є в молоді, що орієнтуються на добрі взаємини ($R_{\text{сер}}=174,74$) і багатство ($R_{\text{сер}}=185,27$).

Значущих відмінностей за шкалою «Тенденція до афіляції» не було виявлено.

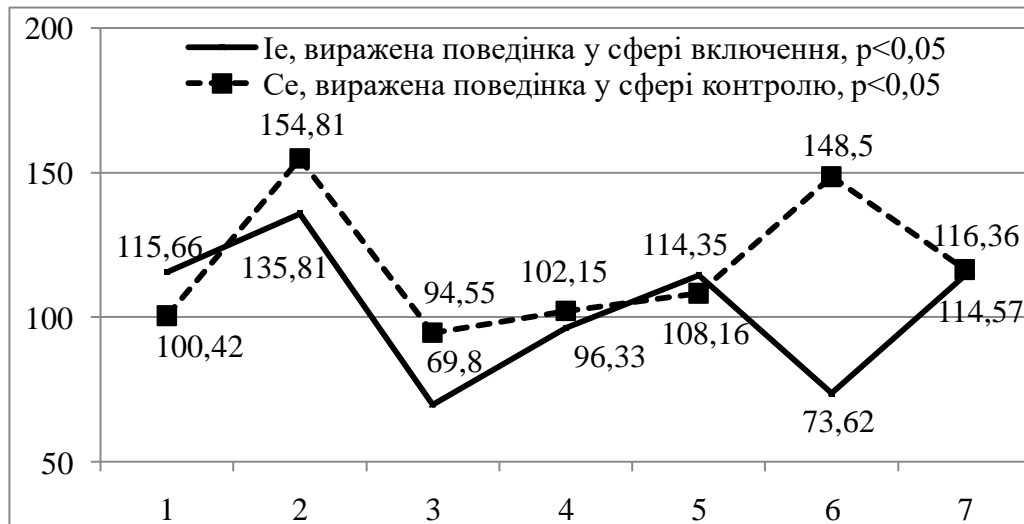
«Опитувальник міжособових взаємин» дає змогу оцінити поведінку людини в трьох основних сферах міжособових потреб: включення, контролю й афекту. У середині кожної сфери є два напрями: виражена поведінка або думка респондента про інтенсивність власної поведінки і поведінка, що

очікується і вимагається від оточення, інтенсивність якої є оптимальною для респондента (див. табл. Е.4, дод. Е).

Найбільш значущі відмінності було виявлено між групами молоді з різними життєвими орієнтирами за такими показниками міжособових взаємин, як: виражена поведінка у сфері включення ($p < 0,05$) і виражена поведінка у сфері контролю ($p < 0,05$), що говорить про відмінності в оцінці молоддю власної поведінки, а не поведінки інших людей у взаємодії з ними (рис. 2.4.2.3).

Виражена поведінка у сфері включення виявилась найбільш характерною для молоді, що орієнтується у досяганні життєвого успіху на добрі взаємини ($R_{сер} = 115,66$), соціальне визнання ($R_{сер} = 135,81$), кар'єру ($R_{сер} = 114,35$) і творчу самореалізацію ($R_{сер} = 114,57$), що свідчить про виражене прагнення цієї молоді бути включеними в різні групи, якомога частіше бути серед людей. Та молодь, для якої важливим є багатство ($R_{сер} = 69,3$), професіоналізм ($R_{сер} = 96,33$) і впливовість ($R_{сер} = 73,62$), демонструє протилежні тенденції в міжособових взаєминах, що виражаються в схильності уникати контактів з іншими.

Для молоді, що обрала соціальне визнання ($R_{сер} = 154,81$) і впливовість ($R_{сер} = 148,5$), властивою є виражена поведінка у сфері контролю, що свідчить про прагнення контролювати і впливати на оточення, брати у свої руки керівництво і прийняття рішень за себе та інших. Натомість для молоді, що обрала багатство ($R_{сер} = 94,55$), добрі взаємини ($R_{сер} = 100,42$) і професіоналізм ($R_{сер} = 102,15$), характерними є протилежні тенденції у взаєминах, що може свідчити про намагання уникати прийняття рішень і взяття на себе відповідальності, особливо коли це стосується когось.

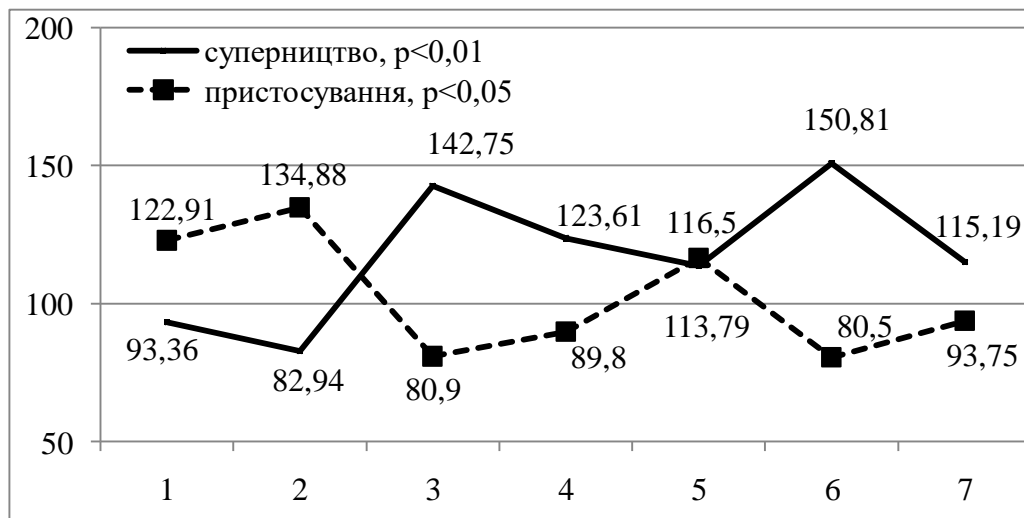
Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар’єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.2.3. Розподіл значень за шкалами опитувальника міжособових взаємин у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, Rсер)

Між групами молоді з різними життєвими орієнтирами значущих відмінностей за такими показниками міжособових взаємин, як прагнення близьких взаємин, очікування близьких взаємин, очікування від оточення керівництва і контролю, очікування від оточення активності не було виявлено. Проте в молоді, що орієнтована на соціальне визнання, можна відстежити вищі значення прагнення близьких взаємин та очікування від оточення активності, ніж у молоді з іншими життєвими орієнтирами. У молоді, що обрала соціальне визнання, багатство і професіоналізм, спостерігаються вищі очікування з боку оточення керівництва і контролю у взаєминах, а виражені очікування з боку оточення близьких взаємин спостерігається в молоді, що обрала добрі взаємини, багатство і творчу самореалізацію.

За результатами порівняльного аналізу стратегій поведінки в конфліктній ситуації найбільш значущі відмінності було виявлено за шкалами «Суперництво» і «Пристосування» (див. табл. Е.3, дод. Е).

У молоді, що надає перевагу багатству ($R_{сер}=142,75$) і впливовості ($R_{сер}=150,81$), найбільш вираженим виявилися стратегії суперництва ($p<0,01$) в розв'язанні конфліктної ситуації, сенс якої полягає в досяганні власних інтересів навіть на шкоду іншим. Найменш схильна до цієї стратегії молодь, що обрала за життєвий успіх добрі взаємини ($R_{сер}=93,36$) і соціальне визнання ($R_{сер}=82,94$) (рис. 2.4.2.4).

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.2.4. Розподіл значень за шкалами методики діагностики схильності особи до конфліктної поведінки у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

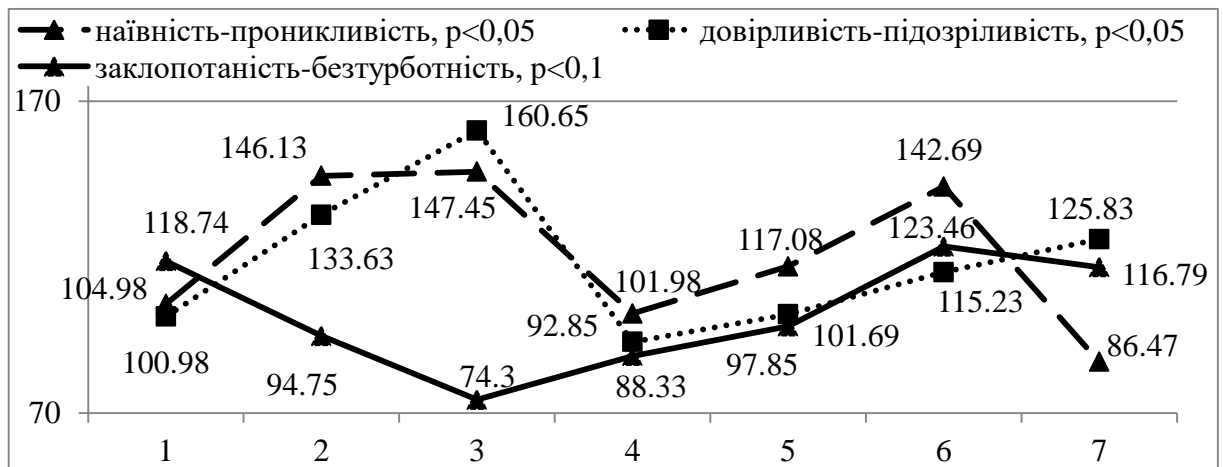
Пристосування ($p<0,05$) як стратегія, що полягає в принесенні в жертву власних інтересів заради інших, найбільш властивим виявилось для молоді, що зорієнтована на добрі взаємини ($R_{сер}=122,91$), соціальне визнання ($R_{сер}=134,88$) і кар'єру ($R_{сер}=116,5$) в досяганні життєвого успіху. А для молоді, що обрала багатство ($R_{сер}=80,9$), професіоналізм ($R_{сер}=89,8$), впливовість ($R_{сер}=80,5$) і творчу самореалізацію ($R_{сер}=93,75$), така стратегія є неприйнятною.

За стратегіями співпраці, компромісу та уникання значущих відмінностей не було виявлено, тому нема підстав говорити про наявні тут

закономірності. Те, що відмінності не спостерігаються, може говорити, що для молоді, незалежно від її уявлень про життєвий успіх, характерним є обрання різних стратегій у розв'язанні конфліктної ситуації. Водночас можна говорити про психологічну близькість у виборі стратегії співпраці між молоддю з такими життєвими орієнтирами, як соціальне визнання і багатство. Молодь, яка орієнтується на соціальне визнання і професіоналізм, властива схильність до компромісу в конфліктній ситуації, а уникання притаманне більше молоді, для якої важливим є добрі взаємини і творча самореалізація (див. табл. Е.4, дод. Е).

Для виявлення відмінностей за комунікативними властивостями була використана «Методика багатофакторного дослідження особистості», що дає змогу вивчати комунікативні властивості за такими параметрами: замкнутість – товариськість, конформність – домінантність, заклопотаність – безтурботність, боязкість – сміливість, довірливість – підозріливість, наївність – проникливість, соціабельність – самодостатність (див. табл. Е.5, дод. Е).

Найбільші відмінності проявилися за шкалою «наївність – проникливість» ($p < 0,05$) (рис. 2.4.2.5). Молодь, що обрала соціальне визнання ($R_{сер} = 146,13$), багатство ($R_{сер} = 147,45$) і впливовість ($R_{сер} = 142,69$), має найбільші середні рангові значення за цією шкалою, що демонструє вираженість такої комунікативної властивості, як проникливість. Цій молоді властиво у взаємодії виявляти дипломатичність, емоційну стриманість, поміркованість, розважливість, обережність, честолобність, спостережливість стосовно оточення. Натомість молодь, що обрала добрі взаємини ($R_{сер} = 104,98$), творчу самореалізацію ($R_{сер} = 86,47$) і професіоналізм ($R_{сер} = 101,98$), поводить протилежним чином, їй більш властиво виявляти прямоту, відвертість, безпосередність, природність, емоційну нестриманість, недосвідченість в аналізі мотивації інших людей.

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар’єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.2.5. Розподіл значень за шкалами методики багатофакторного дослідження особистості у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Значущі відмінності проявилися також за шкалою «Довірливість – підозріливість» ($p < 0,05$) (рис. 2.4.2.5). Молодь, що обрала багатство ($R_{сер} = 160,65$) як життєвий успіх, схильна більше проявляти у взаємодії підозріливість, що може говорити про догматичність, ревності, заздрість, зацікавленість на невдачах, обережність у вчинках, надмірну вимогливість до інших нести відповідальність за помилки та егоцентричність, що виражається в підвищеному інтересі та високій думці про себе. Та молодь, для якої важливими є добрі взаємини ($R_{сер} = 100,98$), професіоналізм ($R_{сер} = 92,85$) і кар’єра ($R_{сер} = 101,69$), поводить протилежним чином, їй притаманно виявляти відвертість, довірливість, доброзичливість, розуміння, терпимість і прощення в разі помилок під час розв’язання кимось певних завдань.

А молодь, що обрала добрі взаємини, впливовість і творчу самореалізацію, проявляє у взаємодії з іншими безтурботність, що свідчить про життєрадісність, імпульсивність, експресивність, відвертість, ентузіазм, віру в удачу, прояв щирості і підвищений інтерес до стосунків з іншими.

За іншими шкалами «Методики багатофакторного дослідження особистості» між молоддю з різними життєвими орієнтирами значущих відмінностей не виявлено.

Отже, аналіз отриманих результатів дає змогу зробити узагальнення стосовно соціально-психологічних характеристик молоді залежно від вибору орієнтирів життєвого успіху.

Для молоді, що обрала за життєвий успіх добрі взаємини, характерним є підвищений інтерес до інших у стосунках, а також прагнення розширювати коло знайомств і бути ініціатором у налагодженні взаємодії з іншими. Виражений інтерес до власної особи та відчуття цінності себе переноситься на стосунки з іншими у вигляді відчуття важливості й потрібності для оточення. У взаємодії ця молодь не прагне домінування над іншими, проявляє наївність і довірливість, що виражається в надмірній відвертості, щирості, доброзичливості. Під час появи в стосунках напруження молоді люди йдуть на поступки, навіть коли їм доводиться жертвувати своїми інтересами. У ситуації виникнення невдач у партнерів по взаємодії ця молодь більше схильна проявляти терпимість, розуміння і підтримку, ніж звинувачення в бік того, хто виявився винним у провалі. Проте щоб уникнути зайвого напруження в стосунках, ця молодь прагне виправдати вчинки, заплющуючи очі на справжні мотиви, навіть тоді, коли партнери по взаємодії заслуговують на покарання.

Молодь, для якої важливим орієнтиром в досяганні життєвого успіху є соціальне визнання, має виражений інтерес до власної особи і цінності себе, що переноситься на стосунки з іншими. Ця молодь має стійке переконання в тому, що здатна викликати до себе повагу, симпатію, схвалення і розуміння. У взаємодії їй властиво виявляти дипломатичність, емоційну стриманість, поміркованість, розважливість, обережність, спостережливість стосовно оточення. Цій молоді бракує впевненості, проте в оточенні вона бачить підтримку, що може додати їй необхідної стійкості. Вона прагне зайняти важливе місце серед інших, але не шляхом відкритого протистояння і

боротьби за визнання, а через пристосування до вимог оточення і компромісу, тому заради прийняття оточенням готова йти на суттєві поступки, навіть тоді, коли це зачіпає її інтереси. Проте як тільки її позиції зміцнюються і зростає впевненість, ця молодь намагається домінувати в стосунках, контролювати й активно впливати на оточення, поступово беручи у свої руки керівництво в прийманні колективних рішень.

Багатство як орієнтир у досяганні життєвого успіху найбільше проявився в молоді, що відчуває байдужість і втрату інтересу до свого внутрішнього світу, а також має сумніви щодо власної цінності для оточення. Така молодь схильна проявляти підозріливість, заздрість, обережність у вчинках. Егоцентричність проявляється в тому, що свої інтереси молодь ставить на перше місце, має про себе вищу думку, ніж про інших. У разі помилок схильна драматизувати й ускладнювати ситуацію, перебільшуючи значення цих помилок у майбутньому. Зацикленість на невдачах, а не на успіхах призводить до надмірних вимог до оточення, акцентування його відповідальності за невдачі. Залежно від того, яку позицію ця молодь займає серед свого оточення, – чи таку, що дає змогу домінувати, чи, навпаки, змушує підпорядковуватися, – їй властиво обирати стратегії суперництва і співпраці. Водночас ця молодь найменш схильна до компромісу з оточенням.

Молодь, для якої орієнтиром у досягненні життєвого успіху є професіоналізм, має виражену мотивацію досягнення успіху. До справ підходить з усією серйозністю й розсудливістю, проте часто виконання певної діяльності супроводжується занепокоєнням із приводу очікуваних результатів і невдач, тому вона схильна драматизувати й ускладнювати ситуацію. У разі невдач цій молоді властиво шукати причини помилок у власних діях, а не в оточенні, займатися самоаналізом заради підвищення ефективності своїх дій. У взаємодії їй притаманно виявляти відвертість, прямоту, доброзичливість. Навіть за умови, що відповідальність за провали в діяльності може лежати на оточенні, ця молодь виявлятиме розуміння і терпимість, а не звинувачення. У ситуаціях, що можуть призвести до

конфліктів, менш схильні до стратегій уникання і пристосування, а найбільш вираженою стратегією є компроміс.

У молоді, що визначила для себе кар'єру як орієнтир у досяганні життєвого успіху, досить вираженим є прагнення перебувати серед інших людей, що проявляється в бажанні бути прийнятим різними групами. Таке бажання штовхає молодь на займання пристосувальницької позиції, коли задля намічених цілей доводиться йти на поступки, аби не бути виключеним з групи. Водночас така молодь не прагне засуджувати тих, хто припустився помилок або зазнав невдач, ставиться до них із розумінням і терпінням. У взаємодії їй притаманно виявляти довірливість і доброзичливість.

Впливовість як життєвий орієнтир виявилася пов'язаною з вираженою мотивацією прагнення влади, що характеризує молодь як таку, що прагне домінувати в стосунках над іншими, контролювати і впливати на оточення. Водночас ця молодь не має бажання вступати в тісну взаємодію, а намагається триматися чим далі від інших, обмежуючи кількість контактів, які можуть привести до емоційної близькості з ними. Тому у взаємодії схильна проявляти дипломатичність, емоційну стриманість, поміркованість, розважливність, обережність, спостережливість стосовно оточення. Проте коли зачіпаються її інтереси, вона може йти на конфронтацію з оточенням, що може привести до втрати самоконтролю і прийняття імпульсивних рішень, які надалі завдадуть шкоди стосункам з іншими.

У молоді, для якої головним орієнтиром у досяганні життєвого успіху є творча самореалізація, найбільш вираженою є мотивація досягання успіху, що свідчить про прагнення підвищувати власну ефективність у діяльності, шукати нові шляхи руху до намічених цілей та поліпшувати результати своєї діяльності. Підвищений інтерес до власної особи виражається в прагненні вдосконалювати свої знання, вміння й навички, а цінність себе – у бажанні самовиражатися через результати діяльності. Цій молоді властиво виявляти прямоту, відвертість, емоційну нестриманість, експресивність, що сприяє їй

самовираженню. Крім цього, вона намагається організувати навколо себе оточення однодумців і впевнена в тому, що її персону буде викликати інтерес серед них. При виникненні напруження у взаємодії для цієї молоді найменш властиво використовувати стратегію пристосування, проте характерним є уникання, що свідчить про те, що вона намагається перервати будь-яку комунікацію, навіть якщо досягнення цілей залежатиме від оточення.

2.4.3. Ціннісні аспекти уявлень про життєвий успіх. Для дослідження аксіологічного компоненту уявлень про життєвий успіх, складовими якого є орієнтири життєвого успіху, було використано методикку Ш. Шварца з вивчення цінностей особистості, що допомогла визначити рівень прояву таких цінностей, як конформність, традиції, доброзичливість, самостійність, універсалізм, стимуляція, гедонізм, досягнення, влада, безпека залежно від вибору орієнтирів життєвого успіху.

Загалом у нашому опитуванні для молодих респондентів панівними виявилися цінності досягнення, самостійності, гедонізму, безпеки і доброзичливості. А найменш поширеною є традиція. Проміжне місце зайняли конформність, влада, стимуляція, універсалізм (рис. 2.4.3.1). Такий розподіл свідчить про те, що молодь у ціннісному самовизначенні демонструє тенденцію до відкритості до змін і самозвеличення, а не до трансцендентності й консерватизму, що характерно для молоді загалом.

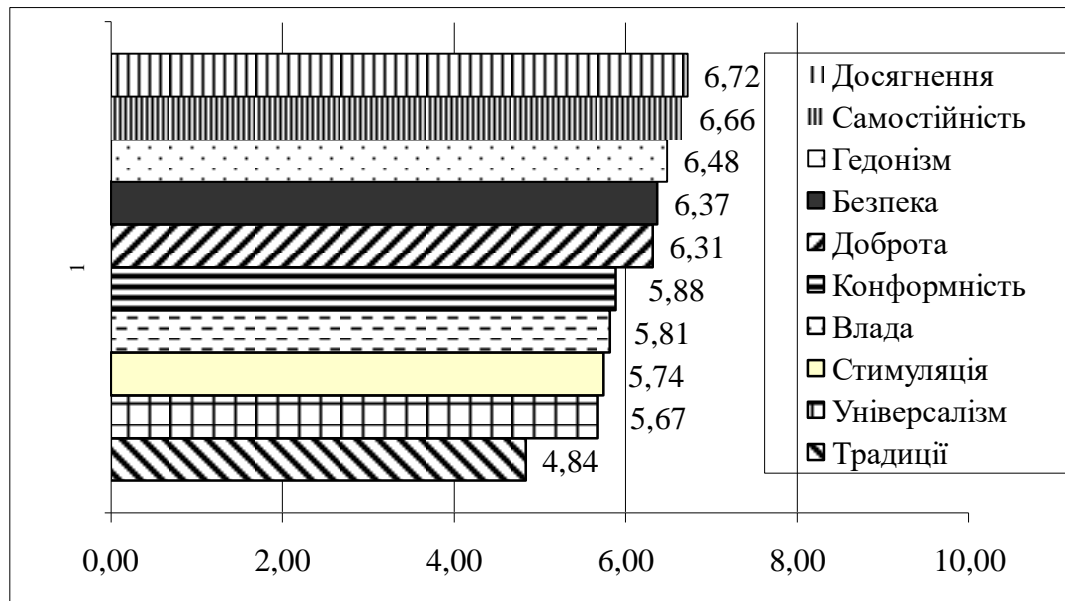
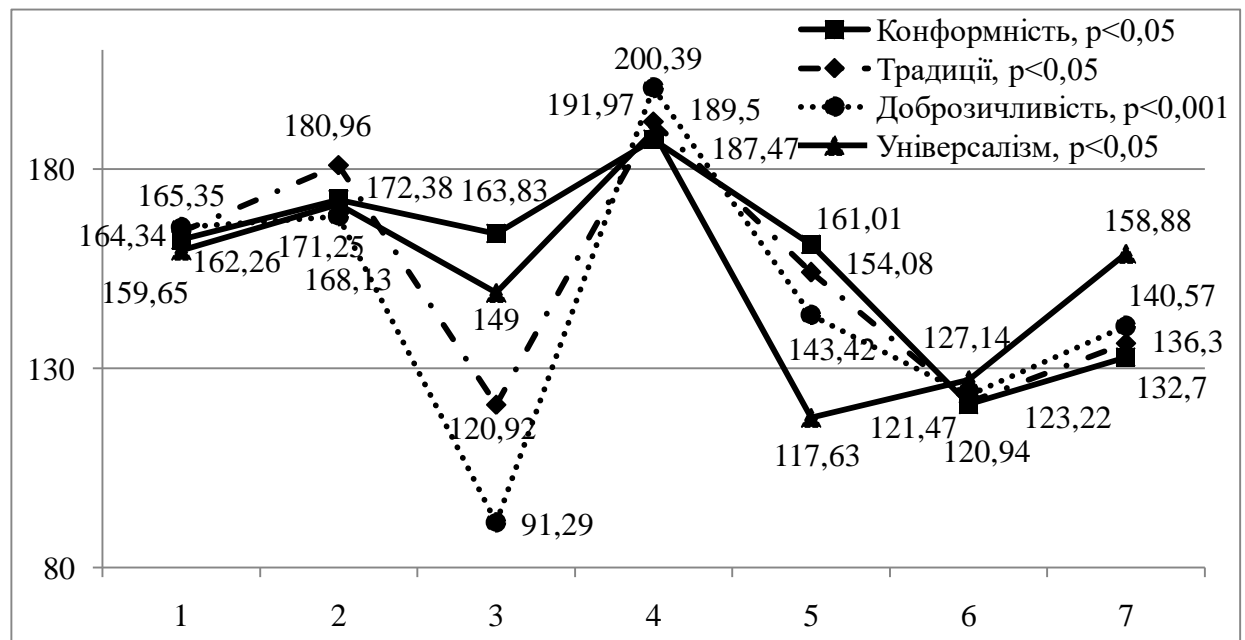

Рис. 2.4.3.1. Розподіл середніх значень за методикою Ш. Шварца з вивчення цінностей особистості

Для визначення провідних цінностей залежно від того, які життєві орієнтири займають центральне місце в структурі уявлень молоді про життєвий успіх, був застосований Н-критерій Краскела-Воллеса та U-критерій Манна-Вітні.

Як видно з діаграми (рис. 2.4.3.2), найбільш вираженою за проявом виявилася цінність конформності в молоді, що зорієнтована в досягнанні життєвого успіху на добрі взаємини ($R_{сер}=162,26$), соціальне визнання ($R_{сер}=172,38$), багатство ($R_{сер}=163,83$), професіоналізм ($R_{сер}=187,47$) і кар'єру ($R_{сер}=161,01$), а найменше – у тих, хто надає питомої ваги впливовості ($R_{сер}=120,94$) і творчій самореалізації ($R_{сер}=132,7$). Це свідчить про те, що для тих, хто орієнтується на добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, професіоналізм і кар'єру, найбільш важливим у житті є стримування і запобігання діям, що можуть спричинити шкоду іншим людям або не відповідають соціальним очікуванням. Ця ж цінність є найменш важливою для тих, хто обрав впливовість і творчу самореалізацію, що говорить про протилежну позицію в досягненні успіху, де необхідно

проявити винахідливість у пошуку рішень, що може викликати супротив та осуд з боку оточення.

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.3.2. Розподіл значень за методикою Ш. Шварца з вивчення цінностей особистості залежно від орієнтирів життєвого успіху, які обрала молодь (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Цінність традиції найбільш важливою є для тієї молоді, що зорієнтована на добрі взаємини ($R_{сер}=164,34$), соціальне визнання ($R_{сер}=180,96$) і професіоналізм ($R_{сер}=191,97$), а найменше – для тих, хто обрав багатство ($R_{сер}=120,92$), впливовість ($R_{сер}=121,47$) і творчу самореалізацію ($R_{сер}=136,3$). Ця цінність зайняла незначне місце в житті тих, хто обрав кар'єру ($R_{сер}=154,08$). Цінність традиції для молоді, що обрала добрі взаємини, соціальне визнання і професіоналізм, полягає в тому, що прийняття звичаїв і норм, які існують у культурі, дотримання їх та участь в житті референтної групи є важливою складовою їхнього життя, і в їхньому розумінні такий шлях може привести до успіху (рис. 2.4.3.2).

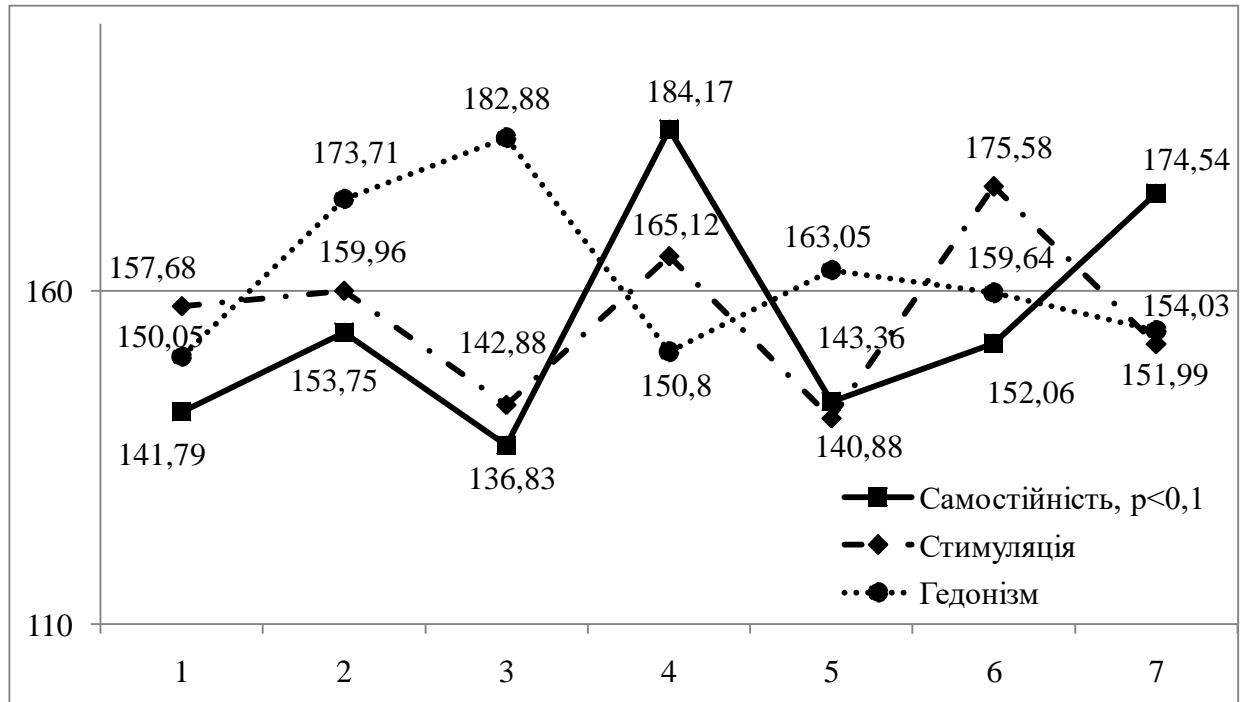
Значення цінності доброзичливості виявилось більшим у молоді, що орієнтується на добрі взаємини ($R_{сер}=165,35$), соціальне визнання ($R_{сер}=168,13$) та професіоналізм ($R_{сер}=200,39$), а меншим – у тих, для кого

важливим у досяганні життєвого успіху є багатство ($R_{сер}=91,29$) та впливовість ($R_{сер}=123,22$), проміжне місце зайняли творча самореалізація ($R_{сер}=140,57$) та кар'єра ($R_{сер}=143,42$). Для молоді, яка обрала добрі взаємини, соціальне визнання та професіоналізм важливим є збереження добрих взаємин з тими людьми, з якими вона перебуває в особистому контакті (рис. 2.4.3.2).

Універсалізм як цінність найбільше відгукнувся в молоді, що орієнтується в досяганні життєвого успіху на соціальне визнання ($R_{сер}=171,25$) і професіоналізм ($R_{сер}=189,5$), а найменше – у тих, для кого важливими є впливовість ($R_{сер}=127,14$) і кар'єру ($R_{сер}=117,63$). Для тієї молоді, що обрала добрі взаємини ($R_{сер}=159,65$), творчу самореалізацію ($R_{сер}=158,88$) і багатство ($R_{сер}=149$), універсалізм не займає провідного місця в житті. Застосування порівняльного аналізу за Н-критерієм Краскела-Воллеса виявило, що між цими групами молоді відмінності є значущими (Рис. 2.4.3.2). Молодь, що обрала соціальне визнання і професіоналізм, можна охарактеризувати як таку, що прагне опікуватися добробутом людей і проблемами збереження навколишнього середовища. Також, на їхню думку, ризик не відіграє вирішальної ролі в досяганні успіху, а більше цьому сприяє виваженість у вчинках ($r=0,119$, $p<0,05$).

Цінність самостійності найбільше проявилася в молоді, для якої провідне місце в житті займає професіоналізм ($R_{сер}=184,17$) і творча самореалізація ($R_{сер}=174,54$), а найменше – у тих, хто зорієнтований на багатство ($R_{сер}=136,83$), добрі взаємини ($R_{сер}=141,79$) і кар'єру ($R_{сер}=143,36$). А у молоді, що обрала впливовість ($R_{сер}=152,06$) і соціальне визнання ($R_{сер}=153,75$) відповідно ця цінність зайняла незначне місце в житті. Відмінності між цими групами молоді проявилися на рівні тенденції (Рис. 2.4.3.3), тому був додатково застосований порівняльний аналіз за U-критерієм Манна-Вітні, що дало змогу уточнити відмінності між групами молоді, що обрала добрі взаємини ($R_{сер}=90,2$) і творчу самореалізацію ($R_{сер}=111,33$, $p<0,05$), а також добрі взаємини ($R_{сер}=72,23$) і професіоналізм

($R_{сер}=91,89$, $p<0,05$). Це говорить про те, що цінність самостійності найбільш прийнятною є для молоді, що обрала за життєвий успіх професіоналізм і творчу самореалізацію, відповідно, таку молодь можна охарактеризувати як ту, що прагне автономності в різних сферах життєдіяльності, незалежно, чи це професійна діяльність, чи взаємодія з оточенням.

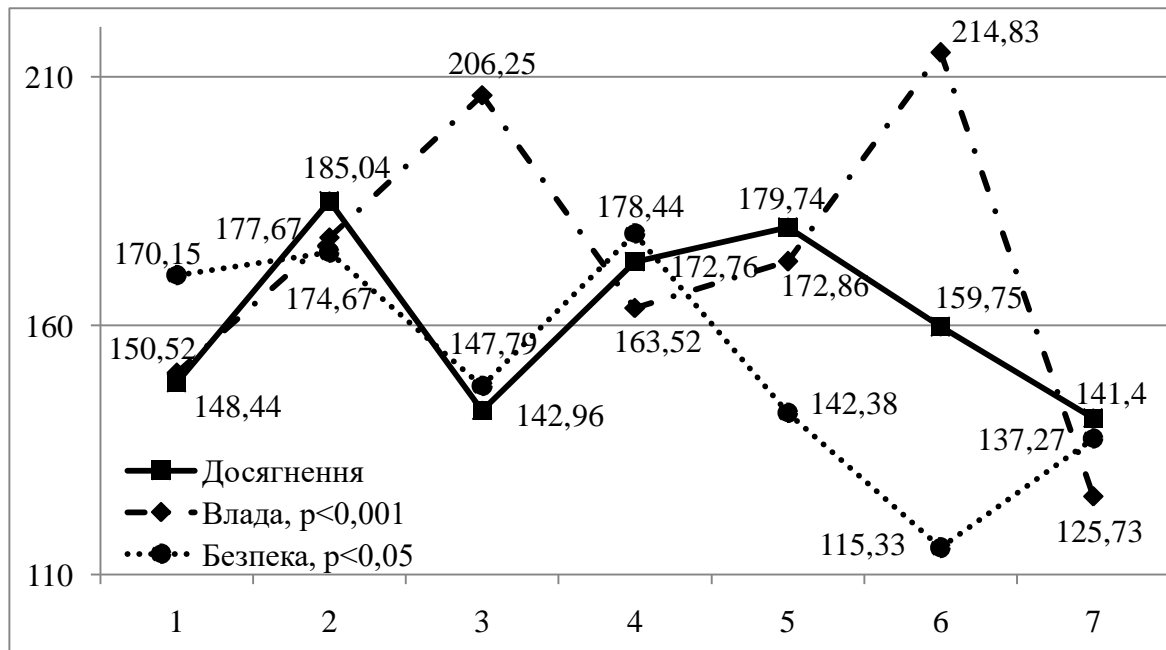
Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.3.3. Розподіл значень за методикою Шварца з вивчення цінностей особистості залежно від орієнтирів життєвого успіху, які обрала молодь (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Стимуляція як цінність найбільше значення має для молоді, які надають перевагу впливовості ($R_{сер}=175,58$), професіоналізму ($R_{сер}=165,12$) в досяганні життєвого успіху, а найменше – багатству ($R_{сер}=142,88$) і кар'єрі ($R_{сер}=140,88$). Проте значущі відмінності між цими групами молоді не проявилися (Рис. 2.4.3.3).

Такі самі результати виявилися й стосовно цінності гедонізму (рис. 2.4.3.3): між цими групами молоді з різними життєвими орієнтирами такі

відмінності не виявилися. Найбільше значення має ця цінність в молоді, що обрали соціальне визнання ($R_{\text{сер}}=173,71$) і багатство ($R_{\text{сер}}=182,88$), що говорить про те, що для цієї молоді важливе місце в їхньому житті займає насолода або чуттєве задоволення. А найменше значення має для тих, хто обрав добрі взаємини ($R_{\text{сер}}=150,05$), професіоналізм ($R_{\text{сер}}=150,8$) і творчу самореалізацію ($R_{\text{сер}}=154,03$).

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар’єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.3.4. Розподіл значень за методикою Шварца з вивчення цінностей особистості залежно від орієнтирів життєвого успіху, які обрала молодь (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{\text{сер}}$)

Досягнення як цінність, що відображає важливість особистого успіху відповідно до соціальних стандартів (Рис. 2.4.3.4), найбільш вираженою є в молоді, що ставить на перше місце в житті соціальне визнання ($R_{\text{сер}}=185,04$), кар’єру ($R_{\text{сер}}=179,74$) і професіоналізм ($R_{\text{сер}}=172,76$), а найменше – у тих, хто обирає творчу самореалізацію ($R_{\text{сер}}=141,4$) і багатство ($R_{\text{сер}}=142,96$). Проте порівняння цих груп за Н-критерієм Краскела-Воллеса значущих відмінностей не виявило, тому для уточнення було застосовано U-критерій Манна-Вітні, що дало змогу знайти значущі відмінності між молоддю, що

зорієнтована на кар'єру ($R_{сер}=67,12$), і молоддю, що на творчу самореалізацію ($R_{сер}=53,5$, $p<0,05$).

Влада як цінність найбільше проявилася в молоді, для якої у досяганні життєвого успіху важливим є багатство ($R_{сер}=206,25$) і впливовість ($R_{сер}=214,83$) а найменше – у тих, хто обрав творчу самореалізацію ($R_{сер}=125,73$) (Рис. 2.4.3.4). У молоді, що зорієнтована на добрі взаємини ($R_{сер}=150,52$), соціальне визнання ($R_{сер}=177,67$), професіоналізм ($R_{сер}=163,52$) і кар'єру ($R_{сер}=172,86$) цей тип цінностей має середній рівень прояву. Тому можна стверджувати, що для молоді, що орієнтована на багатство і впливовість, важливим є досягнення владного статусу, контролю або домінування над людьми, тоді як для тих, хто обрав творчу самореалізацію, влада є найменш важливою цінністю.

Безпека найбільш важливою є для молоді, що надає перевагу в досяганні життєвого успіху професіоналізму ($R_{сер}=178,44$), соціальному визнанню ($R_{сер}=174,67$) і добрим взаєминам ($R_{сер}=170,15$), а найменше для тих, хто зорієнтований на впливовість ($R_{сер}=115,33$) (Рис. 2.4.3.4). Важливість цієї цінності свідчить про те, що на першому місці стоїть безпека себе та інших людей, а також стабільність взаємин із ними. У молоді, що обрала багатство ($R_{сер}=147,79$), кар'єру ($R_{сер}=142,38$) і творчу самореалізацію ($R_{сер}=137,27$), цей тип цінностей не займає провідного місця.

Узагальнюючи отримані результати, можна говорити про те, що життєві орієнтири, які є складовими уявлень молоді про життєвий успіх, пов'язані з ціннісною сферою особистості. Для молоді, яка орієнтується на добрі взаємини, характерними є такі типи цінностей: конформність, традиції, доброзичливість, безпека, а найменше – самостійність і гедонізм. Важливість таких цінностей свідчить про схильність цієї молоді до консерватизму та самотрансцендентності, що виражається у прагненні уникати різких змін і ризику в своєму житті та покладанні на добре перевірені стратегії в досяганні успіху. Інтерес для цієї молоді становлять не так власні досягнення, як добробут оточення.

Соціальне визнання як орієнтир, що займає в структурі уявлень про життєвий успіх провідне місце, має ухил у бік самотрансцендентності, основу якої становлять цінності доброзичливості й універсалізму. Проте в ціннісній сфері проявилися дві протилежні за змістом тенденції. Одна з них пов'язана з цінностями конформності, традиції та безпеки, що складають консерватизм, друга тенденція пов'язана із самозвеличенням, що включає в себе гедонізм і досягнення. Тобто молодь, що обрала соціальне визнання, у своїх стратегіях досягнення йде шляхом урахування норм і приписів оточення або шляхом неординарних учинків, що можуть суперечити загальноприйнятим правилам.

Для молоді, що обрала за орієнтир життєвого успіху багатство, важливими цінностями являються конформність, гедонізм і влада, а найменш важливими – доброзичливість, традиція, самостійність, стимуляція і досягнення. Зв'язок багатства з конформністю, що є складовою консерватизму, показує, що в уявленнях молоді існує спрощений образ успіху, навіяний радше оточенням або ЗМК. А зв'язок із цінностями гедонізму і влади говорить про те, що є тенденція до самозвеличення. В уявленнях цієї молоді багатство постає як єдиний інструмент у розв'язанні життєвих труднощів і негараздів.

Для професіоналізму як життєвого орієнтиру характерним є виразність цінностей конформності, традиції, доброзичливості, універсалізму, самостійності, стимуляції, досягнення і безпеки. Такий широкий спектр говорить про те, що в професіоналізмі молодь бачить універсальний інструмент здійснення життєвих планів. Тому незалежно від того, яких ціннісних орієнтирів дотримується молодь, професіоналізм дає змогу досягти потрібного рівня життєвого добробуту відповідно до життєвих цінностей.

Кар'єра як життєвий орієнтир пов'язана з цінностями конформності й досягнення. Таке поєднання цінностей говорить про те, що образ кар'єри, з одного боку, як і у випадку з багатством, може бути навіяним оточенням або ЗМК і поставати в спрощеному вигляді, з іншого в цей образ може бути

привабливим, бо дає багато переваг у вигляді соціального статусу, доступу до необхідних ресурсів того професійного оточення, що може їх надати.

Для впливовості в уявленнях про життєвих успіх характерного є виразність цінностей стимуляції і влади, що є складовими тенденцій до нового і самозвеличення. Ця молодь прагне досягти впливової позиції в оточенні, обираючи різні стратегії досягання успіху, які можуть іти всупереч позиції близького оточення.

Для молоді, що обрала творчу самореалізацію за життєвий орієнтир, важливою є цінність самостійності, що є складовою відкритості до змін. Ця молодь прагне зберігати незалежність та автономію в діяльності і взаєминах, тому ця цінність займає важливе місце в житті, а творча самореалізація дає можливість її реалізувати.

2.4.4. Соціально-психологічні особливості темпоральних вимірів уявлень молоді про життєвий успіх. Відповідно до поділу часу на минуле, теперішнє і майбутнє, в уявленнях можна виділити:

- *ретроспективний вимір*, в основі якого лежить ставлення до своїх досягнень у минулому, а саме: визнання успіху серед своїх досягнень, оцінка ефективності вкладених зусиль у досягнення успіху та оцінка складності досягнення успіху;
- *презентативний*, що відображає наявний стан досягнень на момент оцінки і відчуття задоволеності цими досягненнями;
- *проспективний*, який включає в себе віру в те, що вдасться реалізувати намічене в майбутньому та оцінку міри близькості у досягненнях до життєвого успіху.

В основу дослідження темпорального компоненту уявлень про життєвий успіх був покладений семантичний диференціал, де респонденти мали можливість обрати з двох протилежних тверджень те, яке, на їхню думку, є більш для них правильними. Оцінювання відбувалося за шестибальною шкалою. У подальшому аналізі відповідей респондентів б-

бальна шкала була перекодована на двозначну, що відображали дві групи, що згодом порівнювалися між собою за шкалами методик: «Тест-опитувальник самоствавлення» (В. Столін, С. Пантелеєв), «Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності» (Д. Макклеланд), «Опитувальник міжособових взаємин» (В. Шутц), «Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки» (К. Томас, адаптація Н. Гришиної) і «Методика багатofакторного дослідження особистості» (Р. Кеттел). Порівняння цих груп здійснювалося за допомогою U-критерія Манна-Вітні (дод. Д).

На початку аналізу важливо було виявити відмінності за шкалами вище зазначених методик залежно від оцінки в минулому молоддю своїх успіхів і процесу його досягання, що становить зміст ретроспективного виміру уявлень про життєвий успіх (див. табл. Є.1, дод. Є). Для виявлення змісту ретроспективного виміру цих уявлень було запропоновано висловити ступінь згоди з твердженнями:

- «Згадуючи свої успіхи і невдачі, відзначте на цьому відрізку, чого найбільше було у вашому житті: невдач – успіхів», що дало змогу респондентам оцінити у минулому співвідношення невдач і успіхів;
- «Кроки, які я зробив у своєму житті, можу вважати: неуспішними – успішними», де респонденти мали змогу оцінити ефективність своїх дій у досяганні бажаного результату;
- «Оцініть ступінь важкості у досяганні успіху у вашому житті: важко – легко», що дало можливість оцінити процес досягання потрібного для молоді результату.

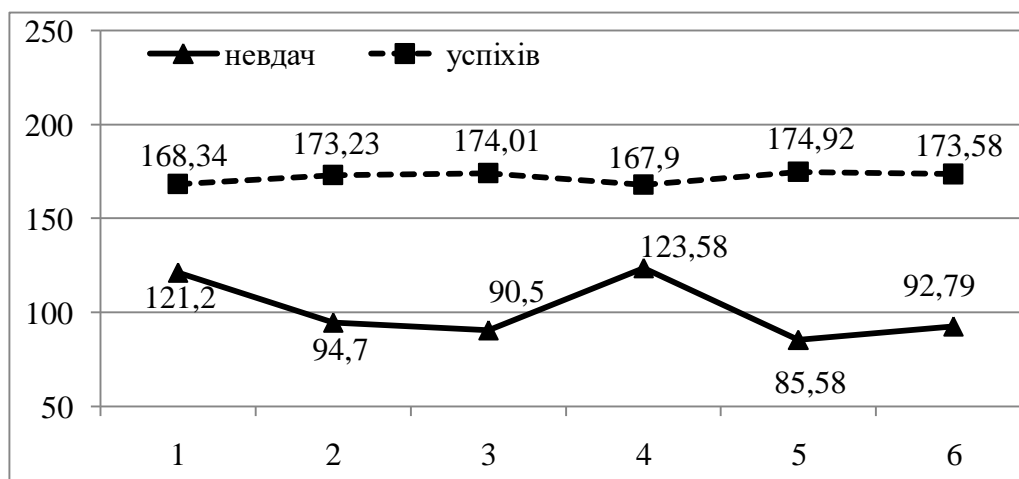
У результаті оцінювання першого твердження вдалося виділити дві групи молоді, одна з яких вважає, що в неї було більше невдач у минулому, а друга – що більше успіхів.

Порівняння цих груп за методикою вивчення сенсожиттєвих орієнтацій показало значущі відмінності за шкалами «цілі в житті» ($p < 0,001$), «процес життя» ($p < 0,001$), «результативність» ($p < 0,001$), «локус контролю Я» ($p < 0,01$), «локус контролю життя» ($p < 0,001$) і «загальний показник

осмисленості життя» ($p < 0,001$) (Рис. 2.4.4.1). У молоді, яка позитивно оцінює своє минуле щодо успіхів, має вищі значення за показниками цілей в житті ($R_{сер}=168,34$), процесу життя ($R_{сер}=173,23$), результативності ($R_{сер}=174,01$), локусу контролю Я ($R_{сер}=167,9$), локусу контролю життя ($R_{сер}=174,92$), осмисленості життя загалом ($R_{сер}=173,58$), ніж молодь, яка в своєму минулому бачить невдачі (відповідно $R_{сер}=121,2$, $R_{сер}=94,7$, $R_{сер}=90,5$, $R_{сер}=123,58$, $R_{сер}=85,58$, $R_{сер}=92,79$).

Такі результати характеризують молодь, яка вважає, що в минулому в неї було більше успіхів, ніж невдач, як цілеспрямовану в досягненні цілей. Життя сприймається як цікавий, емоційно насичений та сповнений сенсом процес, а прожиту частину життя вони оцінюють як продуктивну й осмислену. Високий рівень локусу контролю Я свідчить про те, що такі респонденти відчують себе сильними особистостями, які в змозі здійснити життєвий вибір відповідно до цілей та уявлень, а високий рівень локусу контролю життя свідчить про їхню впевненість у тому, що їм дано контролювати власне життя, вільно приймати рішення і втілювати їх у життя.

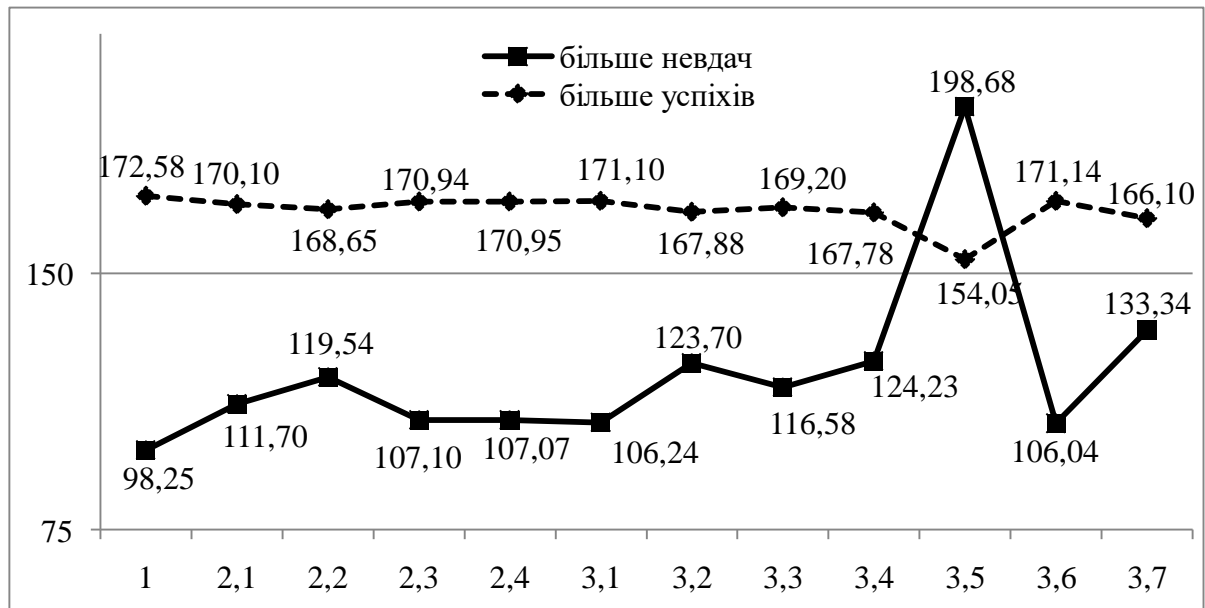
Оцінка минулого, у якому було більше невдач, ніж успіхів, показує протилежні тенденції в осмисленості життя. Низькі значення за описаними шкалами в представників цієї групи молоді свідчать про схильність жити сьогоднішнім або вчорашнім днем, високий рівень незадоволеності самореалізацією. Низькі значення за локусом контролю Я говорять про втрату віри у власну здатність контролювати події свого життя, а за локусом контролю життя – про фаталізм, віру в те, що життя не підвладне контролю і нема сенсу що-небудь загадувати на майбутнє.

Примітки: 1 – цілі, 2 – процес, 3 – результативність, 4 – локус контролю Я, 5 – локус контролю життя, 6 – загальний показник осмисленості життя

Рис. 2.4.4.1. Розподіл значень за шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій у молоді, яка оцінювала свої успіхи в минулому (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

Також між групами молоді з різними оцінками свого минулого відмінності проявилися на всіх рівнях самоствавлення: у глобальному самоствавленні ($p < 0,001$), диференційованому самоствавленні, куди входять самоповага ($p < 0,001$), автосимпатія ($p < 0,001$), самоінтерес ($p < 0,001$) та очікуване ставлення інших до себе ($p < 0,001$), а також на рівнях готовності до конкретних дій в ставленні до свого «Я»: самовпевненість ($p < 0,001$), ставлення інших ($p < 0,001$), самоприйняття ($p < 0,001$), самопослідовність (самокерування) ($p < 0,01$), самозвинувачення ($p < 0,01$), самоінтерес ($p < 0,001$), саморозуміння ($p < 0,05$) (Рис. 2.4.4.2). Такі відмінності свідчать про позитивне самоствавлення молоді, для якої минуле більше сповнене успіхами, ніж невдачами. Натомість наявність невдач у минулому пов'язане з негативним ставленням молоді до себе.

Примітки: 1. глобальне самоставлення, 2.1. самоповага, 2.2. автосимпатія, 2.3. очікуване ставлення від інших до себе 2.4. самоінтерес, 3.1. самовпевненість, 3.2. ставлення інших, 3.3. самоприйняття, 3.4. самопослідовність (самокерування), 3.5. самозвинування, 3.6. самоінтерес, 3.7. саморозуміння.

Рис. 2.4.4.2. Розподіл значень за методикою Тест-опитувальник самоставлення (В.В. Столін, С.Р. Пантелєєв) у молоді, що оцінювала співвідношення в минулому невдач та успіхів (критерій U Манна-Уїтні, $R_{сер}$)

У дослідженні мотивації також виявилася значуща різниця між молоддю, яка по-різному оцінює своє минуле щодо невдач і успіхів. Мотивація досягнення успіху ($p < 0,01$) є більш вираженою у тієї молоді ($R_{сер} = 184,14$), що вважає своє минуле більш позитивним щодо успіхів, тоді як негативне минуле, що сповнене невдачами, має молодь з низькими значеннями ($R_{сер} = 139,31$) цієї мотивації. Так само відмінності виявилися за такими потребами-мотиваторами, як прагнення влади ($p < 0,001$) і тенденція до афіліації ($p < 0,05$), де молодь, яка оцінює своє минуле як сповнене успіхами, має вищі значення (відповідно $R_{сер} = 184,76$ і $R_{сер} = 181,73$), ніж молодь, яка дає більш негативну оцінку своєму минулому (відповідно $R_{сер} = 136,29$ і $R_{сер} = 151,03$).

За методикою Шварца значущі відмінності було виявлено між групами молоді, що по-різному оцінює своє минуле, за типами цінностей

доброзичливості ($p < 0,05$), самостійності ($p < 0,05$), стимуляції ($p < 0,001$), досягнення ($p < 0,05$), влади ($p < 0,001$), безпеки ($p < 0,05$). Високі значення цих цінностей (відповідно $R_{\text{сер}}=137,69$, $R_{\text{сер}}=137,9$, $R_{\text{сер}}=141,35$, $R_{\text{сер}}=137,84$, $R_{\text{сер}}=140,66$, $R_{\text{сер}}=138,81$) у молоді, що оцінює позитивно своє минуле, як сповнене успіхами, а не провалами, говорить про значний вплив минулого успіху на становлення ціннісної сфери. Натомість низькі значення за цими цінностями (відповідно $R_{\text{сер}}=111,26$, $R_{\text{сер}}=112,98$, $R_{\text{сер}}=96,91$, $R_{\text{сер}}=110,54$, $R_{\text{сер}}=100,14$, $R_{\text{сер}}=108,74$) свідчать про протилежний ефект впливу невдач на їхнє становлення.

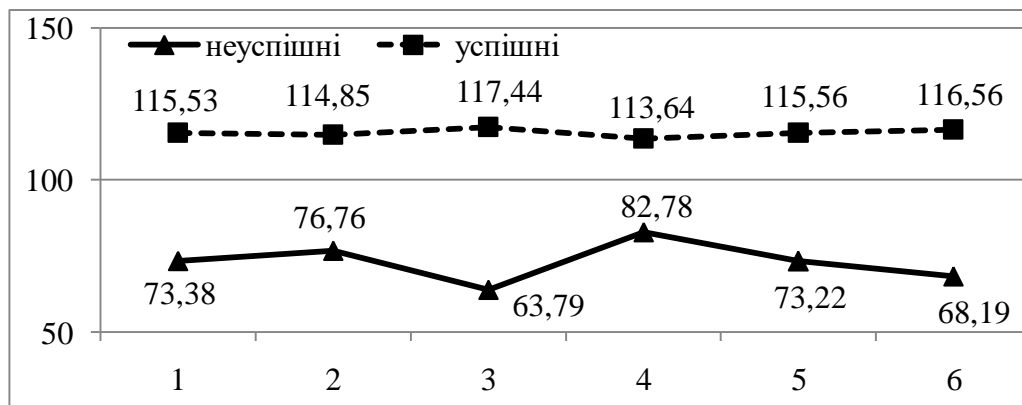
Крім вище зазначених методик було використано також методики Кеттела і Шутца, що дало змогу дослідити прояв комунікативних властивостей і особливостей взаємин у молоді залежно від їхньої позиції щодо успіхів у минулому.

За методикою Шутца суттєві відмінності проявилися лише за шкалою «виражена поведінка в області включення» ($p < 0,05$). Молодь, що більш позитивно оцінює своє минуле щодо успіхів ($R_{\text{сер}}=112,86$), займає більш активну позицію у взаємодії з оточенням, ніж молодь, що негативно оцінює минуле ($R_{\text{сер}}=90,82$). Водночас так само спостерігаються значущі відмінності ($p < 0,05$) і в очікуваннях цієї молоді від оточення активної позиції у взаєминах. Молодь з позитивною оцінкою свого минулого щодо успіхів ($R_{\text{сер}}=113,29$), очікує від оточення більшої активності, ніж молодь з негативною оцінкою свого минулого ($R_{\text{сер}}=88,8$).

За методикою Кеттела єдина відмінність виявилася між цією молоддю за шкалою «боязкість-сміливість» ($p < 0,05$), що говорить про позитивний вплив успіхів у минулому на формування схильності до авантюризму, ризику, імпульсивності, емоційності, активності, безтурботності, артистизму у взаємодії ($R_{\text{сер}}=113,89$), що надалі допомагатиме досягати життєвого успіху. Натомість у молоді з негативною оцінкою минулого спостерігаються протилежні тенденції в поведінці ($R_{\text{сер}}=85,96$).

Такі прояви поведінки у взаємодії говорять, що оцінка свого минулого молоддю як сповненого успіхами, а не невдачами, напряду впливають на її активність в сфері взаємодії, що дає змогу їй швидко налагоджувати контакти з оточенням.

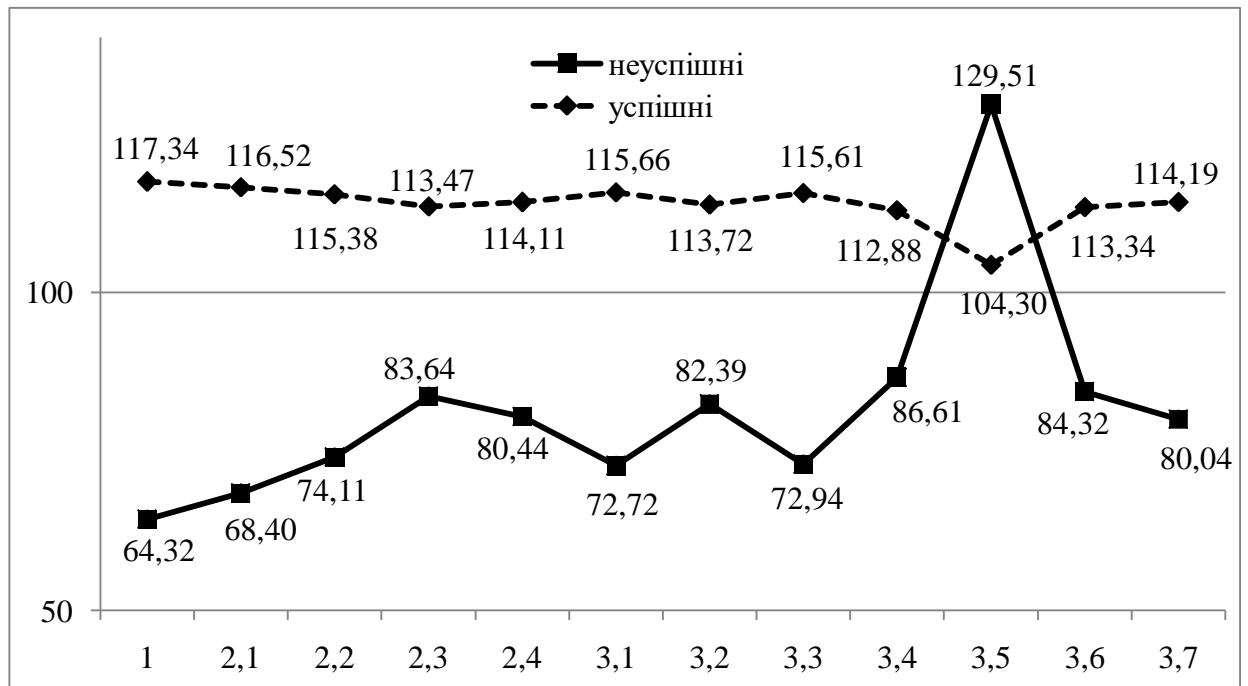
Крім оцінки співвідношення успіхів і невдач у минулому, молоді пропонувалося оцінити власні дії в досягненні успіху. У підсумку було виокремлено дві групи, що оцінили свої дії як успішні і неуспішні (рис. 3.2.1.3). У тих, хто оцінив свої дії як успішні, виявлено вищі показники за шкалами «цілі» ($p < 0,001$, $R_{сер} = 115,53$), «процес» ($p < 0,001$, $R_{сер} = 114,85$), «результативність» ($p < 0,001$, $R_{сер} = 117,44$), «локусу контролю Я» ($p < 0,01$, $R_{сер} = 113,64$), «локусу контролю життя» ($p < 0,001$, $R_{сер} = 115,56$) та загальним показником осмисленості життя ($p < 0,001$, $R_{сер} = 116,56$). Такі результати свідчать про те, що молодь, яка оцінює власні дії як успішні, так само як і та молодь, яка оцінила, що в минулому в неї більше успіхів, ніж невдач, мають такі самі характеристики осмисленості життя. Водночас молодь, яка розцінює власні дії як неуспішні, має нижчі значення за цими характеристиками (відповідно $R_{сер} = 73,38$, $R_{сер} = 76,76$, $R_{сер} = 63,79$, $R_{сер} = 82,78$, $R_{сер} = 73,22$, $R_{сер} = 68,19$).

Примітки: 1 – цілі, 2 – процес, 3 – результативність, 4 – локус контролю Я, 5 – локус контролю життя, 6 – загальний показник осмисленості життя

Рис. 2.4.4.3. Розподіл значень за шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій у молоді, яка оцінювала свою успішність у минулому (U-критерій Манна-Вітні, $R_{сер}$)

Так само оцінка успішності власних дій у досягненні успіху теж пов'язана з показниками самоствавлення на різних рівнях узагальнення. У молоді, яка оцінює уявлення про власні дії як успішні, спостерігаються вищі середні рангові значення із самоствавлення, ніж у молоді, що оцінює свої дії як неуспішні (Рис. 2.4.4.4).

Примітки: 1. глобальне самоствавлення, 2.1. самоповага, 2.2. автосимпатія, 2.3. очікуване ставлення від інших до себе 2.4. самоінтерес, 3.1. самовпевненість, 3.2. ставлення інших, 3.3. самоприйняття, 3.4. самопослідовність (самокерування), 3.5. самозвинування, 3.6. самоінтерес, 3.7. саморозуміння.

Рис. 2.4.4.4. Розподіл значень за методикою Тест-опитувальник самоствавлення (В.В. Столін, С.Р. Пантелєєв) у молоді, що давала оцінку власних дій в досягненні успіху (критерій U Манна-Уїтні, $R_{сер}$)

У дослідженні мотивації найбільш успішними свої дії оцінює та молодь, що має виражену мотивацію досягнення успіху ($p < 0,05$, $R_{сер} = 155,37$), тоді як молодь, яка оцінила свої дії як неефективні, має найнижчі значення за цим показником ($R_{сер} = 121,64$).

У ціннісній сфері найбільші відмінності між групами молоді, що порізно оцінюють свою ефективність у досяганні успіху, було виявлено за

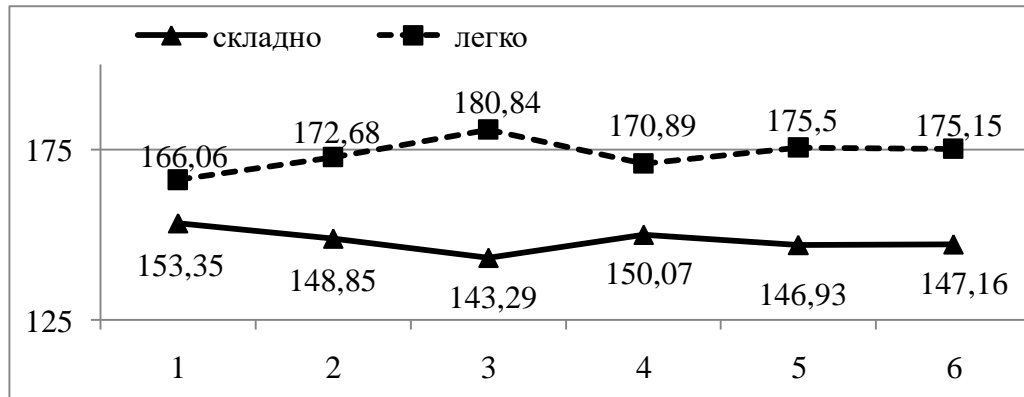
цінністю універсализму ($p < 0,05$), де молодь, яка оцінює свої дії як успішні, більше сповідує цю цінність ($R_{\text{сер}}=112,76$), ніж ті, хто так не вважає ($R_{\text{сер}}=87,19$).

За методикою Шутца найбільші відмінності було отримано за шкалами «очікувана поведінка від оточення» ($p < 0,001$) і «очікування від оточення керівництва і контролю» ($p < 0,05$). У першому випадку більшу активність з боку оточення очікує молодь, що оцінила свої дії у минулому як успішні ($R_{\text{сер}}=114,09$), тоді як молодь, що вважає навпаки, має нижчі значення за цим показником ($R_{\text{сер}}=77,72$). Натомість в останньої групи спостерігають більш виражені очікування від оточення щодо керівництва і контролю ($R_{\text{сер}}=127,49$) на відмінну від молоді з більш позитивною оцінкою своїх дій ($R_{\text{сер}}=104,08$).

За методикою Кеттела відмінності між цими групами молоді виявилися за шкалами «боязкість-сміливість» ($p < 0,05$), «довірливість-підозріливість» ($p < 0,05$), «наївність-проникливість» ($p < 0,05$) і «соціабельність-самодостатність» ($p < 0,05$). А отже, це свідчить про те, що для молоді з позитивною оцінкою своїх дій як успішних характерним є такі риси, як сміливість ($R_{\text{сер}}=112,58$), довірливість ($R_{\text{сер}}=103,25$), наївність ($R_{\text{сер}}=103,6$) і соціабельність ($R_{\text{сер}}=104,01$). Натомість для молоді, що оцінила свої дії як неуспішні, властивим є такі комунікативні властивості: боязкість ($R_{\text{сер}}=85,25$), підозріливість ($R_{\text{сер}}=131,6$), проникливість ($R_{\text{сер}}=129,86$) і самодостатність ($R_{\text{сер}}=127,85$).

За оцінкою ступеня складності досягнень успіху в молоді спостерігаються схожі тенденції за показниками сенсожиттєвих орієнтацій (рис. 2.4.4.5). Так само як і в молоді, що оцінювала власні дії як успішні і вважає, що в минулому мала більше успіхів, ніж невдач, молодь, яка оцінює процес досягання успіху в минулому як легкий, також має високі показники за шкалами «процес» ($p < 0,05$, $R_{\text{сер}}=172,68$), «результативність» ($p < 0,001$, $R_{\text{сер}}=180,84$), «локус контролю Я» ($p < 0,05$, $R_{\text{сер}}=170,89$), «локус контролю

життя» ($p < 0,01$, $R_{\text{сер}} = 175,5$), за загальним показником осмисленості життя ($p < 0,01$, $R_{\text{сер}} = 175,15$). У молоді, яка оцінила процес досягання як важкий, ці показники мають низькі значення (відповідно $R_{\text{сер}} = 148,85$, $R_{\text{сер}} = 143,29$, $R_{\text{сер}} = 150,07$, $R_{\text{сер}} = 146,93$, $R_{\text{сер}} = 147,16$), що говорить про значні проблеми в осмисленні власного життя.

Примітки: 1 – цілі, 2 – процес, 3 – результативність, 4 – локус контролю Я, 5 – локус контролю життя, 6 – загальний показник осмисленості життя

Рис. 2.4.4.5. Розподіл значень за шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій у молоді, яка оцінювала ступінь складності досягнень успіху в минулому (U-критерій Манна-Вітні, $R_{\text{сер}}$)

За показниками самоствавлення значущої різниці між цими групами молоді, що по-різному оцінили складність процесу досягання успіху в минулому, не було виявлено. Це говорить про те, що низькі та високі значення самоствавлення однаковою мірою притаманні обом цим групам молоді. Єдиним винятком стало виявлення відмінностей між обома групами за автосимпатією ($p < 0,05$). Молодь, яка оцінювала процес досягання успіхів як легкий ($R_{\text{сер}} = 170,71$), має більш високі показники з автосимпатії, ніж молодь із негативною оцінкою цього процесу ($R_{\text{сер}} = 150,19$).

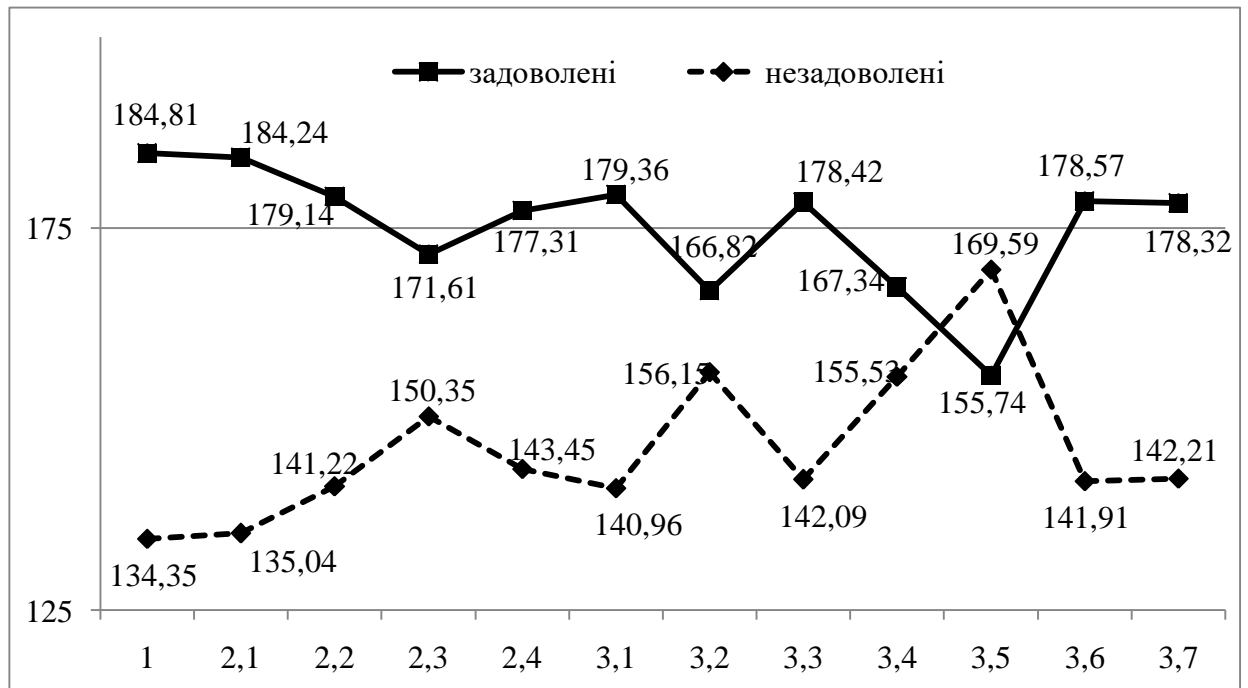
За методикою Шварца найбільші відмінності між цими групами молоді було виявлено за цінністю влади ($p < 0,05$). Для молоді, яка оцінила процес досягання як важкий ($R_{\text{сер}} = 122,26$), найменше сповідує цінність влади, тоді як та молодь, яка оцінює досягання своїх успіхів як легкий ($R_{\text{сер}} = 144,62$), навпаки, владу більше цінує.

У дослідженні комунікативних властивостей за методикою Кеттела єдина відмінність виявилася за шкалою «боязкість-сміливість» ($p < 0,05$) між молоддю, яка по-різному оцінює ступінь складності минулих досягнень. У молоді, яка оцінила минулі успіхи як легкі, спостерігаються вищі значення за цією шкалою ($R_{сер} = 119,02$), що характеризує її, як схильну до авантюризму, ризику, імпульсивності, емоційності, активності, безтурботності, артистизму у взаємодії. Натомість молодь, що оцінила процес досягання успіхів як важкий ($R_{сер} = 98,44$), має протилежні прояви у взаємодії.

Презентативний вимір уявлень про життєвий успіх відображає оцінку успіхів у теперішньому, якими варто пишатися, і відчуття задоволеності цими досягненнями. Респондентам було запропоновано оцінити такі твердження:

- «У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися»;
- «Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я незадоволений своїми досягненнями».

Між групами молоді, що оцінили факт наявності і відсутності успіхів на теперішній час, не виявлено різниці за показниками самоствавлення. Однак порівняння груп молоді за рівнем задоволеності своїми теперішніми досягненнями виявило, що задоволеність успіхами пов'язана з позитивним ставленням до себе (Рис. 2.4.4.6). Між молоддю, яка задоволена своїми досягненнями, і тими, хто незадоволений, виявлено значущу різницю в глобальному самоствавленні ($p < 0,001$), диференційованому самоствавленні, до якого входять самоповага ($p < 0,001$), автосимпатія ($p < 0,01$), самоінтерес ($p < 0,001$) й очікуване ставлення інших до себе ($p < 0,05$), а також на рівнях готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я»: самовпевненість ($p < 0,001$), самоприйняття ($p < 0,001$), самоінтерес ($p < 0,001$), саморозуміння ($p < 0,05$).

Примітки: 1. глобальне самоствалнення, 2.1. самоповага, 2.2. автосимпатія, 2.3. очікуване ставлення від інших до себе 2.4. самоінтерес, 3.1. самовпевненість, 3.2. ставлення інших, 3.3. самоприйняття, 3.4. самопослідовність (самокерування), 3.5. самозвинувачення, 3.6. самоінтерес, 3.7. саморозуміння.

Рис. 2.4.4.6. Розподіл значень за методикою Тест-опитувальник самоствалнення (В.В. Столін, С.Р. Пантелєєв) у молоді, що задоволені і незадоволені результатами, яких досягнули (критерій U Манна-Уїтні, Rсер)

Такі результати говорять про неоднозначний вплив презентативного виміру уявлень про життєвий успіх на ставлення молоді до себе. Тобто, з одного боку, оцінка факту наявності досягнень у теперішньому часі не впливає на ставлення до себе, а з другого – простежується вплив стану задоволеності і незадоволеності своїми досягненнями на особистість. Це підкреслює важливість ролі емоційної складової презентативного виміру уявлень про життєвий успіх у формуванні ставлення до себе, тоді як когнітивна складова цього виміру не відіграє такої ролі.

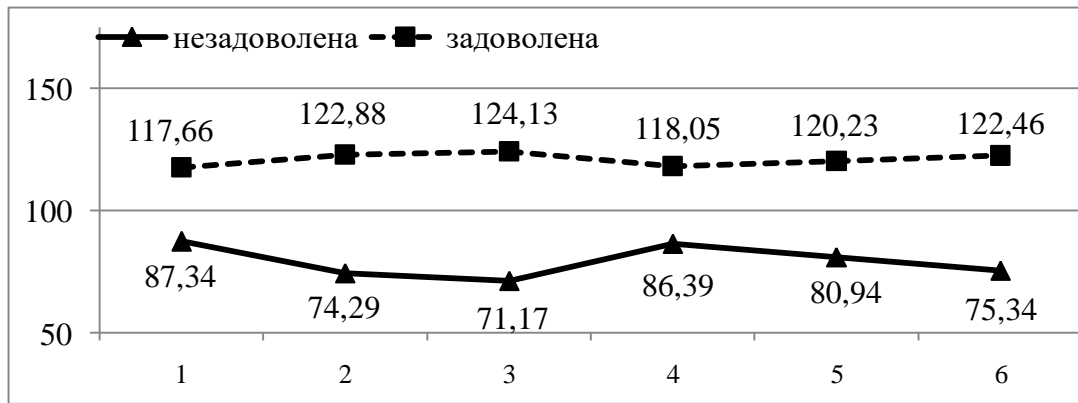
Суттєвих відмінностей між групами молоді, що визнає наявність успіхів, або їх відсутність, не було виявлено за шкалами методики СЖО (див. табл. Є.1, дод. Є).

За методикою Шварца найбільші відмінності між цими групами молоді було виявлено за цінностями влади ($p < 0,001$) і конформності ($p < 0,05$). З одного боку, молодь, яка на теперішній момент часу вважає, що у неї є успіхи, якими вона може пишатися, цінує владу ($R_{\text{сер}}=169,38$), проте, з другого боку, дотримується цінностей конформності ($R_{\text{сер}}=164,53$). Натомість молодь, яка вважає, що зараз нема чим пишатися, має нижчі значення за цими цінностями (відповідно $R_{\text{сер}}=132,81$ і $R_{\text{сер}}=142,9$).

У дослідженні особливостей взаємин за методикою Шутца виявлені відмінності ($p < 0,05$) говорять про те, що молодь, яка визнає на теперішній момент часу в себе успіхи ($R_{\text{сер}}=103,71$), менше очікують з боку свого оточення керівництва і контроль, ніж та молодь, яка заперечує успіхи ($R_{\text{сер}}=130,4$). А за методикою Кеттела найбільш виразні відмінності проявилися між цими групами за шкалою «заклопотаність-безтурботність», свідчить про те, що для молоді, яка визнає успіхи, характерним є риси безтурботності ($R_{\text{сер}}=114,09$), тоді як молоді, яка заперечує їх, властивим є заклопотаність ($R_{\text{сер}}=88,42$).

Таку саму процедуру порівняння було проведено і між молоддю, що відчуває задоволеність та незадоволеність.

За тестом сенсожиттєвих орієнтацій між молоддю, що відчуває задоволеність і незадоволеність своїми досягненнями, проявилися значущі відмінності за шкалами «цілі» ($p < 0,001$), «процес» ($p < 0,001$), «результативність» ($p < 0,001$), «локус контролю Я» ($p < 0,01$), «локус контролю життя» ($p < 0,001$) і загальним показником СЖО ($p < 0,001$) (рис. 2.4.4.7).

Примітки: 1 – цілі ($p < 0,001$), 2 – процес ($p < 0,001$), 3 – результативність ($p < 0,001$), 4 – локус контролю Я ($p < 0,001$), 5 – локус контролю життя ($p < 0,001$), 6 – загальний показник осмисленості життя ($p < 0,001$)

Рис. 2.4.4.7. Розподіл значень за шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій у молоді, яка оцінювала ступінь задоволеності наявними досягненнями тепер (U-критерій Манна-Вітні, $R_{сер}$)

У дослідженні мотивації більш задоволена своїми успіхами молодь має вищі показники з мотивації досягнення успіху ($R_{сер}=211,61$) і тенденції до афіліації ($R_{сер}=212,59$), ніж молодь, яка незадоволена наявними досягненнями (відповідно $R_{сер}=181,85$ і $R_{сер}=180,44$).

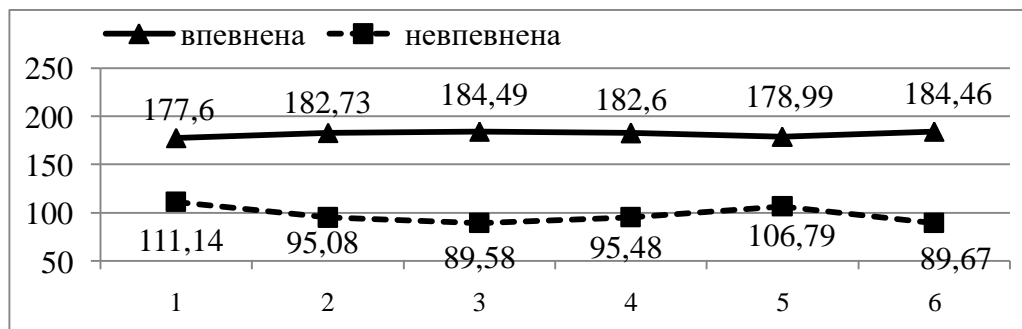
За методикою Шварца найбільші відмінності між цими групами молоді було виявлено за цінністю влади ($p < 0,01$). Для молоді, яка задоволена своїми досягненнями ($R_{сер}=166,25$), найбільш важливим є безпека, тоді як для інших ця цінність не є такою важливою ($R_{сер}=143,71$).

Значущі відмінності між цими групами молоді виявилися за стратегією поведінки в конфліктній ситуації «суперництво» ($p < 0,001$), за шкалами «боязкість-сміливість» ($p < 0,001$) і «соціабельність-самодостатність» ($p < 0,001$) методики Кеттела. Молодь, яка задоволена своїми теперішніми успіхами, більш схильна проявляти суперництво ($R_{сер}=116,14$) і їй притаманні риси сміливості ($R_{сер}=120,29$) і соціабельності ($R_{сер}=98,7$). Натомість молодь, що незадоволена своїми досягненнями, менш схильна до суперництва ($R_{сер}=99,11$) і має риси боязкості ($R_{сер}=93,11$) і самодостатності ($R_{сер}=123,26$).

Проспективний вимір уявлень про життєвий успіх, зміст якого становлять упевненість у досяганні успіху в майбутньому і відчуття близькості досягнення життєвого успіху, вимірювався шляхом оцінювання респондентами тверджень:

- «Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті»;
- «Наскільки близько ви підійшли у досягненні успіху: ще далеко – вже близько».

Так само як і в *ретроспективному і презентативному* вимірах високі показники за шкалами СЖО простежуються в молодих людей, що впевнені в досягненнях успіху в майбутньому і відчують наближення до успіху (рис. 2.4.4.8).

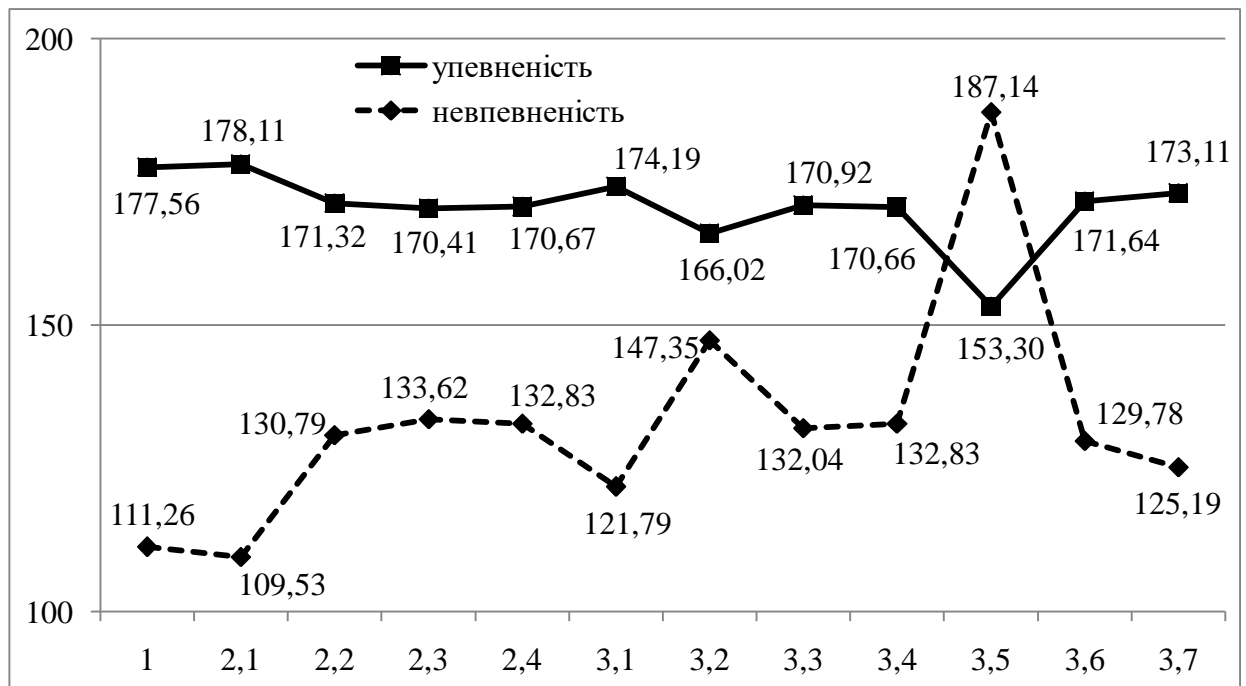

Примітки: 1 – цілі ($p < 0,001$), 2 – процес ($p < 0,001$), 3 – результативність ($p < 0,001$), 4 – локус контролю Я ($p < 0,001$), 5 – локус контролю життя ($p < 0,001$), 6 – загальний показник осмисленості життя ($p < 0,001$)

Рис. 2.4.4.8. Розподіл значень за шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій у молоді, яка оцінювала свою впевненість у досягненні життєвого успіху (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

Простежено також відмінності за ставленням до себе між молоддю, яка по-різному оцінює своє майбутнє (Рис. 2.4.4.9). Молодь, яка вірить у досягнення життєвого успіху в майбутньому, на відміну від тих, хто не вірить у це, має вищі значення за рівнями самоствавлення: у глобальному самоствавленні ($p < 0,001$), диференційованому самоствавленні, куди входять

самоповага ($p < 0,001$), автосимпатія ($p < 0,001$), самоінтерес ($p < 0,001$) та очікуване ставлення до себе ($p < 0,01$), а також на рівнях готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я»: самовпевненість ($p < 0,001$), самоприйняття ($p < 0,001$), самопослідовність (самокерування) ($p < 0,001$), самозвинувачення ($p < 0,01$), самоінтерес ($p < 0,001$), саморозуміння ($p < 0,001$).

Примітки: 1. глобальне самоставлення, 2.1. самоповага, 2.2. автосимпатія, 2.3. очікуване ставлення від інших до себе 2.4. самоінтерес, 3.1. самовпевненість, 3.2. ставлення інших, 3.3. самоприйняття, 3.4. самопослідовність (самокерування), 3.5. самозвинувачення, 3.6. самоінтерес, 3.7. саморозуміння.

Рис. 2.4.4.9. Розподіл значень за методикою Тест-опитувальник самоставлення (В.В. Столін, С.Р. Пантелеєв) між групами молоді, що вважає і не вважає, що досягне в майбутньому успіх (критерій U Манна-Уїтні, $R_{сер}$)

У дослідженні мотиваторів соціально-психологічної активності найбільша різниця була виявлена між молоддю, що по-різному оцінює своє майбутнє стосовно досягнення життєвого успіху, у прояві мотивів досягнення успіху загалом ($p < 0,001$) і прагнення до влади ($p < 0,01$). Для впевненої у своєму майбутньому молоді (відповідно $R_{сер} = 211,21$ і

$R_{\text{сер}}=207,69$) ці мотиви є більш вираженими, ніж для невпевненої молоді (відповідно $R_{\text{сер}}=158,84$ і $R_{\text{сер}}=171,08$).

За методикою Шварца молодь, яка впевнена у своєму майбутньому, є більш прихильною до цінностей самостійності ($p<0,05$, $R_{\text{сер}}=163,92$) й досягнення ($p<0,01$, $R_{\text{сер}}=164,42$), тоді як для молоді, яка невпевнена у досяганні життєвого успіху в майбутньому, ці цінності не мають такого значення в їхньому житті (відповідно $R_{\text{сер}}=132,99$ і $R_{\text{сер}}=129,12$).

Серед комунікативних властивостей найбільша різниця за методикою Кеттела проявилася між цими групами молоді за шкалами «конформність-домінантність» ($p<0,05$), «боязкість-сміливість» ($p<0,05$), «соціабельність-самодостатність» ($p<0,05$). У молоді, яка оптимістично оцінює власне майбутнє щодо досягання життєвого успіху більш вираженими є риси доміантності, сміливості і соціабельності (відповідно $R_{\text{сер}}=113,57$, $R_{\text{сер}}=113,96$ і $R_{\text{сер}}=103,9$). Натомість у молоді, яка вважає інакше, більшу виразність мають риси конформності, боязкості, самодостатності (відповідно $R_{\text{сер}}=90,26$, $R_{\text{сер}}=88,87$ і $R_{\text{сер}}=125,04$).

Серед цієї молоді за методикою Шутца виявилися відмінності за шкалою «очікувана поведінка від оточення» ($p<0,05$), де найбільш високі значення за цією шкалою спостерігаються у молоді, яка більш впевнена у своєму майбутньому, і думає, що її очікує успіх ($R_{\text{сер}}=113,57$), ніж у молоді, яка вважає по-іншому ($R_{\text{сер}}=90,26$).

Підсумовуючи, зазначимо, що залежно від позиції молоді стосовно власних досягнень у минулому, теперішньому і майбутньому, досить сильні відмінності виявилися за проявом сенсожиттєвих орієнтацій і ставлення до себе. Сприймання свого минулого, теперішнього і майбутнього як сповненого більше успіхами, ніж невдачами пов'язане з високим проявом осмисленості життя. Такій молоді властива цілеспрямованість у досяганні цілей. Життя їм здається цікавим, емоційно насиченим і сповненим сенсом, а минуле – продуктивним та осмисленим. Вони відчують себе впевненими в

здійсненні власного життєвого вибору, здатні контролювати своє життя, вільно приймати рішення і втілювати їх. Крім того ця молодь має високі прояви самоповаги, автосимпатії, самоінтересу та очікуваного ставлення інших до себе, а також демонструє впевненість у собі, самоприйняття, самопослідовність (самокерування), самоінтерес, саморозуміння, очікує на позитивне ставлення інших і має низький прояв самозвинувачення.

Водночас оцінка свого минулого, теперішнього і майбутнього як більше сповненого невдачами, а не успіхами говорить про протилежні тенденції в осмисленості життя. Низький прояв осмисленості життя свідчить про те, що цій молоді властиво жити сьогоднішнім або вчорашнім днем, притаманна незадоволеність теперішнім та прожитою частиною життя, невіра у власну здатність контролювати події свого життя, фаталізм, віра в те, що свобода вибору ілюзорна і нема сенсу загадувати щось на майбутнє.

За іншими методиками відмінності були незначні. Від так оцінка своїх досягнень крізь часову призму найбільш пов'язана з показниками самоствавлення, мотивації, ціннісних і сенсожиттєвих орієнтацій. Це дасть можливість на наступному етапі дослідження з'ясувати їхню роль у виробленні уявлень про життєвий успіх.

2.4.5. Соціально-психологічні особливості вибору молоддю засобів досягання життєвого успіху. В основу вивчення інструментального компоненту уявлень молоді про життєвий успіх був покладений метод семантичного диференціала, який дав змогу оцінити те, яку роль відводить молодь таким засобам успіху, як удача, ризик, соціальні зв'язки, віра в себе, виваженість, загальноприйняті норми і правила в досяганні життєвого успіху. Було запропоновано кілька пар протилежних за змістом тверджень, із яких респонденти мали вибрати один варіант, що показало б, на що покладаються вони у досяганні життєвого успіху: «удача – свої сили», «ризик – виваженість», «соціальні зв'язки – себе», а також «відкидання – дотримання загальноприйнятих норм і правил». Згодом на основі цих пар тверджень ми

виокремили групи молоді з протилежними тенденціями в оцінці ролі чинників у досягненні життєвого успіху (дод. Ж).

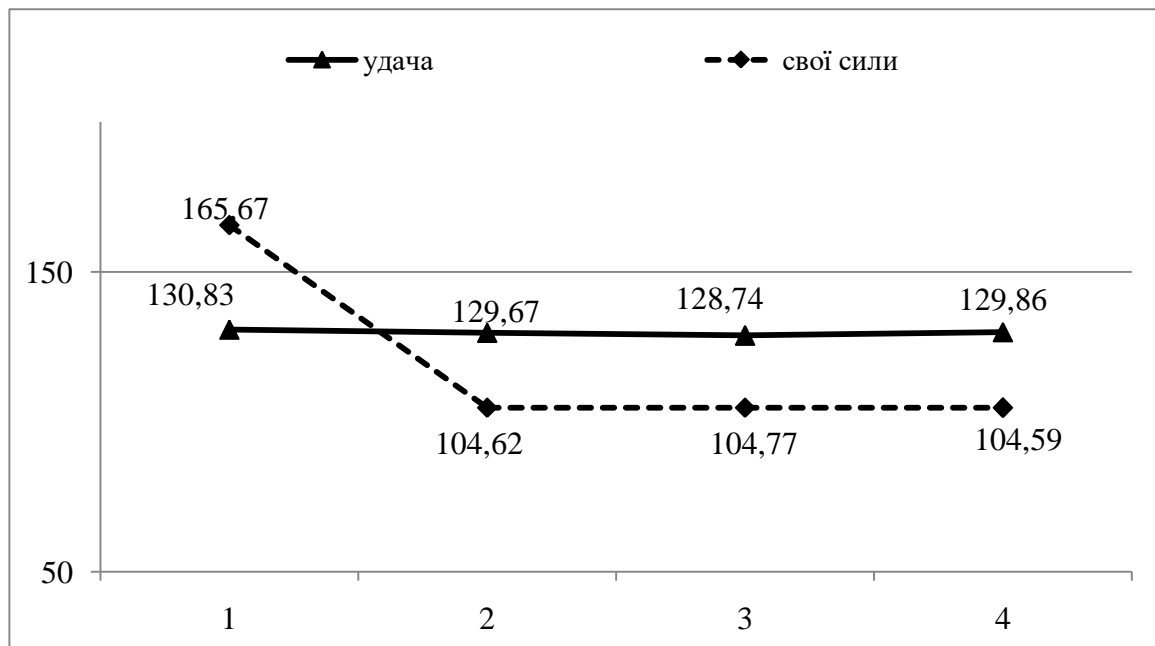
Завдання полягало в тому, щоб визначити, як вибір молоді стосовно засобів у досягненні життєвого успіху співвідноситься з показниками сенсожиттєвих орієнтацій, ставленням до себе і комунікативними властивостями.

В оцінці ролі удачі і своїх сил виділилися дві групи молоді, одна з яких більше тяжіє до думки, що життєвий успіх досягається завдяки удачі, а друга – завдяки своїм силам. За шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій «цілі в житті», «процес життя», «результативність», «локус контролю Я», «локус контролю життя» і загальним показником осмисленості життя між цими групами молоді відмінностей не було виявлено (див. табл. Ж.1, дод. Ж).

Так само між цими групами не було значущих відмінностей і за тестом-опитувальником самоствавлення, крім шкали «самозвинувачення» ($p < 0,05$) (див. табл. Ж. 2 і табл. Ж. 3, дод. Ж). В останньому випадку найбільші рангові значення були в молоді з уявленнями про те, що життєвий успіх залежить від зусиль людини ($R_{сер} = 165,67$), а не від удачі ($R_{сер} = 130,83$). Це дає підстави вважати, що ті, хто покладається на самих себе у досягненні життєвого успіху, у разі провалів і невдач готові взяти провину на себе, проте надмірне вираження цієї властивості супроводжується негативними емоціями на свою адресу, навіть тоді, коли респонденти високо оцінюють свої особисті риси (рис. 2.4.5.1). Відсутність цих відмінностей вказує на те, що вибір молоддю засобів досягання не може зумовлювати формування самоствавлення і сенсожиттєвих орієнтацій, скоріш це має бути навпаки, коли ці властивості, що є більш стійкими у часі, справляють вплив на їхній вибір засобів.

За методикою Шварца значущі відмінності проявилися тільки за цінністю влада ($p < 0,05$). Найбільша вираженість цієї цінності була у молоді, що покладається на удачу ($R_{сер} = 181,93$), ніж у тих, хто вважає, що життєвий успіх залежить від самої людини ($R_{сер} = 151,38$).

За методикою Кеттела між цими групами молоді проявилися відмінності в шкалах «боязкість-сміливість» ($p < 0,05$) і «довірливість-підозріливість» ($p < 0,05$). Тобто молодь, яка вважає, що досягнення життєвого успіху більше залежить від удачі, а не від самої людини, має більш вираженими такі комунікативні властивості як сміливість ($R_{сер} = 129,67$) і підозріливість ($R_{сер} = 128,74$), тоді як у молоді, життєвий успіх якої залежить від самої людини, більш вираженими є боязкість ($R_{сер} = 104,62$) і довірливість ($R_{сер} = 104,77$). Тому молодь, що пов'язує досягнення життєвого успіху з удачею, можна охарактеризувати як таку, що схильна до авантюризму, ризику, імпульсивності, емоційності, активності, безтурботності, артистизму у взаємодії. Водночас певна частина цієї молоді може виявляти підозріливість, догматичність, ревності, заздрість, зацикленість на невдачах, обережність у своїх вчинках, підвищену вимогливість до інших щодо відповідальності за помилки, егоцентричність.

Примітки: 1 – самозвинування, 2 – Н, боязкість–сміливість, 3 – L, довірливість–підозріливість, 4 – Аw, очікування від оточення близьких взаємин

Рис. 2.4.5.1. Значущі відмінності між групами молоді, що покладаються на удачу та свої сили у досяганні життєвого успіху (U-критерій Манна-Вітні, $R_{сер}$)

А для молоді, для якої досягання життєвого успіху залежить від самої людини, притаманна нерішучість, невпевненість у своїх силах, делікатність, стриманість, сором'язливість, уважність до інших, суворість у дотриманні правил, підвищена чутливість до загроз, намагання залишатись в тіні, прагнення спілкуватися з одним або двома, а небагатьма друзями. Водночас вона проявляє довірливість, щирість, терпимість, доброзичливість, погоджується з умовами, недбало ставиться до зауважень, легко забуває труднощі, схильна до порозуміння, легко прощає і знаходить спільну мову з іншими, легко працює в колективі.

За методикою Шутца суттєві відмінності проявилися лише за шкалою «очікування від оточення близьких взаємин» ($p < 0,05$). Молодь, що покладається на удачу ($R_{сер} = 129,86$), має більш виражені очікування від оточення щодо емоційної близькості й підтримки, ніж молодь, що покладається тільки на себе ($R_{сер} = 104,59$).

На основі оцінки протилежних за змістом тверджень, де молодь обирала, що більше впливає на досягнення життєвого успіху – ризик чи виваженість, ми виділили дві групи, які далі порівняли за показниками вище перелічених методик (рис. 2.4.5.2). Найбільші відмінності за методикою вивчення сенсожиттєвих орієнтацій було виявлено за шкалою «цілі» ($p < 0,05$), що говорить про зв'язок виваженості ($R_{сер} = 169,4$) з прагненнями в досягненні цілей, що впливає на сенс життя, тоді як ризик ($R_{сер} = 147,86$), навпаки, пов'язаний з нестійкими і несталими прагненнями, невизначеністю в життєвих цілях. За іншими показниками, такими як «процес», «результативність», «локус контролю життя» і загальний показник осмисленості життя, різниця виявилася незначуща.

Стосовно показників самоствалення, то значущі відмінності проявилися на рівні диференційованого ставлення за шкалою «самоповага» ($p < 0,05$): вищі значення має група молоді, яка вважає, що виваженість ($R_{сер} = 170,61$) впливає на досягнення життєвого успіху, ніж група, що покладається на ризик ($R_{сер} = 145,55$). Така молодь вірить у свої сили,

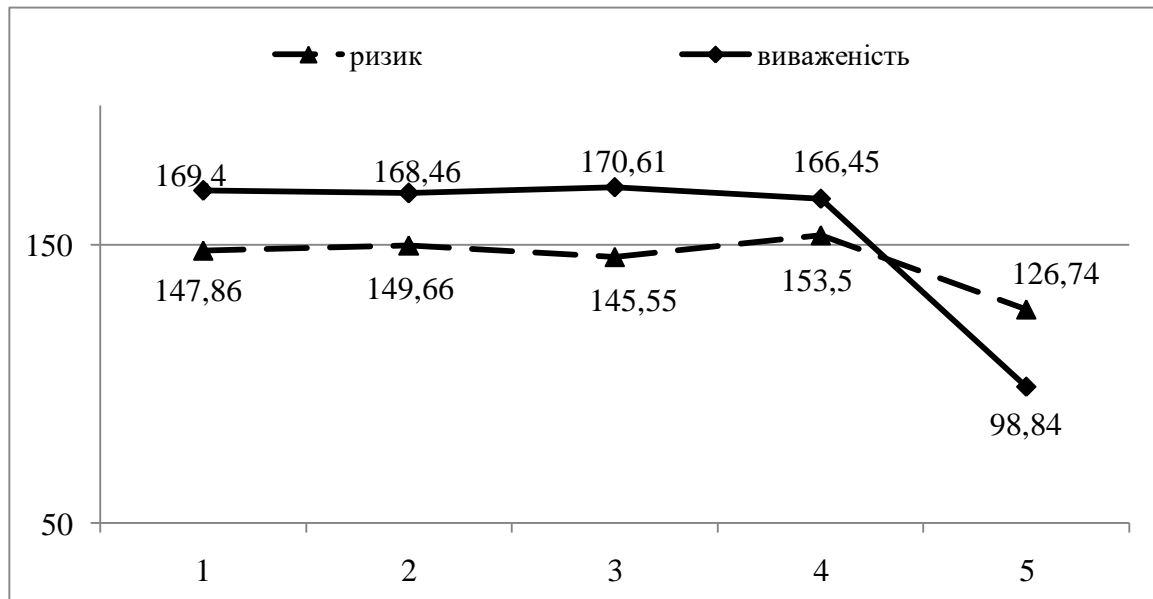
здібності, енергію, самостійність, а також контролює власне життя, демонструє послідовність і розуміння самої себе. Крім самоповаги проявилися відмінності за самоінтересом ($p < 0,05$), а також за самоставленням загалом ($p < 0,05$), що свідчить про їхній зв'язок із виваженістю ($R_{сер} = 166,45$ і $R_{сер} = 168,46$), ніж це у молоді, що покладається на ризик (відповідно $R_{сер} = 153,5$ і $R_{сер} = 149,66$). За іншими шкалами значущих відмінностей на рівні достовірності не було знайдено.

За шкалами методики Шварца і Шутца різниці між цими групами молоді не було виявлено, що говорить про можливий зворотній вплив цих цінностей на вибір засобів, а не навпаки.

За методикою Кеттела відмінності між цими групами проявилися тільки за шкалою «конформність-домінантність» ($p < 0,001$): молодь, яка покладається на ризик ($R_{сер} = 126,74$), у взаємодії демонструє доміантність, що говорить про характерність для неї таких властивостей, як владність, самовпевненість, наполегливість, агресивність, непоступливість, упертість, конфліктність, нестійкість, незалежність, грубість, ворожість, неслухняність, бунтарство, прагнення бути об'єктом захоплення з боку оточення.

А в молоді, що покладається на виваженість ($R_{сер} = 98,84$), навпаки, прояв спостерігається вищий рівень конформності, що передбачає люб'язність, залежність, сором'язливість, тактовність, поступливість, покірність, дипломатичність, експресивність, невірноваженість.

Хоча за іншими показниками комунікативних властивостей значущих відмінностей на достовірному рівні не було виявлено, проте у молоді, що покладається у досягненні життєвого успіху на ризик, більш вищі значення безтурботності, сміливості, проникливості, підозрливості й соціабельності. І відповідно у молоді, що покладається на виваженість, більш вираженими є такі комунікативні властивості як заклопотаність, боязкість, довірливість, наївність й самодостатність.

Примітки: 1 – цілі, 2 – глобальне самоствавлення, 3 – самоповага (I), 4 – самоінтерес (6), 5 – Е. конформність–домінантність

Рис. 2.4.5.2. Значущі відмінності між групами молоді, що покладаються на ризик та виваженість у досяганні життєвого успіху (U-критерій Манна-Вітні, $R_{сер}$)

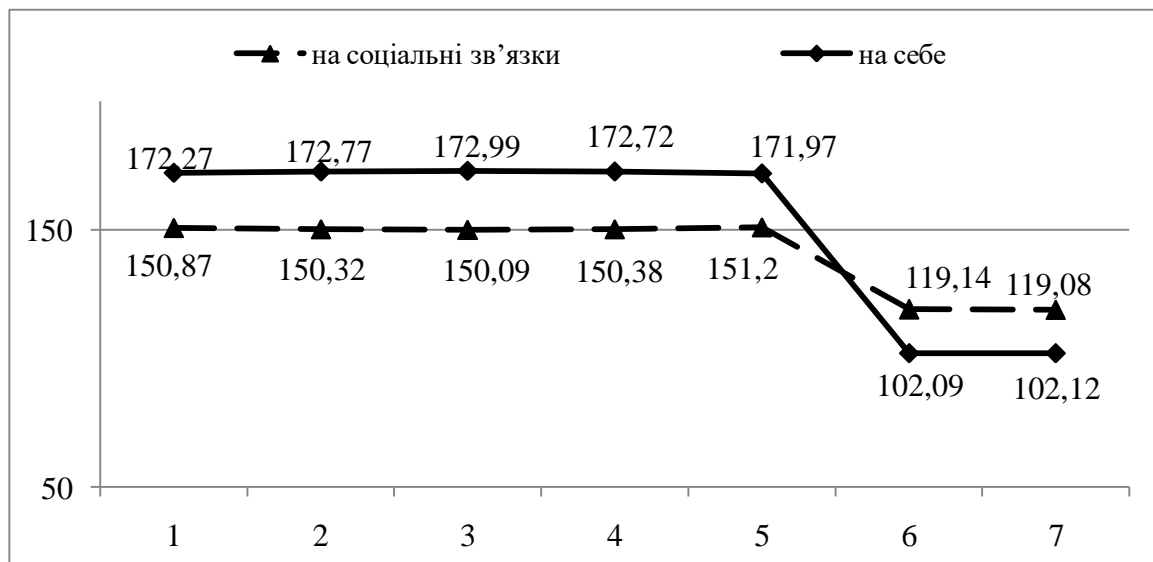
Наступною для аналізу парою протилежних за змістом тверджень стали ті, що визначають орієнтацію молоді в межах покладання «на соціальні зв'язки – на самого себе» (рис. 2.4.5.3). За тестом сенсожиттєвих орієнтацій найбільш істотні відмінності проявилися в шкалах «цілі» ($p < 0,05$), «процес» ($p < 0,05$), «локус контролю Я» ($p < 0,05$) і в загальному показнику осмисленості життя ($p < 0,05$): більші значення проявилися в молоді, що вважає, що досягнення життєвого успіху залежить більше від самої людини ($R_{сер} = 172,27$, $R_{сер} = 172,77$, $R_{сер} = 172,99$, $R_{сер} = 172,72$), а не від соціальних зв'язків ($R_{сер} = 150,87$, $R_{сер} = 150,32$, $R_{сер} = 150,09$, $R_{сер} = 150,38$). Цю молодь можна охарактеризувати як наполегливу в досяганні своїх цілей, життя вона сприймає цікавим, емоційно насиченим та сповненим сенсом, а також відчуває в собі сили, щоб здійснити життєвий вибір відповідно до намічених цілей.

За тестом-опитувальником самоствавлення значущі відмінності було виявлено за самоповагою ($p < 0,05$). Молодь, яка вважає, що досягнення життєвого успіху залежить від самої людини ($R_{сер} = 171,97$), проявляє більше

поваги до себе, ніж та молодь, що орієнтується на соціальні зв'язки ($R_{\text{сер}}=151,2$).

За методикою Шварца значущі відмінності проявилися тільки за цінністю влада ($p<0,05$): найбільша вираженість її була в молоді, яка покладається на оточення, а не на себе.

За методикою Кеттела істотні відмінності було виявлено за шкалою «конформність-домінантність» ($p<0,05$), де вищі значення домінантності у взаємодії виявилися в молоді, що велику роль відводить соціальним зв'язкам ($R_{\text{сер}}=119,14$), тоді як молодь, яка покладається на себе ($R_{\text{сер}}=102,09$), більше виявляє конформність.

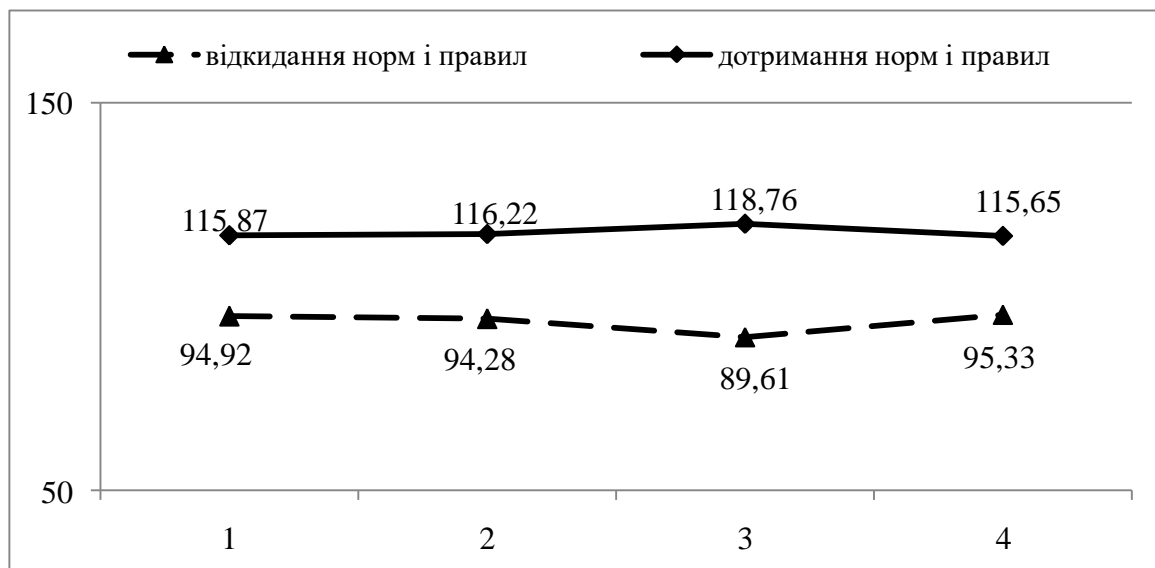
Примітки: 1 – цілі, 2 – процес, 3 – локус контролю Я, 4 – загальний показник осмисленості життя, 5 – самоповага (I), 6 – E, конформність–домінантність, 7 – Iw, очікування від оточення активності

Рис. 2.4.5.3. Значущі відмінності між групами молоді, що покладаються на соціальні зв'язки та на себе у досяганні життєвого успіху (U-критерій Манна-Вітні, $R_{\text{сер}}$)

За методикою Шутца відмінності було знайдено за шкалою «очікування від оточення активності» ($p<0,05$), де вищі значення спостерігаються у молоді, що покладається на соціальні зв'язки ($R_{\text{сер}}=119,08$), ніж у тих, хто тільки на себе ($R_{\text{сер}}=102,12$). Такі тенденції

говорять про завищенні вимоги до оточення, коли від нього очікується певна поведінка.

Оцінка молоддю двох протилежних за змістом тверджень, що відображають роль дотримання загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху, також дала змогу поділити їх на дві групи, одна з яких вважає, що ці норми й правила заважають досягати життєвого успіху, а друга, навпаки, вважає, що допомагають (рис. 2.4.5.4).

Примітки: 1 – локус контролю життя, 2 – самоповага (I), 3 – автосимпатія (II), 4 – самоінтерес (IV)

Рис. 2.4.5.4. Значущі відмінності між групами молоді, що покладаються на відкидання та дотримання норм і правил у досягнанні життєвого успіху (U-критерій Манна-Вітні, $R_{сер}$)

За тестом сенсожиттєвих орієнтацій значущі відмінності між групами виявилися лише в локусі контролю життя ($p < 0,05$): молодь, яка вважає, що дотримання норм й правил сприяє досягненню життєвого успіху, має тверді переконання, що керування їхнім життям залежить від них самих, а не від різних життєвих обставин. На рівні тенденції відмінності проявилися і в цілях, що також говорить про взаємозв'язок між уявленням про сприяння дотримання норм, правил і цілями в житті. За іншими показниками

осмисленості життя молодь, яка відводить важливу роль дотриманню загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху, має вищі значення на відміну від тієї молоді, що не прагне дотримуватися їх. Проте відмінності між ними не виявилися статистично значущими.

Цікавими виявилися й відмінності між цими групами за тестом-опитувальником самоствавлення. Значущі відмінності було виявлено на рівні глобального самоствавлення та на диференційованому рівні за шкалами «самоповага» ($p < 0,05$), «автосимпатія» ($p < 0,05$), «самоінтерес» ($p < 0,05$). Молодь, яка вважає, що загальноприйняті норми й правила сприяють досягненню життєвого успіху, має вищі значення за цими шкалами.

За методиками Кеттела і Шварца істотних відмінностей не було виявлено за жодною шкалою у молоді, яка займає протилежні позиції щодо ролі дотримання загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху. Це вказує на те, що від того, якої позиції щодо норм і правил дотримується молодь, не залежить те, які риси характеру і цінності їм властиві.

Отже, за емпіричними даними неможливо дати однозначної і чіткої відповіді, які особистісні та комунікативні властивості більш притамані молоді з тією чи іншою позицією щодо засобів досягання життєвого успіху. А отже це говорить про те, що існують додаткові артефакти, які можуть впливати на зв'язок між змістом інструментального компоненту уявлень і цими властивостями.

2.4.6. Факторна структура способів досягання життєвого успіху.

Хоча семантичний диференціал з вивчення уявлень про життєвий успіх дав можливість з'ясувати, як молодь оцінює роль удачі, власних сил, ризику, виваженості, соціальних зв'язків, дотримання і порушення загальноприйнятих норм і правил у досягненні успіхів в різних сферах життєдіяльності. Проте було важливо визначити загальну схильність молоді, як психологічну готовність до певного способу дій у досягненні життєвого

успіху, незалежно від того, в якій конкретно сфері життєдіяльності вона проявляється. Тому із цією метою було проведено факторизацію даних за відповідними блоками семантичного диференціала, що спрямовані на вивчення саме цього виміру, за методом головних компонент з обертанням Varimax Normalized. Для перевірки міри використання факторного аналізу щодо цієї вибірки ми скористалися критерієм адекватності вибірки Кайзера-Мейєра-Олкіна та критерієм сферичності Бартлетта (КМО = 0,822, критерій Бартлетта = 0,000). Інтерпретація даних відбувалася з урахуванням середніх рангів.

Виділилися п'ять факторів, що охоплюють 52,7% дисперсії

Перший фактор (загальний вклад у сумарну дисперсію становить 14,6 %) об'єднав ознаки: «Слава дістається тим, хто йде на ризик – Слава дістається тим, хто ретельно обдумує свої кроки» (0,710), «Без готовності йти на ризик людина ніколи не досягне багатства – Багатство дається тільки завдяки добре обдуманим діям» (0,687), «Щоб отримати у своїй професії добрі результати, потрібно завжди бути готовим йти на ризик – Професійні результати можна досягти лише завдяки наявності добре продуманого плану» (0,704), «У кар'єрному зростанні важливу роль відіграє готовність йти на ризик – Кар'єрне зростання – це результат обдуманих дій» (0,739), «У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє готовність людини йти на ризик – У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє план дій» (0,776), «У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план» (0,674). Зміст ознак цього фактору відображає формування уявлень про життєвий успіх, що має різновекторну спрямованість, тому цей фактор було названо *«нараження себе на ризик – убезпечення себе від нього»*.

Другий фактор (загальний вклад у сумарну дисперсію становить 12,9 %) відображає участь у формуванні уявлень про життєвий успіх і був утворений з таких ознак: «Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль

людини» (0,645), «Тільки щасливий збіг обставин приносить людині славу – Слава – це закономірний результат вкладених людиною зусиль» (0,674), «Багатство дається тим, кого обрала доля – Багатство досягається тільки наполегливою працею» (0,686), «Більшість відомих відкриттів здійснилися завдяки щасливому збігу обставин – Більшість відомих відкриттів – це результат наполегливої праці» (0,588), «В основному люди зробили кар'єру тільки тому, що опинилися в потрібний час у потрібному місці – В основному люди зробили кар'єру тільки завдяки своїй завзятості» (0,726), «Важливу роль у тому, чи займе людина впливову позицію серед інших, грає випадок – Чи може людина впливати на своє оточення залежить, у першу чергу, від нього самого» (0,612), «У більшості випадків саме від соціального середовища залежить, чи зможе людина повною мірою реалізувати свій творчий хист – Тільки від самої людини залежить реалізація своїх здібностей» (0,306). Цей фактор об'єднав ознаки, що відображають дихотомію «сподівання на удачу – віра у власні сили», що впливає на формування уявлень про життєвий успіх.

Третій фактор (загальний вклад у сумарну дисперсію становить 11,2 %) містить такі ознаки: «Загальноприйняті норми й правила радше заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми й правила радше допомагають людині в досягненні життєвого успіху» (0,593), «Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил тільки створює перешкоду в досягненні людиною слави – Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають людині досягти слави» (0,797), «Загальноприйняті правила тільки заважають людині досягти багатства – Загальноприйняті правила жодним чином не впливають на досягнення багатства» (0,787), «Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил заважають досягненню професійних успіхів – Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають досягненню професійних успіхів» (0,792), «Загальноприйняті норми і правила обмежують творче самовираження людини – Загальноприйняті норми й правила жодним

чином не заважають людині творчо самовиражатися» (0,399). Зміст цього фактору відображає векторну спрямованість молоді на *нехтування або дотримання загальноприйнятих правил*, що впливає на формування уявлень про життєвий успіх.

Четвертий фактор (загальний вклад у сумарну дисперсію становить 7,5 %) утворився з ознак: «Без професійного оточення людина навряд чи самостійно отримає необхідні знання, вміння і навички – Більшість результатів у професійній діяльності люди досягають тільки завдяки своїй завзятості» (0,663), «Авторитет тримається тільки за умови, що оточення тебе приймає – Будь-який авторитет – це результат самостійних зусиль людини» (0,661), «У більшості випадків саме від соціального середовища залежить, чи зможе людина повною мірою реалізувати свій творчий хист – Тільки від самої людини залежить реалізація своїх здібностей» (0,639), «Загальноприйняті норми й правила обмежують творче самовираження людини – Загальноприйняті норми й правила жодним чином не заважають людині творчо самовиражатися» (0,347). Цей фактор демонструє роль соціального середовища в досягненні життєвого успіху. Дія цього фактору має двовекторну спрямованість, де низькі значення показують, що формування спрямоване на *покладання на соціальні зв'язки*, тоді як високі – на *самого себе*.

П'ятий фактор (загальний вклад у сумарну дисперсію становить 6,4 %) об'єднав ознаки: «Чиїсь досягнення у фінансових справах завжди викликають натхнення в оточення – Фінансові успіхи інших завжди викликають заздрість в оточення» (0,779), «В основному люди захоплюються тими, у кого все виходить – Коли в когось усе виходить, більшість заздрить їм» (0,767). Зміст цього фактору відображає не так процес досягання життєвого успіху, як вплив чийось досягнень на соціальне оточення. Цей фактор варто назвати «Індукція успіхом емоційних реакцій соціального оточення». Проте цей фактор відображує за суттю зв'язок досягнення успіху та реакцію соціального оточення на нього, тому в дальшому він не буде братися

до уваги в дослідженні соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень про життєвий успіх.

Отже, перші чотири фактори, що об'єднують спільні за соціально-психологічною суттю ознаки, утворюють способи досягання життєвого успіху, а саме *нараження на ризик – забезпечення себе від ризику, сподівання на удачу – віра у власні сили, нехтування – дотримання загальноприйнятих правил та покладання на соціальні зв'язки – на самого себе.*

Для з'ясування психологічного змісту виявлених способів досягання життєвого успіху було проаналізовано зв'язки, які вони утворюють зі шкалами тесту сенсожиттєвих орієнтацій, тесту-опитувальника самоствавлення, діагностики мотиваторів соціально-психологічної активності, опитувальника міжособових взаємин, методики вивчення цінностей особистості.

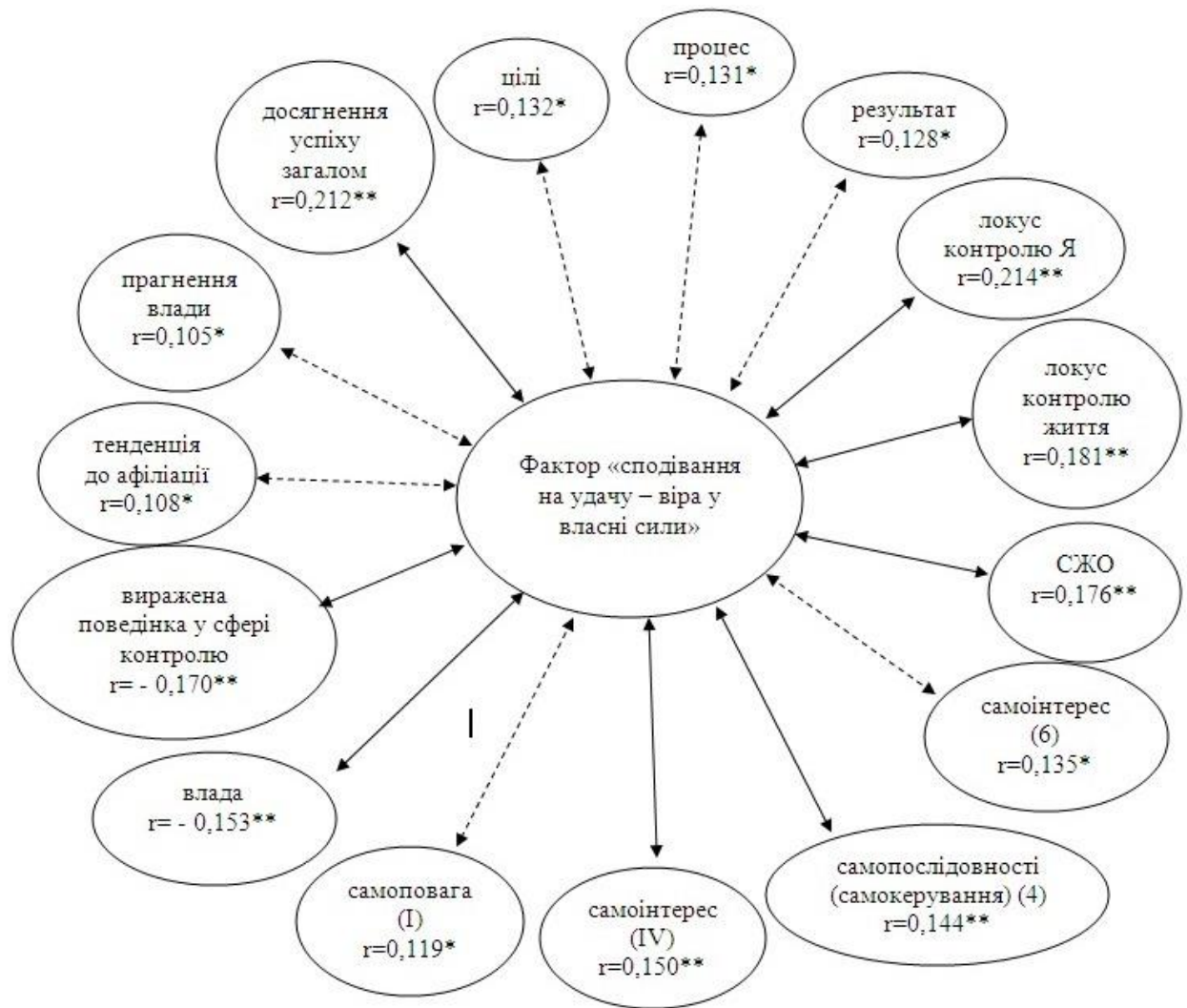
Фактор «нараження на ризик – забезпечення себе від ризику» має кореляційні зв'язки зі шкалами «цілі» ($\rho = 0,181, p < 0,01$), «самоповага» ($\rho = 0,113, p < 0,05$), «універсалізм» ($\rho = 0,186, p < 0,01$), «традиції» ($\rho = 0,128, p < 0,05$) (рис. 2.4.6.1). Цей зв'язок свідчить, що в основі забезпечення себе від ризику лежить виражене прагнення в досягненні цілей, повага до себе, що спирається на віру у свої сили, здібності, енергію, самостійність, оцінку своїх можливостей, контроль власного життя, послідовність, розуміння самого себе, а також прийняття звичаїв і норм, які існують у культурі, дотримання їх, піклування про захист цінностей цієї культури і навколишнього середовища загалом. Натомість протилежні тенденції актуалізують нараження себе на ризик через відкидання звичаїв і норм, брак довгострокових перспектив у плануванні майбутнього та послідовності в розв'язанні життєвих завдань і розумінні себе, утрату контролю над подіями свого життя та брак самоповаги.

Примітки: $** - p < 0,01$, $* - p < 0,05$

Рис. 2.4.6.1. Кореляційні зв'язки фактору «нараження на ризик – убезпечення себе від ризику» з соціально-психологічними властивостями (критерій Пірсона)

Фактор «сподівання на удачу – віра у власні сили» має кореляційний зв'язок з такими шкалами: «цілі» ($\rho = 0,132$, $p < 0,05$), «процес» ($\rho = 0,131$, $p < 0,05$), «результативність» ($\rho = 0,128$, $p < 0,05$), «локус контролю Я» ($\rho = 0,214$, $p < 0,01$), «локус контролю життя» ($\rho = 0,181$, $p < 0,01$), СЖО ($\rho = 0,176$, $p < 0,01$), «досягнення успіху загалом» ($\rho = 0,212$, $p < 0,01$), «прагнення влади» ($\rho = 0,105$, $p < 0,05$), «тенденція до афіліації» ($\rho = 0,108$, $p < 0,05$), «самоповага (I)» ($\rho = 0,119$, $p < 0,05$), «самоінтерес (IV)» ($\rho = 0,150$, $p < 0,01$), «самопослідовності (самокерування) (4)» ($\rho = 0,144$, $p < 0,01$), «самоінтерес (6)» ($\rho = 0,135$, $p < 0,01$), «влада» ($\rho = -0,153$, $p < 0,01$), «виражена поведінка у сфері контролю» ($\rho = -0,170$, $p < 0,01$) (рис. 2.4.6.2).

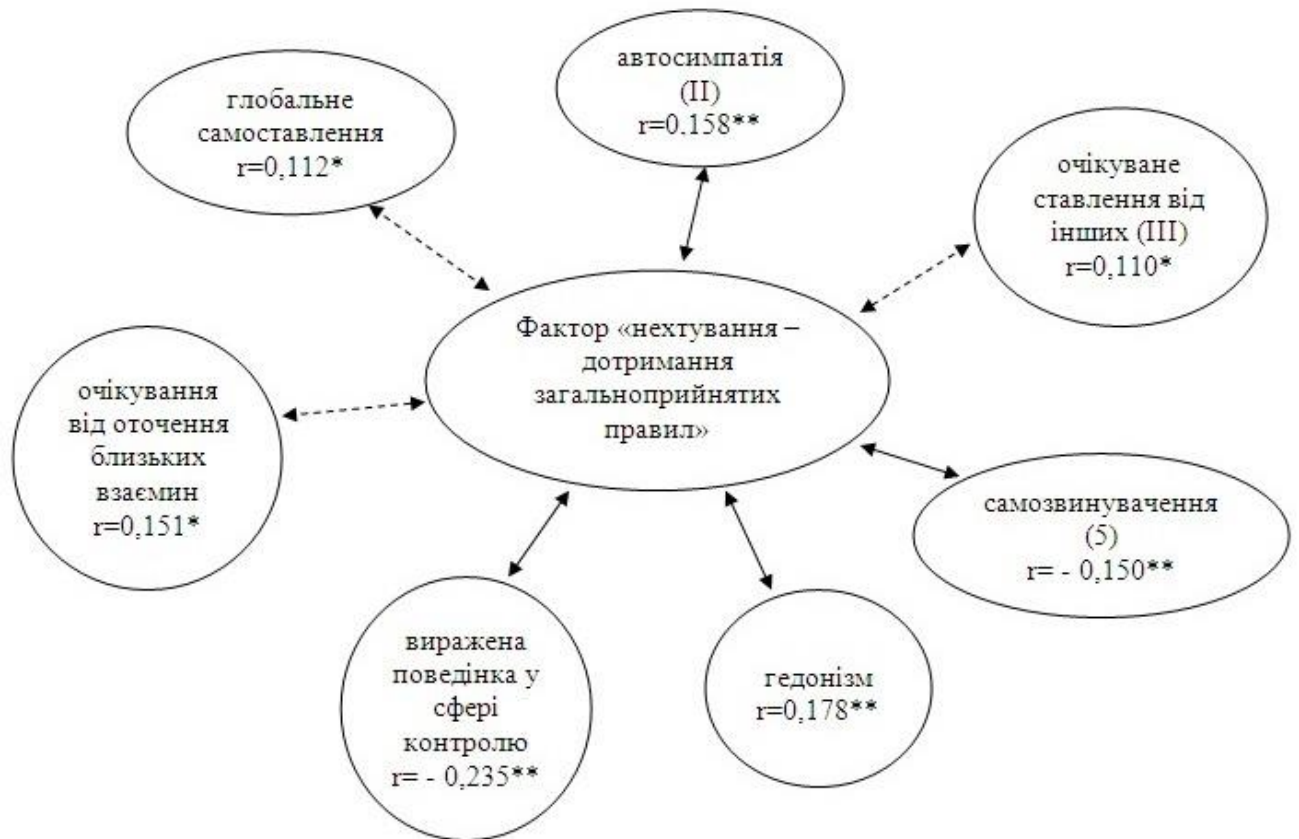
Примітки: ** – $p < 0,01$, * – $p < 0,05$

Рис. 2.4.6.2. Кореляційні зв'язки фактору «сподівання на удачу – віра у власні сили» з соціально-психологічними властивостями (критерій Пірсона)

В основі покладання на свої сили в досягненні життєвого успіху лежать виражені прагнення досягати цілей, наповненість інтересом і сенсом життя, задоволеність реалізацією своїх планів, віра в те, що вдасться досягнути успіху і що життя залежить від них самих, а не від різних життєвих обставин. Також у ставленні до себе простежується виражений інтерес до власного Я, відчуття цінності власної особистості та бачення цінності своєї особистості для оточення. Натомість ухил у бік покладання на удачу пов'язаний з негативним сприйманням минулого і майбутнього, схильністю до пояснення власних невдач впливами обставин, браком тенденцій до пошуку причини

власних вчинків і результатів у самому собі, поганою саморегуляцією, сумнівами щодо цінності власної особистості, відчуженням, що межує з байдужістю до свого Я, утратою інтересу до свого внутрішнього світу. Вираженість цінності влади і виражена поведінка у сфері контролю за низьких значень мотивації прагнення до влади може говорити про компенсаторні реакції на втрату контролю над подіями свого життя, наявність невдач і провалів, що виражається в бажанні досягнути значного статусу в житті, контролю або домінування над людьми шляхом маніпулювання ними.

Фактор «нехтування – дотримання загальноприйнятих правил» пов'язаний із такими шкалами: «глобальне самоствавлення» ($\rho = 0,112$, $p < 0,05$), «автосимпатія (II)» ($\rho = 0,158$, $p < 0,01$), «очікуване ставлення інших (III)» ($\rho = 0,110$, $p < 0,05$), «самозвинувачення 5» ($\rho = -0,150$, $p < 0,01$), «гедонізм» ($\rho = 0,178$, $p < 0,01$), «виражена поведінка у сфері контролю» ($\rho = -0,235$, $p < 0,01$), «очікування від оточення близьких взаємин» ($\rho = 0,151$, $p < 0,05$) (рис. 3.3.2.3). В основі посилення нехтування загальноприйнятих норм у досягненні життєвого успіху лежить негативний образ свого Я, що включає бачення в собі переважно вад, низьку самооцінку і готовність до самозвинувачення в разі провалів і невдач, що супроводжується такими негативними реакціями у вигляді роздратування й презирства, винесенням собі вироків, а також переконанням у тому, що власна особистість не здатна викликати в інших повагу, симпатію, схвалення і розуміння, а тому й не варто очікувати близьких взаємин. Дотримання загальноприйнятих правил пов'язане з вираженою автосимпатією та уявленнями про те, що власна особистість, характер і діяльність здатні викликати в інших повагу, симпатію, схвалення і розуміння.

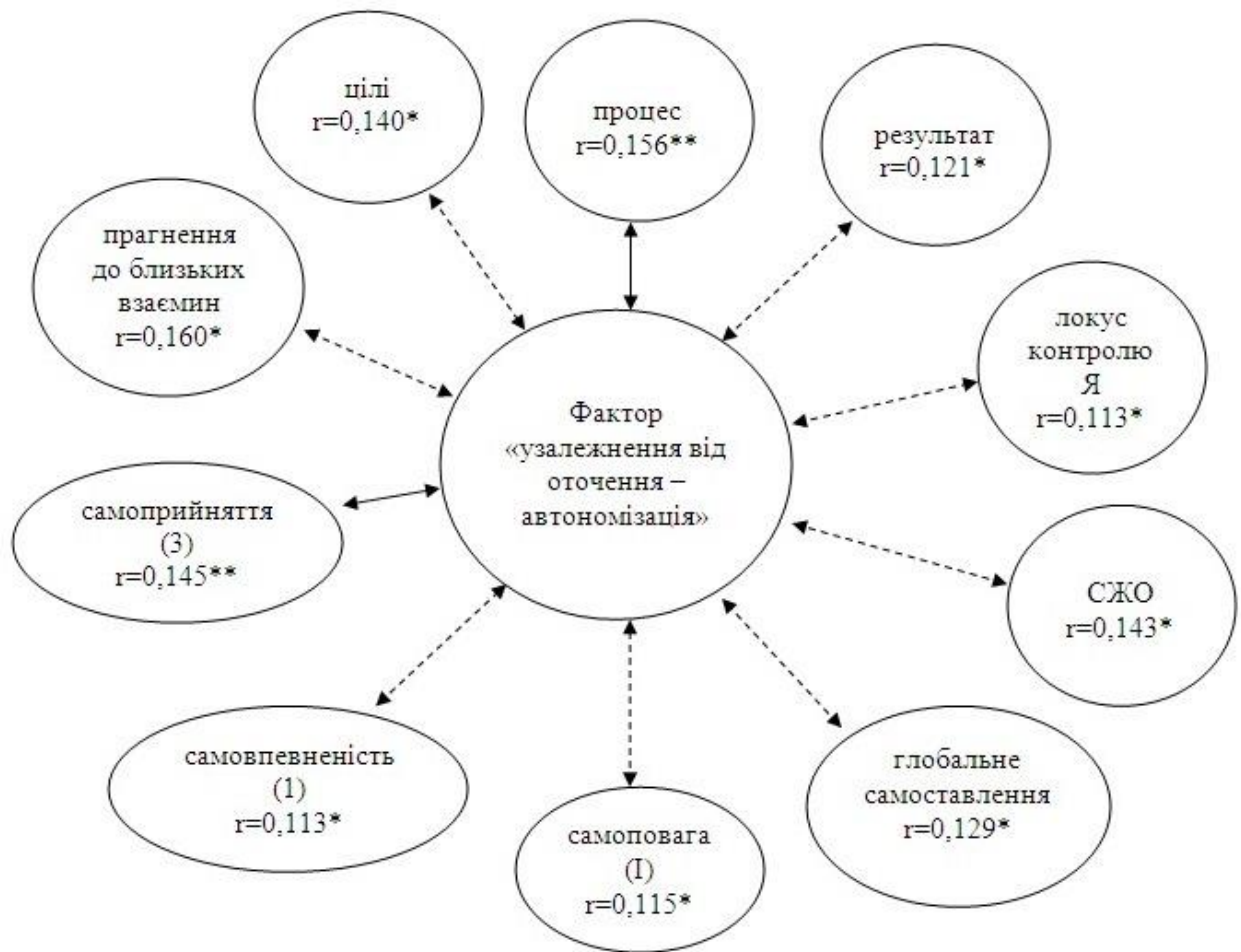

Примітки: ** – $p < 0,01$, * – $p < 0,05$

Рис. 2.4.6.3. Кореляційні зв'язки фактору «нехтування – дотримання загальноприйнятих правил» з соціально-психологічними властивостями (критерій Пірсона, Rсер)

Фактор «покладання на соціальні зв'язки – на самого себе» має зв'язок з такими шкалами: «цілі» ($\rho = 0,140$, $p < 0,05$), «процес» ($\rho = 0,156$, $p < 0,01$), «результативність» ($\rho = 0,121$, $p < 0,05$), «локус контролю Я» ($\rho = 0,113$, $p < 0,05$), «СЖО» ($\rho = 0,143$, $p < 0,05$) «глобальне самоствавлення» ($\rho = 0,129$, $p < 0,05$), «самоповага (I)» ($\rho = 0,115$, $p < 0,05$), «самовпевненість (1)» ($\rho = 0,113$, $p < 0,05$), «самоприйняття (3)» ($\rho = 0,145$, $p < 0,01$), «прагнення до близьких взаємин» ($\rho = 0,160$, $p < 0,05$) (рис. 2.4.6.4). Це вказує на те, що в основі покладання на соціальні зв'язки у досягненні життєвого успіху, як і в способі сподівання на удачу, лежить негативне сприймання минулого і майбутнього, схильність пояснювати власні невдачі впливами обставин, брак тенденцій до

пошуку причини власних вчинків і результатів у самому собі, брак самоповаги, невпевненість у собі, неприйняття і невдоволення собою.

Примітки: ** – $p < 0,01$, * – $p < 0,05$

Рис. 2.4.6.4. Кореляційні зв'язки фактору «покладання на соціальні зв'язки – на самого себе» з соціально-психологічними властивостями (критерій Пірсона, Rсер)

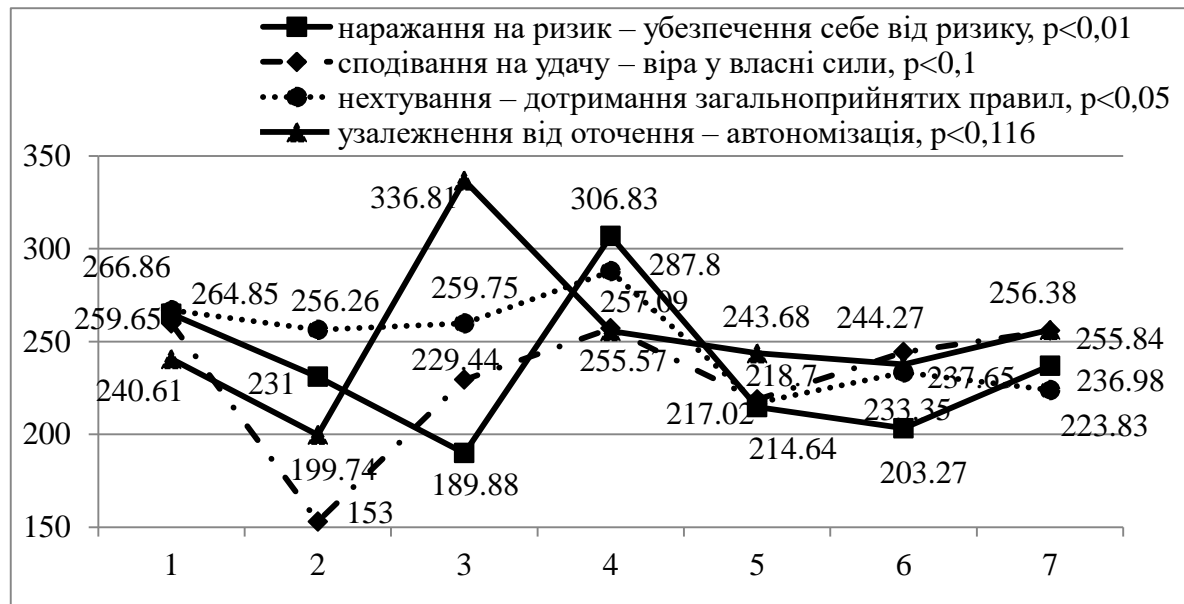
Водночас покладання на самого себе у досяганні життєвого успіху пов'язана з вираженими прагненнями в досягненні цілей, наповненістю інтересом і сенсом життя, задоволеністю реалізацією своїх планів, вірою в те, що вдасться досягнути успіху і що життя залежить від них самих, а не від випадкового збігу обставин, а також вираженою самоповагою, позитивним ставлення до самого себе, згодою із самим собою, схваленням своїх планів і бажань, прийняттям себе таким, який є, незважаючи на вади.

2.4.7. Особливості співвідношення аксіологічного та інструментального компонентів уявлень про життєвий успіх. Для визначення соціально-психологічних механізмів формування уявлень про життєвий успіх необхідно описати взаємозв'язки між аксіологічним, темпоральним та інструментальним аспектами, узагальнена картина чого дасть розуміння функціонування цих механізмів. Тому для виявлення відмінностей за проявом факторів «наражання на ризик – забезпечення себе від ризику», «сподівання на удачу – віра у власні сили», «нехтування – дотримання загальноприйнятих правил» та «покладання на соціальні зв'язки – на самого себе», що утворюють інструментальний аспект уявлень, між групами молоді з такими орієнтирами життєвого успіху – як добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, професіоналізм, кар'єра, впливовість і творча самореалізація – було використано Н-критерій Краскела-Воллеса.

Відповідно до рис. 2.4.7.1, найбільші відмінності виявилися у факторі «наражання на ризик – забезпечення себе від ризику». Низькі значення вказують на посилення фактору в бік наражання себе на ризик у досягненні багатства, впливовості й кар'єри як орієнтирів життєвого успіху, тоді як високі значення посилюють фактор у напрямі забезпечення себе від ризику в досягненні професіоналізму і добрих взаємин. Соціальне визнання і творча самореалізація мають середні рангові значення в прояві цього фактору, що говорить про важливість однаковою мірою як наражання на ризик, так і забезпечення себе від нього.

На рівні тенденції було виявлено відмінності в прояві сподівання на удачу – віри у власні сили ($p < 0,1$). Найбільш вираженим виявилось сподівання на удачу в молоді, що обрала соціальне визнання як життєвий успіх, тоді як у молоді з такими орієнтирами, як добрі взаємини, професіоналізм і творча самореалізація більше посилилася віра у власні сили. Багатство, кар'єра, впливовість зайняли проміжне становище серед інших орієнтирів життєвого успіху за проявом цього фактору, що говорить про те, що за певних обставин сподівання на удачу, або на власні сили може

однаковою мірою впливати на самовизначення щодо багатства, кар'єри і впливовості.

Примітки: 1 – добрі взаємини, 2 – соціальне визнання, 3 – багатство, 4 – професіоналізм, 5 – кар'єра, 6 – впливовість, 7 – творча самореалізація

Рис. 2.4.7.1. Розподіл значень прояву факторів досягнення життєвого успіху в молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Значущі відмінності проявилися в дії фактору «нехтування – дотримання загальноприйнятих правил» ($p < 0,05$) між молоддю з різними орієнтирами життєвого успіху. Для молоді з такими орієнтирами, як добрі взаємини, соціальне визнання, багатство і професіоналізм характерною виявилася дія фактору в бік вектору дотримання загальноприйнятих правил, тоді як для молоді з такими орієнтирами, як кар'єра і творча самореалізація – у бік нехтування їх. Впливовість зайняла проміжне місце серед усіх життєвих орієнтирів за проявом цього фактору.

Прояви фактору «покладання на соціальні зв'язки – на самого себе» мають відмінності, хоч і незначущі, між молоддю, що обрали в якості життєвого успіху соціальне визнання, і молоддю, що обрала багатство. Молодь, що обрала добрі взаємини, соціальне визнання, багатство і

професіоналізм, має середній прояв дії цього фактору, що вказує на неоднозначність його впливу на формування уявлень про життєвий успіх.

Висновки до другого розділу

На попередньому етапі відбору психодіагностичного інструментарію для вивчення соціально-психологічних особливостей вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх було проведено опитування за допомогою таких проєктивних методів, як метод незакінчених речень і асоціативний метод. Отримані результати оброблено за допомогою контент-аналізу, що дало змогу визначити актуальні для молоді сфери життєдіяльності, пов'язані з життєвим успіхом: фінансова, професійна, кар'єрна, владна, творчої самореалізації, міжособових взаємин і соціального визнання.

Відповідно до цих сфер було виділено досягнення, які в уявленнях молоді стають орієнтирами у досягнанні життєвого успіху: добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм, впливовість і творча самореалізація, що склали зміст аксіологічного компоненту уявлень про життєвий успіх; темпоральний компонент уявлень містить ретроспективний, презентативний і проспективний виміри; до інструментального компоненту належать такі засоби досягання життєвого успіху: удача, власні сили, ризик, виваженість, дотримання і порушення загальноприйнятих норм і правил та соціальних зв'язків.

Визначений зміст уявлень про життєвий успіх дав змогу сконструювати питальник вивчення складових таких уявлень, в основу якого було покладено метод семантичного диференціала.

Опитування 507 студентів вищих навчальних закладів показало, що найбільш поширеними орієнтирами життєвого успіху виявилися добрі взаємини та творча самореалізація, що відображає важливість для молоді налагодження взаємин зі своїм оточенням, вибору партнера для створення сім'ї, а також пошуку себе, самовизначення і планування свого майбутнього,

що впливатиме на самореалізацію. Найменш важливими досягненнями стали соціальне визнання і багатство, а помірного поширення набули такі орієнтири життєвого успіху, як кар'єра, професіоналізм, впливовість.

Виявлено, що в досяганні життєвого успіху більша частина опитаної молоді покладається радше на себе, ніж на соціальні зв'язки та удачу, займає виважену позицію та відкидає ризик. Водночас молодь демонструє впевненість у тому, що досягне успіхів, визнає наявність успіхів у житті, задоволена тими результатами, яких досягла. Загальноприйняті норми й правила однаковою мірою заважають і допомагають у досягненні життєвого успіху.

З'ясовано, що від того, яких життєвих орієнтирів дотримується молодь, залежить, яку роль вона відводить удачі, ризику, виваженим рішенням, соціальним зв'язкам, загальноприйнятим нормам і правилам у досягненні життєвого успіху. Роль ризику найбільше проявилася в уявленнях молоді, що зорієнтована на впливовість, тоді як молодь, для якої важливим є професіоналізм, більшого значення надає виваженим рішенням. Молодь, яка орієнтується на добрі взаємини, багатство і кар'єру, більш упевнена в успіху в майбутньому і бачить наявність суттєвих успіхів у своєму житті, на відмінну від тих, хто обрав професіоналізм. Найбільш задоволеною своїми досягненнями є молодь, яка зорієнтована на добрі взаємини, соціальне визнання і кар'єру, а менше – ті, хто обрав професіоналізм, впливовість і творчу самореалізацію.

Констатовано роль навчальних та економічних умов у формуванні уявлень молоді про життєвий успіх, що полягає в їхньому впливі на впевненість і визнання результатів діяльності як успіху. Більш високий рівень упевненості в досягненні життєвого успіху демонструють студенти економічних спеціальностей порівняно з психологічними. На відчуття впевненості впливає рівень доходу сім'ї: молодь з більш забезпечених сімей значно впевненіше в тому, що зможе досягти життєвого успіху в майбутньому.

Відбір психодіагностичних методів і методик став важливим етапом для побудови моделі соціально-психологічного зумовлення процесу вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх та з'ясування ролі психологічних властивостей особистості та досвіду минулих успіхів і невдач у виробленні змісту уявлень про життєвий успіх.

РОЗДІЛ 3

ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗУМОВЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИРОБЛЕННЯ МОЛОДЦЮ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЄВИЙ УСПІХ

У розділі наведено результати емпіричного дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення уявлень молоді про життєвий успіх. Побудовано теоретико-емпіричну модель соціально-психологічного зумовлення процесу вироблення молодцю уявлень про життєвий успіх і з'ясовано роль досвіду минулих успіхів та невдач і особистісних властивостей у зумовленні змісту таких уявлень. Визначено соціально-психологічні особливості вироблення молодцю уявлень про життєвий успіх.

3.1. Вплив досвіду минулих успіхів та невдач на розвиток психологічних властивостей особистості

Відповідно до моделі уявлень про життєвий успіх, де було виділено аксіологічний, інструментальний і темпоральний компоненти, важливо було з'ясувати, чим зумовлено вироблення цих компонентів уявлень. Тому було зроблено спробу дослідити, які соціально-психологічні властивості зумовлюють їхнє вироблення.

Передумовою вироблення уявлень про життєвий успіх є ранній досвід невдач та успіхів, що відбивається в спогадах респондентів і лишає свій слід у вигляді уявлень про невдачі та успіхи в минулому, суб'єктивне враження про важкість і легкість досягання цих успіхів, що становить ретроспективний вимір темпорального компоненту цих уявлень. Відповідно до цих уявлень було виділено три групи молоді за минулим досвідом: досвідом невдач, досвідом важкого досягання успіхів і досвідом легкого досягання успіхів, що дало змогу дослідити їхній вплив на особистісні властивості, що, у свою чергу, є опосередкованою ланкою у виробленні уявлень про життєвий успіх.

Гіпотеза дослідження полягала в тому, що минулий досвід невдач та успіхів є психологічною передумовою процесу вироблення уявлень про життєвий успіх, опосередкованою ланкою якого постають мотиватори соціально-психологічної активності, самоствавлення, сенсожиттєві орієнтації і цінності, що, з одного боку, є наслідком минулих невдач та успіхів, а з другого – тими чинниками, що зумовлюють вибір орієнтирів життєвого успіху, способів його досягання, формування відчуття задоволеності наявними успіхами і впевненості в досягненні життєвого успіху.

Для перевірки цієї гіпотези дослідження було вирішено здійснити аналіз емпіричних результатів у два етапи:

1. Визначити роль невдач та успіхів у минулому в розвитку самоствавлення, сенсожиттєвих орієнтацій, мотиваторів соціально-психологічної активності і цінностей;

2. З'ясувати роль самоствавлення, сенсожиттєвих орієнтацій, мотиваторів соціально-психологічної активності і цінностей у виробленні уявлень про життєвий успіх, а саме у визначенні змістових характеристик аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів цих уявлень.

Рис. 3.1.1. Модель соціально-психологічного зумовлення процесу вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх

Для з'ясування ролі невдач та успіхів у розвиткові мотиваторів соціально-психологічної активності, самоствавлення, сенсожиттєвих орієнтацій і цінностей було виділено три незалежні змінні, що впливають на згадані показники, а саме досвід невдач (ДН), досвід важкого досягання успіхів (ДВУ) та досвід легкого досягання успіхів (ДЛУ). Було застосовано Н-критерій Краскела-Волеса, що дав можливість здійснити відповідні порівняння.

Минулий досвід успіхів та невдач виявився важливим у формуванні мотивації досягання успіху, прагнення до влади і тенденції до афіліації (Рис. 3.1.2.). Вищі значення з мотивації досягнення успіху ($p < 0,05$) виявилися в молоді ДВУ ($R_{сер} = 175,53$) і ДЛУ ($R_{сер} = 174,56$), тоді як у молоді ДН ($R_{сер} = 133,09$) ці значення є набагато нижчими, що свідчить про позитивний вплив успіхів у минулому на формування цієї мотивації. Тобто це може свідчити про те, що переживання успіху в минулому стає в подальшому для молоді домінуючим мотивом і критерієм ефективності діяльності, на який вона орієнтується і прагне при аналогічних умовах відтворити. Водночас невдача деструктивно впливає на формування такої мотивації, що може проявитися у посиленні прагнення уникнути складних ситуацій, як тільки з'являються певні труднощі.

Схожі відмінності виявилися між групами молоді за прагненням до влади ($p < 0,01$), де молодь ДВУ ($R_{сер} = 171,75$) і ДЛУ ($R_{сер} = 182,18$) має вищі значення за цим показником, ніж молодь ДН ($R_{сер} = 126,22$).

Важлива роль минулих успіхів та невдач позначилася на формуванні тенденції до афіліації ($p < 0,05$) як мотиватора соціально-психологічної активності. Молодь ДН ($R_{сер} = 138,56$) має нижчі значення, ніж молодь ДВУ ($R_{сер} = 178,85$) і ДЛУ ($R_{сер} = 168,08$).

Різниця, хоч і незначна, проявилася між двома групами молоді з досвідом досягання успіхів у проявах мотивації прагнення до влади і тенденції до афіліації. Вона показує більший вплив важкого досвіду досягання успіхів на формування тенденції до афіліації, що може бути

пояснено тим, що, досягаючи успіхів у минулому, ця молодь частіше переживала стан фрустрації як реакції на тимчасові труднощі і більше потребувала підтримки з боку оточення, ніж молодь, що мала досвід легкого досягання успіхів. Водночас остання молодь ДЛУ має вищі значення з мотивації прагнення до влади, ніж молодь ДВУ, що свідчить про виражене прагнення утримувати під контролем стосунки з іншими і домінувати над ними. Скоріш за цим криється певне почуття переваги над іншими в момент досягнення успіху, що і закріпило прагнення до повторного переживання відповідного почуття у вигляді такої мотивації.

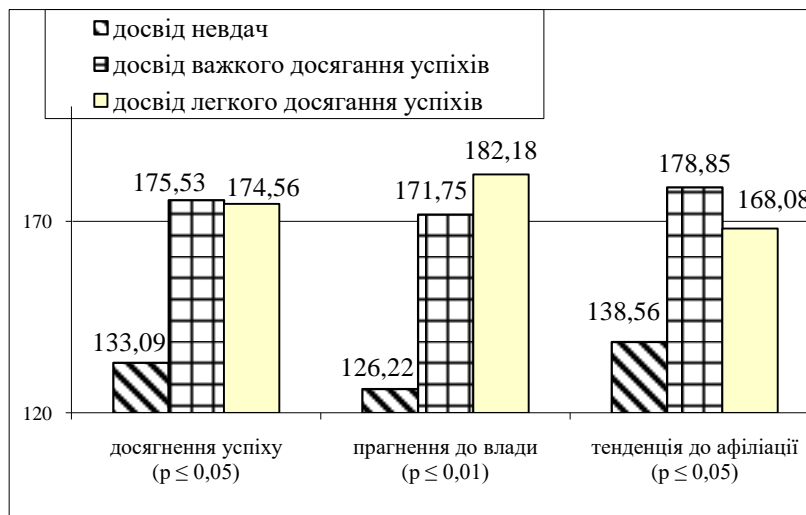

Рис. 3.1.2. Розподіл значень за шкалами методики «Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності» (Д. Макклелланд) у молоді з різним життєвим досвідом (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Розвиток самоствалення теж виявився залежним від минулого досвіду невдач та досягання успіхів. Так, невдачі ($R_{сер}=92,28$) найгірше впливають на глобальне самоствалення ($p<0,001$), що спричинило низькі значення цього показника. У молоді ж із досвідом важкого ($R_{сер}=163,26$) і легкого ($R_{сер}=165,03$) досягання успіхів значення самоствалення є більш високими, що загалом показує важливу роль успіхів у його формуванні.

Відмінності між впливом невдач та успіхів у минулому простежуються й щодо самоствалення, диференційованого за самоповагою, автосимпатією, самоінтересом та очікуваним ставленням від інших.

За самоповагою ($p < 0,001$), що емоційно і змістовно об'єднує віру в свої сили, здібності, енергію, самостійність, а також оцінку своїх можливостей, контроль власного життя, послідовність, розуміння самого себе, у молоді ДВУ ($R_{\text{сер}}=158,95$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=165,0$) спостерігаються вищі значення порівняно з молоддю ДН ($R_{\text{сер}}=107,82$). Цілковито логічним є те, що успіх позитивно впливає на самоповагу, що і можна побачити у випадку молоді ДЛУ – значення самоповаги виявилось найбільшим серед трьох груп.

Автосимпатія ($p < 0,01$), що об'єднує в собі схвалення себе загалом, довіру до себе і позитивну самооцінку, виявилася залежною від успіхів у минулому, що підтверджується результатами, які виявлено у трьох групах молоді ДН ($R_{\text{сер}}=115,39$), ДВУ ($R_{\text{сер}}=153,82$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=168,69$). Однак найвищі значення спостерігаються в молоді ДЛУ успіхів.

Очікуване ставлення від інших ($p < 0,05$) сильніше проявилось в молоді ДВУ ($R_{\text{сер}}=167,69$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=156,99$), тоді як у молоді ДН ($R_{\text{сер}}=99,91$) ці значення виявилися найнижчими. Це можна пояснити тим, що ті, хто пережив невдачі в минулому, не відчували підтримки з боку оточення у той момент, а можливо навіть відчули певний тиск та осуд, що й позначилося згодом на ставленні до самого себе та очікуванні від інших негативних оцінок своїх дій.

Самоінтерес ($p < 0,001$) як міра близькості до самого себе, інтерес до власних думок і почуттів, упевненість у своїй цікавості для інших найбільше проявився в молоді ДВУ ($R_{\text{сер}}=159,19$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=164,46$), тоді як найменше – у молоді ДН ($R_{\text{сер}}=108,52$). Такий факт говорить про здатність невдач викликати негативні переживання, що згодом переходять у тривалі емоційні стани та особистісні властивості. Утрата інтересу до самого себе є радше наслідком закріплення негативних переживань із приводу невдачі.

Натомість успіхи сприяють формуванню стійкого інтересу до самого себе і пізнанню нових можливостей своєї особистості.

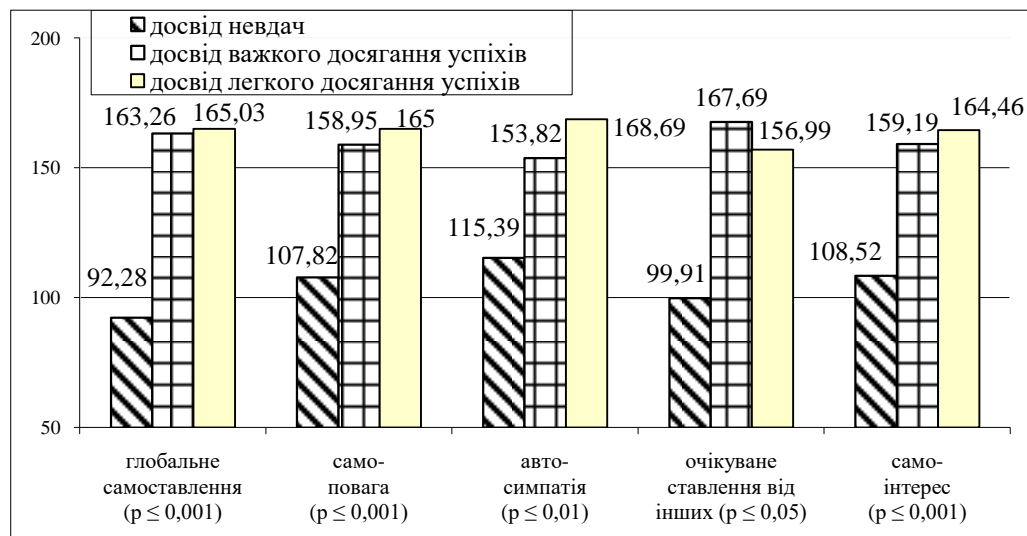

Рис. 3.1.3. Розподіл значень за шкалами методики «Тест-опитувальник самоствавлення» (В. Столін, С. Пантелєєв) у молоді з різним життєвим досвідом (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

На рівні готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я», а саме за показниками самовпевненості, ставлення інших, самоприйняття, самопослідовності (самокерування), самозвинувачення, самоінтересу і саморозуміння також виявлено відмінності між молоддю з різним досвідом невдач та успіхів, що загалом вказує на тенденцію до покращення цих показників самоствавлення внаслідок впливу минулого успіху.

Самовпевненість ($p < 0,001$), під якою ми розуміємо уявлення про себе як самостійну, вольову, енергійну, надійну людину, якій є за що себе поважати, більш вираженою виявилася в молоді ДВУ ($R_{сер} = 157,86$) і ДЛУ ($R_{сер} = 168,29$), тоді як найменш – у молоді ДН ($R_{сер} = 102,09$).

Ставлення інших ($p < 0,01$) як показник самоствавлення – думка людини про те, що її особистість, характер і діяльність здатні викликати в інших повагу, симпатію, схвалення й розуміння, найбільш вираженим виявилось в молоді ДВУ ($R_{\text{сер}}=163,36$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=158,8$), а в молоді ДН – найменш вираженим ($R_{\text{сер}}=116,01$).

У молоді, яка набула досвіду важкого ($R_{\text{сер}}=161,08$) і легкого ($R_{\text{сер}}=158,91$) досягання успіхів кращі показники самоприйняття ($p < 0,05$), ніж у молоді з досвідом невдач ($R_{\text{сер}}=118,0$), що говорить про позитивний вплив успіхів у минулому і проявляється в дружньому ставленні до себе, згоді із самим собою, схваленні своїх планів і бажань, безумовному прийнятті себе таким, яким є, навіть попри реальні або надумані вади.

Процес важкого досягання успіхів ($R_{\text{сер}}=171,3$) у минулому позитивно впливає на самопослідовність (самокерування; $p < 0,001$), на відміну від невдач ($R_{\text{сер}}=119,77$) і легкого досягання успіхів ($R_{\text{сер}}=145,79$). Це свідчить про стійкі переконання молоді з досвідом важкого досягання успіхів у тому, що основним джерелом активності і досягнення результатів, що стосуються як діяльності, так і власної особистості, є сама людина. Виявлений факт можна пояснити тим, що труднощі, які переживала молодь з важким минулим досвідом, більше змушували її до самоаналізу власних помилок, певної роботи над собою, ніж молодь з більш легким досвідом. Водночас молодь з досвідом невдач не змогли набути таку здатність, а тому мають найнижчі показники з самопослідовності.

Самозвинувачення ($p < 0,05$) є найбільш характерним для молоді ДН ($R_{\text{сер}}=188,39$), ніж для молоді ДВУ ($R_{\text{сер}}=153,93$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=143,63$), що показує схильність перших у разі провалів і невдач брати провину на себе, переживати брак симпатії до самих себе. Скоріш ці невдачі заклали таку схильність свідомо чи несвідомо негативно оцінювати свої дії і власну особистість.

Підвищений самоінтерес ($p < 0,001$) у молоді ДВУ ($R_{сер} = 166,62$) і ДЛУ ($R_{сер} = 158,61$), на відмінну від молоді ДН ($R_{сер} = 99,0$), говорить про сильну цікавість до власного Я, любов до себе, почуття цінності власної особистості, а також бачення цінності своєї особистості для оточення.

Саморозуміння ($p < 0,05$), що говорить про осмисленість учинків, усвідомлення причин і наслідків своєї поведінки, розвинуту рефлексію, виявилось більш вираженим у молоді ДВУ ($R_{сер} = 153,13$) і ЛВУ ($R_{сер} = 166,95$), ніж у молоді ДН ($R_{сер} = 122,99$).

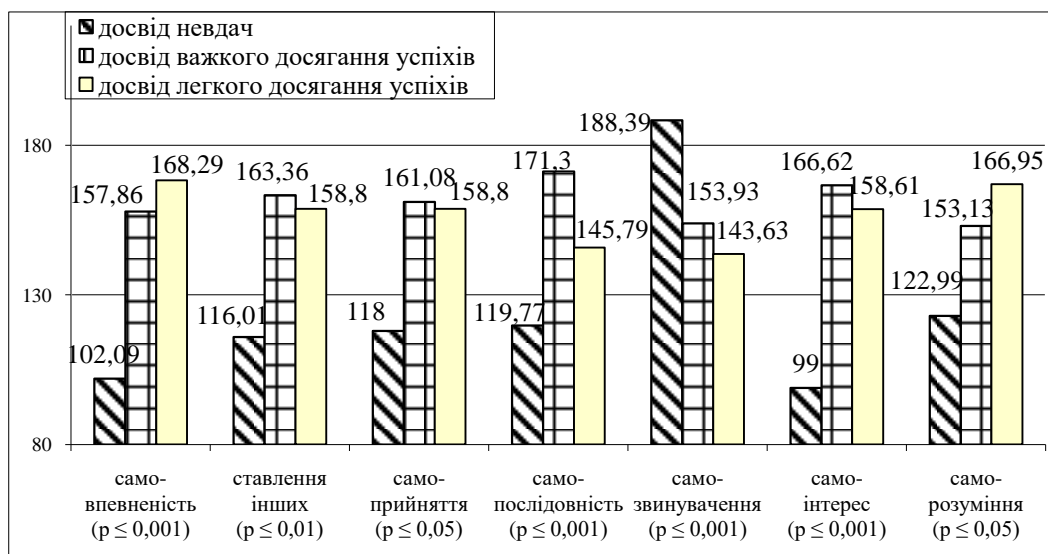

Рис. 3.1.4. Розподіл значень за шкалами методики «Тест-опитувальник самоствавлення» (В. Столін, С. Пантелєєв) у молоді з різним життєвим досвідом (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Узагальнюючи результати впливу невдач або легкого і важкого досягання успіхів у минулому на самоствавлення молоді, можна говорити про позитивний вплив успіхів на самоствавлення та окремі його аспекти. Натомість переважання невдач у минулому негативно впливає на самоствавлення, що особливо знаходить свій прояв у посиленні самозвинувачення.

Між молоддю з досвідом важкого і легкого досягання успіхів простежуються відмінності за змістом самоствавлення, що диференційоване за самоповагою, автосимпатією, самоінтересом та очікуваним ставленням від інших, а також на рівні готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я», а саме за показниками самовпевненості, ставлення інших, самоприйняття, самопослідовності (самокерування), самозвинувачення, самоінтересу і саморозуміння.

Більш важливе значення у формуванні очікуваного ставлення від інших, ставлення інших, самопослідовності (самокерування), самоінтересу на рівні готовності до дій стосовно власного «Я» має процес важкого досягання успіхів. Натомість легке досягання успіхів більше впливає на формування автосимпатії, самовпевненості і саморозуміння. На формування самоповаги, самоінтересу, самоприйняття однаковою мірою впливають обидва процеси досягання успіхів – як важкого, так і легкого.

Минулі невдачі та успіхи справляють помітний вплив на сенсожиттєві орієнтації і його складові, такі як цілі і процес життя, результативність, локус контролю Я, локус контролю життя та осмисленість життя загалом.

У молоді ДЛУ успіхів найбільші значення ($R_{сер}=164,62$) виявилися за цілями життя ($p<0,05$), на відміну від молоді ДН ($R_{сер}=119,17$); проміжне місце зайняла молодь ДВУ ($R_{сер}=156,09$). Такий розподіл говорить про те, що минулий успіх позитивно впливає на цілепокладання, що задає осмисленість, спрямованість діяльності та часову перспективу. Молодь із досвідом досягання успіхів, що має високі значення за цим показником, можна охарактеризувати як цілеспрямовану, проте надто високі значення можуть свідчити й про певну легковажність, яка проявляється в небажанні нести відповідальність за реалізацію заявлених цілей та відмову від них, коли трапляються обставини, що стають на заваді їхній реалізації. Молодь із досвідом невдач менш схильна думати про перспективи, що чекають у майбутньому, і більше зосереджена на минулому.

Процес життя, або інтерес і емоційна насиченість життя ($p < 0,001$), найменш притаманний молоді ДН ($R_{сер} = 91,27$), тоді як молодь ДВУ ($R_{сер} = 158,06$) і ДЛУ ($R_{сер} = 171,74$) мають найвищі значення за цим показником. Такі результати показують, що минулі невдачі досить сильно впливають на переживання незадоволеності теперішнім життям, тоді як минулі успіхи справляють позитивний вплив на життя, яке сприймається як цікаве, емоційно насичене і сповнене сенсом.

Результативність ($p < 0,001$), яка відображає оцінку пройденого відрізка життя і відчуття того, наскільки продуктивна й осмислена є її прожита частина, найбільш властивою виявилася молоді ДЛУ ($R_{сер} = 180,72$). Найменші значення за цим показником має молодь з досвідом невдач ($R_{сер} = 86,83$), що говорить про її незадоволеність продуктивністю прожитої частини життя. Молодь ДВУ ($R_{сер} = 151,97$) має середній рівень прояву результативності.

Високі значення локусу контролю Я ($p < 0,01$), що виявилися притаманними молоді ДВУ ($R_{сер} = 155,54$) і ДЛУ ($R_{сер} = 167,4$), свідчать про їхні уявлення про себе як тих, хто здатний здійснити вибір, щоб побудувати своє життя відповідно до власних уявлень і цілей. Натомість у молоді з досвідом невдач ($R_{сер} = 113,04$) низькі значення говорять про невіру у свої сили, щоб контролювати події власного життя.

Такі самі дані, тільки за локусом контролю життя ($p < 0,001$) має молодь ДВУ ($R_{сер} = 157,69$) і ЛВУ ($R_{сер} = 175,37$), що демонструє переконаність у здатності впливати на власне життя, приймати рішення і здійснювати їх. Натомість у молоді з досвідом невдач ($R_{сер} = 81,99$), навпаки, спостерігаються протилежні тенденції, а саме переконання в тому, що життя сповнене випадковостей, на які важко вплинути, а тому майбутнє їм може здаватися недосяжним і примарним.

Урешті осмисленість життя ($p < 0,001$) в молоді ДН ($R_{сер} = 89,59$) має найнижчий прояв, а в молоді ДВУ ($R_{сер} = 156,21$) і ЛВУ ($R_{сер} = 174,59$) – найвищі.

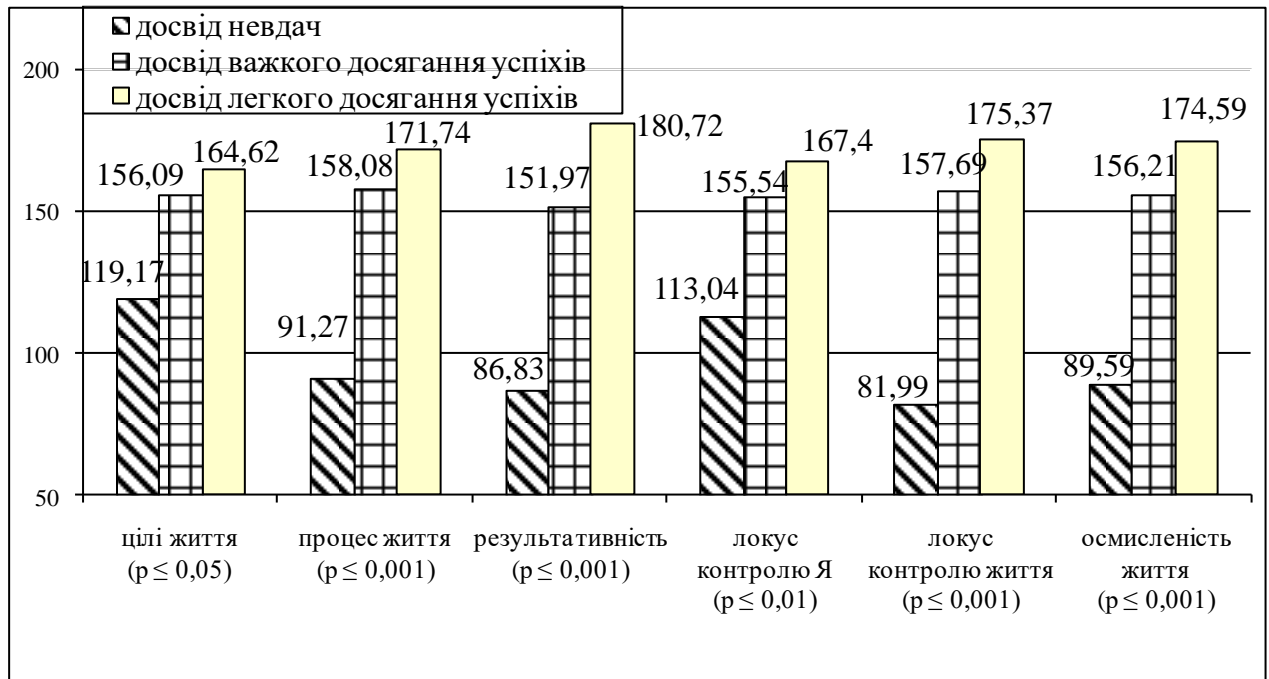

Рис. 3.1.5. Розподіл значень за шкалами методики «Тест сенсожиттєвих орієнтацій (Д.Леонт'єв)» у молоді з різним життєвим досвідом (Н-критерій Краскела-Воллеса, $R_{сер}$)

Відмінності в цінностях стимуляції і влади найбільше проявилися між молоддю, з одного боку, що має досвід невдач, і молоддю, з іншого боку, з досвідом досягнення успіхів, незалежно від того, як молодь змогла їх досягти. Значення цінностей стимуляції ($p < 0,01$) виявилися вищими в молоді ДВУ ($R_{сер} = 134,83$) і ЛВУ ($R_{сер} = 133,47$), ніж у молоді ДН ($R_{сер} = 90,41$). Можливо виразність такої цінності у молоді з позитивним досвідом певним чином може бути пов'язана із сильними проявами ініціативи, коли прагнення виконати поставлені завдання в певній діяльності виходить з зацікавленості самої молоді, а не з вимог цієї діяльності, невиконання якої може тягнути за собою певне покарання.

Так само значення цінностей влади ($p < 0,01$) теж є вищим у молоді ДВУ ($R_{\text{сер}}=126,32$) і ДЛУ ($R_{\text{сер}}=142,81$), ніж у молоді ДН ($R_{\text{сер}}=93,83$), що є свідчення почуття переваги перших двох груп над іншими, внаслідок переживання успіхів в минулому.

Отже, результати емпіричного дослідження частково підтверджують висунуту гіпотезу про те, що успіхи та невдачі мають вплив на розвиток мотиваторів соціально-психологічної активності, самоствавлення, сенсожиттєвих орієнтацій і, частково, становлення ціннісної сфери молоді – цінностей стимуляції і влади.

3.2. Соціально-психологічні особливості вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з різним досвідом успіхів та невдач

Наступний етап полягав у з'ясуванні ролі самоствавлення, сенсожиттєвих орієнтацій, мотиваторів соціально-психологічної активності і цінностей у виробленні уявлень про життєвий успіх, а саме у визначенні змістових характеристик аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів цих уявлень залежно від минулого досвіду досягання успіхів. Для цього для кожної з особистісних властивостей було виділено низький і високий рівень прояву, що дало змогу визначити, якого значення молодь надає змістовим характеристикам кожного з компонентів залежно від минулого досвіду і рівня прояву цих властивостей.

Відтак було проаналізовано, які соціально-психологічні властивості зумовлюють вироблення аксіологічного компоненту уявлень про життєвий успіх. Зміст цього компоненту становлять орієнтири життєвого успіху, серед яких раніше було виділено добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, професіоналізм, кар'єру, впливовість, творчу самореалізацію.

На цьому етапі важливо був не стільки те, які орієнтири були відібрані на перше місце, а те, наскільки важливими є для респондентів. Тому було проаналізовано, які відмінності виявлено між групами молоді, що мали

низький і високий рівні за такими соціально-психологічними показниками, як самоствалення, сенсожиттєві орієнтації, мотиватори соціально-психологічної активності, цінності.

Зростання значення *добрих взаємин* як орієнтиру життєвого успіху для молоді, що має досвід невдач, пов'язано з такими аспектами самоствалення, як ставлення інших (16,92, 26,15, $p < 0,05$ – за Н-критерієм Краскела-Волееса групі молоді з низьким рівнем прояву цієї властивості відповідає середній ранг $R_{сер} = 16,92$ вираженості важливості добрих взаємин, а групі з високим рівнем прояву – $R_{сер} = 26,15$, $p < 0,05$, надалі по тексту вказуватиметься лише значення) і самоінтерес (17,27, 25,46, $p < 0,05$), а також цінностями традиції (23,29, 14,0, $p < 0,05$). Проте для молоді з досвідом невдач ці показники самоствалення здебільшого мають слабкий прояв порівняно з молоддю з досвідом досягнення успіхів, а це говорить про меншу схильність молоді із досвідом невдач надавати важливе значення добрим взаєминам, і такий вибір зумовлено зниженим самоінтересом та очікуванням негативного ставлення з боку інших. Цінності традиції відіграють протилежну роль у виборі цього орієнтиру як життєвого успіху, що говорить про те, що нехтування традицій зумовлює вибір цією молоддю добрих взаємин, або, навпаки, сповідування цінностей традиції знижує їхнє значення.

Для молоді з досвідом важкого досягання успіхів важливу роль у самовизначенні щодо цього орієнтиру відіграють цінності доброзичливості (50,58, 60,79, $p < 0,01$), а самостійність (69,82, 51,45, $p < 0,01$), навпаки, знижує значення добрих взаємин, що показую меншу орієнтованість молоді з цінностями самостійності у досяганні намічених цілей на думку близьких людей.

Для молоді, що має досвід легкого досягання успіхів, посилення важливості добрих взаємин зумовлено низькими проявами мотивації досягнення успіху загалом (77,26, 48,23, $p < 0,001$), прагнення до влади (81,01, 50,6, $p < 0,001$) і самовпевненості (69,37, 50,61, $p < 0,05$) як аспекту

самоствалення. Проте цій молоді більш властивим є високий рівень мотивації, тому такий вплив має протилежний ефект: високий рівень мотивації досягнення успіху і прагнення до влади, а також самовпевненості може зумовлювати вибір будь-яких орієнтирів життєвого успіху, тільки не добрих взаємин.

Вибір респондентами, що має досвід невдач, *соціального визнання* зумовлено проявом мотиваторів соціально-психологічної активності прагнення до влади (20,04, 31,7, $p < 0,05$) і тенденції до афіліації (17,39, 32,77, $p < 0,01$), а також таким аспектом самоствалення, як самозвинувачення (14,63, 22,39, $p < 0,05$). На попередньому етапі дослідження було виявлено, що невдачі негативно впливають на формування прагнення до влади і тенденції до афіліації, а також посилюють самозвинувачення як аспект самоствалення. Це дає підстави стверджувати, що в даному випадку надання молоддю з досвідом невдач важливого значення соціальному визнанню може бути зумовлене проявом самозвинувачення, що варто розглядати соціальне визнання як прагнення спокутувати почуття провини за невдачі, де соціальне оточення стає підтримкою в доланні цього негативного почуття.

Також у цієї молоді виявилось, що самоінтерес (23,42, 13,15, $p < 0,01$) має протилежне значення у виборі соціального визнання. Високі показники самоінтересу притаманні молоді, що схильна обирати інші орієнтири життєвого успіху, а не соціальне визнання. Тобто вибір соціального визнання зумовлено низьким самоінтересом.

Цікавий соціально-психологічний ефект проявився у групах молоді з досвідом важкого і легкого досягання успіхів. Очікуване ставлення до себе у молоді ДВУ (85,78, 64,84, $p < 0,05$) має протилежне значення у впливі на самовизначення щодо соціального визнання, ніж у молоді ДЛУ (46,77, 68,47, $p < 0,01$), тобто для молоді ДВУ цей орієнтир не стає таким важливим, щоб розглядати його за життєвий успіх, як це відбувається у молоді ДЛУ. У молоді ДЛУ вибір соціального визнання зумовлено ще таким аспектом

самоствалення як саморозуміння (57,44, 68,25, $p < 0,05$), тому важливість соціального визнання для неї прямо залежить від вираженості очікуваного ставлення до себе з боку інших і саморозуміння.

Багатство як орієнтир життєвого успіху не стає важливим для молоді ДН, яка сповідує цінності самостійності (23,81, 14,74, $p < 0,05$), універсалізму (25,53, 12,88, $p < 0,01$) і стимуляції (24,54, 12,67, $p < 0,01$). Проте цей орієнтир має важливе значення для тих, у кого низькі значення зі ставлення інших (22,6, 14,81, $p < 0,01$) як аспекту самоствалення.

Вибір багатства молоддю ДВУ, виявився більш зумовленим цінностями влади (43,52, 73,07, $p < 0,001$). Натомість молодь, яка сповідує цінності доброзичливості (72,19, 53,84, $p < 0,05$), а також молодь з високими значеннями самоінтересу (83,71, 68,95, $p < 0,05$), цілей життя (88,94, 63,79, $p < 0,01$), локусу контролю Я (88,77, 70,69, $p < 0,01$), осмисленості життя (84,58, 64,02, $p < 0,05$) найменше прагне обирати багатство за орієнтир життєвого успіху.

У молоді ДЛУ сповідування цінностей влади (34,45, 55,6, $p < 0,01$) впливає на вибір багатства як орієнтиру життєвого успіху.

Для молоді ДН, що обрала *професіоналізм*, характерні високі значення саморозуміння (15,9, 28,06, $p < 0,05$) і результативності (21,79, 24,83, $p < 0,01$). Проте в даному випадку важливо пам'ятати, що в цієї молоді показники саморозуміння і результативності мають менше значення, ніж у молоді з досвідом досягання успіхів. Тому низькі значення цих показників впливають протилежним чином на важливість професіоналізму для молоді ДН: для неї професіоналізм має невелике значення.

Для молоді ДВУ професіоналізм виявився пов'язаним зі сповідуванням цінності доброзичливості (40,84, 71,41, $p < 0,001$) і з низькими значеннями процесу життя (86,01, 74,4, $p < 0,01$).

Натомість для молоді ДЛУ на професіоналізм позитивно впливають цілі життя (46,07, 64,87, $p < 0,05$) і цінності самостійності (46,95, 54,99, $p < 0,05$).

Вибір *кар'єри* молоддю ДН пов'язаний із низькими значеннями цілей життя (19,21, 14,27, $p < 0,01$) і сповіданням цінностей конформності (18,97, 24,31, $p < 0,05$). Натомість для молоді ДЛУ важливість кар'єри зумовлено надмірним проявом самовпевненості (51,83, 70,96, $p < 0,05$) і локусу контролю Я (55,57, 68,81, $p < 0,05$).

Важливість *впливовості* як орієнтиру життєвого успіху для молоді ДН зумовлюють високі значення самопослідовності (самокерування) (17,74, 26,55, $p < 0,05$) і сповідання цінностей влади (16,65, 26,38, $p < 0,05$). Проте у зв'язку з тим, що невдача має негативний вплив на формування самопослідовності як аспекту самоствалення і не сприяє формуванню цінностей влади, це приводить до того, що молодь ДН менш схильна обирати впливовість.

Для молоді ДВУ вибір впливовості зумовлений прагненням до влади (65,78, 96,06, $p < 0,001$), самоповагою (67,63, 81,09, $p < 0,05$), самовпевненістю (62,32, 85,34, $p < 0,05$), самоприйняттям (63,49, 72,5, $p < 0,05$), сповіданням цінностей влади (49,22, 74,52, $p < 0,001$). Найменше схильна робити вибір цього орієнтиру та молодь, що найбільше сповідує цінності доброзичливості (74,53, 52,94, $p < 0,01$).

Зростання значення впливовості для молоді ДЛУ залежить від інтенсивності мотивації досягнення успіху загалом (53,63, 71,1, $p < 0,05$), прагнення до влади (49,87, 74,98, $p < 0,001$) і сповідання цінностей влади (36,84, 54,15, $p < 0,05$). Проте молодь, що має високі значення з очікуваного ставлення до себе (71,38, 58,93, $p < 0,05$) як аспекту самоствалення найменш схильна обирати впливовість.

Творча самореалізація для молоді ДН виявилася пов'язаною з низькими значеннями прояву цінностей конформності (24,08, 13,91, $p < 0,05$),

що свідчить про негативний вплив цих цінностей на значення цього орієнтиру. У молоді ДВУ цінності влади (75,17, 48,46, $p < 0,001$) і досягнення (75,74, 52,07, $p < 0,01$) не сприяють зростанню важливості творчої самореалізації. Так само у молоді ДЛУ процес життя (72,72, 59,72, $p < 0,05$) як показник сенсожиттєвих орієнтацій протилежним чином впливає на вибір творчої самореалізації.

На попередньому етапі дослідження нам удалося виділити чотири фактори, які становлять зміст інструментального компоненту уявлень про життєвий успіх і відображають способи досягання життєвого успіху: наражання на ризик – забезпечення себе від ризику, сподівання на удачу – віра у власні сили, нехтування – дотримання загальноприйнятих правил, покладання на соціальні зв'язки – на самого себе.

«Наражання на ризик – забезпечення себе від ризику» як спосіб досягання життєвого успіху в уявленнях молоді ДН не має чіткої залежності від прояву соціально-психологічних властивостей. Натомість у молоді з досвідом важкого досягання успіхів цей компонент уявлень виявився залежним від досягнення успіху загалом (68,98, 91,34, $p < 0,05$), тенденції до афіліації (80,49, 91,51, $p < 0,05$), самоповаги (66,56, 81,94, $p < 0,05$), цінностей доброзичливості (47,43, 63,17, $p < 0,01$). Такий результат свідчить про те, що на схильність до наражання себе на ризик у досяганні життєвого успіху впливає низький рівень мотивації досягнення успіху і самоповаги, тоді як молодь, для якої характерними є високі значення за цими властивостями, схиляється до забезпечення себе від ризику.

У молоді ДЛУ уявлення, де життєвий успіх пов'язаний із прагненням забезпечити себе від ризику, залежать від самовизначення щодо життєвих цілей (48,32, 66,74, $p < 0,01$) і цінностей традиції (41,0, 56,24, $p < 0,05$), універсалізму (35,97, 56,51, $p < 0,01$), досягнення (37,72, 52,54, $p < 0,05$), конформності (37,81, 52,76, $p < 0,05$) та безпеки (40,26, 52,52, $p < 0,05$).

Фактор «Сподівання на удачу – віра у власні сили» в досяганні життєвого успіху в уявленнях молоді ДН виявився залежним від самозвинувачення (15,69, 23,46, $p < 0,05$) і самоінтересу (17,93, 27,62, $p < 0,05$), що говорить про те, що високий рівень цих властивостей позитивно впливає на те, якого значення надає молодь вірі у власні сили в досяганні життєвого успіху, тоді як молодь, що покладається на удачу має низький рівень прояву цих властивостей.

Для молоді з різним досвідом досягання успіхів самозвинувачення не відіграє значної ролі у виборі цього способу. Для молоді ДВУ вибір на користь віри у власні сили залежить від мотивації досягнення успіху загалом (61,44, 93,14, $p < 0,001$), самоінтересу (55,29, 79,54, $p < 0,01$), самопослідовності (самокерування) (64,71, 80,06, $p < 0,05$), самоінтересу (62,16, 79,23, $p < 0,05$), саморозуміння (68,44, 71,58, $p < 0,05$), результативності (55,16, 85,73, $p < 0,001$), локусу контролю Я (63,02, 84,51, $p < 0,05$), цінностей самостійності (47,28, 70,69, $p < 0,01$) та універсалізму (50,26, 67,6, $p < 0,05$).

Для молоді ДЛУ на значення віри у власні сили як способу досягнення життєвого успіху впливає самоповага (56,6, 67,08, $p < 0,05$), локус контролю життя (45,09, 70,25, $p < 0,001$) та осмисленість життя (48,07, 67,97, $p < 0,05$).

Фактор «Нехтування – дотримання загальноприйнятих правил» у досяганні життєвого успіху виявився однаково залежним від автосимпатії у молоді, що має досвід невдач та досвід важкого досягання успіхів. Схильність молоді нехтувати правила залежить від низького рівня автосимпатії, тоді як на схильність дотримуватися їх впливає високий рівень (64,82, 87,61, $p < 0,01$).

На значення цього фактору в досяганні життєвого успіху молоддю ДВУ, крім автосимпатії, впливає також очікуване ставлення до себе (64,82, 71,85, $p < 0,05$) і самоприйняття (55,75, 78,83, $p < 0,01$), де високий рівень за цими показниками виявився пов'язаним із дотриманням правил, а низький, навпаки, – із нехтуванням їх.

У молоді, що має досвід легкого досягання успіхів, ці властивості не відіграють ролі у виробленні інструментального компоненту уявлень про життєвий успіх. Однак цей фактор виявився залежним від цінностей гедонізму (38,74, 53,13, $p < 0,05$), важливість якої впливає на вибір дотримання загальноприйнятих правил, а не нехтування їх.

Зумовлення фактору «Покладання на соціальні зв'язки – на самого себе» в досяганні життєвого успіху по-різному проявилось в групах молоді, що має різний досвід досягання успіхів у минулому. У молоді ДН на схильність до автономізації впливає високий рівень мотивації досягання успіху (23,07, 31,56, $p < 0,05$), самовпевненості (17,42, 31,0, $p < 0,05$), самоприйняття (16,74, 26,93, $p < 0,05$) самоінтересу (17,75, 28, $p < 0,05$), а також цінності влади (16,65, 26,58, $p < 0,05$), тоді як низькі значення за цими показниками говорять про узалежнення від оточення в досяганні життєвого успіху. Проте враховуючи те, що минулі невдачі негативно впливають на формування мотивації досягання успіху, різних аспектів самоствавлення, то можна стверджувати, що досвід невдач в минулому і низькі значення за цими показниками схилятимуть молодь до узалежнення від оточення, а не до автономізації.

У молоді ДВУ цілі життя (57,74, 82,38, $p < 0,01$), процес життя (62,23, 83,63, $p < 0,05$), результативність (69,87, 83,44, $p < 0,05$) та осмисленість життя (62,12, 81,69, $p < 0,05$) впливають на прагнення покладатися на самого себе.

У молоді ДЛУ на цей спосіб у бік узалежнення від оточення впливають самозвинувачення (67,41, 52,06, $p < 0,05$) та цінності доброзичливості (54,91, 48,09, $p < 0,05$). Проте у зв'язку з тим, що минулий досвід успіхів більше формує позитивне ставлення до себе, що виражається у зменшенні звинувачення себе і покращенні інших показників самоствавлення, у цієї молоді низькі значення із самозвинувачення свідчать про те, що у своєму виборі вони будуть схильні покладатися на себе у досяганні життєвого успіху, а не на оточення.

На етапі дослідження соціально-психологічних особливостей вироблення темпорального компоненту уявлень про життєвий успіх також проаналізовано відмінності між групами молоді, що мали низький і високий рівні за такими властивостями особистості, як самоствавлення, сенсожиттєві орієнтації, мотиватори соціально-психологічної активності, цінності.

Для молоді ДН наявність успіхів у житті виявилася пов'язаною з цінностями безпеки (15,97, 23,83, $p < 0,05$), що говорить про позитивну роль запевнення безпеки в молоді з досвідом невдач в минулому для вироблення сталих уявлень про теперішні успіхи в житті. У ДВУ більшу роль у виробленні таких уявлень відіграють мотиватори досягнення успіху загалом (66,14, 91,73, $p < 0,01$) і процес життя (65,06, 82,96, $p < 0,001$) як аспект сенсожиттєвих орієнтацій.

У молоді ДЛУ із приводу успіхів на теперішній час важливе значення мають тенденція до афіліації (52,84, 70,44, $p < 0,05$) і сповідування цінностей влади (34,3, 57,88, $p < 0,001$).

Зв'язок емоційного аспекту, що відображає в молоді ДН задоволеність наявними успіхами, із соціально-психологічними показниками не було виявлено. Проте в молоді ДВУ важливе значення для формування задоволення від наявних успіхів мають глобальне самоствавлення (88,01, 62,2, $p < 0,001$), самоповага (85,65, 65,14, $p < 0,01$), автосимпатія (83,71), 69,11, $p < 0,05$), самоінтересу (96,11, 67,23, $p < 0,05$), самовпевненість (88,38, 66,83, $p < 0,01$), самоприйняття (88,4, 61,41, $p < 0,01$), результативність (86,98, 60,17 $p < 0,01$), локус контролю Я (88,48, 63,88, $p < 0,01$), локус контролю життя (86,3, 64,33, $p < 0,001$), осмисленість життя (92,72, 62,04, $p < 0,001$) і сповідування цінностей безпеки (71,51, 54,17, $p < 0,01$).

У молоді ДЛУ важливе значення для відчуття задоволення мають мотиватори прагнення до влади (72,2, 55,93, $p < 0,05$), такі аспекти самоствавлення, як автосимпатія (70,05, 53,6, $p < 0,05$), самоінтерес (73,97, 59,88, $p < 0,01$), самоприйняття (73,55, 55,1 $p < 0,05$), а також складові

сенсожиттєвих орієнтацій – цілі (72,92, 54,54, $p<0,05$), процес (78,8, 50,64, $p<0,001$), результативність (83,4, 47,54, $p<0,001$), локус контролю (72,55, 56,99, $p<0,05$) та осмисленість життя (76,47, 51,51, $p<0,01$).

Це свідчить, що в молоді з різним досвідом досягання успіхів у минулому задоволеність наявними успіхами залежить від таких аспектів самоствавлення, як автосимпатія, самоінтерес, самоприйняття, а також складових сенсожиттєвих орієнтацій – результативності, локусу контролю життя, осмисленості життя.

Проспективний вимір виявився досить сильно пов'язаним із самоствавленням і сенсожиттєвими орієнтаціями з деякими відмінностями між молоддю з різним ступенем важкості досягання успіхів у минулому. У молоді ДН життєвий успіх в майбутньому виявився залежним від таких аспектів самоствавлення, як глобальне самоствавлення (23,37, 11,38 $p<0,05$) і самоповага (24,5, 11,65, $p<0,05$), від складових сенсожиттєвих орієнтацій – цілей життя (26,03, 15,86, $p<0,05$), результативності (24,88, 11,83, $p<0,01$), локусу контролю Я (24,19, 14,25, $p<0,05$), осмисленості життя (24,85, 15,75, $p<0,05$), а також цінностей досягнення (20,03, 16,07, $p<0,05$). Тобто бачення майбутніх успіхів виявилось залежним від аспектів самоствавлення, сенсожиттєвих орієнтацій і цінностей досягнення, проте у зв'язку з тим, що невдача негативно впливає на ці самоствавлення і ці орієнтації, це говорить про те, що ця молодь з досвідом невдач не має бачення в своєму майбутньому успіхів.

У молоді з досвідом важкого досягання успіхів бачення життєвого успіху в майбутньому залежить від досягнення успіху загалом (93,57, 67,37, $p<0,01$), прагнення до влади (102,38, 72,22, $p<0,001$), глобального самоствавлення (88,0, 60,97, $p<0,001$), самоповаги (87,18, 62,84, $p<0,01$), самоінтересу (93,6, 63,88, $p<0,001$), очікуване ставлення до себе (88,76, 68,71, $p<0,05$), самовпевненості (89,68, 57,47, $p<0,01$), ставлення інших (82,75, 67,79, $p<0,01$), самоприйняття (87,0, 67,21, $p<0,01$), самопослідовності

(самокерування) (83,72, 67,66, $p < 0,01$), самозвинувачення (66,85, 81,05, $p < 0,01$), самоінтересу (90,83), 66,57, $p < 0,01$), саморозуміння (85,7, 66,45, $p < 0,01$), цілей життя (92,03, 62,52, $p < 0,001$), процесу життя (104,61, 56,09, $p < 0,001$), результативності (102,63, 54,08, $p < 0,001$), локусу контролю Я (98,66, 54,81 $p < 0,01$), локусу контролю життя (91,39, 61,12, $p < 0,001$), осмисленості життя (102,44, 57,5, $p < 0,001$), а також цінностей досягнення (68,15, 51,95, $p < 0,001$).

У молоді з досвідом легкого досягання успіхів досягнення життєвого успіху в майбутньому залежить від мотиваторів досягнення успіху загалом (71,05, 53,42, $p < 0,05$), аспектів самоствавлення – самоповаги (63,69, 53,41, $p < 0,05$), автосимпатії (67,1, 51,36, $p < 0,05$), саморозуміння (71,39, 57,85, $p < 0,05$), таких складових сенсожиттєвих орієнтацій, як процес життя (78,28, 52,35, $p < 0,001$), результативність (74,08, 53,33, $p < 0,05$), локус контролю Я (68,57, 50,45, $p < 0,05$), локус контролю життя (70,79, 53,19, $p < 0,05$), осмисленість життя (70,84, 48,39, $p < 0,001$), цінності доброзичливості (41,92, 56,4, $p < 0,01$) і гедонізму (56,3, 40,66, $p < 0,05$).

Така значна кількість впливів особистісних властивостей на зміст уявлень про життєвий успіх вказує на складний і неоднозначний характер психологічного зумовлення. Такий емпіричний матеріал дав змогу виділити загальнопсихологічні особливості:

Двосдиність зумовлення процесу вироблення уявлень про життєвий успіх означає тісну взаємодію минулих успіхів і невдач, з одного боку, та особистісних властивостей, що сформувалися під їхнім впливом, – із другого. Переважання успіхів над невдачами справляє позитивний вплив на ставлення молоді до себе, сенсожиттєві орієнтації та мотивацію соціально-психологічної активності, що загалом підвищує важливе значення загальноприйнятих правил і зміцнює віру в самого себе у досягнні життєвого успіху. Натомість переважання невдач негативно впливає на всі аспекти самоствавлення, що виражається в посиленні самозвинувачення,

розмиванні сенсожиттєвих орієнтацій та послабленні мотивації активності, що змушує молодь знецінювати загальноприйняті правила і перебільшувати роль соціальних зв'язків у досяганні життєвого успіху.

Варіативність впливу гомогенних чинників на вироблення уявлень про життєвий успіх неоднаково дається взнаки в молоді з різним досвідом досягання успіхів. Це можна побачити на прикладі впливу самовпевненості, яка у молоді ДЛУ підсилює значення кар'єри, тоді як у молоді ДВУ цей самий чинник зумовлює важливість впливовості і впевненість в досягненні цього орієнтиру життєвого успіху. Так само в молоді ДЛУ очікуване ставлення інших до себе посилює роль соціального визнання, тоді як у молоді ДВУ це ставлення, навпаки, його знецінює.

Соціально-компенсаторний характер особистісного зумовлення змісту уявлень про життєвий успіх проявляється в тому, що для молоді ДН увага до таких орієнтирів життєвого успіху, як соціальне визнання, багатство і кар'єра компенсує брак позитивного самоствавлення і стійких сенсожиттєвих орієнтацій. На важливість соціального визнання впливають негативне ставлення інших, високий прояв самозвинувачення і знижений інтерес до самого себе; на значення багатства – негативне ставлення інших; на значення кар'єри – брак чітких життєвих цілей. Також у молодих респондентів ДВУ на важливість соціального визнання впливає очікуване негативне ставлення інших.

Гетерогенність зумовлення змісту уявлень про життєвий успіх виражається в тому, що залежно від минулого досвіду на вибір орієнтирів життєвого успіху і способу їхнього досягання впливають різні особистісні чинники. Найбільш яскраво ця особливість проявилася у виборі орієнтирів життєвого успіху: соціального визнання, багатство, кар'єри.

Важливість соціального визнання в молоді ДН виявилось зумовлене такими аспектами самоствавлення, як високий рівень самозвинувачення, брак інтересу і негативне ставлення інших, а в молоді ДЛУ – високим рівнем очікуваного позитивного ставлення інших до себе і розуміння себе.

У виборі кар'єри для молоді ДН відіграють важливу роль цінності конформності, а для молоді ДЛУ – виражений локус контролю Я і впевненість у собі.

Щодо способів досягання життєвого успіху у молоді ДН переважно на значення соціальних зв'язків впливає негативне ставлення до себе, а саме брак впевненості у собі, неприйняття себе і знижений інтерес до самого себе. У молоді ДЛУ чинником, що зумовлює покладання на соціальні зв'язки, а не на самого себе є низький прояв самозвинувачення. Натомість для молоді ДВУ цей вибір залежить від наявності в житті чітких цілей, емоційної насиченості, результативності та осмисленості життя, що є складовими сенсожиттєвих орієнтацій.

Проте основною метою ми ставили виявити соціально-психологічні особливості вироблення уявлень про життєвий успіх. А тому відповідно до того, що становить зміст цих уявлень, нами було виділено два напрями їх вироблення. Перший, індивідуально-змістовий, напрям вироблення цих уявлень, що визначає вплив особистісних властивостей на індивідуальні за характером компоненти уявлень – інструментальний компонент, змістом якого є такі способи досягання життєвого успіху, як наражання на ризик – забезпечення себе від ризику і сподівання на удачу – покладання на власні сили, а також темпоральний компонент, що містить – відчуття задоволеності або незадоволеності досягненнями і наявності або браку їх на теперішній час, як презентативний вимір, та впевненості або невпевненості у досягненні життєвого успіху в майбутньому, як проспективний вимір. І другий, соціально-змістовий, напрям відображає вплив особистісних і соціально-психологічних властивостей на вироблення соціальних за характером компонентів уявлень про життєвий успіх, зміст якого становлять орієнтири життєвого успіху і способи досягання життєвого успіху, серед яких нехтування – дотримання загальноприйнятих правил і покладання на соціальні зв'язки – на самого себе.

Рис. 3.2.1. Напрями вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх

1. В індивідуально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх було об'єднано вплив особистісних властивостей на індивідуальні за характером компоненти уявлень, до яких було віднесено зміст темпорального і частково інструментального компоненту уявлень, що відображає вибір молоддю між різними способами досягання, пов'язаних з індивідуальними проявами поведінки, серед яких є наражання на ризик – забезпечення себе від ризику і сподівання на удачу – покладання на власні сили.

Орієнтація молоді ДВУ на забезпечення себе від ризику залежить від стійкої мотивації досягнення успіху і афіліації, самоповаги та цінностей доброзичливості, тоді як у молоді ДЛУ на таку орієнтацію впливають наявність стійких життєвих цілей і виражені цінності традиції, універсалізму, досягнення, конформності, безпеки.

У молоді ДН покладання на власні сили у досягненні життєвого успіху пов'язане з вираженим самозвинуваченням і браком інтересу до самого себе. У молоді ДВУ на такий самий вибір впливає виражена мотивація досягнення успіху, таких аспектів самоствавлення як інтересу до себе, самопослідовності, саморозуміння, та складових сенсожиттєвих орієнтацій – результативності, локусу контролю Я. Натомість для молоді ДЛУ характерним є виражена самоповага, локус контролю життя, осмисленість життя.

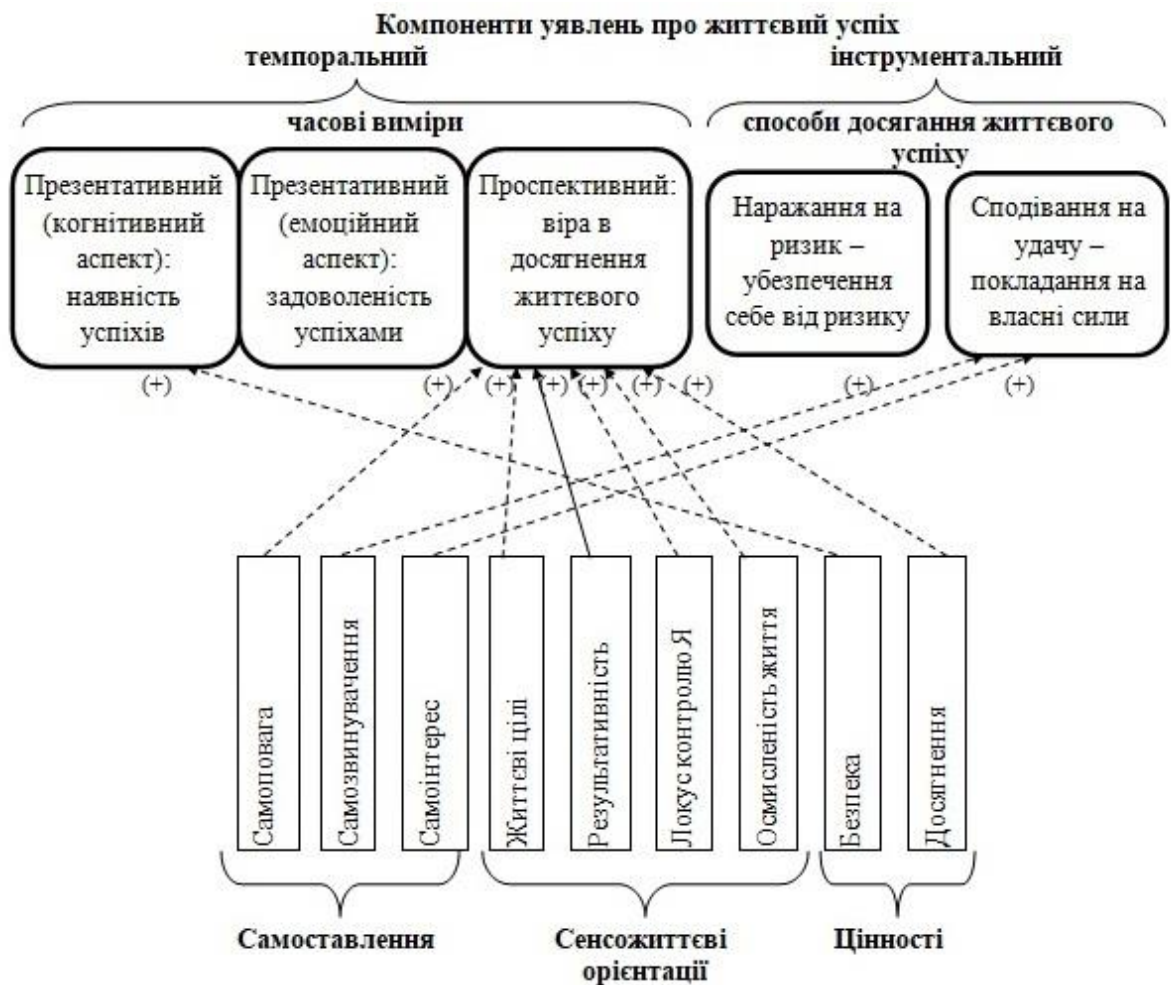

Рис. 3.2.2. Індивідуально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом невдач

Примітки: $\leftarrow - -$ $p \leq 0,05$, $\leftarrow -$ $p \leq 0,01$, $\leftarrow =$ $p \leq 0,001$

Щодо темпорального компоненту цих уявлень у молоді ДН на оцінку досягнутих цілей в житті і розгляд їх як успіху, що відображає когнітивний аспект презентативного виміру цього компоненту, впливають лише цінності

безпеки, у молоді ДВУ – виражений мотив досягнення успіху і процес або емоційна насиченість життя, як складова сенсожиттєвих орієнтацій, а у молоді ДЛУ – тенденція до афіліації і цінності влади.

Однаково в обох групах молоді ДВУ і ДЛУ на почуття задоволеності наявними досягнутими цілями виявилось залежним від аспектів самоствалення – автосимпатії, самоінтересу, самоприйняття, і складових сенсожиттєвих орієнтацій – результативності, локусу контролю Я, локусу контролю життя, осмисленості життя. Відмінності між цими групами проявилися у тому, що у молоді ДВУ це почуття зумовлене глобальним самостваленням, самоповагою, самовпевненістю і вираженими цінностями безпеки, а для молоді ДЛУ – цілями і процесом життя, як складових сенсожиттєвих орієнтацій.

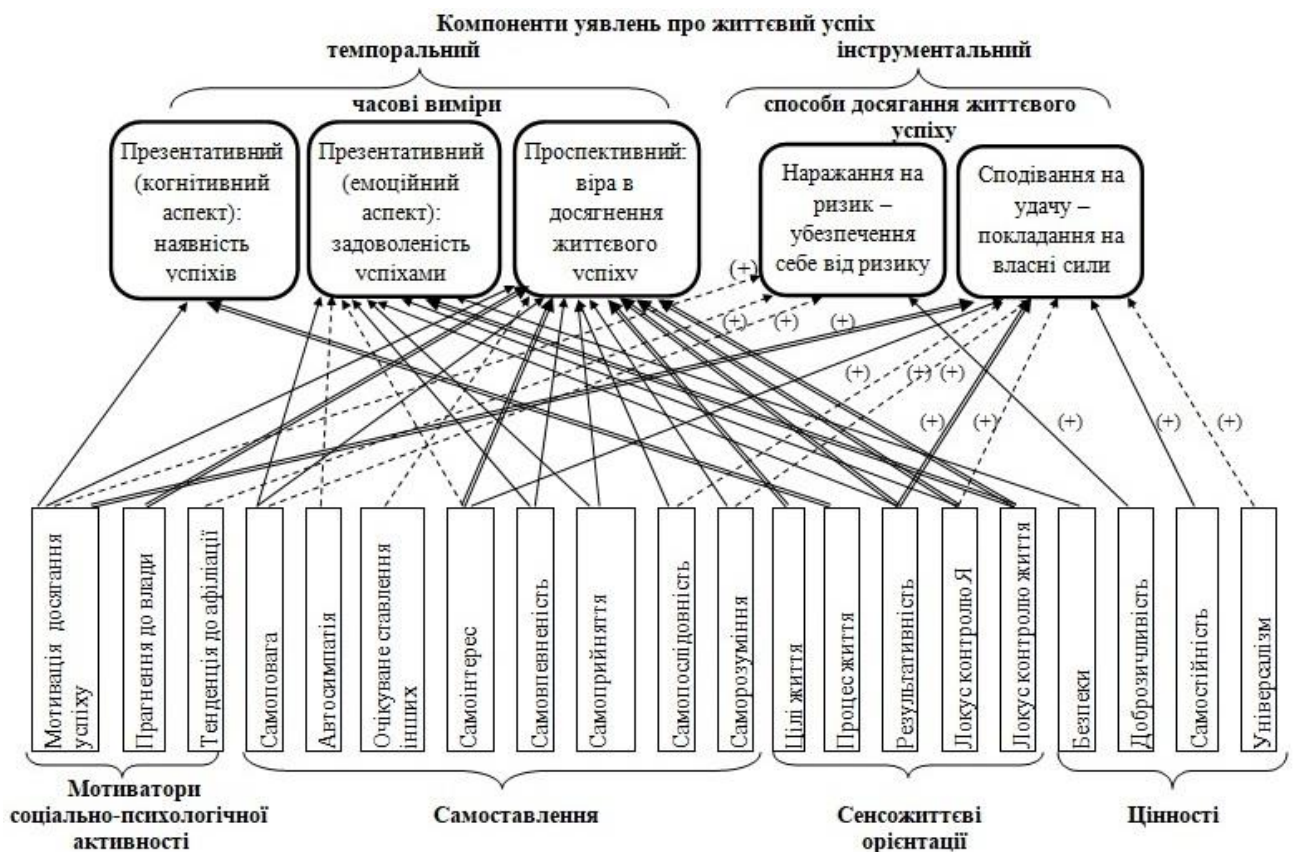

Рис. 3.2.3. Індивідуально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом важкого досягання успіхів

Примітки: $\leftarrow - -$ $p \leq 0,05$, $\leftarrow -$ $p \leq 0,01$, $\leftarrow =$ $p \leq 0,001$

Стосовно проспективного виміру у молоді ДН невпевненість досягнення життєвого успіху в майбутньому виявилось залежним від таких аспектів самоствалення, як браку самоповаги і низьких значень складових сенсожиттєвих орієнтацій – цілей і результативності життя, локусу контролю Я, осмисленості життя.

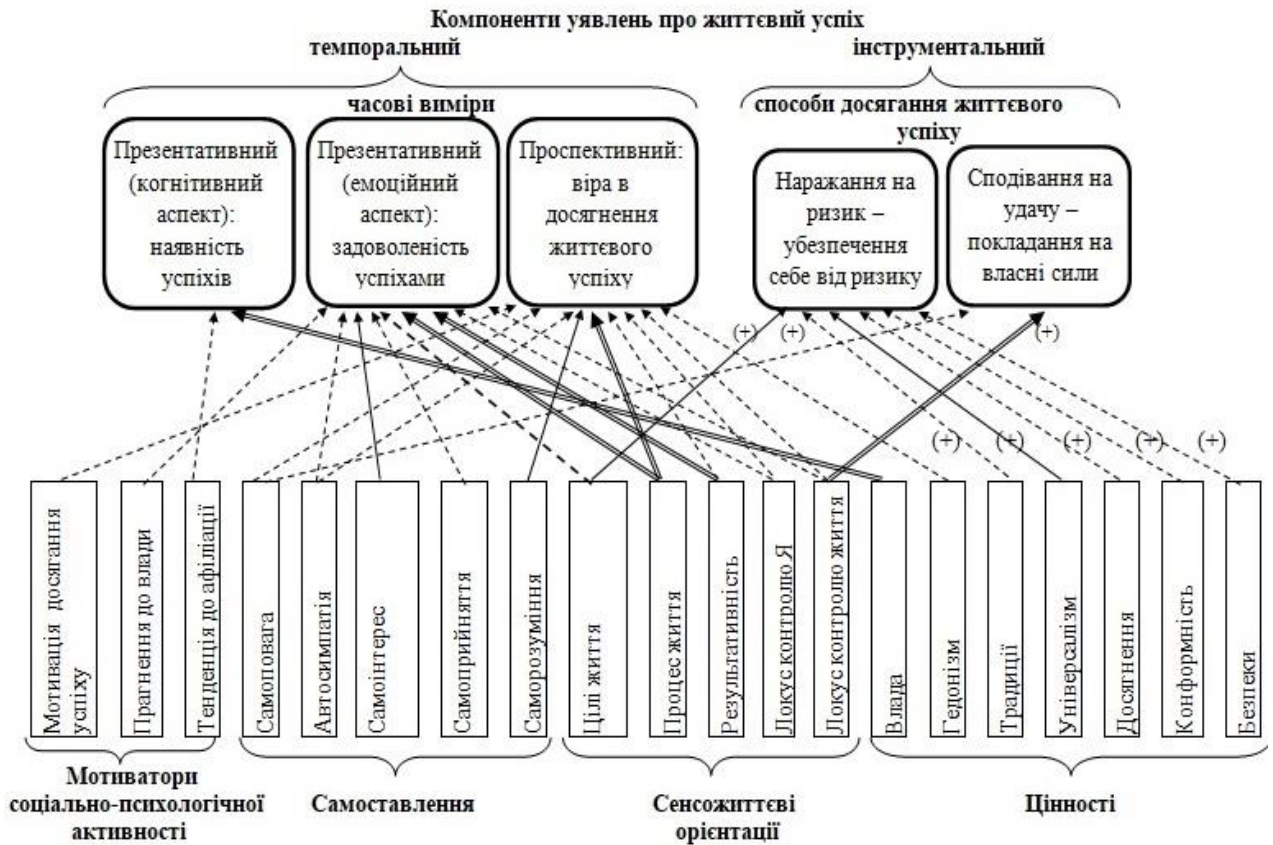

Рис. 3.2.4. Індивідуально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом легкого досягання успіхів

Примітки: $\leftarrow - -$ $p \leq 0,05$, \leftarrow $p \leq 0,01$, $\leftarrow \equiv$ $p \leq 0,001$

Однаково в обох групах молоді ДВУ і ДЛУ на бачення життєвого успіху у майбутньому впливають мотиватори досягання успіху загалом, аспекти самоствалення – самоповага, саморозуміння, а також складові сенсожиттєвих орієнтацій, як процес і результативність життя, локус контролю Я, локус контролю життя, осмисленість життя. Відмінності у впливі на майбутнє проявилися в тому, що для молоді ДЛУ серед аспектів

самоствалення важливу роль відіграє тільки автосимпатія, тоді як для молоді ДВУ – глобальне самоствалення, самоінтерес, очікуване ставлення до себе, ставлення інших, самовпевненість, самоприйняття, самопослідовність (самокерування), самозвинувачення. Серед цінностей важливе значення у баченні майбутнього мають для молоді ДЛУ доброзичливість і гедонізм, а для молоді ДН – цінності досягнення.

Це свідчить про те, що самоповага як аспект самоствалення, а також локус контролю Я і загальний показник осмисленості життя, як складові сенсожиттєвих орієнтацій є провідними чинниками вироблення перспективного виміру уявлень про життєвий успіх.

2. *Соціально-змістовий напрям* вироблення уявлень про життєвий успіх поєднує вплив особистісних властивостей на соціальні за характером компоненти уявлень. Найбільш чутливими орієнтирами життєвого успіху, що становлять аксіологічний компонент уявлень і підпадають під їхній вплив, виявилися добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм і впливовість.

На вибір *добрих взаємин* як орієнтиру життєвого успіху молоддю з досвідом важкого досягання успіхів у минулому впливають цінності доброзичливості. Такий вплив цінностей доброзичливості на вибір добрих взаємин, може бути пояснене тим, що в процесі переживання певних життєвих труднощів у минулому, стосунки з найближчим оточенням, як джерело психологічної підтримки, становлять для цієї молоді найбільшу цінність. Відповідно відбувся зсув в ієрархії цінностей, де добрі взаємини почали відігравати більшу роль, ніж успішне подолання життєвих труднощів.

Важливість *соціального визнання* в молоді з досвідом невдач у минулому виявилось зумовлене такими аспектами самоствалення, як високий рівень самозвинувачення, брак інтересу до себе і негативне ставлення інших, а в молоді з досвідом легкого досягання успіхів – високим рівнем очікуваного позитивного ставлення інших до себе і розуміння себе. У першому випадку, зумовлення вибору соціального визнання негативними

аспектами самоствалення є наслідком формування негативної Я-концепції особистості, тому такий вплив несе радше компенсаторний характер, що виражається у надмірному прагненні бути прийнятим не тільки найближчим оточенням, але і більш широким колом осіб. У другому випадку, зростання значення соціального визнання внаслідок посилення позитивних аспектів ставлення до себе, навпаки, відштовхується від позитивної Я-концепції, що скоріш була сформована у соціальному оточенні, де завжди відчувалася підтримка будь-яких прагнень цієї молоді. Натомість у молодих респондентів із важким досвідом очікуване позитивне ставлення інших має протилежний ефект і негативно впливає на прагнення до соціального визнання, що зменшує важливість цього орієнтиру. Така тенденція до знецінення соціального визнання внаслідок посилення впевненості у позитивному ставленні найближчого оточення може бути пояснене наявністю підтримки з боку найближчого оточення в моменти переживання молоддю у минулому труднощів у розв'язанні проблем. Це у підсумку сформувало переконання у тому, що за будь-яких обставин близькі люди завжди нададуть їм допомогу, а тому соціальне визнання не стало важливим орієнтиром у досяганні життєвого успіху.

Привабливість *багатства* для молоді з досвідом невдач підсилюється негативним ставленням інших до неї, а для молоді з різним досвідом досягання успіхів – цінностями влади. Тут також досвід невдач зумовлює компенсаторний вплив негативної Я-концепції на їхній вибір, що може бути наслідком браку підтримки з боку найближчого оточення в момент переживання життєвих труднощів у минулому, тому ця компенсація відбувається через заміщення потреби у позитивному ставленні інших прагненням до багатства. Вплив цінностей влади на вибір багатства у молоді з різним досвідом досягання успіхів скоріш є проявом прагнення тримати різні ситуації в своєму житті під контролем, де багатство символічно для них є втіленням влади.

Рис. 3.2.5. Соціально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом невдач

Примітки: $\leftarrow - - p \leq 0,05$, $\leftarrow - p \leq 0,01$, $\leftarrow = p \leq 0,001$

Цікаві особливості можна спостерігати у виборі молоддю *кар'єри*. Якщо для молоді з досвідом невдач брак цілей у житті і виражені цінності конформності визначають важливість у їхньому житті кар'єри, то для молоді з досвідом легкого досягання успіху вагому роль у її виборі відіграють виражений локус контролю Я і впевненість у собі. У першому випадку, така особливість свідчить про те, що кар'єра, як соціальний ліфт у професійному становленні молоді, є орієнтиром, що дає змогу подолати невизначеність у власному житті, що виникла як наслідок життєвих негараздів, проте такий вибір змушує їх жертвувати своєю самостійністю і поступатися власними переконаннями на користь визнання у професійному середовищі. Ця

особливість характеризує зростання важливості кар'єри внаслідок посилення конформістських установок молоді, що має проблеми із самовизначенням. Для молоді з досвідом легкого досягання успіху вибір кар'єри відбувається з інших причин. Їхній вибір є проявом зайнятої позиції у житті, яка демонструє впевненість у досягання намічених цілей і передбачає власну відповідальність за успіх чи невдачі у реалізації планів. Такі тенденції підкреслюють вплив впевненості у собі на прагнення кар'єри.

Значення *професіоналізму* для молоді з досвідом легкого досягання успіхів у минулому посилюється чіткими життєвими цілями, що вказує на певну зрілість молодих респондентів у виборі професії та розумінні її важливої ролі у їхньому самовизначенні та реалізації здібностей.

Важливість *впливовості* для респондентів із різним досвідом досягання успіхів у минулому зумовлюють виражена мотивація прагнення до влади і цінності влади. Ця особливість у впливі цінностей влади на зростання значення впливовості серед свого оточення є цілком логічною. Проте особливий інтерес становить посилення важливості впливовості очікуваним позитивним ставленням інших, що говорить про те, що у минулому досягання успіхів і почуття певної переваги найближчим оточенням сприймалося схвально.

У виборі способів досягання життєвого успіху молоді із досвідом невдач у своїх уявленнях зорієнтована на нехтування загальноприйнятих правил і покладається на соціальні зв'язки, тоді як молоді з різним досвідом досягання успіхів більше тяжіє до дотримання цих правил і покладається на себе. Серед чинників, що підштовхують молоді із досвідом невдач до нехтування загальноприйнятих правил, є брак симпатії до себе, що вказує на неконформістські тенденції у взаємодії з оточенням. Таке знецінення загальноприйнятих правил у виборі способів досягання життєвого успіху як результат зниження симпатії до себе характеризує протиставлення молоддю себе суспільним нормам, як таким, що стають на заваді у досягання

життєвого успіху, а тому відкидання їх як непотрібного і незрозумілого є найбільш прийнятним способом досягти наміченого.

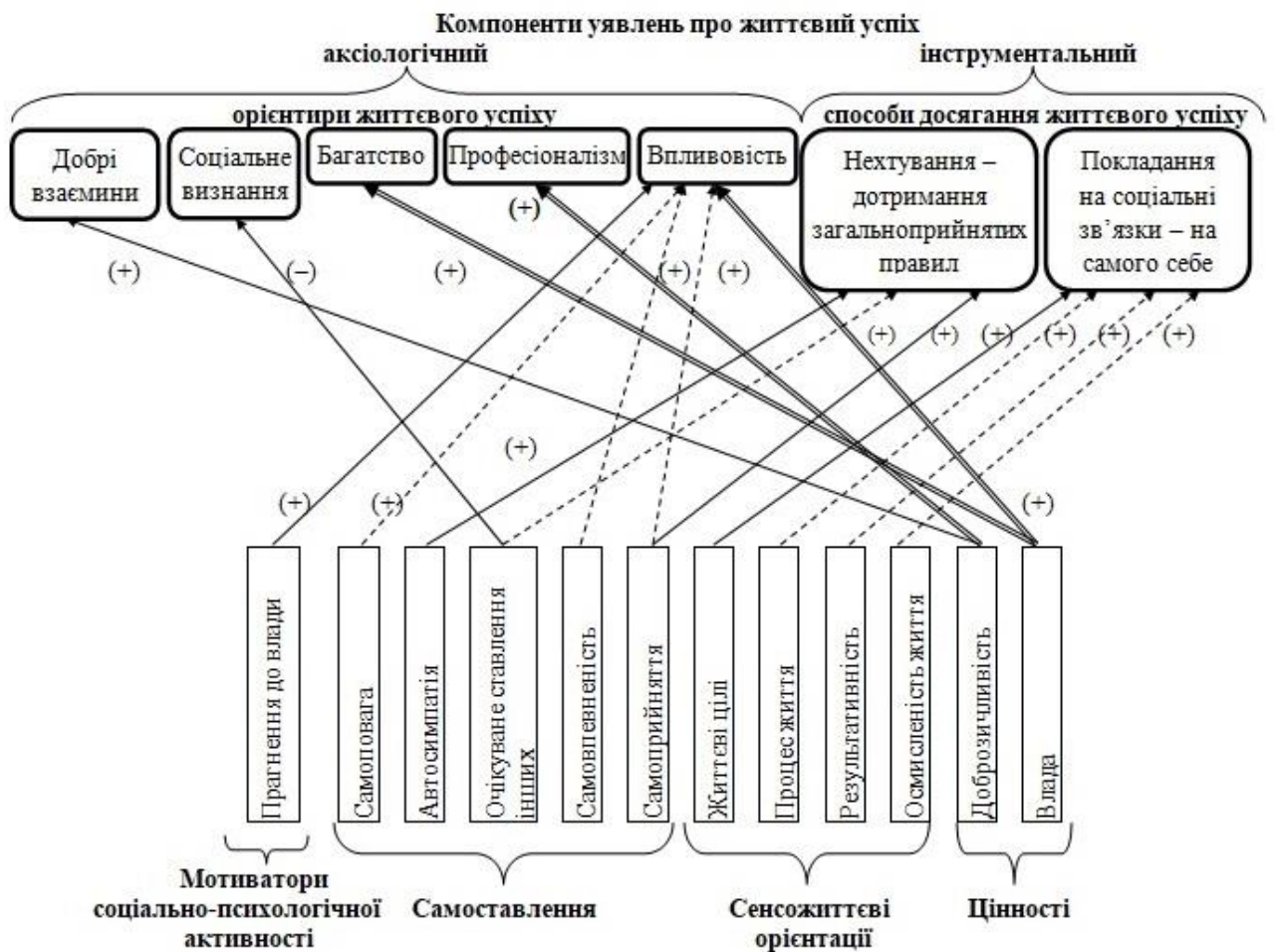

Рис. 3.2.6. Соціально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом важкого досягання успіхів

Примітки: $\leftarrow - - - p \leq 0,05$, $\leftarrow - - p \leq 0,01$, $\leftarrow - - - p \leq 0,001$

Натомість у молоді з важким досвідом на дотримання таких правил впливають очікуване позитивне ставлення інших, симпатія до себе і самоприйняття, що підкреслює роль позитивної «Я-концепції» у сприйманні правил і норм як інструменту в досягненнях цілей. У молоді з легким досвідом на вибір цього способу впливають цінності гедонізму, що може свідчити про те, що вони цілком поділяють норми і правила, які поширені в суспільстві, та навіть розглядають їх як єдино можливі і правильні для всіх.

У молоді з важким досвідом наявність цілей, емоційної насиченості, результативності та осмисленості життя, що є складовими сенсожиттєвих орієнтацій, позитивно впливають на значення власної особи в досяганні життєвого успіху. Це розкриває роль осмислення своїх успіхів та невдач і труднощів, які виникали у минулому, у формуванні власної позиції щодо того, на кого покладатися у реалізації своїх планів. Таке посилення орієнтації на себе в своїх досягненнях можна вважати результатом зрілої життєвої позиції.

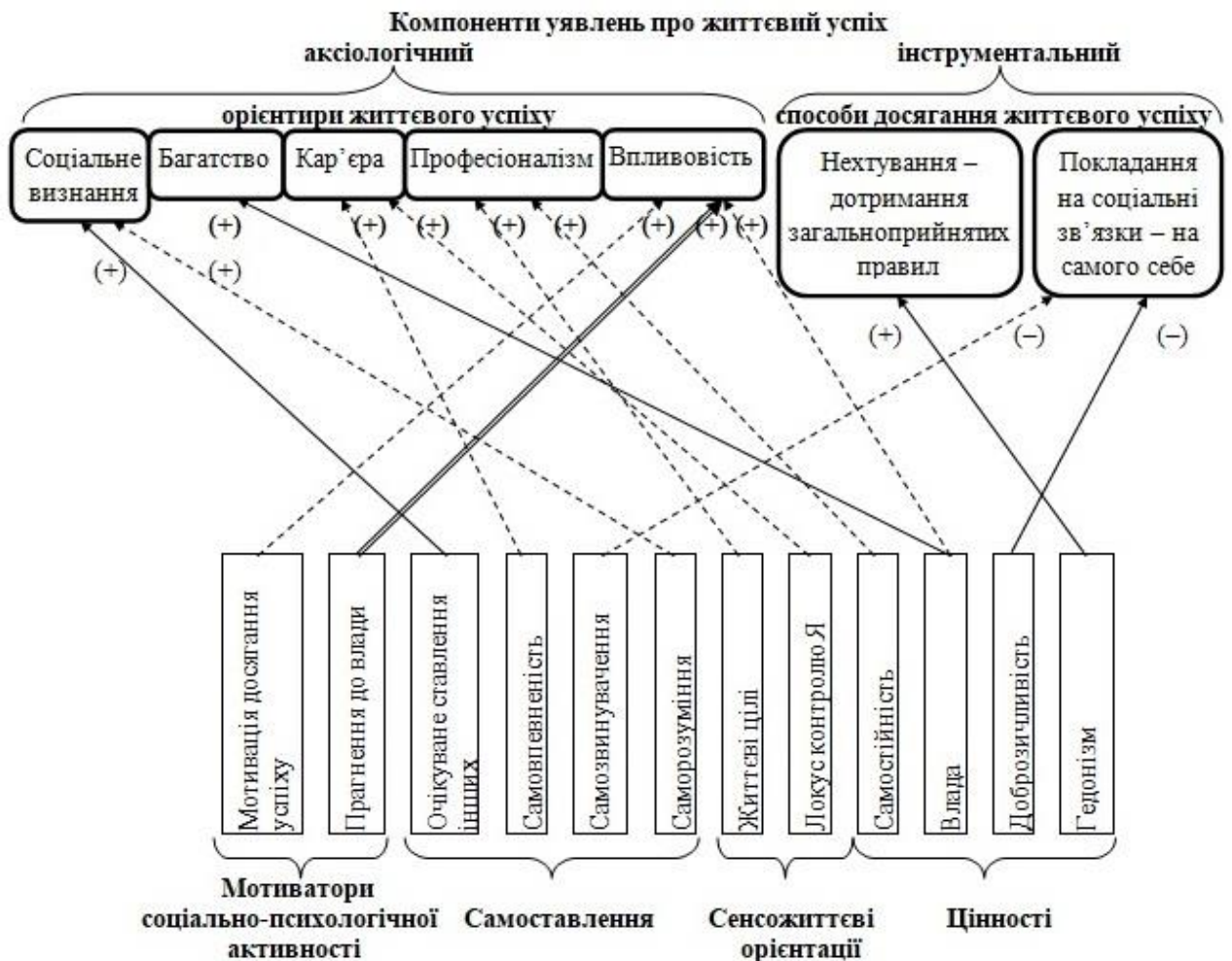

Рис. 3.2.7. Соціально-змістовий напрям вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом легкого досягання успіхів

Примітки: $\leftarrow - -$ $p \leq 0,05$, \leftarrow $p \leq 0,01$, $\leftarrow \leftarrow$ $p \leq 0,001$

Низький же прояв мотивації досягнення успіху, брак самовпевненості, самоприйняття і самоінтересу в молоді з досвідом невдач зменшують власну відповідальність за досягнення життєвого успіху і змушують покладатися на соціальні зв'язки, а не на себе. У цьому випадку, таке посилення ролі соціальних зв'язків внаслідок впливу негативних аспектів самоствавлення відображає вплив негативних аспектів «Я-концепції» на вибір молоді і показує, що соціальні зв'язки постають важливим інструментом компенсації їхньої неспроможності досягти важливих для себе цілей.

У випадку молоді з досвідом легкого досягання успіхів, низький прояв самозвинувачення посилює орієнтацію на себе, а виражені цінності доброзичливості впливають на посилення орієнтації на соціальні зв'язки в своїх досягненнях. Покладання власної відповідальності за успіхи і невдачі на себе говорить про минулий досвід, коли життєві завдання молодь навчилася вирішувати самостійно без допомоги найближчого оточення, що, в свою чергу, сформувало упевненість у власних силах і зміцнило віру в себе.

У зв'язку з тим, що метою нашого дослідження ставили виявити соціально-психологічні особливості вироблення уявлень про життєвий успіх, на основі отриманого емпіричного матеріалу вдалося у кожній групі молоді, виділеної за минулим досвідом успіхів і невдач, визначити низку особливостей зумовлення уявлень про життєвий успіх.

У молоді з досвідом невдач найбільш чутливими орієнтирами життєвого успіху, що підпадають під вплив особистісних чинників, виявилися соціальне визнання, багатство і кар'єра. Такий досвід спричинює соціально-компенсаторний характер розвитку цих уявлень, що проявилось в: зумовленні вибору соціального визнання негативними аспектами самоствавлення (високим рівнем самозвинувачення, браком інтересу до себе, негативним ставленням інших); зростанні значення кар'єри внаслідок посилення конформістських установок молоді, що має проблеми із самовизначенням; заміщенні потреби в позитивному ставленні інших прагненням до багатства. Виявлені залежності дали підставу виділити

соціально-компенсаторні особливості вироблення уявлень про життєвий успіх, які полягають у тому, що досвід невдач зумовлює вплив негативних особистісних властивостей на зміст аксіологічного компоненту уявлень (рис. 3.2.5.).

У виборі способів досягання життєвого успіху мають місце знецінення загальноприйнятих правил у результаті зниження симпатії до себе та посилення ролі соціальних зв'язків через вплив негативних аспектів самоствавлення (брак самовпевненості, самоприйняття, самоінтерес). Такі тенденції характеризують *маніпулятивно-орієнтаційні особливості* вироблення уявлень, що відображають вплив досвіду невдач і негативних аспектів самоствавлення на зміст інструментального компоненту.

Досвід важкого досягання успіхів проявився в посиленні впливу цінностей доброзичливості на вибір добрих взаємин та професіоналізму і цінностей влади на вибір багатства і впливовості як орієнтирів життєвого успіху, а також тенденції до знецінення соціального визнання внаслідок зміцнення впевненості в позитивному ставленні найближчого оточення. Вибір багатства і впливовості характеризує *владно-статусні особливості* вироблення уявлень, як результату ціннісного самовизначення молоді (рис. 3.2.6.).

У виборі способів досягання життєвого успіху провідну роль у зростанні важливості загальноприйнятих правил відіграють позитивні аспекти ставлення до себе (очікуване позитивне ставлення інших, симпатія до себе, самоприйняття), а в посиленні орієнтації на себе – осмислення власної життєвої позиції (наявність цілей, емоційна насиченість, результативність, осмисленість життя).

Досвід легкого досягання успіхів зумовлює зростання значення соціального визнання внаслідок посилення позитивних аспектів ставлення до себе (очікуване позитивне ставлення інших і розуміння себе); посилення прагнення кар'єри на основі зростання впевненості в собі (виражений локус контролю Я, упевненість у собі); підвищення важливості професіоналізму

внаслідок самовизначення і впливу цінностей самостійності; зростання значення багатства і впливовості як орієнтирів життєвого успіху внаслідок впливу цінностей влади. Це дало змогу виділити такі особливості вироблення уявлень, як *соціально-статусні*, що характеризують вплив досвіду легкого досягання успіхів на посилення важливості соціального визнання і кар'єри для молоді з позитивними аспектами самоствалення, та *владно-статусні*, що проявляються у посилення ролі цінностей влади у виборі молоддю впливовості та багатства як орієнтирів життєвого успіху (рис. 3.2.7.).

У виборі способів досягання життєвого успіху цінності гедонізму визначають дотримання загальноприйнятих правил, а зниження самозвинувачення зменшує роль соціальних зв'язків і посилює орієнтацію на себе у своїх досягненнях.

Для молоді з досвідом важкого або легкого досягання успіхів у минулому однаково властивими є дотримання загальноприйнятих правил і посилення орієнтації на себе, а не на соціальні зв'язки у досягання життєвого успіху. Ця особливість відображає *нормативно-орієнтаційний характер* вироблення інструментального компоненту уявлень, проте залежно від досвіду зумовлення цього процесу відбувається з різних причин. Досвід важкого досягання успіхів зумовлює вплив позитивних аспектів ставлення до себе на важливість загальноприйнятих правил, а осмислення власної життєвої позиції – на посилення орієнтації на себе. Натомість досвід легкого досягання зумовлює вплив цінностей гедонізму на дотримання правил, а зниження самозвинувачення – на посилення орієнтації на себе.

Висновки до третього розділу

Вироблення уявлень про життєвий успіх визначено як дворівневий процес, що відображає важливу роль минулих успіхів і невдач та особистісних властивостей, що сформувалися під їхнім впливом, у

визначенні змісту аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів цих уявлень.

Ранній досвід невдач та успіхів, важкість і легкість досягання їх, що відбивається в спогадах респондентів у вигляді уявлень про невдачі та успіхи в минулому, постають передумовою вироблення уявлень про життєвий успіх. З'ясовано, що переважання успіхів над невдачами в минулому має позитивний вплив на всі рівні прояву самоствалення – як на диференційованому за самоповагою, автосимпатією, самоінтересом та очікуваним ставленням від інших, так і на рівні готовності до конкретних дій у ставленні до свого «Я» – самовпевненості, ставлення інших, самоприйняття, самопослідовності (самокерування), самоінтересу і саморозуміння. Позитивний вплив також позначається на покращенні показників сенсожиттєвих орієнтацій – цілей, процесу, результативності життя, локусу контролю Я, локусу контролю життя та осмисленості життя загалом – і мотиваторів соціально-психологічної активності – досягнення успіху загалом, прагнення до влади, тенденції до афіліації. Натомість переважання невдач у минулому негативно впливає на всі аспекти самоствалення, що особливо знаходить вияв у посиленні самозвинувачення молоді, а також у погіршенні показників сенсожиттєвих орієнтацій і мотиваторів соціально-психологічної активності.

Зібрані емпіричні дані дали змогу виділити два напрями вироблення уявлень про життєвий успіх. Перший – індивідуально-змістовий – визначає вплив особистісних властивостей на індивідуальні за характером компоненти уявлень – інструментальний, змістом якого є такі способи досягання життєвого успіху, як наражання на ризик – убезпечення себе від ризику і сподівання на удачу – покладання на власні сили, і темпоральний, що містить почуття задоволеності або незадоволеності досягненнями і наявності або браку їх на теперішній час (презентативний вимір) і впевненості або невпевненості в досягненні життєвого успіху в майбутньому (проспективний вимір). Загалом виявлено, що самоповага як аспект самоствалення, а також

локус контролю Я і загальний показник осмисленості життя, як складові сенсожиттєвих орієнтацій є провідними чинниками вироблення перспективного виміру уявлень про життєвий успіх. Вплив на інші компоненти уявлень не є однозначним і має гетерогенний характер, тобто вироблення змісту цих уявлень залежить від різних особистісних властивостей.

Другий – соціально-змістовий – відображає вплив особистісних властивостей на вироблення соціальних за характером компонентів уявлень про життєвий успіх – аксіологічний, зміст якого становлять орієнтири життєвого успіху, і частково інструментальний, що містить способи досягання життєвого успіху, серед яких нехтування – дотримання загальноприйнятих правил і покладання на соціальні зв'язки – на самого себе.

Залежно від минулого досвіду молоді вироблення уявлень про життєвий успіх проявляє свою специфіку, що відобразилося у низці особливостей:

Соціально-компенсаторні полягають у тому, що досвід невдач актуалізує вплив негативних особистісних властивостей на процес зумовлення змісту аксіологічного компоненту уявлень: відбувається посилення значення соціального визнання внаслідок впливу негативних аспектів самоствавлення (високого рівня самозвинувачення, браку інтересу до себе, негативного ставлення інших); зростання значення кар'єри як наслідку впливу конформістських установок молоді, що має проблеми із самовизначенням; заміщення потреби в позитивному ставленні інших прагненням до багатства.

Соціально-статусні характеризують вплив досвіду легкого досягання успіхів на посилення важливості соціального визнання і кар'єри для молоді з позитивними аспектами самоствавлення. Такий досвід зумовлює зростання значення соціального визнання внаслідок впливу позитивних аспектів ставлення до себе (очікуваного позитивного ставлення інших і розуміння

себе); зміцнення прагнення кар'єри актуалізується впевненістю у собі (виражений локус контролю Я, впевненість у собі).

Владно-статусні особливості полягають у тому, що досвід важкого або легкого досягання успіхів у минулому однаковою мірою спричинює посилення ролі цінностей влади у виборі молоддю впливовості і багатства як орієнтирів життєвого успіху.

Маніпулятивно-орієнтаційні особливості означають, що внаслідок впливу досвіду невдач у молоді з негативними аспектами самоствавлення зумовлення змісту інструментального компоненту уявлень відбувається в бік знецінення загальноприйнятих правил і перебільшення ролі соціальних зв'язків. Найбільше це проявилось у знеціненні загальноприйнятих правил у досяганні життєвого успіху внаслідок зниження симпатії до себе і у посиленні ролі соціальних зв'язків – унаслідок впливу браку самовпевненості, самоприйняття, самоінтересу.

Нормативно-орієнтаційні особливості найбільш виразно проявляються у підвищенні значення загальноприйнятих правил і посиленні орієнтації на себе, а не на соціальні зв'язки у досяганні життєвого успіху. Досвід важкого досягання успіхів зумовлює вплив позитивних аспектів ставлення до себе (очікуване позитивне ставлення інших, симпатія до себе, самоприйняття) на зростання важливості загальноприйнятих правил, а осмислення власної життєвої позиції (наявність цілей, емоційна насиченість, результативність, осмисленість життя) – на посилення орієнтації на себе. Натомість досвід легкого досягання зумовлює вплив цінностей гедонізму на важливість дотримання загальноприйнятих правил, а зниження самозвинувачення – на посилення орієнтації на себе.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове розв'язання наукової проблеми вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх. Зібраний емпіричний матеріал дав змогу з'ясувати зміст уявлень молоді про життєвий успіх і визначити соціально-психологічні особливості вироблення цих уявлень.

На підставі отриманого матеріалу було зроблено відповідні висновки.

1. Життєвий успіх в уявленнях молоді відображає досягнення важливих цілей у певних сферах життєдіяльності як пріоритетних для самореалізації та оцінки власного життя. Критеріями досягнутості життєвого успіху є: внутрішнє задоволення від отриманого результату відповідно до поставлених цілей; цілісна особистісна постава щодо життєвого успіху і способів його досягання як інтеріоризоване ставлення соціального оточення; соціальне схвалення результатів із боку найближчого оточення та суспільства загалом.

2. Розроблений діагностичний інструментарій дав змогу дослідити структурно-змістові компоненти уявлень молоді про життєвий успіх. Центральне ядро уявлень про життєвий успіх становить аксіологічний компонент, що містить орієнтири життєвого успіху, які виконують оцінну, мотиваційну і регуляційну функції: добрі взаємини, соціальне визнання, багатство, кар'єра, професіоналізм, впливовість і творча самореалізація. Периферію уявлень становлять інструментальний і темпоральний компоненти. Інструментальний компонент виконує функцію реалізації життєвих цілей і відображає засоби досягання успіху: удачу, власні сили, ризик, виваженість, дотримання або порушення загальноприйнятих норм і правил, соціальні зв'язки. Темпоральний компонент містить функцію оцінки досягнень у часових вимірах: ретроспективному, що відображає минулий досвід успіхів і невдач; презентативному, змістом якого є оцінка наявних успіхів і задоволеність ними; проспективному як віри в досягнення успіху в майбутньому.

3. Вироблення уявлень про життєвий успіх визначено як процес зумовлення минулим досвідом успіхів і невдач та особистісними властивостями, що сформувалися під впливом цього досвіду, змісту аксіологічного, інструментального і темпорального компонентів цих уявлень, що полягає в посиленні або послабленні важливості певних орієнтирів життєвого успіху і способів їхнього досягання та позитивному або негативному сприйманні теперішніх і майбутніх досягнень.

З'ясовано, що переважання успіхів над невдачами в минулому має позитивний вплив на всі рівні прояву самоствавлення, на покращення показників сенсожиттєвих орієнтацій та осмисленості життя загалом і мотиваторів соціально-психологічної активності, що сприяє дотриманню загальноприйнятих правил і зміцнює віру в самого себе у досяганні життєвого успіху. Натомість переважання невдач у минулому негативно впливає на всі аспекти самоствавлення, що дістає вияв у посиленні самозвинувачення, а також у зниженні показників сенсожиттєвих орієнтацій і мотиваторів соціально-психологічної активності, що змушує молодь знецінювати загальноприйняті правила і перебільшувати роль соціальних зв'язків у досяганні життєвого успіху.

Виділено *два напрями* вироблення уявлень про життєвий успіх: *індивідуально-змістовий*, який визначає вплив особистісних властивостей на індивідуальні за характером компоненти уявлень – інструментальний і темпоральний; *соціально-змістовий*, що відображає вплив на соціальні за характером компоненти уявлень про життєвий успіх – аксіологічний, і частково інструментальний.

4. Виявлено низку *соціально-психологічних особливостей* вироблення молоддю уявлень про життєвий успіх:

Соціально-компенсаторні полягають у тому, що досвід невдач актуалізує вплив негативних особистісних властивостей на процес зумовлення змісту аксіологічного компоненту уявлень: зростає значення соціального визнання внаслідок впливу негативних аспектів самоствавлення;

посилюється роль кар'єри як наслідок впливу конформістських установок молоді, що має проблеми із самовизначенням; відбувається заміщення потреби в позитивному ставленні інших прагненням до багатства.

Соціально-статусні характеризують вплив досвіду легкого досягання успіхів у молоді з позитивними аспектами самоствавлення на посилення важливості соціального визнання внаслідок впливу позитивних аспектів ставлення до себе та на актуалізацію прагнення кар'єри впевненістю в собі.

Владно-статусні ґрунтуються на тому, що досвід важкого або легкого досягання успіхів у минулому однаковою мірою посилює роль цінностей влади у виборі впливовості і багатства як орієнтирів життєвого успіху.

Маніпулятивно-орієнтаційні означають, що внаслідок впливу досвіду невдач у молоді з негативними аспектами самоствавлення зумовлення змісту інструментального компонента уявлень відбувається через знецінення загальноприйнятих правил і перебільшення ролі соціальних зв'язків. У знеціненні правил важливу роль відіграє зниження симпатії до себе, а в посиленні значення соціальних зв'язків – брак самовпевненості, самоприйняття та самоінтересу.

Нормативно-орієнтаційні проявляються в підвищенні значення загальноприйнятих правил і посиленні орієнтації на себе, а не на соціальні зв'язки. Досвід важкого досягання успіхів зумовлює вплив позитивних аспектів ставлення до себе на важливість загальноприйнятих правил, а осмислення власної життєвої позиції – на посилення орієнтації на себе. Натомість досвід легкого досягання зумовлює вплив цінностей гедонізму на дотримання правил, а зниження самозвинувачення – на посилення орієнтації на себе.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у вивченні чинників вироблення стратегій досягання життєвого успіху молоддю, що мала досвід невдач у минулому і зазнає труднощів в особистісному та професійному самовизначенні, у розробці програм активної допомоги та надані

рекомендацій молоді, яка переживає труднощі в плануванні власного майбутнього.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абульханова-Славская К. А. Стратегия жизни. – Изд-во «Мысль», 1991. – 299 с.
2. Алексеева А. В. Професійна успішність : від буденності до творчості / А. В. Алексеева // Актуальні проблеми психології: Зб. наук. пр. Ін-ту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – К.: Видавництво "Фенікс", 2013. –Т. XII. Психологія творчості. – Вип. 17. – 356 с.
3. Андреева Г. М. Психология социального познания: учеб. пос. для студентов высших учебных заведений / Г. М. Андреева – М.: Аспект Пресс, 2000. – 288 с. – с. 206–227.
4. Андреева Ю. В., Бенин В. Л. Пять трактовок успеха в философии образования теоретические и прикладные аспекты / Ю. В. Андреева, В. Л. Бенин // Образование и наука. – 2004. – № 2 (26) – С. 19–30.
5. Андросенко М. Э. Психосемантический анализ представлений предпринимателей об успешности / М. Э. Андросенко // Мир образования – образование в мире. – 2012. – № 1. – С. 205–211.
6. Анцибор А. І. Соціально-психологічне аутсайдерство як «закріплення» процесу дезадаптації особистості / А. І. Анцибор // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – Том XI. – Соціальна психологія. – Вип. 6. – Книга I. – С. 19–28.
7. Анцибор А. І. Бідність як економічне аутсайдерство: спроба психосемантичного осмислення та диференціації / А. І. Анцибор // Проблеми політичної психології. – 2016. – Вип. 3 (17). – С. 82–91.
8. Артемьева Е. Ю. Основы психологии субъективной семантики. – М. : Наука : Смысл, 1999. – 350 с.
9. Артюшенко О. Ф. Нечипоренко Д. Л. Мотив досягнення і теоретичне обґрунтування його структурних компонентів / О. Ф. Артюшенко,

- Д. Л. Нечипоренко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – №5 (38). – С. 25–28.
- 10.Баліч Н. Соціальні практики та їхня роль у сучасному суспільстві / Наталія Баліч // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2013. – № 4 – С. 69–78.
- 11.Батурич Н. А. Психологія успіха и неудачи / Н. А. Батурич: Учебное пособие. – Челябинск: Изд. ЮУрГУ, 1999. – 100 с.
- 12.Бевзенко Л. Д. Жизненный успех, ценности, стили жизни / Л. Д. Бевзенко // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2007. – №4 – С.132–151.
- 13.Бевзенко Л. Д. Смысл жизненного успеха: социально-культурологический контекст / Л. Д. Бевзенко // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2000. – №1 – С.34–51.
- 14.Беленок А. К проблеме социального неуспеха / А. Беленок // Соціальні виміри суспільства. Випуск 11. – К.: Інститут соціології НАН України, 2008. – С. 85–92.
- 15.Березина Т. Н. Психические образы в структуре образной формы / Т. Н. Березина // Психология и психотехника. – 2012. – № 1. – С. 13–25.
- 16.Бовина И. Б. Стратегии исследования социальных представлений // Социологический журнал. Институт социологии РАН. – 2011. – № 3 – С. 5–23.
- 17.Боровинська І. Є. До психологічного розуміння понять «успіх», «успішність», «життєвий успіх», «життєва успішність» / І. Є. Боровинська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки. – 2017. – Вип. 3(2). – С. 142–148.
- 18.Буякас Т. М., Зевина О. Г. Опыт утверждения общечеловеческих ценностей – культурных символов – в индивидуальном сознании / Т. М. Буякас, О. Г. Зевина // ж-л Вопросы психологии. – 1997. – № 5. – С. 44–56.

- 19.Бурдые П. Социология социального пространства / Пер. с франц. ; отв. ред. перевода Н.А. Шматко. – М. : Институт экспериментальной социологии ; СПб. : Алетейя, 2007. – 288 с.
- 20.Боцвінок С. М. Соціально-психологічна практика та її зміст як важливий чинник у формуванні успішної особистості / С. М. Боцвінок // Зб. наук. праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України «Проблеми сучасної психології». – 2016. – Вип. 32. – С. 36–47.
- 21.Валяева Е. В. Представления учащихся старших классов о факторах, обеспечивающих жизненный успех / Е. В. Валяева // Вестник Красноярского государственного педагогического университета им. В. П. Астафьева. – 2011. – № 4. – С. 11–12.
- 22.Василюк Ф. Е. Структура образа (К 90-летию со дня рождения А. Н. Леонтьева) / Ф. Е. Василюк // Вопросы психологии. – 1993. – №5. – С. 5–19.
- 23.Васютинський В. О. Психологічна правда про індивідуалізм і колективізм : монографія / В. О. Васютинський ; НАПН України, Ін-т соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2016. – 138 с.
- 24.Васютинський В. О. Ціннісне порозуміння українців у соціально-психологічному контексті долаття бідності як стилю життя / В. О. Васютинський // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – 2016. – Вип. 37 (40). – с. 72–81.
- 25.Веккер Л. М. Психика и реальность [Электронный ресурс] / Л. М. Веккер. – Издательство "Смысл". Москва, 1998. – Режим доступа : <http://psylib.org.ua/books/vekk101/txt09.htm#4>.
- 26.Вінков В. Ю. Уявлення про життєвий успіх: стан розробленості проблематики в соціальній психології / В. Ю. Вінков // Проблеми політичної психології : зб. наук. праць. – К. : Міленіум, 2015 – Вип. 2 (16). – С. 221–231.

- 27.Вінков В. Ю. Уявлення молоді про життєвий успіх: ціннісний аспект дослідження / В. Ю. Вінков // Наукові студії із соціальної та політичної психології : зб. статей / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – К. : Міленіум, 2018. – Вип. 40 (45) – С. 125–137.
- 28.Вінков В. Ю. Уявлення молоді про життєвий успіх: структурно-змістовий аспект дослідження / В. Ю. Вінков // Проблеми політичної психології : зб. наук. праць. – К. : Міленіум, 2018. – Вип. 7 (21). – С. 161–173.
- 29.Вінков В.Ю. Психологічні особливості уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // Український психологічний журнал / [головн. ред. В. І. Данилюк : КНУ імені Тараса Шевченка]. – К., 2018. – № 1 (7). – С. 17–29. (Index Copernicus).
- 30.Вінков В. Ю. Темпоральні виміри уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // Актуальні проблеми психології – К., 2019. – Т. 1, Вип. 3 (53) – С. 50–56.
- 31.Вінков В. Ю. Уявлення молоді про життєвий успіх: спроба визначення орієнтирів емпіричного дослідження / В. Ю. Вінков // Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства : матер. III Всеукр. наук.-практ. семінару (27 жовтня 2016 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2016. – С. 24–27.
- 32.Вінков В. Ю. Особливості функціонування соціально-психологічних механізмів формування уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку». Матер. III Всеукр. наук.-практ. конф. (10-11 жовтня 2019 року, м. Запоріжжя). – Запорізький нац. ун-т. – Запоріжжя : ЗНУ, 2019. – С. 60–62.
- 33.Вінков В. Ю. Соціально-психологічні механізми формування уявлень молоді про життєвий успіх / В. Ю. Вінков // Матер. II Усеукр. конгр. із соц. псих. «Соціальна психологія сьогодні: здобутки і перспективи» (7–9 листопада 2019 р.). – С. 45–48. – Режим доступу: <http://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/Theses-UCSP2019.pdf>

- 34.Вінков В. Ю. Особливості вироблення уявлень про життєвий успіх у молоді з досвідом переживання в минулому невдач / В. Ю. Вінков // Матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф. «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку» (15–16 жовтня 2020 року, м. Запоріжжя). – Запорізький нац. ун-т. – Запоріжжя: ЗНУ, 2020. – С. 39–41.
- 35.Вознюк О. Основні аспекти теорії успіху: до питання формування соціально зрілої і відповідальної особистості школяра / Олександр Вознюк // Дидактика: теорія і практика : зб. наук. праць / [за наук. ред. д-ра пед. наук Г. О. Васьківської]. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 208 с. – С. 13–20.
- 36.Волинець Н. В. Психологічний аналіз переживання психологічного благополуччя особистістю / Н. В. Волинець // Психологічні перспективи. – 2018. – Вип. 31. – С. 22–44.
- 37.Выготский Л. С. Мышление и речь. Изд. 5, испр. – Издательство "Лабиринт", М., 1999. – 352 с.
- 38.Гапонова Н. А. Структурно-функциональная характеристика коммуникативной успешности / Н. А. Гапонова // науч. ж-л КАНТ – № 3 (24). – 2017. – С. 29–32.
- 39.Гендин А. М. Эволюция представлений выпускников педагогического вуза о факторах жизненного успеха (по материалам мониторинга) / А. М. Гендин // Вестник Красноярского государственного педагогического университета им. В.П. Астафьева. – 2013. – № 4 (26) – С. 167–171.
- 40.Геранюшкина Г. П., Антонова М. В. Рефлексия как детерминанта успешности профессионала / Г. П. Геранюшкина, М. В. Антонова // Психология в экономике и управлении. 2017. – Т. 9. – № 1. – С. 34–41.
- 41.Гинзбург М. Р. Психологическое содержание личностного самоопределения / М. Р. Гинзбург // ж-л Вопр. психологии. – 1994. – № 3. – с. 43–52.

42. Головина С. Г., Спирина Т. А., Корниенко А. В. Психологический конструкт жизненной успешности студенческой молодежи / С. Г. Головина, Т. А. Спирина, А. В. Корниенко // Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта. – 2018. – № 11 (165). – С. 412–415.
43. Горбунова В. Успішність у діяльності: проблема прогностичності психологічного аналізу / Вікторія Горбунова // Психологія і суспільство. – 2012. – № 4. – С. 140-146.
44. Горбунова В. Структура психосемантичного дослідження / Вікторія Горбунова // ж-л Соціальна психологія. – 2007. – № 1. – с. 170–178.
45. Горенко О. Н. Теоретико-методологічне обґрунтування поняття «життєвий успіх» у соціально-філософському дискурсі / О. Н. Горенко // Наукове пізнання: методологія та технологія. – 2013. – № 1 (30). – С. 38–43.
46. Городняк І. Сучасні типи особистостей щодо досягнення успіху / І. Городняк // Соціальна психологія. – 2008. – №6. – С. 43–48.
47. Гостев А. А., Петухов В. М. Измерение и факторизация характеристик вторичных образов / А. А. Гостев, В. М. Петухов // Вопр. психол. – 1987. – № 2. – С. 134–141.
48. Гостев А. А., Рубахин В. Ф. Классификация образных явлений в свете системного подхода / А. А. Гостев, В. Ф. Рубахин // Вопр. психол. – 1985. – № 1. – С. 33–42.
49. Грушин А. С. Теоретические аспекты формирования социальной успешности у сельских школьников / А. С. Грушин // Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки. – 2015. – Вып. № 2. – С. 241–243.
50. Гудзенко О. З. Міжпоколінські відмінності уявлень про фактори досягнення життєвого успіху / О. З. Гудзенко // Соціологія майбутнього: науковий журнал з проблем соціології молоді та студентства. – 2010. – № 1. – С. 106–113.

51. Гуляс І. А. Життєвий успіх як соціально-психологічний феномен / І. А. Гуляс // Проблеми сучасної психології. – 2018. – Вип. 41. – С. 69–78. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2018_41_8.
52. Данилюк І. Культура і психологія: точки перетину / І. Данилюк // Соціальна психологія. – 2006. – №6. – С. 60–67.
53. Данильченко Т. В. Суб'єктивне соціальне благополуччя як психологічний феномен // Психологічні перспективи. – 2016. – Вип. 28. – С. 93–107.
54. Данильченко Т. В. Психологічна структура соціального благополуччя та неблагополуччя // Український психологічний журнал. – 2017. – № 2(4). – С. 7–22.
55. Дворецкая М. Я., Лоцакова А. Б. Образ успешности в современных психологических исследованиях / М. Я. Дворецкая, А. Б. Лоцакова // Интернет-журнал «Мир науки». – 2016. – Т. 4. – № 2. – С. 1–11. – Режим доступа: <http://mir-nauki.com/PDF/09PSMN216.pdf>.
56. Денисевич О. В. Вільний асоціативний експеримент як засіб дослідження особливостей формування мовної картини світу / О. В. Денисевич // Психолінгвістика: [зб. наук. праць ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди"]. – Переяслав-Хмельницький: ПП "СКД", 2011. – Вип. 7. – 216 с. – С. 92–97.
57. Дементий Л. И., Лейфрид Н. В. Ответственность как детерминанта социальных представлений об успехе и условиях его достижения / Л. И. Дементий, Н. В. Лейфрид // Вестник Омского университета. – 2012. – №3. – С. 289–295.
58. Дементий Л. И., Нечепоренко О. П. Личностные особенности и типология успешных и неуспешных личностей / Л. И. Дементий, О. П. Нечепоренко // Вестник Омского университета. – 2011. – №2. – С. 277–284.
59. Джемс У. Психология [Электронный ресурс] / У. Джемс. – М. : Педагогика, 1991. – Режим доступу : <http://psylib.org.ua/books/james02/index.htm>

60. Дюркгейм Э. Социология. Ее предмет, метод, предназначение / Пер. с фр., составление, послесловие и примечания А. Б. Гофмана. – М.: Канон, 1995. – 352 с.
61. Дроздова М. А. Динаміка уявлень студентської молоді про ідеального політичного лідера: з досвіду використання методики Л. Сонді // Проблеми політичної психології. – 2019. – № 8. – С. 180–197.
62. Дроздова М. А. Регіональні особливості соціальних уявлень студентської молоді про безпеку й небезпеку // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: «Психологічні науки». – 2019. – № 1. – С. 211–216.
63. Дроздов О. Ю., Дроздова М. А., Примаков Ю. В. Психологічні особливості просторової ідентичності сучасної студентської молоді // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: «Психологічні науки». – 2018. – № 4. – С. 177–182.
64. Ефремова О. И. Социально-философский анализ феномена успеха / О. И. Ефремова // Общественный науки. – 2004. - № 4. – С. 13–17. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/sotsialno-filosofskiy-analiz-fenomena-uspeha/viewer>.
65. Завалова Н. Д. Образ в системе психической регуляции деятельности / Н. Д. Завалова, Б. Ф. Ломов, В. А. Пономаренко – М. : Наука, 1986. – 110 с.
66. Заріцька Н. Ю. Дауншифтинг український варіант / Н. Ю. Заріцька // ж-л Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2012. – № 15. – С. 59–66.
67. Злобіна О. Г. Особистість як суб'єкт соціальних змін / О. Г. Злобіна. – К. : Ін-т соціології НАН України, 2004. – 400 с.
68. Злобіна Е., Бевзенко Л. Ценностные основания образов жизненного успеха – результат визуального исследования / Е. Злобіна, Л. Бевзенко // Український соціологічний журнал. – 2012. – № 1–2. – С. 54–62.

- 69.Зобов Р. А., Келасьев В. Н. Жизненный успех в современном российском обществе / Р. А. Зобов, В. Н. Келасьев // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2013. – Сер.12. – Вып.2. – С. 136–143.
- 70.Ільїна Ю. М. Психологія успіху – онтологія проблематики / Ю. М. Ільїна // Психологічна теорія і технологія навчання, зб. «Актуальні проблеми психології» Ін-ту псих. імені Г. С. Костюка АПН України. – т. 8 – К., 2008 – С. 45–56.
- 71.Иванова Т. Н. Представление о жизненном успехе молодежи и представителей старшего поколения : социологический аспект (эмпирический опыт исследования) / Т. Н. Иванова // Балтийский гуманитарный журнал. – 2019. – Т. 8. – № 2 (27). – С. 55–59.
- 72.Калька Н. М., Левицька Г. Р. Психологічні характеристики дауншифтингу як соціально-психологічного феномена / Н. М. Калька, Г. Р. Левицька // Науковий вісник. – 2014. – № 2. – С. 200–208.
- 73.Канова Л. П. Концепт «успіх» в англійській та українській мовних картинах світу / Л. П. Канова // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. – 2012. – Вип. 17. – С. 60–65.
74. Карандашева В. Н. Методика Шварца для изучения ценностей личности: концепция и методическое руководство. – СПб. : Речь, 2004. – 70 с.
- 75.Караханян Е. В. Понятие успеха в российской культуре / Е. В. Караханян // Вестник Башкирского университета. – 2008. – Т. 13. – №2 – С. 362–365.
- 76.Каслова А. А., Чернова Н. А. Концепт успех / success в русской и английской языковой картине мира / А. А. Каслова, Н. А. Чернова // Политическая лингвистика. – 2010. – № (2) 32. – С. 176–180.
- 77.Ключников С. Ю. Фактор успеха: новая психология саморазвития – М.: Беловодье. 2002. – 480 с.
- 78.Кон И. С. Психология ранней юности. – М.: Просвещение, 1989. – 256 с.

79. Кондратюк С. М. Впевненість у собі як один з аспектів життєвого успіху студентської молоді / С. М. Кондратюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 2. – Т. 1. – 2014 р. – С. 76–80
80. Конюхова Т. В., Конюхова Е. Т. Изучение проблемы успеха и успешности личности в контексте междисциплинарного подхода / Т. В. Конюхова, Е. Т. Конюхова // Известия Томского политехнического университета. – 2009. – Т. 314. – № 6. – С. 112–116.
81. Корниенко О. Ю. Историко-социологический анализ феномена дауншифтинга как нового движения в карьере успешного человека / О. Ю. Корниенко // Вестник КемГУ. – 2014. – № 1 (57). – Т. 1. – С. 92–95.
82. Косарева Л. В. Вплив особистісних ресурсів студентської молоді на досягнення успіху / Л. В. Косарева // Матер. XLVI науково-технічної конференції підрозділів Вінн. нац. техн. ун-ту : зб. доп. – Вінниця: 2017. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2017/paper/view/2483/1846>.
83. Котик І. О. Психосемантичне дослідження уявлень студентів ВНЗ про особистісну надійність людини / І. О. Котик // Зб. наук. праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України «Проблеми сучасної психології». – 2013. – Вип. 22. – с. 286–302.
84. Крамаренко К. Категорія життєвого успіху в соціологічному дискурсі / К. Крамаренко // Соціальні виміри суспільства. Випуск 11. – К.: Інститут соціології НАН України, 2008. – С. 74–85.
85. Кресан О.Д. Успіх як подія: особистісний аспект / О. Д. Кресан // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції "Успішність особистості: потенціал та обмеження". – 2010. – Режим доступу: <http://www.newlearning.org.ua/content/tezi-dopovidey-mizhnarodnoyi-naukovo-praktichnoyi-konferenciyi-uspishnist-osobistosti>.
86. Курицкая Ю. В. Социокультурные предпосылки становления феномена успеха / Ю. В. Курицкая // Известия Самарского научного центра Российской академии наук. – 2012. – т. 14. – №2 (5). – С. 1322–1324.

- 87.Ларина А. А., Озерова А. В. Профессиональная успешность как одно из направлений профессиональной карьеры / А. А. Ларина, А. В. Озерова // Электронный научно-практический журнал «Синергия». – 2018. – № 3. – С. 14–21. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/professionalnaya-uspeshnost-kak-odno-iz-napravleniy-professionalnoy-kariery>.
- 88.Леви-Брюль Л. Психология мышления [Электронный ресурс] / Л. Леви-Брюль. М.: Изд-во МГУ, 1980. – Режим доступа: http://www.psylib.ukrweb.net/books/_levbr01.htm.
- 89.Левин К. Динамическая психология: Избр. труды. – М.: Смысл, 2001. – 572 с.
- 90.Леонтьев А. Н. Избранные психологические произведения, М.: Педагогика. – 1983.
- 91.Леонтьев Д. А. Тест смысло-жизненных ориентации (СЖО). 2-е изд. – М.: Смысл, 2000. – 18 с.
- 92.Лотоцька Ю. М. Історико-психологічний аналіз моделей життєвої успішності Ю. М. Лотоцька // Актуальні проблеми психології. Наукові записки: зб. наук. праць. – 2011. – 39. – С. 170–182.
- 93.Мазилова Г. Б. Соціально-психологічні проблеми успіху і успішності / Г. Б. Мазилова // Актуальні проблеми психології. Т. 1 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія / Ін-т псих. ім. Г. С. Костюка НАПН України. – К., 2010. – Вип. 29–30. – С. 129–136.
- 94.Макаревская Ю. Э. Влияние продолжительного неуспеха в учебно-профессиональной деятельности на личностную идентичность студентов / Ю. Э. Макаревская // Электр. ж-л «Исследовано в России». – 2006. – С. 1658–1672. – Режим доступа: <http://www.ebiblioteka.lt/resursai/Uzsienio%20leidiniai/MFTI/2006/178.pdf>
- 95.Макклелланд Д. Мотивация человека / Дэвид Макклелланд ; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2007. – 672 с.

- 96.Маркозова О. О. Самостійність людини як основна передумова досягнення життєвого успіху / О. О. Маркозова // Вісн. Нац. ун-ту "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". Серія : Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – 2013. – № 4. – С. 151–159. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_2013_4_19.
- 97.Матеюк О. А. Успішність особистості: сутність та зміст феномену / О. А. Матеюк // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2012. – Вип. 4. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2012_4_31.
- 98.Мелашенко К. Життєвий успіх у гендерному вимірі: соціологічні розвідки / К. Мелашенко // Соціальні виміри суспільства. Випуск 12. – К.: Інститут соціології НАН України, 2009. – С. 208–220.
- 99.Меліхова І. О. Мотивація досягнення успіху та індивідуальний стиль міжособистісної поведінки / І. О. Меліхова // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – 2011. – Вип. 26. – С. 224–230. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nsspp_2011_26_27.
100. Мертон Р. Соціальна теорія і соціальна структура / Роберт Мертон. — М.: Акт: Акт Москва: Хранитель, 2006. – 873, [7] с.
101. Міщенко О. О. Психологічні особливості уявлень особистості про економічно успішну людину / О. О. Міщенко // Актуальні проблеми психології: Зб. наук. пр. Ін-ту псих. ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Ніжин, 2013. – Том 11. – Вип.8., Ч. 2. – С. 85–95.
102. Морозова Т. И. Успех и аутсайдерство как альтернативы развития молодежи / Т. И. Морозова // Теория и практика общественного развития. – 2011. – № 6. – С. 43–48.
103. Москаленко В., Міщенко О. Теоретико-методологічні підходи у дослідженні особливостей соціального образу / В. Москаленко, О. Міщенко // Соціальна психологія - №3, 2010. – С. 3–18.

104. Москаленко В., Міщенко О. Теоретико-методологічні підходи у дослідженні особливостей соціального образу / В. Москаленко, О. Міщенко // Соціальна психологія – №4, 2010. – С. 3–15.
105. Москаленко В. В. Соціалізація особистості: монографія / В. В. Москаленко. – К.: Фенікс, 2013. – 540 с.
106. Москаленко В. В. Особливості емоційного ставлення студентської молоді до економічно успішної людини / В. В. Москаленко // Актуальні проблеми психології. Психологія обдарованості: Зб. наук. пр. Ін-ту псих. імені Г.С. Костюка НАПН України, 2018. – Том. VI. – Вип. 14. – С. 23–30.
107. Москаленко В. В. Особливості конативного компоненту образу «економічно успішної людини» студентської молоді / В. В. Москаленко // Актуальні проблеми психології. Психологія творчості: Зб. наук. пр. Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2019. – Том. 12. – Вип. 25. – С. 193–202.
108. Московичи С. Социальное представление исторический взгляд / Серж Московичи // Психологический журнал. – 1995. – Т. 16. – №1. – С. 3–18.
109. Московичи С. Социальное представление исторический взгляд / Серж Московичи // Психологический журнал. – 1995. – Т. 16. – №2. – С. 3–14.
110. Назар Ю. О. Теоретико-психологічний аналіз особливостей процесу досягнення успішності у професійній діяльності особистості / Ю. О. Назар // Зб. наук. пр. Психологічні науки. – 2013. – Т. 2. – Вип. 10 (91). – С. 217–221.
111. Налчаджян А. А. Психологическая адаптация: механизмы и стратегии / А. А. Налчаджян. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Эксмо, 2010. – 368 с.
112. Наследов А. Д. Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных / А. Д. Наследов. – СПб. : Речь, 2004. – 388 с.
113. Настольная книга практического психолога / Сост. С. Т. Посохова, С. Л. Соловьева. – М.: АСТ: Хранитель; СПб.: Сова, 2008. – 671 с.

114. Нестерова Н. В. Социокультурное пространство успеха: возможности и перспективы социологического исследования / Н. В. Нестерова // Вестник Челябинской государственной академии культуры и искусств. – 2011. – 2 (26). – С. 52–55.
115. Носенко Е. Л. Особистісні фактори успішності вирішення людиною основних життєвих задач (у світлі сучасних теорій особистості) / Е. Л. Носенко // Мат. II Всеукр.псих. конгресу, присвяченого 110 річниці від народження Г.С. Костюка (19-20 квітня 2010 року). – Т. I. – К. : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2010. – 448 с.
116. Обухов А. Исторически обусловленные модификации образа мира / А. Обухов // Развитие личности. – №4. – 2003. – С. 51–68.
117. Орлов В. Аксиогенез уявлень про професійний успіх / Валерій Орлов // Концептуальні засади професійного розвитку особистості в умовах євроінтеграційних процесів: зб. наук. статей / за ред. В. Г. Кременя, М. Ф. Дмитриченка, Н. Г. Ничкало – Уклад.: М. В. Артюшина, В. П. Тименко та ін. – К.: НТУ, 2015. – 768 с. – С. 399 – 409.
118. Петренко В. Ф. Основы психосемантики / В. Ф. Петренко. – 3-е изд. – М. : Эксмо, 2010. – 480 с.
119. Петухов В. В. Образ мира и психологическое изучение мышления / В. В. Петухов // Вестник Московского Университета. Серия 14. Психология. – 1984. – № 4. – С. 13–20.
120. Полюшкевич О. А. Социальные представления как показатель общественной трансформации / О. А. Полюшкевич // Феноменология социальных трансформаций. – Режим доступа: http://fst.myl.ru/index/socialnye_predstavlenija_kak_pokazatel_obshhestvennoj_transformacii/0-45.
121. Прокофьев А.В. Плюрализация успеха: проблемы и парадоксы / А. В. Прокофьев // Этическая мысль / под ред. А. А. Гусейнова. – М.: ИФРАН, 2006. – Вып. 7. – 342 с.

122. Прядко Н. О. Мотивація досягнення як детермінанта успіху в професійній діяльності особистості / Н. О. Прядко // Вісник нац. пед. ун-ту імені Т.Г. Шевченка. – 2015. – № 127. – С. 177–180.
123. Психология жизненного успеха. Опыт социально-психологического анализа преодоления критических ситуаций / Л. В. Сохань, Е. И. Головаха, – К., 1995. – 150 с.
124. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ», 1998. – 672 с.
125. Рашковська І. В. Проблема життєвого успіху та її складові / І. В. Рашковська // Актуальні проблеми психології. – Том. І: Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – Випуск 44 – 2016. – С. 143–148.
126. Рождественська Т. П. Психологічні умови актуалізації в учнів переживання успіху / Т. П. Рождественська // Зб. наук. пр. Ін-ту псих. ім. Г. С. Костюка АПН України. – Т.7. – Вип. 2. – С. 273–278.
127. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер, 2007. – 713 с.
128. Рыжая Ю. Н. Факторы жизненного успеха в представлениях современного студенчества / Ю. Н. Рыжая // Вестник Красноярского гос. пед. ун-та им. В. П. Астафьева. – 2008. – № 2 – С. 44–50.
129. Савенков А. И. Эмоциональный интеллект как предикторы жизненного успеха / А. И. Савенков // Вестник Практической психологии образования. – № 1(6), январь-март 2006. – С. 30–38.
130. Сидоренко Е. Методы математической обработки в психологии. – СПб.: ООО «Речь», 2007. – 350 с.
131. Сидоров К. Р. Самооценка, уровень притязаний и эффективность учебной деятельности старшеклассников / К. Р. Сидоров // Вопросы психологии. – 2007. – №3. – с. 149.

132. Словарь української мови / Упор. з дод. влас. матеріалу Б. Грінченко : в 4-х т. – К. : Вид-во Академії наук Української РСР, 1958. – Том 4, Грин. III. – 667 с.
133. Словник української мови: в 11 томах. – 1979. – Т. 10. – С. 493. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/uspikh>.
134. Смирнов С. Д. Мир образов и образ мира / С. Д. Смирнов // Вестник Моск. ун-та. Сер.14: Психология. – 1981. – №2. – С.15–29.
135. Смульсон М. Л. Готовність до саморозвитку як психологічна умова успішності / М. Л. Смульсон // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції "Успішність особистості: потенціал та обмеження". – 2010. – Режим доступу: <http://www.newlearning.org.ua/content/tezi-dopovidey-mizhnarodnoyi-naukovo-praktichnoyi-konferenciyi-uspishnist-osobistosti>
136. Стилi життя: панорама змін / За ред. М. О. Шульги. – К.: Інститут соціології НАН України, 2008. – 416 с.
137. Татенко Н. О. Життєві завдання особистості як умова реалізації життєвого успіху / Н. О. Татенко // Наукові студії із соціальної та політичної психології: Зб. статей / АПН України, Ін-т соціальної та політичної психології; Редкол.: С. Д. Максименко, М. М. Слюсаревський та ін. – К.: Міленіум, 2007. – Вип. 16 (19). – 360 с. – С. 299–304.
138. Титаренко Т. М. Структура і функції життєвих домагань особистості / Т. М. Титаренко // Зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Т. 7. – Вип. 2. – С. 290–295.
139. Титаренко Т.М. Соціально-психологічні практики життєконструювання : абрис концептуальної моделі / Т. М. Титаренко // Наукові студії із соціальної та політичної психології: Зб. статей / НАПН України, Ін-т соціальної та політичної психології; Редкол.: С. Д. Максименко, М. М. Слюсаревський та ін. – К.: Міленіум, 2012. – Вип. 16 (19). – 360 с. – С. 149–157.

140. Фестингер Л. Теория когнитивного диссонанса: Пер. с англ. – СПб.: «Ювента», 1999. – 318 с.
141. Фетискин Н. П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп / Н. П. Фетискин, В. В. Козлов, Г. М. Мануйлов. – М. : Изд-во Ин-та психотерапии, 2002.
142. Філіппова І. Емоційний інтелект як засіб успішної самореалізації / І. Філіппова // Соціальна психологія. – 2007. – №4. – С. 68–79.
143. Хаммер Я. С. Профессиональный успех и его детерминанты / Я. С. Хаммер // Вопросы психологии. – 2008. – №4. – С. 147–153.
144. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность / Хайнц Хекхаузен. – 2-е изд. – СПб. : Питер; М. : Смысл 2003. – 860 с.: ил. – (Серия «Мастера психологии»).
145. Хомік О. М. Мотивація досягнення успіху як вагомий чинник формування управлінської культури майбутніх економістів / О. М. Хомік // Вісник Вінн. політехн. ін-ту. – 2016. – № 3. – С. 131–135.
146. Шамионов Р. М., Тугушева А. Р. Представления о социальной успешности и самоопределении молодёжи / Р. М. Шамионов, А. Р. Тугушева // Электр. жур-л «Психологическая наука и образование». – 2009. – № 3. – С. 1–10.
147. Шибутани Т. Социальная психология. Ростов н / Д.: изд-во «Феникс», 1999. – 544 с.
148. Экспериментальная психология: Практикум: Учебное пособие для вузов / Т. Г. Богданова, Ю. Б. Гиппенрейтер, Е. Л. Григоренко и др.; Под ред. С. Д. Смирнова, Т. В. Корниловой. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 383 с.
149. Якимова Е. В. Теория социальных представлений в социальной психологии дискуссии 80-х – 90-х годов: науч.-аналитический обзор / Е. В. Якимова; отв. ред. М. П. Гапочка; РАН, Институт научной информации по общественным наукам М.: ИНИОН. – 1996. – 115 с.
150. Ярема А. І. Феномен успіху в соціологічному вимірі / А. І. Ярема // Вісник Львів. ун-т: Серія соціол. – 2010. – Вип. 4. – С. 92–99.

151. Яремчук С. Соціальні практики як чинники функціонування соціальних інститутів / С. Яремчук // Релігія та Соціум. – 2017. – №1 (25). – С. 57–62.
152. Abric J-CI. Central System, Peripheral System: Their Functions and Roles in the Dynamics of Social Representations / Jean-Claude Abric // Papers on Social Representations. – 1993. – Vol. 2 (2). – P. 75–78. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/126/90>.
153. Banchs M. A. Imaginaries : Representations and Social Memories / María A. Banchs // Papers on Social Representations. – 2014. – Vol. 23 (2). – P. 14.1–14.22. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/250>.
154. Bangerter A. Rethinking the relation between science and common sense: a comment on the current state of social representation theory / Adrian Bangerter // Papers on social representations. – 1995. – Vol. 4 (1). – P. 1–18. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/191/156>.
155. Breakwell Gl. M. Resisting Representations and Identity Processes / Glynis M. Breakwell // Papers on social representations. – 2010. – Vol. 19. – P. 6.1–6.11. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/382/341>.
156. Castorina J. A. Relationships between revisited genetic psychology and the theory of social representations. A critical analysis. / José Antonio Castorina // Papers on Social Representations. 2017. – Vol. 26 (1). – P. 5.1-5.22. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/86/51>.
157. Dany L. From the Study of Social Practices to the Study of "Distance to the Object" / Lionel Dany // Papers on Social Representations. – 2016. – Vol. 26 (2). – P. 6.1–6.19. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/43/11>.
158. Duveen G., Rosa A. Social Representations and the Genesis of Social Knowledge / Gerard Duveen, Annamaria De Rosa // Papers on social representations. – 1992. – Vol. 1 (2–3). – P. 94–108. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/95/401>.

159. Farr R. M. The Theory of Social Representations: Whence and Whither? / Robert M. Farr // Papers on social representations. – 1993. – Vol. 2 (3). – P. 1–9. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/143/108>.
160. Guimelli Ch. Concerning the Structure of Social Representations / Christian Guimelli // Papers on social representations. – 1993. – Vol. 2 (2). – P. 85–92. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/146/111>.
161. Jodelet D. On structuring and outlining processes in the study of social representations / Denise Jodelet // Papers on Social Representations. – 2016. – Vol. 26 (2). – P. 2.1–2.11. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/38/4>.
162. Jost J. T. Social Representations and the Philosophy of Science: Belief in Ontological Realism as Objectification / John T. Jost // Papers on social representations. – 1992. – Vol. 1 (2–3). – P. 116–124. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/103/66>
163. Kessi Sh., Kiguwa P. Social Psychology and Social Change: Beyond Western Perspectives / Shose Kessi, Peace Kiguwa // Papers on Social Representations. – 2015. – Vol. 24. – P. 1.1 – 1.11. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/119/83>.
164. Lahlou S., Abric J.-Cl. What are the “elements” of a representation? / Saadi Lahlou, and Jean-Claude Abric // Papers on social representations. – 2011. – Vol. 20. – P. 20.1-20.10. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/436/380>.
165. Moliner P. From Central Core Theory to Matrix Nucleus Theory / Pascal Moliner // Papers on Social Representations. – 2016. – Vol. 26 (2), P. 3.1–3.12. – Режим доступа до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/39>.
166. Morin M. Jean-Claude Abric : Social Practice at the Heart of Scientific [Электронный ресурс] / Michel Morin // Papers on Social Representations. –

2016. – Vol. 25 (2). – P. 11.1–11.9. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/50/19>.
167. Pianelli C., Saad F. Environmental Changes and Dynamics of a Network of Social Representations / Carine Pianelli & Farida Saad // Papers on Social Representations. – 2016. – Volume 25 (2), pages 7.1–7.40. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/45/12>.
168. Rosa A. Social Representations and Attitudes: Problems of Coherence between the Theoretical Definition and Procedure of Research / Annamaria De Rosa // Papers on social representations. – 1993. – Vol. 2 (3). – P. 1–15. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/139/104>.
169. Valsiner J. Creating Sign Hierarchies: Social Representation In Its Dynamic Context / Jaan Valsiner // Papers on Social Representations. – 2013. – Vol. 22. – P. 16.1–16.32. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/304/265>.
170. Vari-Szilagyi I., Solymosi Zs. Social Representations of Success in Different Professional Strata / Ibolya Vari-Szilagyi, Zsuzsa Solymosi // Corvinus Journal of Sociology and Social Policy. – 2016. – 1. – P. 51–70. – Режим доступу до журн. : <http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/2857/1/164-603-1-PB.pdf>.
171. Veltri G. Social Signification and Social Representations / Giuseppe Veltri // Papers on Social Representations. – 2013. – Vol. 22. – P. 17.1–17.5. – Режим доступу до журн. : <http://psr.iscte-iul.pt/index.php/PSR/article/view/305/266>.

ДОДАТКИ

Додаток А

АНКЕТА

Любий друже!

Просимо Вас поділитися своїми міркуваннями щодо проблеми життєвого успіху і відповіді на питання анкети. Нас цікавить Ваша думка та Ваші уявлення про життєвий успіх і те, що людині допомагає досягати його. Тут немає правильних і неправильних відповідей, а найправильнішими будуть відповіді відверті. Анкета анонімна, прізвище вказувати не треба.

1. Напишіть слова, які Вам відразу спадають на думку, коли Ви чуєте слово «життєвий успіх». _____

2. Закінчить, будь ласка, запропоновані речення:

1. Коли людина досягає успіх, вона... _____
2. Людина стає успішною завдяки ... _____
3. Коли людина терпить провал, вона ... _____
4. Таким яким став, я завдячую ... _____

3. Дайте розгорнуту відповідь на такі питання:

1. Що, на Вашу думку, може завадити людині досягти життєвого успіху? _____
2. Що може допомогти досягнути життєвого успіху? _____
3. Як оточення ставиться до тих, хто досяг успіху? _____
4. Яким, на Вашу думку, має бути успішна людина? _____
5. Які якості успішної людини маєте ви? _____
6. Хто (батьки, друзі, колеги, ЗМІ) допоміг вам розвинути ці якості? _____
7. Яких якостей вам не вистачає, щоб досягти успіху? _____
8. Якби ви мали такі якості, що б змінилося у вашому житті? _____
9. Які якості заважають вам досягти успіху? _____
10. Чи вважаєте ви себе успішним (-ою)? _____

Додаток Б

Таблиця Б.1.

Результати асоціативного методу на слово-стимул «життєвий успіх»

№	Слова, що спали на думку	Кількість згадувань	№	Слова, що спали на думку	Кількість згадувань
1	кар'єра	10	52	гармонія	1
2	радісний стан, радість	10	53	гордість	1
3	щастя	9	54	дім	1
4	здоров'я	8	55	доброта	1
5	удача	8	56	долання себе, обставин	1
6	благополуччя	7	57	дорогі машини	1
7	сім'я	7	58	досягнення на роботі	1
8	гроші	6	59	досягнення у кар'єрі	1
9	достаток	5	60	друзі	1
10	досягнення мети	5	61	духовне зростання	1
11	везіння	4	62	ефективність	1
12	впевненість	4	63	затребуваність у роботі	1
13	досягнення мрій	4	64	здійснення мрій	1
14	сімейне благополуччя	4	65	зусилля	1
15	багатство	3	66	квартира	1
16	визнання	3	67	квіти	1
17	досягнення	3	68	мода	1
18	задоволення	3	69	можливості	1
19	мотивація (стимул)	3	70	молодець	1
20	повага	3	71	мужність	1
21	творча самореалізація	3	72	начитаність	1
22	сімейне життя	3	73	незалежність	1
23	слава	3	74	одинокий	1
24	ціль	3	75	перспективна робота	1
25	вдале життя	2	76	підвищена самооцінка	1
26	велика зарплата	2	77	підтримка	1
27	влада	2	78	подорож	1
28	задоволеність	2	79	позитивні емоції	1
29	знання	2	80	посмішка	1
30	кохання	2	81	працевдатність	1
31	матеріальне благополуччя	2	82	престижна робота	1
32	наполегливість	2	83	прийняття суспільством	1
33	піднесений настрій	2	84	проста людина	1
34	працьовитість	2	85	розум	1
35	робота	2	86	розуміння	1
36	талант	2	87	самоосвіта	1
37	хороша робота	2	88	самоствердження	1
38	щасливі діти	2	89	свято	1
39	XXI століття	1	90	спокій	1
40	авторитет	1	91	стабільна робота	1
41	багато роботи	1	92	стабільність	1
42	багатогранність	1	93	сталість	1
43	бадьорість	1	94	старання	1
44	бізнес	1	95	створення сім'ї	1
45	благ	1	96	сучасність	1
46	вершина	1	97	творчість	1
47	веселка	1	98	праця	1
48	витримка	1	99	усидливість	1
49	відомість	1	100	хороший зарібок	1
50	вміння	1	101	час	1
51	вплив	1	102	чесна людина	1

Таблиця Б.2.

Результати «Коли людина досягає успіху, вона...»

1	щаслива	18	19	втрачає друзів	1
2	впевнена в собі	7	20	диктує свої правила	1
3	радіє	5	21	забуває про близьких	1
4	задоволений	3	22	йде далі	1
5	відчуває задоволення	2	23	може все	1
6	зазнається	2	24	не боїться перешкод	1
7	не має зупинятися на досягнутому	2	25	не дає про себе знати іншим	1
8	пишається собою	2	26	не зупиняється на досягнутому та продовжує вдосконалюватися	1
9	самореалізовується	2	27	не повинен забувати про інших	1
10	ставить нові цілі	2	28	немає проблем	1
11	стає об'єктом заздрощів	2	29	оптимістична	1
12	стає самодостатнім	2	30	плаче	1
13	будує нові плани	1	31	прагне більшого	1
14	відбувається самореалізація	1	32	стає врівноваженим	1
15	відчуває велич	1	33	стає духовно багатим	1
16	відчуває розчарування	1	34	стає прикладом для інших	1
17	відчуває сили для подальших успіхів	1	35	чийсь протеже	1
18	відчуває спокій	1			

Таблиця Б.3

Результати «Людина досягає успіху завдяки...»

1	наполегливість	9	25	вміння приймати рішення	1
2	працьовитість	7	26	впливові люди	1
3	кропітка праця	6	27	довіра	1
4	підтримка	6	28	досягнення	1
5	цілеспрямованість	6	29	жага знань	1
6	бажання	4	30	знайомства	1
7	везіння	4	31	кмітливість	1
8	свої зусилля	4	32	комунікабельність	1
9	терпіння	4	33	комунікація	1
10	особисті якості	3	34	краса	1
11	розум	3	35	оточення	1
12	тільки собі	3	36	покращення майстерності	1
13	витримка	2	37	поради	1
14	робота	2	38	прагнення	1
15	сила волі	2	39	прагнення досягнень	1
16	старання	2	40	розвиток	1
17	багаті батьки та друзі	1	41	самоорганізація	1
18	вибір шляху досягнення цілей	1	42	свої сили	1
19	випадок	1	43	сильний характер	1
20	віра	1	44	сміливість	1
21	віра в свої сили	1	45	стійкість	1
22	віра в себе	1	46	хороший настрій	1
23	вміння	1	47	ціль	1
24	вміння досягати цілей	1	48	час	1

Таблиця Б.4.

Результати «Коли людина зазнає провалу, вона...»

1	засмучується	7	26	працює над своїми помилками	1
2	спочатку опускає руки	6	27	ніколи не здаватися	1
3	відчуває розчарування	5	28	досягає свого	1
4	падає духом	3	29	втрачає впевненість	1
5	зневірюється в собі	3	30	підводяться і йдуть далі	1
6	стає сильнішим	3	31	звинувачує себе	1
7	йде далі	3	32	у шоці	1
8	зробити висновки	2	33	вчиться новому	1
9	не складає руки	2	34	негативну ситуацію перетворює в позитивну	1
10	закривається в собі	2	35	знаходження сил для вирішення	1
11	відчуває депресію	2	36	зміна якостей	1
12	починає все спочатку	2	37	зміна правил	1
13	переглянути свої дії	1	38	замикається в собі	1
14	провалюється в себе	1	39	не повинен зупинятися	1
15	переживає такі моменти знову	1	40	має прикладати свої зусилля	1
16	втрачає смисл життя	1	41	не опускає руки	1
17	повинна проявити наполегливість	1	42	це закаляє	1
18	отримує досвід	1	43	ламається	1
19	завжди можна досягти більшого	1	44	стає злим	1
20	не все відразу приходить	1	45	переживає таку ситуацію	1
21	викручується в цієї ситуації	1	46	плаче	1
22	повинен піднятися і йти далі	1	47	відчуває сумніви	1
23	продовжує бути наполегливим	1	48	впадає у відчай	1
24	добивається своєї мети далі	1	49	відмовляється йти далі	1
25	погано підготувався	1			

Таблиця Б.5.

Відповіді на запитання

«Що може завадити людині досягти життєвого успіху?»

1	лінь	23	23	закони	1
2	невпевненість в собі	8	24	здоров'я	1
3	небажання, нехотіння	5	25	мінливість характеру	1
4	незнання	4	26	небажання досягати	1
5	життєві обставини	3	27	небажання прагнути кращого	1
6	страх	3	28	небачення цілей	1
7	брак цілей	2	29	невдача	1
8	заздрісні люди	2	30	нездатність переступити через інших	1
9	невіра в себе	2	31	необізнаність в питанні	1
10	нерозуміння своїх можливостей	2	32	неспілкування з людьми	1
11	сама людина	2	33	опускання рук після провалу	1
12	алкоголізм	1	34	пихатість	1
13	апатія	1	35	податки	1
14	брак підтримки близьких	1	36	політика	1
15	брак стимулу в житті	1	37	розчарування	1
16	брак терпіння	1	38	самообман	1
17	випадок	1	39	слабохарактерність	1
18	відповідальність	1	40	страх, що не вийде	1
19	вороги	1	41	марносластво	1
20	все, що завгодно	1	42	фінансовий стан	1
21	заважання з боку інших	1	43	хвороба	1
22	заздрість	1	44	час	1

Таблиця Б.6.

Результати «Тим, ким став, я завдячую...»

1	батькам	18	18	лінощам	1
2	самому собі	16	19	людям, які виховали мене	1
3	людям в моєму житті	7	20	моя заслуга	1
4	друзям	5	21	пишаюся собою	1
5	близькі люди	3	22	своїй дитині	1
6	долі	3	23	силі волі	1
7	мама	3	24	соціум, в якому живу	1
8	рідним	3	25	тим, хто допомагав	1
9	трудоий колектив	3	26	тим, хто надавав підтримку	1
10	колегам	2	27	товаришам	1
11	коханій людині	2	28	труднощі	1
12	наполегливості	2	29	удачі	1
13	наставникам, вчителям	2	30	урокам, які давали люди	1
14	сім'я	2	31	характеру	1
15	Богу	1	32	цілеспрямованості	1
16	вихованню батьків	1	33	чоловікові	1
17	життєвим урокам	1	34	янголу-охоронцю	1

Таблиця Б.7.

**Відповіді на запитання
«Що може допомогти досягнути життєвого успіху?»**

1	підтримка і допомога близьких	6	24	залізний характер	1
2	віра в себе	5	25	зв'язки	1
3	працелюбність	5	26	знайомі	1
4	цілеспрямованість	5	27	знання	1
5	бажання	4	28	інвестори	1
6	впевненість в своїх силах, знаннях	4	29	капітал	1
7	наполегливість	4	30	кохана людина	1
8	праця	4	31	краса	1
9	мрія	3	32	можливості	1
10	чітка постановка цілей	3	33	мотивація	1
11	грошова підтримка	2	34	навички	1
12	навчання	2	35	народження в багатій сім'ї	1
13	робота над собою	2	36	освіта	1
14	сила волі	2	37	порада	1
15	цілі	2	38	прагнення	1
16	бажання змінювати себе	1	39	прагнення життя	1
17	бути чесним до себе	1	40	приклад успішної людини	1
18	виконання чіткого плану	1	41	професіоналізм	1
19	витримка	1	42	рідні	1
20	віра в те, що все буде добре	1	43	розум	1
21	віра в успіх	1	44	спілкування з людьми	1
22	гроші	1	45	сприятливі зовнішні фактори	1
23	допомога зі сторони	1	46	удача	1

Таблиця Б.8.

**Відповіді на запитання
«Як оточення ставиться до тих, хто досяг успіху?»**

1	заздрять	35	12	із гостинністю	1

2	позитивно	9	13	із критикою	1
3	радість	9	14	лестоці	1
4	із повагою	6	15	ненавидять	1
5	по-різному	6	16	підлабузництво	1
6	захоплюються	3	17	поливають брудом	1
7	із гордістю	2	18	рівняється з ними	1
8	негативно	2	19	стають прикладом для наслідування	1
9	байдуже	1	20	хвалять	1
10	допитливість	1	21	хвилює тільки своє життя	1
11	засуджують	1			

Таблиця Б.9.

**Відповіді на запитання
«Яким має бути успішна людина?»**

1	впевнений в собі	10	32	дисциплінований	1
2	щасливий	9	33	діловий	1
3	цілеспрямований	8	34	доброзичливий	1
4	розумний	7	35	досягнувший своїх цілей	1
5	здоровий	5	36	дружелюбний	1
6	чесний	4	37	егоїстичний	1
7	добрий	3	38	економний	1
8	комунікабельний	3	39	енергійний	1
9	працьовитий	3	40	ерудований	1
10	самодостатній	3	41	жадібний	1
11	чуйний	3	42	з досвідом	1
12	активний	2	43	забезпечений	1
13	життєрадісний	2	44	зацікавлений в своїй справі	1
14	задоволений своїм життям	2	45	кмітливий	1
15	залишився людиною	2	46	любимий	1
16	наполегливий	2	47	має мрію, цілі	1
17	оптиміст	2	48	нормальний	1
18	позитивний	2	49	позитивно ставиться до інших	1
19	порядний	2	50	працездатний	1
20	розсудливий	2	51	привабливий	1
21	сміливий	2	52	професіонал	1
22	стресостійкий	2	53	сильний	1
23	багатий	1	54	сильний характер	1
24	бажаючий допомогти іншим	1	55	співчутливий	1
25	везучий	1	56	спокійний	1
26	вміє надавати підтримку іншим	1	57	справедливий	1
27	вміє слухати інших	1	58	холостий	1
28	врівноважений	1	59	чемний	1
29	гармонійний	1	60	як батьки	1
30	гордий	1	61	ясний ум	1
31	грамотний	1			

Таблиця Б.10.

**Відповіді на запитання
«Які якості успішної людини маєте Ви?»**

1	цілеспрямованість	13	25	жадібний	1
2	наполегливість	8	26	зневажання думки оточуючих	1
3	працьовитість	6	27	людяність	1
4	впевненість	3	28	ніякі	1
5	доброта	3	29	нормальний	1
6	комунікабельність	3	30	обізнаність	1
7	чесність	3	31	позитив	1
8	віра в себе	2	32	позитивне ставлення до інших	1
9	здоровий	2	33	порядність	1
10	оптимізм	2	34	прагнення	1
11	терпіння	2	35	професійна позиція	1
12	активність	1	36	рішучість	1
13	бажання	1	37	розсудливий	1
14	бажання мати краще	1	38	розумний	1
15	бажання розвиватись	1	39	самоконтроль	1
16	досвідчений	1	40	самоорганізація	1
17	везучий	1	41	сила волі	1
18	відкритість	1	42	стійкість духу	1
19	впертість	1	43	стресостійкість	1
20	врівноваженість	1	44	хитрість	1
21	всидливість	1	45	цілепокладання	1
22	дисциплінованість	1	46	цінність того, що маєш	1
23	економний	1	47	чемність	1
24	ерудованість	1			

Таблиця Б.11.

**Відповіді на запитання
«Хто допоміг вам розвинути ці якості?»**

1	батьки	28	11	фільми	1
2	друзі	18	12	мама	1
3	колеги	8	13	коханий	1
4	тільки сама	4	14	приклади з життя	1
5	сім'я	2	15	саме життя	1
6	ЗМІ	2	16	друга половинка	1
7	чоловік	2	17	ніхто	1
8	рідні	2	18	спорт	1
9	дитина	1	19	кумири	1
10	література	1			

Таблиця Б.12.

**Відповіді на запитання
«Яких якостей вам не вистачає, щоб досягти успіху?»**

1	впевненість	14	17	грошей	1
2	сміливість	5	18	досвід	1
3	наполегливість	4	19	інвестицій	1
4	терпіння	4	20	лояльність	1
5	знання	3	21	маневреність	1

6	вік не той	2	22	мети	1
7	всидливість	2	23	старанність	1
8	нахабність	2	24	смислу в цьому	1
9	освіта	2	25	страх	1
10	працьовитість	2	26	страх образити інших	1
11	ризикованість	2	27	строгість	1
12	час	2	28	твердість рішень	1
13	брак можливостей	1	29	фінансова підтримка	1
14	брак сил	1	30	швидке прийняття рішень	1
15	висловити своє я, думку	1	31	юність	1
16	вміння слухати інших	1			

Таблиця Б.13.

**Відповіді на запитання
«Якби ви мали такі якості, що б змінилося у вашому житті?»**

1	все	4	18	диплом магістра отримала	1
2	досягла злетів у кар'єрі	3	19	досягну успіху	1
3	досягла успіху швидше	3	20	задоволеним собою	1
4	змінити сферу діяльності	3	21	змінити б себе	1
5	нічого	3	22	легше досягти цілей	1
6	багато чого	2	23	мала б бізнес	1
7	не знаю	2	24	мала б вищу освіту	1
8	нова робота	2	25	машину	1
9	став би успішним	2	26	не багато	1
10	багато років назад можна було б поміняти щось	1	27	не витрачала б час на непотрібних людей	1
11	більше вчилася	1	28	отримала високооплачувану роботу	1
12	більше досягла	1	29	пишався собою	1
13	була б здоровою	1	30	покращилося все до максимуму	1
14	відкрила свою справу	1	31	рівень в професійній сфері	1
15	все попереду	1	32	стала директором	1
16	все само прийде	1	33	статус	1
17	гармонійним	1	34	стиль життя, спосіб життя	1

Таблиця Б.14.

**Відповіді на запитання
«Які якості заважають вам досягти успіх?»**

1	лінь	10	15	любов до дітей	1
2	невпевненість	7	16	м'якість	1
3	доброта	4	17	нездоров'я	1
4	страх	3	18	нерішучість	1
5	незнання	2	19	нерозуміння	1
6	страх провалу	2	20	нічого не заважає	1
7	час	2	21	ніякі	1
8	брак грошових засобів	1	22	песимізм	1
9	відповідальність	1	23	прямолінійність	1
10	вік	1	24	робота	1
11	довго приймаю рішення	1	25	зговірливість	1
12	закритість	1	26	сімейні проблеми	1
13	замкнутість в собі	1	27	скромність	1
14	сором'язливість	1			

Додаток В

Друзе!

Просимо Вас поділитися своїми думками з приводу проблеми життєвого успіху і відповіді на питання анкети. Нас цікавить Ваша думка про те, що людині допомагає у досягнанні життєвого успіху. Тут немає правильних і неправильних відповідей, а найбільш правильними будуть відверті відповіді. Анкета анонімна, прізвище вказувати не потрібно.

1.1. Перед Вами представлені досягнення в різних сферах життя. Розташуйте ці досягнення за ступенем важливості для себе від 1 до 7. Поставте номер «1», якщо це досягнення займає перше місце у Вашому житті, «2» – друге місце за важливістю і т.д., поки досягнення, що є для Вас неважливим, не займе 7 місце у Вашому житті.

добрі взаємини	_____
соціальне визнання	_____
багатство	_____
професіоналізм	_____
кар'єра	_____
впливовість	_____
творча самореалізація	_____

1.2. Згадуючи свої успіхи і невдачі, відзначте на цьому відрізьку, чого найбільше було у вашому житті?

НЕВДАЧ 1 2 3 4 5 6 УСПІХІВ

1.3. Оцініть ступінь важкості у досягнанні успіху у вашому житті? Було досягати

ВАЖКО 1 2 3 4 5 6 ЛЕГКО

1.4. Наскільки близько Ви підійшли у досягненні успіху?

ЩЕ ДАЛЕКО 2 3 4 5 6 ВЖЕ БЛИЗЬКО

1.5. Людей, що домоглися успіху, в колі моїх знайомих

МАЛО 1 2 3 4 5 6 БАГАТО

1.6. Кроки, які я зробив у своєму житті, могу вважати

НЕУСПІШНИМИ 1 2 3 4 5 6 УСПІШНИМИ

1.7. Результатами, які досяг у своєму житті, я

НЕЗАДОВОЛЕНИЙ 1 2 3 4 5 6 ЗАДОВОЛЕНИЙ

Перед Вами представлені протилежні за змістом твердження. Оберіть те твердження, до якого Ви найбільш прихильні, і обведіть потрібну цифру.

1.	Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин	3 2 1 1 2 3	Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини
2.	У досягненні успіху велику роль відіграє ризик	3 2 1 1 2 3	У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план
3.	Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки	3 2 1 1 2 3	Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють її здібності й зусилля
4.	Досягнення успіху – це тільки питання часу	3 2 1 1 2 3	Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті
5.	У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися	3 2 1 1 2 3	У мене є успіхи, якими я могу пишатися
6.	Я завжди ділюся своїми успіхами зі своїм оточенням	3 2 1 1 2 3	Краще не розповідати іншим про свої успіхи
7.	Я повністю задоволений своїми досягненнями	3 2 1 1 2 3	Я не задоволений своїми досягненнями

8.	Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху	3 2 1 1 2 3	Загальноприйняті норми і правила скоріш допомагають людині в досягненні життєвого успіху
9.	Тільки від долі залежить, зустрінеш ти хорошу чи погану людини на своєму шляху	3 2 1 1 2 3	Знайомство з хорошими чи поганими людьми залежить в першу чергу від самої людини
10.	Завжди чимось ризикуєш, щоб побудувати або зберегти добрі стосунки зі своїм оточенням	3 2 1 1 2 3	Ризик не відіграє жодної ролі в побудові стосунків між людьми
11.	Вирішення спільних проблем можливо тільки шляхом врахування іншої точки зору	3 2 1 1 2 3	Завжди можна нав'язати свою точку зору іншим у вирішенні спільних проблем
12.	Я вірю, що навіть погані стосунки можна змінити в кращий бік	3 2 1 1 2 3	Я не думаю, що погані стосунки з людьми можна якимось чином поліпшити
13.	Я можу сказати, що у мене з усіма добрі стосунки	3 2 1 1 2 3	Скоріш у мене не такі добрі стосунки з людьми, які б я хотів мати
14.	Стосунки, які склалися у мене з іншими людьми, моє оточення позитивно схвалює	3 2 1 1 2 3	Більшість заздять тому, як у мене склалися стосунки з іншими
15.	Я повністю задоволений своїми стосунками з іншими	3 2 1 1 2 3	Я скоріш незадоволений своїми стосунками
16.	Краще сказати раз правду, знаючи, що це може зіпсувати стосунки, ніж приховувати постійно брехню	3 2 1 1 2 3	Краще сказати неправду задля збереження стосунків, якщо правда може їм нашкодити
17.	Тільки щасливий збіг обставин приносить людині славу	3 2 1 1 2 3	Слава – це закономірний результат вкладених людиною зусиль
18.	Слава дістається тим, хто йде на ризик	3 2 1 1 2 3	Слава дістається тим, хто ретельно обдумує свої кроки
19.	Людина невинна, коли її заслуги несправедливо забуває оточення	3 2 1 1 2 3	Людина сама винна, коли не піклується про те, щоб її заслуги не були забуті оточенням
20.	Я знаю, що можу легко отримати всезагальне визнання	3 2 1 1 2 3	Як би я не намагався у мене не вийде отримати всезагальне визнання
21.	Я вважаю, що користуюся популярністю серед інших людей	3 2 1 1 2 3	На жаль, у мене ще нема заслуг, щоб користуватися популярністю серед інших
22.	В основному відомі люди стають прикладом для наслідування в своєму оточенні	3 2 1 1 2 3	В основному відомі люди викликають заздрість у своєму оточенні
23.	Я задоволений тим, що моє оточення гідно оцінюють мої заслуги	3 2 1 1 2 3	Я не відчуваю гідної оцінки моїх заслуг від оточуючих мене людей
24.	Знання і дотримання загальноприйнятих норм і правил тільки створює перешкоду в досягненні людиною слави	3 2 1 1 2 3	Знання і дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають людині досягти слави
25.	Багатство дається тим, кого обрала доля	3 2 1 1 2 3	Багатство досягається тільки наполегливою працею
26.	Без готовності йти на ризик людина ніколи не досягне багатства	3 2 1 1 2 3	Багатство дається тільки завдяки добре обдуманним діям
27.	Свої статки більшість молодих мільйонерів заробили завдяки добрим зв'язкам	3 2 1 1 2 3	Свої статки більшість молодих мільйонерів досягли завдяки собі
28.	У мене є все для того, щоб досягти фінансового успіху	3 2 1 1 2 3	Я навіть не уявляю як досягти фінансового успіху
29.	У мене є фінансові досягнення, якими я можу пишатися	3 2 1 1 2 3	На жаль, у мене ще нема таких фінансових досягнень
30.	Чийсь досягнення в фінансових справах завжди викликає натхнення в оточення	3 2 1 1 2 3	Фінансові успіхи інших завжди викликають заздрість в оточення
31.	Стан моїх фінансових справ мене повністю задовольняє	3 2 1 1 2 3	Я ніколи не буваю задоволеним станом своїх фінансових справ
32.	Загальноприйняті правила тільки заважають людині досягати багатства	3 2 1 1 2 3	Загальноприйняті правила жодним чином не впливають на досягнення багатства
33.	Більшість відомих відкриттів здійснилися завдяки щасливому збігу обставин	3 2 1 1 2 3	Більшість відомих відкриттів – це результат наполегливої праці
34.	Щоб отримати в своїй професії хороші результати, необхідно завжди бути готовим йти на ризик	3 2 1 1 2 3	Професійні результати можна досягти лише завдяки наявності добре продуманого плану
35.	Без професійного оточення людина навряд самостійно отримає необхідні знання, вміння і навички	3 2 1 1 2 3	Більшість результатів у професійній діяльності люди досягають тільки завдяки своїй завзятості
36.	Я знаю, що зможу досягти успіхів у своїй професійній діяльності	3 2 1 1 2 3	Навряд чи я зможу досягти успіхів у своїй професійній діяльності

37.	Кроки, які я зробив у своєму професійному розвитку, достатні для того, щоб я ними пишався	3 2 1 1 2 3	Рівень, якого я досяг у своєму професійному розвитку, недостатній, щоб ним пишатися
38.	Оточення позитивно оцінює мої досягнення в професійній діяльності	3 2 1 1 2 3	Мої досягнення в професійній діяльності викликають у багатьох заздрість
39.	Я задоволений своїми досягненнями в професійній сфері	3 2 1 1 2 3	Хотілося б більших досягнень в професії, якими я був би задоволений
40.	Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил заважають досягненню професійних успіхів	3 2 1 1 2 3	Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають досягненню професійних успіхів
41.	В основному люди зробили кар'єру тільки тому, що опинилися в потрібний час в потрібному місці	3 2 1 1 2 3	В основному люди зробили кар'єру тільки завдяки своїй завзятості
42.	У кар'єрному зростанні важливу роль відіграє готовність йти на ризик	3 2 1 1 2 3	Кар'єрний зростання – це результат обдуманих дій
43.	На вищі посади ставлять в основному тільки своїх	3 2 1 1 2 3	Отримання людиною бажаної посади не проблема, якщо у нього є необхідні знання, вміння і навички
44.	В майбутньому я буду займати високу посаду	3 2 1 1 2 3	Я навряд коли-небудь буду займати високу посаду
45.	Кроки, які я роблю в своїй кар'єрі, можна вважати успішними	3 2 1 1 2 3	На жаль, у сфері кар'єри мені нема чим пишатися
46.	Оточення позитивно оцінює мої досягнення в побудові своєї кар'єри	3 2 1 1 2 3	Мої досягнення в побудові своєї кар'єри викликають у багатьох заздрість
47.	Я задоволений тими успіхами, які досяг в побудові своєї кар'єри	3 2 1 1 2 3	На жаль, в побудові своєї кар'єри немає тих досягнень, якими я можу бути задоволений
48.	Заради отримання хорошої посади на співбесіді не обов'язково говорити всю правду	3 2 1 1 2 3	Краще сказати правду на співбесіді, навіть якщо це може зашкодити отриманню хорошої посади
49.	Важливу роль в тому, чи займе людина впливову позицію серед інших, грає випадок долі	3 2 1 1 2 3	Чи може людина впливати на своє оточення залежить, в першу чергу, від нього самого
50.	У досягненні влади дуже важливу роль відіграє ризик	3 2 1 1 2 3	Досягнення влади більше залежить від наявності добре продуманого плану
51.	Авторитет тримається тільки при умові, якщо оточення тебе приймає	3 2 1 1 2 3	Будь-який авторитет – це результат самостійних зусиль людини
52.	В майбутньому я стану досить впливовою людиною в житті інших людей	3 2 1 1 2 3	Навряд чи я зможу мати істотний вплив на життя інших людей
53.	Я маю достатній вплив на інших	3 2 1 1 2 3	Я не дуже впливова людина
54.	Більшість людей прагнуть триматися на відстані від влади	3 2 1 1 2 3	Більшість людей прагнуть бути ближче до влади
55.	Я задоволений тим, що займаю досить впливову позицію в своєму оточенні	3 2 1 1 2 3	Я незадоволений тим впливом, який я маю на інших
56.	Якщо влада не буде проводити чесну політику, вона навряд чи втримається	3 2 1 1 2 3	Якщо влада говорила б тільки правду, у неї небагато було б прихильників
57.	Ті, хто знайшов своє покликання, вдячні за це тільки своїй долі	3 2 1 1 2 3	Більшість тих, хто знайшов своє покликання, зобов'язані тільки собі
58.	У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє готовність людини йти на ризик	3 2 1 1 2 3	У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє план дій
59.	У більшості випадків саме від соціального середовища залежить, чи зможе людина в повній мірі реалізувати свій творчий хист	3 2 1 1 2 3	Тільки від самої людини залежить реалізація своїх здібностей
60.	Я вірю, що мені вдасться реалізувати свої життєві плани	3 2 1 1 2 3	Швидше за все, я не зможу реалізувати більшість своїх планів
61.	На щастя, мені є чим хвалитися	3 2 1 1 2 3	На жаль, не маю чим хвалитися
62.	В основному люди захоплюються тими, у кого все виходить	3 2 1 1 2 3	Коли у когось все виходить, більшість заздять їм
63.	Я задоволений результатами, яких досяг в реалізації своїх здібностей	3 2 1 1 2 3	Я не задоволений результатами, яких я досяг
64.	Загальноприйняті норми і правила обмежують творче самовираження людини	3 2 1 1 2 3	Загальноприйняті норми і правила ніяким чином не заважають творчо самовиражатися людині

Додаток Г

Таблиця Г.1.

Орієнтири життєвого успіху					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	добрі взаємини	190	37.5	38.3	38.3
	соціальне визнання	19	3.7	3.8	42.1
	багатство	16	3.2	3.2	45.4
	професіоналізм	46	9.1	9.3	54.6
	кар'єра	47	9.3	9.5	64.1
	впливовість	26	5.1	5.2	69.4
	творча самореалізація	152	30.0	30.6	100.0
	Total	496	97.8	100.0	
	Missing	11	2.2		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.1

1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	15	3.0	3.0	3.0
	2	28	5.5	5.6	8.6
	3	25	4.9	5.0	13.5
	4	62	12.2	12.4	25.9
	5	178	35.1	35.5	61.4
	6	194	38.3	38.6	100.0
	Total	502	99.0	100.0	
	Missing	5	1.0		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.2

2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	29	5.7	5.8	5.8
	2	88	17.4	17.5	23.3
	3	58	11.4	11.5	34.8
	4	78	15.4	15.5	50.3
	5	156	30.8	31.0	81.3
	6	94	18.5	18.7	100.0
	Total	503	99.2	100.0	
	Missing	4	0.8		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.3

3. Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки – Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють її здібності й зусилля					
		Frequency	Percent	Valid	Cumulative

				Percent	Percent
Valid	1	47	9.3	9.3	9.3
	2	99	19.5	19.6	29.0
	3	82	16.2	16.3	45.2
	4	84	16.6	16.7	61.9
	5	126	24.9	25.0	86.9
	6	66	13.0	13.1	100.0
	Total	504	99.4	100.0	
	Missing	3	0.6		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.4

4. Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	166	32.7	33.0	33.0
	2	152	30.0	30.2	63.2
	3	65	12.8	12.9	76.1
	4	56	11.0	11.1	87.3
	5	40	7.9	8.0	95.2
	6	24	4.7	4.8	100.0
	Total	503	99.2	100.0	
	Missing	4	0.8		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.5

5. У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	24	4.7	4.8	4.8
	2	83	16.4	16.4	21.2
	3	79	15.6	15.6	36.8
	4	98	19.3	19.4	56.2
	5	139	27.4	27.5	83.8
	6	82	16.2	16.2	100.0
	Total	505	99.6	100.0	
	Missing	2	0.4		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.6

6. Я завжди ділюся своїми успіхами зі своїм оточенням – Краще не розповідати іншим про свої успіхи					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	68	13.4	13.5	13.5
	2	128	25.2	25.4	39.0
	3	120	23.7	23.9	62.8
	4	63	12.4	12.5	75.3

	5	80	15.8	15.9	91.3
	6	44	8.7	8.7	100.0
	Total	503	99.2	100.0	
	Missing	4	0.8		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.7

7. Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я не задоволений своїми досягненнями					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	26	5.1	5.2	5.2
	2	131	25.8	26.0	31.2
	3	129	25.4	25.6	56.9
	4	94	18.5	18.7	75.5
	5	79	15.6	15.7	91.3
	6	44	8.7	8.7	100.0
	Total	503	99.2	100.0	
	Missing	4	0.8		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.2.8

8. Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми і правила скоріш допомагають людині в досягненні життєвого успіху					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	47	9.3	9.3	9.3
	2	93	18.3	18.4	27.7
	3	126	24.9	25.0	52.7
	4	114	22.5	22.6	75.2
	5	99	19.5	19.6	94.9
	6	26	5.1	5.1	100.0
	Total	505	99.6	100.0	
	Missing	2	0.4		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.3.1

Вік					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	17	90	17.8	17.9	17.9
	18	89	17.6	17.7	35.7
	19	131	25.8	26.1	61.8
	20	99	19.5	19.7	81.5
	21	47	9.3	9.4	90.8
	22	19	3.7	3.8	94.6
	23	7	1.4	1.4	96.0
	24	5	1.0	1.0	97.0

	25	15	3.0	3.0	100.0
	Total	502	99.0	100.0	
	Missing	5	1.0		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.3.2

		Стать			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	чол.	156	30.8	30.8	30.8
	жін	350	69.0	69.2	100.0
	Total	506	99.8	100.0	
	Missing	1	0.2		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.3.3

		Середній рівень доходу на одного члена сім'ї			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	до 2000 грн.	95	18.8	23.9	23.9
	від 2000 до 3000 грн.	102	20.1	25.7	49.6
	від 3000 грн.	200	39.4	50.4	100.0
	Total	397	78.3	100.0	
	Missing	110	21.7		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.3.4

		Спеціальність			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	психологія	166	32.7	32.8	32.8
	соціальна робота	25	4.9	4.9	37.7
	політологія	22	4.3	4.3	42.1
	економіка	148	29.2	29.2	71.3
	соціологія	18	3.6	3.6	74.9
	біологія	81	16.0	16.0	90.9
	інформатика	30	5.9	5.9	96.8
	інші дисципліни	16	3,2	3,2	100
	Total	506	99.8	100.0	
	Missing	1	0.2		
Total		507	100.0		

Таблиця Г.4.1.

	Стать	№	Mean Rank	Sum of Ranks
1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини	чол.	154	243.98	37572.50
	жін.	347	254.12	88178.50
	Total	501		

2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план	чол.	155	263.43	40832.00
	жін.	347	246.17	85421.00
	Total	502		
3. Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки – Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють її здібності й зусилля	чол.	155	258.99	40144.00
	жін.	348	248.89	86612.00
	Total	503		
4. Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті	чол.	154	249.01	38347.00
	жін.	348	252.60	87906.00
	Total	502		
5. У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися	чол.	155	251.06	38915.00
	жін.	349	253.14	88345.00
	Total	504		
6. Я завжди ділюся своїми успіхами зі своїм оточенням – Краще не розповідати іншим про свої успіхи	чол.	155	252.51	39139.50
	жін.	347	251.05	87113.50
	Total	502		
7. Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я не задоволений своїми досягненнями	чол.	155	266.41	41293.50
	жін.	347	244.84	84959.50
	Total	502		
8. Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми і правила скоріш допомагають людині в досягненні життєвого успіху	чол.	155	243.63	37762.00
	жін.	349	256.44	89498.00
	Total	504		

Таблиця Г.4.2.

	1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – від здібностей і зусиль людини	2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – добре продуманий план	3. Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки – її здібності й зусилля	4. Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті	5. У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися	6. Я завжди ділюся своїми успіхами зі своїм оточенням – Краще не розповідати іншим про свої успіхи	7. Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я не задоволений своїми досягненнями	8. Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху – допомагають людині в досягненні життєвого успіху
Mann-Whitney U	25637.5	25043.0	25886.0	26412.0	26825.0	26735.5	24581.5	25672.0
Wilcoxon W	37572.5	85421.0	86612.0	38347.0	38915.0	87113.5	84959.5	37762.0
Z	-0.764	-1.262	-0.733	-0.265	-0.151	-0.107	-1.576	-0.931
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.445	0.207	0.463	0.791	0.880	0.915	0.115	0.352

Таблиця Г.5.1.

		N	Mean Rank	Sum of Ranks
1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини	психологія	163	151.95	24768.50
	економіка	146	158.40	23126.50
	Total	309		
2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план	психологія	163	159.77	26042.00
	економіка	147	150.77	22163.00
	Total	310		
3. Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки – Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють її здібності й зусилля	психологія	163	163.84	26706.00
	економіка	148	147.36	21810.00
	Total	311		
4. Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті	психологія	163	170.79	27839.50
	економіка	147	138.54	20365.50
	Total	310		
5. У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися	психологія	164	139.38	22858.50
	економіка	148	175.47	25969.50
	Total	312		
6. Я завжди ділюся своїми успіхами зі своїм оточенням – Краще не розповідати іншим про свої успіхи	психологія	163	147.83	24097.00
	економіка	147	164.00	24108.00
	Total	310		
7. Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я не задоволений своїми досягненнями	психологія	162	156.13	25293.50
	економіка	148	154.81	22911.50
	Total	310		
8. Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми і правила скоріш допомагають людині в досягненні життєвого успіху	психологія	164	162.14	26591.00
	економіка	148	150.25	22237.00
	Total	312		

Таблиця Г.5.2.

	1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – від здібностей і зусиль людини	2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – добре продуманий план	3. Вирішальне значення в досягненні людиною життєвого успіху відіграють соціальні зв'язки – її здібності й зусилля	4. Досягнення успіху – це тільки питання часу – Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті	5. У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися – У мене є успіхи, якими я можу пишатися	6. Я завжди ділюся своїми успіхами зі своїм оточенням – Краще не розповідати іншим про свої успіхи	7. Я повністю задоволений своїми досягненнями – Я не задоволений своїми досягненнями	8. Загальноприйняті норми і правила скоріш заважають досягненню життєвого успіху – допомагають людині в досягненні життєвого
Mann-Whitney U	11402.5	11285.0	10784.0	9487.5	9328.5	10731.0	11885.5	11211.0
Wilcoxon W	24768.5	22163.0	21810.0	20365.5	22858.5	24097.0	22911.5	22237.0
Z	-0.679	-0.906	-1.647	-3.304	-3.626	-1.617	-0.134	-1.190
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.497	0.365	0.100	0.001	0.000	0.106	0.894	0.234

Таблиця Г.6.1.

Оцінка ролі удачі, ризику, соціальних зв'язків, загальноприйнятих норм і правил у досягненні життєвого успіху

Роль чинників у досягненні життєвого успіху та рівень значущості різниці (її наявності) (за Н-критерієм Краскела-Воллеса)	Орієнтири життєвого успіху						
	добрі взаємини	соціальне визнання	багатство	професіоналізм	кар'єра	впливовість	творча самореалізація
на удачу – на себе	252,56	191,92	247,25	260,87	238,39	219,6	250,22
на ризик – на виважені рішення (p<0,05)	254,4	230,89	229,78	307,21	240,66	182,44	237,95
на соціальні зв'язки – на себе	243,83	213,5	287,09	277,09	242,89	278,12	241,03
на порушення – на дотримання загальноприйнятих норм	241,14	199,71	280,22	272,87	237,82	219,69	261,31

Таблиця Г.6.2.

Оцінка молоддю ставлення оточення до їхніх успіхів, наявності власних успіхів в своєму житті, власної впевненості й задоволеності своїми досягненнями

Орієнтація в досягненні життєвого успіху та рівень значущості різниці (за умови її наявності) між середніми показниками груп випробуваних, які обирають різні показники життєвого успіху (за Н-критерієм Краскела-Воллеса)	Рср орієнтирів життєвого успіху						
	добрі взаємини	соціальне визнання	багатство	професіоналізм	кар'єра	впливовість	творча самореалізація
упевненість – неупевненість у досягненні життєвого успіху	244,66	268,82	219,72	274,66	214,48	259,33	251,04
задоволеність – незадоволеність власними успіхами (p<0,001)	220,56	217,39	235,31	265,07	220,17	311,86	278,98
знецінення – визнання успіхів у своєму житті (p<0,001)	264,79	231,82	275,19	298,63	276,76	221,96	208,05
позитивне – негативне ставлення оточення до їхніх успіхів	234,81	285,29	309,44	254,13	258,37	271,54	242,76

Додаток Д

Таблиця Д.

Використані методики в опитуванні молоді

Використані методики	Кількість опитаних
Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності (Д. Макклеланд)	400
Тест-опитувальник самоствавлення (В. Столін, С. Пантелєєв)	323
Методика Ш. Шварца з вивчення цінностей особистості	323
Тест сенсожиттєвих орієнтацій (Д. Леонтєєв)	323
Опитувальник міжособових взаємин (В. Шутц)	217
Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки (К. Томас, адаптація Н. Гришиної)	217
Методика багатфакторного дослідження особистості (Р. Кеттел)	217

Додаток Е

Таблиця Е.1.

Розподіл значень за шкалами методики «Тест-опитувальник самоствавлення» у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (критерій Н Краскела-Воллеса, Rсер)

	Самовпевненість (1)	Ставлення інших, (2) p<0,05	Самоприйняття (3)	Самопослідовність (самокерування) (4)	Самозвинування (5)	Самоінтерес (6), p<0,05	Саморозуміння (7)
добрі взаємини	160,93	167,87	168,10	161,41	156,05	169,63	165,17
соціальне визнання	127,00	190,67	174,50	155,38	161,54	194,63	101,92
багатство	174,95	74,05	142,50	149,45	175,91	83,77	131,05
професіоналізм	178,31	162,32	156,47	167,56	145,71	137,35	168,04
кар'єра	179,34	146,58	166,38	151,23	165,27	144,99	150,12
впливовість	155,88	162,66	157,06	148,59	157,63	156,75	176,22
творча самореалізація	149,23	162,00	150,80	164,51	168,28	168,96	164,33

Таблиця Е.2.

Розподіл значень за шкалами методики «Діагностика мотиваторів соціально-психологічної активності» у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (Н-критерій Краскела-Воллеса, Rсер)

	Досягнення успіху загалом, p<0,05	Прагнення до влади, p<0,01	Тенденція до афіліації
добрі взаємини	173,74	174,74	200,46
соціальне визнання	214,17	245,43	224,97
багатство	185,37	185,13	164,13
професіоналізм	235,17	208,37	190,45
кар'єра	207,90	209,49	188,62
впливовість	197,98	264,59	200,50
творча самореалізація	217,77	205,45	199,28

Таблиця Е.3.

Розподіл значень за шкалами «Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки» у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (критерій Н Краскела-Воллеса, Rсер)

	Суперництво, p<0,01	Співпраця	Компроміс	Уникання	Прийняття, p<0,05
добрі взаємини	93,36	108,83	114,10	116,76	122,91
соціальне визнання	82,94	125,13	129,63	96,75	134,88
багатство	142,75	145,55	84,65	88,20	80,90
професіоналізм	123,61	109,54	121,87	95,65	89,80
кар'єра	113,79	104,48	99,95	103,69	116,50
впливовість	150,81	106,27	100,54	87,54	80,50
творча самореалізація	115,19	100,17	99,35	120,01	93,75

Таблиця Е.4.

Розподіл значень за шкалами методики «Опитувальник міжособових взаємин» у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (критерій Н Краскела-Воллеса, Rсер)

	Te, виражена поведінка у сфері включення, $p < 0,05$	Se, виражена поведінка у сфері контролю, $p < 0,05$	Ae, прагнення до близьких взаємин	Iw, очікування від оточення активності	Cw, очікування від оточення керівництва і контролю	Aw, очікування від оточення близьких взаємин
добрі взаємини	115,66	100,42	115,31	115,38	106,65	115,54
соціальне визнання	135,81	154,81	130,31	134,06	127,88	106,06
багатство	69,80	94,55	82,45	95,15	129,85	122,20
професіоналізм	96,33	102,15	94,78	82,52	123,28	104,98
кар'єра	114,35	108,16	107,06	106,65	105,29	86,90
впливовість	73,62	148,50	92,88	118,46	86,38	83,04
творча самореалізація	114,57	116,36	113,67	109,46	105,68	120,69

Таблиця Е.5.

Розподіл значень за шкалами «Методики багатофакторного дослідження особистості» у молоді з різними орієнтирами життєвого успіху (критерій Н Краскела-Воллеса, Rсер)

	Замкнутість-товариськість	Комфортність-домінантність	Заклопотаність-безтурботність, $p < 0,1$	Боязкість-сміливість	Довірливість-підозріливість, $p < 0,05$	Наївність-проникливість, $p < 0,05$	Соціабельність-самодостатність
добрі взаємини	114,33	102,61	118,74	106,03	100,98	104,98	105,66
соціальне визнання	106,50	124,44	94,75	106,44	133,63	146,13	108,56
багатство	98,70	102,50	74,30	96,40	160,65	147,45	127,60
професіоналізм	93,35	113,59	88,33	112,41	92,85	101,98	117,74
кар'єра	104,52	106,06	97,85	120,42	101,69	117,08	107,81
впливовість	118,19	128,38	123,46	127,31	115,23	142,69	110,31
творча самореалізація	111,08	115,78	116,79	101,67	125,83	86,47	106,47

Додаток Є

Таблиця Є.1.

Розподіл значень за методикою «Тест сенсожиттєвих орієнтацій» між групами молоді, що обрали протилежні твердження (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

		Цілі	Процес	Результат	Локус контролю Я	Локус контролю життя	Загальний показник осмисленості життя
Ретроспективний вимір							
В минулому було більше:	невдач	121,20	94,70	90,50	123,58	85,58	92,79
	успіхів	168,34	173,23	174,01	167,90	174,92	173,58
Свої дії у минулому можна оцінити як:	неуспішні	73,38	76,76	63,79	82,78	73,22	68,19
	успішні	115,53	114,85	117,44	113,64	115,56	116,56
Досягати успіхів було:	важко	153,35	148,85	143,29	150,07	146,93	147,16
	легко	166,06	172,68	180,84	170,89	175,50	175,15
Презентативний вимір							
Своїми досягненнями я:	незадоволений	87,34	74,29	71,17	86,39	80,94	75,34
	задоволений	117,66	122,88	124,13	118,05	120,23	122,46
Успіхів, якими я можу пишатися, у мене:	нема	163,99	152,08	156,69	158,18	159,54	157,26
	є	160,99	167,05	164,70	163,94	163,25	164,42
Проспективний вимір							
Досягну в майбутньому успіху:	впевнений	177,60	182,73	184,49	182,60	178,99	184,46
	невпевнений	111,14	95,08	89,58	95,48	106,79	89,67
До життєвого успіху мені:	далеко	141,54	140,07	136,14	143,60	140,91	138,20
	близько	182,63	184,52	189,58	179,98	183,44	186,93

Таблиця Є.2.

Розподіл значень за диференційованим самостваленням між групами молоді, що обрали протилежні твердження (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

		Глобальне самоствалення	Самоповага (I)	Автосимпатія (II)	Очікуване ставлення інших (III)	Самоінтерес (IV)
Ретроспективний вимір						
В минулому було більше:	невдач	98.25	111.70	119.54	107.10	107.07
	успіхів	172.58	170.10	168.65	170.94	170.95
Свої дії у минулому можна оцінити як:	неуспішні	64.32	68.40	74.11	83.64	80.44
	успішні	117.34	116.52	115.38	113.47	114.11
Досягати успіхів було:	важко	153.14	153.36	150.19	158.13	154.25
	легко	166.37	166.05	170.71	159.04	164.74
Презентативний вимір						
Своїми досягненнями я:	задоволений	185.88	184.78	178.25	173.89	177.48
	незадоволений	133.05	134.38	142.30	147.58	143.23
Успіхів, якими я можу пишатися, у мене:	немає	157.98	162.32	156.30	167.16	161.35
	є	164.05	161.84	164.90	159.37	162.33
Проспективний вимір						
Досягну в майбутньому успіху:	впевнений	177.56	178.11	171.32	170.41	170.67
	невпевнений	111.26	109.53	130.79	133.62	132.83
До життєвого успіху мені:	далеко	147.37	149.91	149.20	157.69	152.61
	близько	175.12	171.86	172.76	161.83	168.38

Таблиця Є.3.

Розподіл значень за рівнем готовності до конкретних дій у самоставленні між групами молоді, що обрали протилежні твердження (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

		Самовпевненість (1)	Ставлення інших (2)	Самоприйняття (3)	Самопослдовність (самокерування) (4)	Самозвинування (5)	Самоінтерес (6)	Саморозуміння (7)
Ретроспективний вимір								
В минулому було більше:	невдач	106.24	123.70	116.58	124.23	198.68	106.04	133.34
	успіхів	171.10	167.88	169.20	167.78	154.05	171.14	166.10
Свої дії у минулому можна оцінити як:	неуспішні	72.72	82.39	72.94	86.61	129.51	84.32	80,04
	успішні	115.66	113.72	115.61	112.88	104.30	113.34	114.19
Досягати успіхів було:	важко	151.44	157.79	157.75	165.31	164.40	157.06	150.57
	легко	168.88	159.54	159.61	148.50	149.83	160.62	170.15
Презентативний вимір								
Своїми досягненнями я:	задоволен й	182.45	170.49	181.39	168.64	155.56	178.01	179.00
	незадоволен ий	137.21	151.71	138.50	153.95	169.80	142.60	141.39
Успіхів, якими я можу пишатися, у мене:	нема	161.20	174.56	156.45	154.60	174.26	168.15	163.86
	є	162.41	155.61	164.82	165.77	155.75	158.87	161.05
Проспективний вимір								
Досягну в майбутньому успіху:	впевнений	174.19	166.02	170.92	170.66	153.30	171.64	173.11
	невпевнени й	121.79	147.35	132.04	132.83	187.14	129.78	125.19
До життєвого успіху мені:	далеко	146.30	157.46	152.47	163.85	163.37	152.45	153.87
	близько	176.50	162.12	168.55	153.89	154.51	168.58	166.76

Додаток Ж

Таблиця Ж.1.

Розподіл рангових значень за тестом сенсожиттєвих орієнтацій між групами молоді, що покладається на різні чинники у досягненні успіху (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

Чинники у досягненні життєвого успіху	Цілі	Процес	Результат	Локус контролю Я	Локус контролю життя	Загальний показник осмисленості життя
удача	141,85	164,92	162,23	147,10	157,15	155,08
сама людина	163,96	160,39	160,81	163,15	161,60	161,92
ризик	147,86	157,50	153,00	162,02	158,03	153,27
виваженість	169,40*	164,36	166,71	161,99	164,08	166,57
соціальні зв'язки	150,87	150,32	153,92	150,09	155,25	150,38
сама людина	172,27*	172,77*	169,46	172,99*	168,23	172,72*
відкидання норм і правил	98,87	101,36	99,41	107,21	94,92	99,26
дотримання норм і правил	113,73	112,38	113,44	109,20	115,87*	113,52

Таблиця Ж.2.

Розподіл рангових значень за тестом-опитувальником самоствавлення між групами молоді, що покладається на різні чинники у досягненні успіху (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

Чинники у досягненні життєвого успіху	Глобальне самоствавлення	Самоповага (I)	Автосимпатія (II)	Очікуване ставлення інших (III)	Самоінтерес (IV)
удача	160,37	164,59	178,57	155,84	169,43
сама людина	161,10	160,44	158,28	161,80	159,70
ризик	149,66	145,55	159,11	157,60	149,30
виваженість	168,46*	170,61*	163,51	164,30	168,65
соціальні зв'язки	156,76	151,20	165,05	164,65	156,39
сама людина	166,83	171,97*	159,19	159,55	167,18
відкидання норм і правил	93,20	94,28	89,61	98,15	95,33
дотримання норм і правил	116,81	116,22*	118,76*	114,12	115,65*

Таблиця Ж.3.

Розподіл рангових значень за тестом-опитувальником самоствавлення між групами молоді, що покладається на різні чинники у досягненні успіху (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

Чинники у досягненні життєвого успіху	Самовпевненість (1)	Ставлення інших (2)	Самоприйняття (3)	Самопослідовності (самокерування) (4)	Самозвинування (5)	Самоінтерес (6)	Саморозуміння (7)
удача	149,88	156,17	155,30	167,07	130,83	167,09	171,87
сама людина	162,72	161,75	161,88	160,06	165,67*	160,06	159,32
ризик	153,16	158,15	161,36	159,64	157,23	153,50	154,72
виваженість	166,63	164,01	162,33	163,24	164,50	166,45*	165,81
соціальні зв'язки	152,51	164,64	153,91	158,75	155,41	161,70	161,21
сама людина	170,76	159,57	169,47	165,00	168,08	162,28	162,73
відкидання норм і правил	98,88	100,88	95,26	102,01	126,22	98,20	111,02
дотримання норм і правил	113,72	112,64	115,69	112,02	98,88	114,09	107,13

Таблиця Ж.4.

Розподіл рангових значень за методикою Кеттела між групами молоді, що покладається на різні чинники у досягненні успіху (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)

Чинники у досягненні життєвого успіху	А. Замкнутість – товарицькість	Е. Конформність – доміантність	Ф. Заклопотаність – безтурботність	Н. Боязкість – сміливість	Л. Довірливість – підозрливість	Н. Наївність – проникливість	Q2. Соціабельність – самодостатність
удача	123,22	117,88	102,64	129,67	128,74	104,45	117,69
сама людина	105,63	106,46	108,84	104,62*	104,77*	108,55	106,49
ризик	109,14	126,74	112,54	112,09	112,18	113,18	102,89
виваженість	108,92	98,84*	106,97	107,23	107,18	106,61	112,50
соціальні зв'язки	105,77	119,14	106,82	117,57	107,77	113,59	107,49
сама людина	111,21	102,09*	110,48	103,16	109,84	105,87	110,03
відкидання норм і правил	102,76	112,41	115,63	102,99	116,07	107,62	112,09
дотримання норм і правил	110,86	105,59	103,83	110,74	103,59	108,21	105,77

Таблиця Ж.5.

**Розподіл рангових значень за методикою
Шутца між групами молоді, що покладається на різні чинники у
досягненні успіху (U-критерій Манна-Вітні, Rсер)**

Чинники у досягненні життєвого успіху	Ie, виражена поведінка у сфері включення	Се, виражена поведінка у сфері контролю	Ae, прагнення до близьких взаємин	Iw, очікування від оточення активності	Cw, очікування від оточення керівництва і контролю	Aw, очікування від оточення близьких взаємин
удача	106,12	106,03	113,36	121,07	97,91	129,86
сама людина	108,29	108,31	107,16	105,96	109,57	104,59*
ризик	111,65	118,65	107,01	119,77	101,09	107,68
виваженість	107,49	103,48	110,14	102,84	113,53	109,76
соціальні зв'язки	113,14	117,74	107,30	119,08	111,52	109,86
сама людина	106,17	103,03	110,16	102,12*	107,28	108,41
відкидання норм і правил	109,82	113,80	104,57	111,17	104,99	109,76
дотримання норм і правил	107,84	102,23	115,24	105,94	114,66	107,93

Примітки: ** – $p < 0,01$, * – $p < 0,05$

Додаток 3

Результати факторного аналізу

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		0,822
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	2613,622
	df	231
	Sig.	0,000

Communalities		
	Initial	Extraction
1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини	1,000	0,428
2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план	1,000	0,499
8. Загальноприйняті норми й правила радше заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми й правила радше допомагають людині в досягненні життєвого успіху	1,000	0,443
17. Тільки щасливий збіг обставин приносить людині славу – Слава – це закономірний результат вкладених людиною зусиль	1,000	0,494
18. Слава дістається тим, хто йде на ризик – Слава дістається тим, хто ретельно обдумує свої кроки	1,000	0,532
24. Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил тільки створює перешкоду в досягненні людиною слави – Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають людині досягти слави	1,000	0,640
25. Багатство дається тим, кого обрала доля – Багатство досягається тільки наполегливою працею	1,000	0,511
26. Без готовності йти на ризик людина ніколи не досягне багатства – Багатство дається тільки завдяки добре обдуманим діям	1,000	0,489
30. Чийсь досягнення у фінансових справах завжди викликають натхнення в оточення – Фінансові успіхи інших завжди викликають заздрість в оточення	1,000	0,628
32. Загальноприйняті правила тільки заважають людині досягти багатства – Загальноприйняті правила жодним чином не впливають на досягнення багатства	1,000	0,658
33. Більшість відомих відкриттів здійснилися завдяки щасливому збігу обставин – Більшість відомих відкриттів – це результат наполегливої праці	1,000	0,408
34. Щоб отримати у своїй професії добрі результати, потрібно завжди бути готовим йти на ризик – Професійні результати можна досягти лише завдяки наявності добре продуманого плану	1,000	0,561
35. Без професійного оточення людина навряд чи самостійно отримає необхідні знання, вміння і навички – Більшість результатів у професійній діяльності люди досягають тільки завдяки своїй завзятості	1,000	0,465
40. Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил заважають досягненню професійних успіхів – Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають досягненню професійних успіхів	1,000	0,645
41. В основному люди зробили кар'єру тільки тому, що опинилися в потрібний час у потрібному місці – В основному люди зробили кар'єру тільки завдяки своїй завзятості	1,000	0,548
42. У кар'єрному зростанні важливу роль відіграє готовність йти на ризик – Кар'єрне зростання – це результат обдуманих дій	1,000	0,592

49. Важливу роль у тому, чи займе людина впливову позицію серед інших, грає випадок – Чи може людина впливати на своє оточення залежить, у першу чергу, від нього самого	1,000	0,429
51. Авторитет тримається тільки за умови, що оточення тебе приймає – Будь-який авторитет – це результат самостійних зусиль людини	1,000	0,495
58. У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє готовність людини йти на ризик – У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє план дій	1,000	0,642
59. У більшості випадків саме від соціального середовища залежить, чи зможе людина повною мірою реалізувати свій творчий хист – Тільки від самої людини залежить реалізація своїх здібностей	1,000	0,514
62. В основному люди захоплюються тими, у кого все виходить – Коли в когось усе виходить, більшість заздирить їм	1,000	0,641
64. Загальноприйняті норми і правила обмежують творче самовираження людини – Загальноприйняті норми й правила жодним чином не заважають людині творчо самовиражатися	1,000	0,326
Extraction Method: Principal Component Analysis.		

Total Variance Explained									
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,342	19,735	19,735	4,342	19,735	19,735	3,220	14,635	14,635
2	2,437	11,079	30,814	2,437	11,079	30,814	2,841	12,911	27,546
3	2,218	10,081	40,895	2,218	10,081	40,895	2,467	11,212	38,759
4	1,413	6,422	47,317	1,413	6,422	47,317	1,654	7,517	46,276
5	1,178	5,357	52,674	1,178	5,357	52,674	1,408	6,398	52,674
6	0,947	4,306	56,979						
7	0,891	4,052	61,031						
8	0,809	3,676	64,707						
9	0,763	3,467	68,174						
10	0,749	3,406	71,581						
11	0,692	3,146	74,727						
12	0,629	2,861	77,587						
13	0,617	2,807	80,394						
14	0,602	2,737	83,131						
15	0,573	2,607	85,738						
16	0,550	2,498	88,236						
17	0,503	2,285	90,520						
18	0,489	2,224	92,745						
19	0,445	2,024	94,769						
20	0,414	1,880	96,650						
21	0,397	1,803	98,453						
22	0,340	1,547	100,00						
Extraction Method: Principal Component Analysis.									

Component Matrix ^a					
	Component				
	1	2	3	4	5
58. У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє готовність людини йти на ризик – У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє план дій	0,653	-0,338			
34. Щоб отримати у своїй професії добрі результати, потрібно завжди бути готовим йти на ризик – Професійні результати можна досягти лише завдяки наявності добре продуманого плану	0,635	-0,306			
42. У кар'єрному зростанні важливу роль відіграє готовність іти на ризик – Кар'єрне зростання – це результат обдуманих дій	0,621	-0,389			
18. Слава дістається тим, хто йде на ризик – Слава дістається тим, хто ретельно обдумує свої кроки	0,565	-0,378			
41. В основному люди зробили кар'єру тільки тому, що опинилися в потрібний час у потрібному місці – В основному люди зробили кар'єру тільки завдяки своїй завзятості	0,517		-0,468		
33. Більшість відомих відкриттів здійснилися завдяки щасливому збігу обставин – Більшість відомих відкриттів – це результат наполегливої праці	0,516		-0,301		
2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план	0,512			-0,312	
17. Тільки щасливий збіг обставин приносить людині славу – Слава – це закономірний результат вкладених людиною зусиль	0,499		-0,455		
26. Без готовності йти на ризик людина ніколи не досягне багатства – Багатство дається тільки завдяки добре обдуманим діям	0,494	-0,318	0,304		
49. Важливу роль у тому, чи займе людина впливову позицію серед інших, грає випадок – Чи може людина впливати на своє оточення залежить, у першу чергу, від нього самого	0,489		-0,385		
59. У більшості випадків саме від соціального середовища залежить, чи зможе людина повною мірою реалізувати свій творчий хист – Тільки від самої людини залежить реалізація своїх здібностей	0,463			0,355	-0,348
1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини	0,409		-0,407		

24. Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил тільки створює перешкоду в досягненні людиною слави – Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають людині досягти слави		0,635	0,403		
40. Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил заважають досягненню професійних успіхів – Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають досягненню професійних успіхів		0,635	0,347		
32. Загальноприйняті правила тільки заважають людині досягти багатства – Загальноприйняті правила жодним чином не впливають на досягнення багатства	0,327	0,591	0,363		
8. Загальноприйняті норми й правила радше заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми й правила радше допомагають людині в досягненні життєвого успіху		0,544	0,303		
25. Багатство дається тим, кого обрала доля – Багатство досягається тільки наполегливою працею	0,469		-0,513		
64. Загальноприйняті норми і правила обмежують творче самовираження людини – Загальноприйняті норми й правила жодним чином не заважають людині творчо самовиражатися					
62. В основному люди захоплюються тими, у кого все виходить – Коли в когось усе виходить, більшість заздрить їм				0,727	
30. Чийсь досягнення у фінансових справах завжди викликають натхнення в оточення – Фінансові успіхи інших завжди викликають заздрість в оточення				0,572	0,459
51. Авторитет тримається тільки за умови, що оточення тебе приймає – Будь-який авторитет – це результат самостійних зусиль людини	0,446				-0,446
35. Без професійного оточення людина навряд чи самостійно отримає необхідні знання, вміння і навички – Більшість результатів у професійній діяльності люди досягають тільки завдяки своїй завзятості	0,369			0,366	-0,440
Extraction Method: Principal Component Analysis.					
a. 5 components extracted.					

Rotated Component Matrix ^a					
	Component				
	1	2	3	4	5
58. У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє готовність людини йти на ризик – У реалізації своїх здібностей важливу роль відіграє план дій	0,776				
42. У кар'єрному зростанні важливу роль відіграє готовність йти на ризик – Кар'єрне зростання – це результат обдуманих дій	0,739				
18. Слава дістається тим, хто йде на ризик – Слава дістається тим, хто ретельно обдумує свої кроки	0,710				
34. Щоб отримати у своїй професії добрі результати, потрібно завжди бути готовим йти на ризик – Професійні результати можна досягти лише завдяки наявності добре продуманого плану	0,704				
26. Без готовності йти на ризик людина ніколи не досягне багатства – Багатство дається тільки завдяки добре обдуманим діям	0,687				
2. У досягненні успіху велику роль відіграє ризик – У досягненні успіху велику роль відіграє добре продуманий план	0,674				
41. В основному люди зробили кар'єру тільки тому, що опинилися в потрібний час у потрібному місці – В основному люди зробили кар'єру тільки завдяки своїй завзятості		0,726			
25. Багатство дається тим, кого обрала доля – Багатство досягається тільки наполегливою працею		0,686			
17. Тільки щасливий збіг обставин приносить людині славу – Слава – це закономірний результат вкладених людиною зусиль		0,674			
1. Досягнення успіху більше залежить від вдалого збігу обставин – Досягнення успіху більше залежить від здібностей і зусиль людини		0,645			
49. Важливу роль у тому, чи займе людина впливову позицію серед інших, грає випадок – Чи може людина впливати на своє оточення залежить, у першу чергу, від нього самого		0,612			
33. Більшість відомих відкриттів здійснилися завдяки щасливому збігу обставин – Більшість відомих відкриттів – це результат наполегливої праці		0,588			
24. Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил тільки створює перешкоду в досягненні людиною слави – Знання й дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають людині досягти слави			0,797		
40. Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил заважають досягненню професійних успіхів – Знання та дотримання загальноприйнятих норм і правил допомагають досягненню професійних успіхів			0,792		

32. Загальноприйняті правила тільки заважають людині досягти багатства – Загальноприйняті правила жодним чином не впливають на досягнення багатства			0,787		
8. Загальноприйняті норми й правила радше заважають досягненню життєвого успіху – Загальноприйняті норми й правила радше допомагають людині в досягненні життєвого успіху			0,593		
64. Загальноприйняті норми і правила обмежують творче самовираження людини – Загальноприйняті норми й правила жодним чином не заважають людині творчо самовиражатися			0,399	0,347	
35. Без професійного оточення людина навряд чи самостійно отримає необхідні знання, вміння і навички – Більшість результатів у професійній діяльності люди досягають тільки завдяки своїй завзятості				0,663	
51. Авторитет тримається тільки за умови, що оточення тебе приймає – Будь-який авторитет – це результат самостійних зусиль людини				0,661	
59. У більшості випадків саме від соціального середовища залежить, чи зможе людина повною мірою реалізувати свій творчий хист – Тільки від самої людини залежить реалізація своїх здібностей		0,306		0,639	
30. Чиїсь досягнення у фінансових справах завжди викликають натхнення в оточення – Фінансові успіхи інших завжди викликають заздрість в оточення					0,779
62. В основному люди захоплюються тими, у кого все виходить – Коли в когось усе виходить, більшість заздрить їм					0,767

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 6 iterations.

Component Transformation Matrix					
Component	1	2	3	4	5
1	0,683	0,584	0,255	0,357	-0,016
2	-0,519	0,217	0,796	0,062	-0,214
3	0,451	-0,710	0,524	-0,071	0,111
4	-0,232	-0,041	0,040	0,519	0,821
5	0,077	0,325	0,160	-0,771	0,518

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Додаток I

Таблиця I.1.1.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Досягнення успіху загалом» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Досягнення успіху загалом	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	28	26,32	1,170	2	0,56
		середній рівень	5	27,60			
		високий рівень	16	21,88			
		Total	49				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	28	22,54	1,944	2	0,38
		середній рівень	5	28,40			
		високий рівень	16	28,25			
		Total	49				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	28	23,54	2,719	2	0,26
		середній рівень	5	19,00			
		високий рівень	16	29,44			
		Total	49				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	28	23,07	6,433	2	0,04
		середній рівень	5	14,80			
		високий рівень	16	31,56			
		Total	49				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	27	27,09	3,682	2	0,16
		середній рівень	5	27,30			
		високий рівень	16	19,25			
		Total	48				
	Соціальне визнання	низький рівень	27	26,30	1,111	2	0,57
		середній рівень	5	20,90			
		високий рівень	16	22,59			
		Total	48				
	Багатство	низький рівень	27	25,65	0,525	2	0,77
		середній рівень	5	24,70			
		високий рівень	16	22,50			
		Total	48				
	Професіоналізм	низький рівень	27	22,69	1,561	2	0,46
		середній рівень	5	23,10			
		високий рівень	16	28,00			
		Total	48				
	Кар'єра	низький рівень	27	26,00	1,643	2	0,44
		середній рівень	5	27,70			
		високий рівень	16	20,97			
		Total	48				
	Впливовість	низький рівень	27	22,50	4,182	2	0,12
		середній рівень	5	18,10			
		високий рівень	16	29,88			
		Total	48				
	Творча самореалізація	низький рівень	27	21,78	2,413	2	0,30
		середній рівень	5	28,70			
		високий рівень	16	27,78			

		Total	48				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	28	26,64	1,594	2	0,45
		середній рівень	5	27,30			
		високий рівень	16	21,41			
		Total	49				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	28	23,46	3,523	2	0,17
		середній рівень	5	18,10			
		високий рівень	16	29,84			
		Total	49				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	28	26,20	1,504	2	0,47
		середній рівень	5	25,80			
		високий рівень	15	20,90			
		Total	48				

Таблиця I.1.2.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Прагнення до влади» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Прагнення до влади	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Нараження себе на ризик - унебезпечення від ризику	низький рівень	29	25,24	2,084	2	0,35
		середній рівень	5	32,60			
		високий рівень	15	22,00			
		Total	49				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	29	22,86	2,312	2	0,31
		середній рівень	5	23,40			
		високий рівень	15	29,67			
		Total	49				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	29	24,24	0,697	2	0,71
		середній рівень	5	30,00			
		високий рівень	15	24,80			
		Total	49				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	29	27,03	10,276	2	0,01
		середній рівень	5	5,60			
		високий рівень	15	27,53			
		Total	49				
Аксіологічний компонент (орієнтири цінностей)	Добрі взаємини	низький рівень	28	26,14	1,490	2	0,47
		середній рівень	5	18,60			
		високий рівень	15	23,40			
		Total	48				
	Соціальне визнання	низький рівень	28	20,04	7,369	2	0,03
		середній рівень	5	27,90			
		високий рівень	15	31,70			

		Total	48				
Багатство		низький рівень	28	26,89	2,416	2	0,30
		середній рівень	5	24,50			
		високий рівень	15	20,03			
		Total	48				
Професіоналізм		низький рівень	28	25,59	0,837	2	0,66
		середній рівень	5	26,40			
		високий рівень	15	21,83			
		Total	48				
Кар'єра		низький рівень	28	24,80	1,530	2	0,47
		середній рівень	5	30,60			
		високий рівень	15	21,90			
		Total	48				
Впливовість		низький рівень	28	24,61	0,624	2	0,73
		середній рівень	5	20,20			
		високий рівень	15	25,73			
		Total	48				
Творча самореалізація		низький рівень	28	24,16	0,525	2	0,77
		середній рівень	5	28,70			
		високий рівень	15	23,73			
		Total	48				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	29	26,55	1,368	2	0,50
		середній рівень	5	19,00			
		високий рівень	15	24,00			
		Total	49				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	29	23,79	0,620	2	0,73
		середній рівень	5	28,30			
		високий рівень	15	26,23			
		Total	49				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	28	25,52	0,423	2	0,81
		середній рівень	5	24,30			
		високий рівень	15	22,67			
		Total	48				

Таблиця 1.1.3.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Тенденції до афіліації» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Тенденція до афіліації	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
ний компонент (способи досягання)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	24	24,00	1,277	2	0,53
		середній рівень	12	22,92			
		високий рівень	13	28,77			
		Total	49				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра	низький рівень	24	24,21	0,374	2	0,83

	в свої сили	середній рівень	12	24,33			
		високий рівень	13	27,08			
		Total	49				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	24	24,33	1,401	2	0,50
		середній рівень	12	22,25			
		високий рівень	13	28,77			
		Total	49				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	24	22,92	1,491	2	0,47
		середній рівень	12	24,92			
		високий рівень	13	28,92			
		Total	49				
	Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	23	23,48	0,257	2
середній рівень			12	25,46			
високий рівень			13	25,42			
Total			48				
Соціальне визнання		низький рівень	23	17,39	12,230	2	0,00
		середній рівень	12	29,17			
		високий рівень	13	32,77			
		Total	48				
Багатство		низький рівень	23	28,20	3,392	2	0,18
		середній рівень	12	19,75			
		високий рівень	13	22,35			
		Total	48				
Професіоналізм		низький рівень	23	27,65	2,691	2	0,26
		середній рівень	12	23,33			
		високий рівень	13	20,00			
		Total	48				
Кар'єра		низький рівень	23	26,11	0,667	2	0,72
		середній рівень	12	22,29			
		високий рівень	13	23,69			
		Total	48				
Впливовість		низький рівень	23	25,04	0,088	2	0,96
		середній рівень	12	23,63			
		високий рівень	13	24,35			
		Total	48				
Творча самореалізація	низький рівень	23	25,39	0,203	2	0,90	
	середній рівень	12	24,08				
	високий рівень	13	23,31				
	Total	48					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	24	25,19	1,182	2	0,55
		середній рівень	12	27,96			
		високий рівень	13	21,92			
		Total	49				
	Презентативний вимір (У мене	низький рівень	24	21,75	2,637	2	0,27

немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	середній рівень	12	28,83			
	високий рівень	13	27,46			
	Total	49				
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	24	27,65	2,760	2	0,25
	середній рівень	11	19,86			
	високий рівень	13	22,62			
	Total	48				

Таблиця I.1.4.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Інтегральної шкали самоствалення» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Інтегральна шкала	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	31	20,39	4,849	2	0,09
		середній рівень	2	39,00			
		високий рівень	8	18,88			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	31	20,16	0,741	2	0,69
		середній рівень	2	21,00			
		високий рівень	8	24,25			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	31	18,84	4,229	2	0,12
		середній рівень	2	30,00			
		високий рівень	8	27,13			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	31	18,94	4,112	2	0,13
		середній рівень	2	23,00			
		високий рівень	8	28,50			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	30	19,63	0,431	2	0,81
		середній рівень	2	17,50			
		високий рівень	7	22,29			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	30	21,42	2,108	2	0,35
		середній рівень	2	14,25			
		високий рівень	7	15,57			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	30	20,45	0,337	2	0,84
		середній рівень	2	21,00			
		високий рівень	7	17,79			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	30	18,35	2,836	2	0,24

		середній рівень	2	25,50			
		високий рівень	7	25,50			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	30	18,98	1,231	2	0,54
		середній рівень	2	20,50			
		високий рівень	7	24,21			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	30	19,75	0,272	2	0,87
		середній рівень	2	24,00			
		високий рівень	7	19,93			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	30	20,90	0,984	2	0,61
		середній рівень	2	19,75			
		високий рівень	7	16,21			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	31	23,37	6,786	2	0,03
		середній рівень	2	22,75			
		високий рівень	8	11,38			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	31	19,35	3,995	2	0,14
		середній рівень	2	35,00			
		високий рівень	8	23,88			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	31	22,35	1,711	2	0,42
		середній рівень	2	16,00			
		високий рівень	8	17,00			
		Total	41				

Таблиця I.1.5.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоповаги (I)» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоповага (I)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	25	22,16	0,820	2	0,66
		середній рівень	6	21,00			
		високий рівень	10	18,10			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	25	17,88	4,778	2	0,09
		середній рівень	6	23,33			
		високий рівень	10	27,40			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	25	19,52	3,644	2	0,16
		середній рівень	6	17,00			

		високий рівень	10	27,10			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	25	20,08	0,508	2	0,78
		середній рівень	6	23,83			
		високий рівень	10	21,60			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	25	19,28	0,895	2	0,64
		середній рівень	5	18,20			
		високий рівень	9	23,00			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	25	21,18	4,095	2	0,13
		середній рівень	5	25,20			
		високий рівень	9	13,83			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	25	21,90	2,328	2	0,31
		середній рівень	5	14,30			
		високий рівень	9	17,89			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	25	18,50	1,270	2	0,53
		середній рівень	5	22,20			
		високий рівень	9	22,94			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	25	20,66	1,071	2	0,59
		середній рівень	5	22,50			
		високий рівень	9	16,78			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	25	17,98	2,424	2	0,30
		середній рівень	5	22,10			
		високий рівень	9	24,44			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	25	20,26	0,062	2	0,97
		середній рівень	5	18,90			
		високий рівень	9	19,89			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	25	24,50	8,737	2	0,01
		середній рівень	6	22,00			
		високий рівень	10	11,65			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	25	22,04	2,079	2	0,35
		середній рівень	6	14,67			
		високий рівень	10	22,20			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я	низький рівень	25	23,42	2,739	2	0,25
		середній рівень	6	17,50			

повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	високий рівень	10	17,05			
	Total	41				

Таблиця I.1.6.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Автосимпатії (II)» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Аутосимпатія (II)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	26	19,42	4,833	2	0,09
		середній рівень	4	14,00			
		високий рівень	11	27,27			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	26	21,50	1,219	2	0,54
		середній рівень	4	25,50			
		високий рівень	11	18,18			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	26	17,81	10,265	2	0,01
		середній рівень	4	38,25			
		високий рівень	11	22,27			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	26	19,58	1,601	2	0,45
		середній рівень	4	19,50			
		високий рівень	11	24,91			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	25	19,64	0,902	2	0,64
		середній рівень	4	16,38			
		високий рівень	10	22,35			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	25	21,10	2,072	2	0,35
		середній рівень	4	23,63			
		високий рівень	10	15,80			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	25	20,66	0,596	2	0,74
		середній рівень	4	16,00			
		високий рівень	10	19,95			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	25	18,08	3,780	2	0,15
		середній рівень	4	29,63			
		високий рівень	10	20,95			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	25	19,72	0,043	2	0,98
		середній рівень	4	20,50			
		високий рівень	10	20,50			

		Total	39				
Впливовість		низький рівень	25	20,38	2,173	2	0,34
		середній рівень	4	12,50			
		високий рівень	10	22,05			
		Total	39				
Творча самореалізація		низький рівень	25	20,28	0,474	2	0,79
		середній рівень	4	22,63			
		високий рівень	10	18,25			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	26	22,13	0,722	2	0,70
		середній рівень	4	20,13			
		високий рівень	11	18,64			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	26	19,04	2,588	2	0,27
		середній рівень	4	20,63			
		високий рівень	11	25,77			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	26	23,85	4,456	2	0,11
		середній рівень	4	13,50			
		високий рівень	11	17,00			
		Total	41				

Таблиця I.1.7.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Очікуваного ставлення від інших (III)» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

		Очікуване ставлення від інших (III)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	25	23,44	3,462	2	0,18
		середній рівень	9	19,56			
		високий рівень	7	14,14			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	25	21,72	1,919	2	0,38
		середній рівень	9	16,44			
		високий рівень	7	24,29			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	25	20,96	2,633	2	0,27
		середній рівень	9	16,78			
		високий рівень	7	26,57			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	25	20,40	2,510	2	0,29
		середній рівень	9	17,89			
		високий рівень	7	27,14			
		Total	41				

Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	25	18,22	1,911	2	0,38
		середній рівень	8	24,06			
		високий рівень	6	22,00			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	25	22,82	9,301	2	0,01
		середній рівень	8	9,25			
		високий рівень	6	22,58			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	25	21,68	2,314	2	0,31
		середній рівень	8	19,25			
		високий рівень	6	14,00			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	25	20,16	0,486	2	0,78
		середній рівень	8	17,94			
		високий рівень	6	22,08			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	25	17,32	4,423	2	0,11
		середній рівень	8	23,00			
		високий рівень	6	27,17			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	25	21,00	3,232	2	0,20
		середній рівень	8	22,44			
		високий рівень	6	12,58			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	25	20,26	0,439	2	0,80
		середній рівень	8	21,19			
		високий рівень	6	17,33			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	25	22,86	2,215	2	0,33
		середній рівень	9	20,06			
		високий рівень	7	15,57			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	25	22,52	1,322	2	0,52
		середній рівень	9	17,39			
		високий рівень	7	20,21			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	25	20,84	0,054	2	0,97
		середній рівень	9	20,72			
		високий рівень	7	21,93			
		Total	41				

Таблиця I.1.8.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоінтересу (IV)» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Самоінтерес (IV)		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	19	21,84	0,269	2	0,87
		середній рівень	9	19,33			
		високий рівень	13	20,92			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	19	20,11	0,949	2	0,62
		середній рівень	9	19,11			
		високий рівень	13	23,62			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	19	19,26	1,665	2	0,44
		середній рівень	9	19,56			
		високий рівень	13	24,54			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	19	19,74	5,730	2	0,06
		середній рівень	9	15,00			
		високий рівень	13	27,00			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	18	17,47	4,208	2	0,12
		середній рівень	8	17,31			
		високий рівень	13	25,15			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	18	19,81	1,383	2	0,50
		середній рівень	8	23,81			
		високий рівень	13	17,92			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	18	22,42	1,566	2	0,46
		середній рівень	8	17,56			
		високий рівень	13	18,15			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	18	19,31	0,193	2	0,91
		середній рівень	8	19,81			
		високий рівень	13	21,08			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	18	19,69	3,564	2	0,17
		середній рівень	8	14,38			
		високий рівень	13	23,88			
		Total	39				
Впливовість	низький рівень	18	22,94	3,709	2	0,16	
	середній рівень	8	21,13				
	високий рівень	13	15,23				

		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	18	19,19	3,044	2	0,22
		середній рівень	8	26,00			
		високий рівень	13	17,42			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	19	20,84	0,007	2	1,00
		середній рівень	9	21,06			
		високий рівень	13	21,19			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	19	23,66	2,016	2	0,36
		середній рівень	9	19,94			
		високий рівень	13	17,85			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	19	22,55	1,015	2	0,60
		середній рівень	9	17,78			
		високий рівень	13	20,96			
		Total	41				

Таблиця 1.1.9.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самовпевненості» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самовпевненість 1	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	26	22,04	2,746	2	0,25
		середній рівень	12	21,50			
		високий рівень	3	10,00			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	26	19,77	1,843	2	0,40
		середній рівень	12	24,75			
		високий рівень	3	16,67			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	26	19,46	1,314	2	0,52
		середній рівень	12	23,08			
		високий рівень	3	26,00			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	26	17,42	6,714	2	0,03
		середній рівень	12	26,25			
		високий рівень	3	31,00			
		Total	41				
компонент (орієнтири)	Добрі взаємини	низький рівень	25	21,08	0,952	2	0,62
		середній рівень	12	17,42			
		високий рівень	2	22,00			
		Total	39				

	Соціальне визнання	низький рівень	25	20,38	0,181	2	0,91
		середній рівень	12	19,71			
		високий рівень	2	17,00			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	25	19,60	1,839	2	0,40
		середній рівень	12	22,33			
		високий рівень	2	11,00			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	25	16,82	5,643	2	0,06
		середній рівень	12	25,71			
		високий рівень	2	25,50			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	25	18,64	1,018	2	0,60
		середній рівень	12	22,42			
		високий рівень	2	22,50			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	25	19,38	0,619	2	0,73
		середній рівень	12	20,33			
		високий рівень	2	25,75			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	25	22,66	3,905	2	0,14
		середній рівень	12	15,08			
		високий рівень	2	16,25			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	26	23,88	4,661	2	0,10
		середній рівень	12	16,83			
		високий рівень	3	12,67			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	26	20,98	0,178	2	0,92
		середній рівень	12	21,67			
		високий рівень	3	18,50			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	26	22,19	0,993	2	0,61
		середній рівень	12	18,17			
		високий рівень	3	22,00			
		Total	41				

Таблиця 1.1.10

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Ставлення інших» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Ставлення інших 2	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
по со з	Ф.1. Наражання себе на ризик -	низький рівень	27	22,30	0,926	1	0,34

	убезпечення від ризику	високий рівень	14	18,50				
		Total	41					
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	27	21,81	0,366	1	0,55	
		високий рівень	14	19,43				
		Total	41					
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	27	20,89	0,007	1	0,93	
		високий рівень	14	21,21				
		Total	41					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	27	20,44	0,170	1	0,68	
		високий рівень	14	22,07				
		Total	41					
	Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	26	16,92	5,998	1	0,01
високий рівень			13	26,15				
Total			39					
Соціальне визнання		низький рівень	26	19,92	0,004	1	0,95	
		високий рівень	13	20,15				
		Total	39					
Багатство		низький рівень	26	22,60	4,180	1	0,04	
		високий рівень	13	14,81				
		Total	39					
Професіоналізм		низький рівень	26	21,33	1,100	1	0,29	
		високий рівень	13	17,35				
		Total	39					
Кар'єра		низький рівень	26	18,75	0,963	1	0,33	
		високий рівень	13	22,50				
		Total	39					
Впливовість		низький рівень	26	21,35	1,135	1	0,29	
		високий рівень	13	17,31				
		Total	39					
Творча самореалізація		низький рівень	26	20,62	0,233	1	0,63	
		високий рівень	13	18,77				
		Total	39					
Темпоральний компонент		Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	27	20,24	0,336	1	0,56
			високий рівень	14	22,46			
			Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	27	22,69	1,655	1	0,20	
		високий рівень	14	17,75				
		Total	41					
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	27	20,15	0,418	1	0,52	
		високий рівень	14	22,64				
		Total	41					

Таблиця 1.1.11.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоприйняття» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоприйняття 3	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	19	23,37	2,430	2	0,30
		середній рівень	8	15,50			
		високий рівень	14	20,93			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	19	21,05	2,044	2	0,36
		середній рівень	8	16,13			
		високий рівень	14	23,71			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	19	19,84	0,639	2	0,73
		середній рівень	8	20,13			
		високий рівень	14	23,07			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	19	16,74	5,839	2	0,05
		середній рівень	8	20,75			
		високий рівень	14	26,93			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	19	19,89	1,276	2	0,53
		середній рівень	7	16,29			
		високий рівень	13	22,15			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	19	22,11	4,562	2	0,10
		середній рівень	7	24,14			
		високий рівень	13	14,69			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	19	20,84	3,351	2	0,19
		середній рівень	7	13,14			
		високий рівень	13	22,46			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	19	19,05	0,793	2	0,67
		середній рівень	7	18,43			
		високий рівень	13	22,23			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	19	19,39	0,736	2	0,69
		середній рівень	7	17,86			
		високий рівень	13	22,04			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	19	18,13	2,104	2	0,35
		середній рівень	7	25,29			
		високий рівень	13	19,88			

		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	19	21,61	1,264	2	0,53
		середній рівень	7	20,93			
		високий рівень	13	17,15			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	19	24,26	3,572	2	0,17
		середній рівень	8	15,25			
		високий рівень	14	19,86			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	19	19,18	1,053	2	0,59
		середній рівень	8	21,13			
		високий рівень	14	23,39			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	19	24,37	2,934	2	0,23
		середній рівень	8	17,81			
		високий рівень	14	18,25			
		Total	41				

Таблиця I.1.12.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самопослідовності (самокерування)» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

		Самопослідовності (самокерування) 4	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	30	21,23	0,042	1	0,84
		високий рівень	11	20,36			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	30	20,77	0,042	1	0,84
		високий рівень	11	21,64			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	30	22,17	1,061	1	0,30
		високий рівень	11	17,82			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	30	20,07	0,679	1	0,41
		високий рівень	11	23,55			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	29	19,45	0,280	1	0,60
		високий рівень	10	21,60			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	29	21,95	3,432	1	0,06
		високий рівень	10	14,35			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	29	20,40	0,141	1	0,71
		високий рівень	10	18,85			

	Професіоналізм	Total	39				
		низький рівень	29	20,12	0,013	1	0,91
		високий рівень	10	19,65			
	Total	39					
	Кар'єра	низький рівень	29	20,28	0,068	1	0,79
		високий рівень	10	19,20			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	29	17,74	4,633	1	0,03
		високий рівень	10	26,55			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	29	20,40	0,140	1	0,71
		високий рівень	10	18,85			
Total		39					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	30	21,35	0,101	1	0,75
		високий рівень	11	20,05			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	30	19,92	0,967	1	0,33
		високий рівень	11	23,95			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	30	20,55	0,165	1	0,68
		високий рівень	11	22,23			
		Total	41				

Таблиця 1.1.13.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самозвинувачення» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самозвинувачення 5	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	13	24,00	1,194	1	0,27
		високий рівень	28	19,61			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	13	15,69	3,737	1	0,05
		високий рівень	28	23,46			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	13	23,00	0,531	1	0,47
		високий рівень	28	20,07			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	13	20,31	0,064	1	0,80
		високий рівень	28	21,32			

		Total	41					
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	12	19,21	0,088	1	0,77	
		високий рівень	27	20,35				
		Total	39					
	Соціальне визнання	низький рівень	12	14,63	4,004	1	0,05	
		високий рівень	27	22,39				
		Total	39					
	Багатство	низький рівень	12	21,92	0,506	1	0,48	
		високий рівень	27	19,15				
		Total	39					
	Професіоналізм	низький рівень	12	23,71	1,910	1	0,17	
		високий рівень	27	18,35				
		Total	39					
	Кар'єра	низький рівень	12	21,00	0,137	1	0,71	
		високий рівень	27	19,56				
		Total	39					
	Впливовість	низький рівень	12	22,79	1,085	1	0,30	
		високий рівень	27	18,76				
		Total	39					
	Творча самореалізація	низький рівень	12	18,54	0,291	1	0,59	
		високий рівень	27	20,65				
		Total	39					
	Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	13	20,42	0,047	1	0,83
			високий рівень	28	21,27			
			Total	41				
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	13	25,46	2,793	1	0,09	
		високий рівень	28	18,93				
		Total	41					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	13	19,31	0,397	1	0,53	
		високий рівень	28	21,79				
		Total	41					

Таблиця I.1.14.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоінтересу» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоінтерес 6	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
НИЙ КОМПОНЕНТ (способи досягання)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	28	21,89	0,491	1	0,48
		високий рівень	13	19,08			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	28	17,93	5,805	1	0,02
		високий рівень	13	27,62			
		Total	41				

		Total	41					
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	28	19,57	1,256	1	0,26	
		високий рівень	13	24,08				
		Total	41					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	28	17,75	6,500	1	0,01	
		високий рівень	13	28,00				
		Total	41					
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	26	17,27	4,724	1	0,03	
		високий рівень	13	25,46				
		Total	39					
	Соціальне визнання	низький рівень	26	23,42	7,307	1	0,01	
		високий рівень	13	13,15				
		Total	39					
	Багатство	низький рівень	26	20,46	0,132	1	0,72	
		високий рівень	13	19,08				
		Total	39					
	Професіоналізм	низький рівень	26	19,12	0,489	1	0,48	
		високий рівень	13	21,77				
		Total	39					
	Кар'єра	низький рівень	26	19,44	0,192	1	0,66	
		високий рівень	13	21,12				
		Total	39					
	Впливовість	низький рівень	26	21,56	1,520	1	0,22	
		високий рівень	13	16,88				
		Total	39					
	Творча самореалізація	низький рівень	26	19,63	0,082	1	0,77	
		високий рівень	13	20,73				
		Total	39					
	Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	28	22,89	2,330	1	0,13
			високий рівень	13	16,92			
			Total	41				
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	28	23,20	3,140	1	0,08	
		високий рівень	13	16,27				
		Total	41					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	28	21,55	0,197	1	0,66	
		високий рівень	13	19,81				
		Total	41					

Таблиця I.1.15.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Саморозуміння» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Саморозуміння 7	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	22	24,18	3,457	2	0,18
		середній рівень	11	16,55			
		високий рівень	8	18,38			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	22	18,27	2,488	2	0,29
		середній рівень	11	24,55			
		високий рівень	8	23,63			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	22	19,41	0,853	2	0,65
		середній рівень	11	22,55			
		високий рівень	8	23,25			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	22	18,77	1,644	2	0,44
		середній рівень	11	23,45			
		високий рівень	8	23,75			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	21	22,76	2,853	2	0,24
		середній рівень	10	16,35			
		високий рівень	8	17,31			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	21	22,90	5,481	2	0,06
		середній рівень	10	12,95			
		високий рівень	8	21,19			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	21	19,83	2,467	2	0,29
		середній рівень	10	23,90			
		високий рівень	8	15,56			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	21	15,90	7,358	2	0,03
		середній рівень	10	22,15			
		високий рівень	8	28,06			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	21	17,17	5,723	2	0,06
		середній рівень	10	27,30			
		високий рівень	8	18,31			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	21	16,60	4,286	2	0,12
		середній рівень	10	24,50			
		високий рівень	8	23,31			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	21	23,26	4,634	2	0,10
		середній рівень	10	14,05			

		високий рівень	8	18,88			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	22	23,61	2,404	2	0,30
		середній рівень	11	17,68			
		високий рівень	8	18,38			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	22	22,93	1,591	2	0,45
		середній рівень	11	17,55			
		високий рівень	8	20,44			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	22	20,16	0,395	2	0,82
		середній рівень	11	22,86			
		високий рівень	8	20,75			
		Total	41				

Таблиця 1.1.16.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цілей життя» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Цілі життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	18	19,72	0,953	2	0,62
		середній рівень	12	23,83			
		високий рівень	11	20,00			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	18	19,89	4,007	2	0,13
		середній рівень	12	17,25			
		високий рівень	11	26,91			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	18	18,72	1,291	2	0,52
		середній рівень	12	21,92			
		високий рівень	11	23,73			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	18	17,28	3,407	2	0,18
		середній рівень	12	22,58			
		високий рівень	11	25,36			
		Total	41				
компонент (орієнтири)	Добрі взаємини	низький рівень	17	20,76	2,811	2	0,25
		середній рівень	11	15,55			
		високий рівень	11	23,27			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	17	21,38	0,971	2	0,62
		середній рівень	11	20,64			

		високий рівень	11	17,23				
		Total	39					
	Багатство		низький рівень	17	18,85	1,819	2	0,40
			середній рівень	11	23,82			
			високий рівень	11	17,95			
			Total	39				
	Професіоналізм		низький рівень	17	20,88	1,413	2	0,49
			середній рівень	11	21,95			
			високий рівень	11	16,68			
			Total	39				
	Кар'єра		низький рівень	17	19,21	7,140	2	0,03
			середній рівень	11	26,95			
			високий рівень	11	14,27			
			Total	39				
	Впливовість		низький рівень	17	19,18	1,077	2	0,58
			середній рівень	11	18,36			
			високий рівень	11	22,91			
			Total	39				
	Творча самореалізація		низький рівень	17	19,65	4,289	2	0,12
			середній рівень	11	15,32			
			високий рівень	11	25,23			
			Total	39				
	Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	18	26,03	6,197	2	0,05
			середній рівень	12	18,17			
високий рівень			11	15,86				
Total			41					
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	18	17,94	2,899	2	0,23	
		середній рівень	12	21,46				
		високий рівень	11	25,50				
		Total	41					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	18	19,36	1,091	2	0,58	
		середній рівень	12	23,88				
		високий рівень	11	20,55				
		Total	41					

Таблиця I.1.17

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Процесу життя» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Процес життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
НТ (способи подорожі)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	28	23,25	4,152	2	0,13
		середній рівень	6	12,50			
		високий рівень	7	19,29			

		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	28	21,11	4,495	2	0,11
		середній рівень	6	13,17			
		високий рівень	7	27,29			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	28	20,39	1,668	2	0,43
		середній рівень	6	18,00			
		високий рівень	7	26,00			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	28	19,68	3,294	2	0,19
		середній рівень	6	18,50			
		високий рівень	7	28,43			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	27	18,56	2,093	2	0,35
		середній рівень	5	20,30			
		високий рівень	7	25,36			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	27	20,20	4,261	2	0,12
		середній рівень	5	27,40			
		високий рівень	7	13,93			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	27	20,43	0,567	2	0,75
		середній рівень	5	16,50			
		високий рівень	7	20,86			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	27	20,96	0,994	2	0,61
		середній рівень	5	15,60			
		високий рівень	7	19,43			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	27	21,72	2,092	2	0,35
		середній рівень	5	15,40			
		високий рівень	7	16,64			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	27	20,91	0,670	2	0,72
		середній рівень	5	19,10			
		високий рівень	7	17,14			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	27	18,04	2,890	2	0,24
		середній рівень	5	22,60			
		високий рівень	7	25,71			
		Total	39				
Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я	низький рівень	28	22,52	1,553	2	0,46	
	середній рівень	6	16,92				
	високий рівень	7	18,43				

	досягти успіху в своєму житті)	Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	28	20,68	0,068	2	0,97
		середній рівень	6	21,75			
		високий рівень	7	21,64			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	28	20,84	0,346	2	0,84
		середній рівень	6	19,33			
		високий рівень	7	23,07			
		Total	41				

Таблиця I.1.18.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Результативності» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Результативність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	28	21,07	2,811	2	0,25
		середній рівень	7	26,00			
		високий рівень	6	14,83			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	28	19,57	1,772	2	0,41
		середній рівень	7	26,29			
		високий рівень	6	21,50			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	28	20,96	0,288	2	0,87
		середній рівень	7	19,43			
		високий рівень	6	23,00			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	28	19,21	3,096	2	0,21
		середній рівень	7	21,57			
		високий рівень	6	28,67			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	26	19,48	0,241	2	0,89
		середній рівень	7	20,29			
		високий рівень	6	21,92			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	26	20,63	0,837	2	0,66
		середній рівень	7	20,93			
		високий рівень	6	16,17			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	26	20,92	1,997	2	0,37
		середній рівень	7	21,64			
		високий рівень	6	14,08			
		Total	39				

	Професіоналізм	низький рівень	26	21,79	8,313	2	0,02
		середній рівень	7	9,21			
		високий рівень	6	24,83			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	26	19,27	0,441	2	0,80
		середній рівень	7	22,43			
		високий рівень	6	20,33			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	26	20,62	0,237	2	0,89
		середній рівень	7	18,79			
		високий рівень	6	18,75			
		Total	39				
Творча самореалізація	низький рівень	26	19,00	0,645	2	0,72	
	середній рівень	7	21,50				
	високий рівень	6	22,58				
	Total	39					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	28	24,88	9,820	2	0,01
		середній рівень	7	13,36			
		високий рівень	6	11,83			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	28	19,43	1,849	2	0,40
		середній рівень	7	25,86			
		високий рівень	6	22,67			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	28	22,84	2,544	2	0,28
		середній рівень	7	15,21			
		високий рівень	6	19,17			
		Total	41				

Таблиця 1.1.19.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Локусу контролю Я» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Локус контролю Я	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
психологічний компонент (способи досягання життєвого	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	24	20,42	2,144	2	0,34
		середній рівень	5	28,20			
		високий рівень	12	19,17			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	24	19,79	2,552	2	0,28
		середній рівень	5	16,40			
		високий рівень	12	25,33			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання	низький рівень	24	20,21	1,866	2	0,39

	загальноприйнятих правил	середній рівень	5	16,40			
		високий рівень	12	24,50			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	24	18,54			
середній рівень	5	27,00					
високий рівень	12	23,42					
Total	41						
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	23	20,91	1,281	2	0,53
		середній рівень	4	14,13			
		високий рівень	12	20,21			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	23	20,37	0,691	2	0,71
		середній рівень	4	15,63			
		високий рівень	12	20,75			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	23	19,87	0,128	2	0,94
		середній рівень	4	21,88			
		високий рівень	12	19,63			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	23	19,67	0,203	2	0,90
		середній рівень	4	22,38			
		високий рівень	12	19,83			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	23	20,17	2,078	2	0,35
		середній рівень	4	26,75			
		високий рівень	12	17,42			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	23	18,48	1,512	2	0,47
		середній рівень	4	25,50			
		високий рівень	12	21,08			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	23	19,93	0,545	2	0,76
		середній рівень	4	16,50			
		високий рівень	12	21,29			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	24	24,19	5,852	2	0,05
		середній рівень	5	21,90			
		високий рівень	12	14,25			
		Total	41				
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	24	20,08	1,822	2	0,40	
	середній рівень	5	17,00				
	високий рівень	12	24,50				
	Total	41					
Афективний компонент	Афективний компонент	низький рівень	24	20,94	4,100	2	0,13

презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	середній рівень	5	30,00		
	високий рівень	12	17,38		
	Total	41			

Таблиця I.1.20.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Локусу контролю життя» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Красскела-Воллеса)

Локус контролю життя		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	27	22,07	0,855	2	0,65
		середній рівень	7	17,43			
		високий рівень	7	20,43			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	27	18,19	4,814	2	0,09
		середній рівень	7	28,57			
		високий рівень	7	24,29			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	27	18,44	4,519	2	0,10
		середній рівень	7	22,86			
		високий рівень	7	29,00			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	27	19,04	3,223	2	0,20
		середній рівень	7	21,43			
		високий рівень	7	28,14			
		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	26	20,37	0,659	2	0,72
		середній рівень	6	16,75			
		високий рівень	7	21,43			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	26	20,94	0,562	2	0,76
		середній рівень	6	18,42			
		високий рівень	7	17,86			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	26	20,44	0,661	2	0,72
		середній рівень	6	21,58			
		високий рівень	7	17,00			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	26	19,67	1,259	2	0,53
		середній рівень	6	17,00			
		високий рівень	7	23,79			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	26	19,77	0,243	2	0,89
		середній рівень	6	18,92			

Темпоральний компонент		високий рівень	7	21,79	3,716	2	0,16				
		Total	39								
	Впливовість	низький рівень	26	17,62							
		середній рівень	6	26,08							
		високий рівень	7	23,64							
		Total	39								
	Творча самореалізація	низький рівень	26	20,73							
		середній рівень	6	20,67							
		високий рівень	7	16,71							
		Total	39								
	Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	27				23,63	4,382	2	0,11
			середній рівень	7				17,79			
високий рівень			7	14,07							
Total			41								
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	27	19,44	1,415	2	0,49				
		середній рівень	7	23,79							
		високий рівень	7	24,21							
		Total	41								
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	27	21,98	0,753	2	0,69				
		середній рівень	7	17,71							
		високий рівень	7	20,50							
		Total	41								

Таблиця 1.1.21.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Загального показника сенсожиттєвих орієнтацій» у молоді з досвідом невдач (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Загальний показник сенсожиттєвих орієнтацій	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	26	21,88	1,269	2	0,53
		середній рівень	7	22,57			
		високий рівень	8	16,75			
		Total	41				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	26	19,73	1,133	2	0,57
		середній рівень	7	21,29			
		високий рівень	8	24,88			
		Total	41				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	26	18,69	2,757	2	0,25
		середній рівень	7	23,86			
		високий рівень	8	26,00			
		Total	41				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	26	20,04	2,701	2	0,26
		середній рівень	7	17,71			
		високий рівень	8	27,00			

		Total	41				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	25	18,88	0,810	2	0,67
		середній рівень	6	23,08			
		високий рівень	8	21,19			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	25	20,46	0,124	2	0,94
		середній рівень	6	18,92			
		високий рівень	8	19,38			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	25	20,90	0,775	2	0,68
		середній рівень	6	16,42			
		високий рівень	8	19,88			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	25	20,86	0,593	2	0,74
		середній рівень	6	17,00			
		високий рівень	8	19,56			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	25	21,54	1,790	2	0,41
		середній рівень	6	19,67			
		високий рівень	8	15,44			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	25	19,76	0,185	2	0,91
		середній рівень	6	19,08			
		високий рівень	8	21,44			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	25	18,66	1,041	2	0,59
		середній рівень	6	21,58			
		високий рівень	8	23,00			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	26	24,85	7,995	2	0,02
		середній рівень	7	12,71			
		високий рівень	8	15,75			
		Total	41				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	26	19,02	2,527	2	0,28
		середній рівень	7	26,64			
		високий рівень	8	22,50			
		Total	41				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	26	22,48	1,637	2	0,44
		середній рівень	7	16,14			
		високий рівень	8	20,44			
		Total	41				

Таблиця I.1.22.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей конформності» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Конформність		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	18	19,94	0,789	2	0,67
		середній рівень	5	24,00			
		високий рівень	16	18,81			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	18	19,00	2,833	2	0,24
		середній рівень	5	28,00			
		високий рівень	16	18,63			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	18	16,78	5,463	2	0,07
		середній рівень	5	30,20			
		високий рівень	16	20,44			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	18	17,00	2,958	2	0,23
		середній рівень	5	19,00			
		високий рівень	16	23,69			
		Total	39				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	18	22,17	3,735	2	0,15
		середній рівень	5	24,90			
		високий рівень	16	16,03			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	18	19,25	0,154	2	0,93
		середній рівень	5	20,40			
		високий рівень	16	20,72			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	18	19,44	0,318	2	0,85
		середній рівень	5	22,60			
		високий рівень	16	19,81			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	18	15,97	5,061	2	0,08
		середній рівень	5	19,70			
		високий рівень	16	24,63			
		Total	39				
Кар'єра	низький рівень	18	18,97	6,574	2	0,04	
	середній рівень	5	9,90				
	високий рівень	16	24,31				
	Total	39					
Впливовість	низький рівень	18	18,03	1,796	2	0,41	
	середній рівень	5	17,90				
	високий рівень	16	22,88				

		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	18	24,08	7,982	2	0,02
		середній рівень	5	24,80			
		високий рівень	16	13,91			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	18	21,03	0,705	2	0,70
		середній рівень	5	21,90			
		високий рівень	16	18,25			
		Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	18	17,56	2,649	2	0,27
		середній рівень	5	17,80			
		високий рівень	16	23,44			
		Total	39				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	18	21,67	1,470	2	0,48
		середній рівень	5	16,10			
		високий рівень	15	18,03			
		Total	38				

Таблиця I.1.23.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей традиції» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Традиції	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	21	21,67	2,306	2	0,32
		середній рівень	4	12,25			
		високий рівень	14	19,71			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	21	20,24	1,340	2	0,51
		середній рівень	4	25,50			
		високий рівень	14	18,07			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	21	22,19	2,793	2	0,25
		середній рівень	4	22,75			
		високий рівень	14	15,93			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	21	19,24	1,947	2	0,38
		середній рівень	4	14,25			
		високий рівень	14	22,79			
		Total	39				
Добрі взаємини	низький рівень	21	23,29	6,438	2	0,04	
	середній рівень	4	23,75				
	високий рівень	14	14,00				
	Total	39					

	Соціальне визнання	низький рівень	21	18,98	2,739	2	0,25
		середній рівень	4	13,63			
		високий рівень	14	23,36			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	21	20,90	1,151	2	0,56
		середній рівень	4	14,38			
		високий рівень	14	20,25			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	21	18,24	1,128	2	0,57
		середній рівень	4	21,88			
		високий рівень	14	22,11			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	21	20,10	0,006	2	1,00
		середній рівень	4	20,13			
		високий рівень	14	19,82			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	21	16,52	4,924	2	0,09
		середній рівень	4	20,50			
		високий рівень	14	25,07			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	21	21,19	0,636	2	0,73
		середній рівень	4	20,38			
		високий рівень	14	18,11			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	21	19,24	0,367	2	0,83
		середній рівень	4	19,00			
		високий рівень	14	21,43			
		Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	21	19,98	4,060	2	0,13
		середній рівень	4	10,25			
		високий рівень	14	22,82			
		Total	39				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	21	20,90	1,032	2	0,60
		середній рівень	4	15,38			
		високий рівень	13	18,50			
		Total	38				

Таблиця I.1.24.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей доброзичливості» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Доброзичливість	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
ос	Ф.1. Наражання себе на ризик -	низький рівень	20	23,25	5,082	2	0,08

БН ий Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	убезпечення від ризику	середній рівень	6	21,67				
		високий рівень	13	14,23				
		Total	39					
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	20	19,45	1,723	2	0,42	
		середній рівень	6	15,67				
		високий рівень	13	22,85				
		Total	39					
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	20	19,20	0,295	2	0,86	
		середній рівень	6	19,67				
		високий рівень	13	21,38				
		Total	39					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	20	20,00	0,367	2	0,83	
		середній рівень	6	22,33				
		високий рівень	13	18,92				
		Total	39					
	Добрі взаємини	низький рівень	20	21,03	5,241	2	0,07	
середній рівень		6	10,67					
високий рівень		13	22,73					
Total		39						
Соціальне визнання	низький рівень	20	19,65	0,050	2	0,98		
	середній рівень	6	20,75					
	високий рівень	13	20,19					
	Total	39						
Багатство	низький рівень	20	22,38	3,889	2	0,14		
	середній рівень	6	22,92					
	високий рівень	13	15,00					
	Total	39						
Професіоналізм	низький рівень	20	18,15	1,239	2	0,54		
	середній рівень	6	23,25					
	високий рівень	13	21,35					
	Total	39						
Кар'єра	низький рівень	20	18,48	1,032	2	0,60		
	середній рівень	6	23,58					
	високий рівень	13	20,69					
	Total	39						
Впливовість	низький рівень	20	18,30	2,245	2	0,33		
	середній рівень	6	26,08					
	високий рівень	13	19,81					
	Total	39						
Творча самореалізація	низький рівень	20	22,08	1,797	2	0,41		
	середній рівень	6	15,42					
	високий рівень	13	18,92					
	Total	39						
БН	ий	Прспективний вимір	низький рівень	20	21,48	0,886	2	0,64

	(Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	середній рівень	6	19,92	1,105	2	0,58			
		високий рівень	13	17,77						
		Total	39							
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	20	19,33						
		середній рівень	6	24,33						
		високий рівень	13	19,04						
		Total	39							
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	20	21,13				1,010	2	0,60
		середній рівень	6	18,67						
		високий рівень	12	17,21						
		Total	38							

Таблиця I.1.25.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей універсалізму» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Універсалізм	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	17	21,47	1,153	2	0,56
		середній рівень	9	21,22			
		високий рівень	13	17,23			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	17	21,71	0,680	2	0,71
		середній рівень	9	18,89			
		високий рівень	13	18,54			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	17	23,06	2,916	2	0,23
		середній рівень	9	15,11			
		високий рівень	13	19,38			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	17	17,76	1,264	2	0,53
		середній рівень	9	20,78			
		високий рівень	13	22,38			
		Total	39				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	17	21,38	3,925	2	0,14
		середній рівень	9	13,67			
		високий рівень	13	22,58			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	17	20,15	0,239	2	0,89
		середній рівень	9	18,50			
		високий рівень	13	20,85			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	17	25,53	9,373	2	0,01
		середній рівень	9	19,83			

Темпоральний компонент	Професіоналізм	високий рівень	13	12,88	2,211	2	0,33	
		Total	39					
		низький рівень	17	17,09				
		середній рівень	9	21,06				
		високий рівень	13	23,08				
	Total	39						
	Кар'єра	низький рівень	17	21,97	4,700	2	0,10	
		середній рівень	9	24,06				
		високий рівень	13	14,62				
		Total	39					
	Впливовість	низький рівень	17	17,03	3,705	2	0,16	
		середній рівень	9	25,89				
		високий рівень	13	19,81				
		Total	39					
	Творча самореалізація	низький рівень	17	17,56	2,043	2	0,36	
		середній рівень	9	19,61				
		високий рівень	13	23,46				
		Total	39					
	Темпоральний компонент	Прспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	17	17,03	2,695	2	0,26
			середній рівень	9	24,33			
високий рівень			13	20,88				
Total			39					
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	17	18,03	1,237	2	0,54	
		середній рівень	9	20,06				
		високий рівень	13	22,54				
		Total	39					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	17	20,18	2,059	2	0,36	
		середній рівень	9	22,78				
		високий рівень	12	16,08				
		Total	38					

Таблиця 1.1.26.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей самостійності» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самостійність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
структуральний компонент (способи досягання життєвого	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	21	21,76	1,121	2	0,57
		середній рівень	1	20,00			
		високий рівень	17	17,82			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	21	20,71	0,320	2	0,85
		середній рівень	1	15,00			
		високий рівень	17	19,41			

		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	21	20,10	1,154	2	0,56
		середній рівень	1	8,00			
		високий рівень	17	20,59			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	21	20,24	1,248	2	0,54
		середній рівень	1	32,00			
		високий рівень	17	19,00			
		Total	39				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	21	21,19	1,247	2	0,54
		середній рівень	1	9,50			
		високий рівень	17	19,15			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	21	19,36	0,384	2	0,83
		середній рівень	1	15,50			
		високий рівень	17	21,06			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	21	23,81	6,891	2	0,03
		середній рівень	1	29,50			
		високий рівень	17	14,74			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	21	17,88	2,317	2	0,31
		середній рівень	1	31,50			
		високий рівень	17	21,94			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	21	22,12	4,983	2	0,08
		середній рівень	1	37,50			
		високий рівень	17	16,35			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	21	18,10	1,558	2	0,46
		середній рівень	1	27,50			
		високий рівень	17	21,91			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	21	17,36	5,562	2	0,06
		середній рівень	1	4,00			
		високий рівень	17	24,21			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	21	22,07	1,609	2	0,45
		середній рівень	1	16,50			
		високий рівень	17	17,65			
		Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи,	низький рівень	21	18,48	1,032	2	0,60
		середній рівень	1	17,50			
високий рівень		17	22,03				

якими я можу пишатися)	Total	39				
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	21	22,40	3,551	2	0,17
	середній рівень	1	11,00			
	високий рівень	16	16,22			
	Total	38				

Таблиця I.1.27.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей стимуляції» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Стимуляція	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	23	20,91	0,776	2	0,68
		середній рівень	4	15,50			
		високий рівень	12	19,75			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	23	20,09	0,789	2	0,67
		середній рівень	4	15,50			
		високий рівень	12	21,33			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	23	18,65	2,484	2	0,29
		середній рівень	4	15,50			
		високий рівень	12	24,08			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	23	19,17	3,757	2	0,15
		середній рівень	4	12,00			
		високий рівень	12	24,25			
		Total	39				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	23	19,85	0,191	2	0,91
		середній рівень	4	22,25			
		високий рівень	12	19,54			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	23	20,22	0,815	2	0,67
		середній рівень	4	15,38			
		високий рівень	12	21,13			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	23	24,54	9,453	2	0,01
		середній рівень	4	15,88			
		високий рівень	12	12,67			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	23	18,72	1,211	2	0,55
		середній рівень	4	18,50			
		високий рівень	12	22,96			
		Total	39				

Темпоральний компонент	Кар'єра	низький рівень	23	20,54	2,659	2	0,26
		середній рівень	4	11,50			
		високий рівень	12	21,79			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	23	17,87	2,219	2	0,33
		середній рівень	4	21,00			
		високий рівень	12	23,75			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	23	18,39	3,559	2	0,17
		середній рівень	4	29,88			
		високий рівень	12	19,79			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Прспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	23	20,37	0,569	2	0,75
		середній рівень	4	22,88			
		високий рівень	12	18,33			
		Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	23	19,04	0,925	2	0,63
		середній рівень	4	18,00			
		високий рівень	12	22,50			
		Total	39				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	23	19,46	1,063	2	0,59
		середній рівень	4	24,38			
		високий рівень	11	17,82			
		Total	38				

Таблиця I.1.28.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей гедонізму» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Гедонізм		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	15	20,20	0,332	2	0,85
		середній рівень	8	21,75			
		високий рівень	16	18,94			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	15	23,33	3,783	2	0,15
		середній рівень	8	13,63			
		високий рівень	16	20,06			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	15	19,87	0,744	2	0,69
		середній рівень	8	17,25			
		високий рівень	16	21,50			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні	низький рівень	15	15,67	3,598	2	0,17

	зв'язки - на самого себе	середній рівень	8	23,63			
		високий рівень	16	22,25			
		Total	39				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	15	23,30	3,417	2	0,18
		середній рівень	8	14,38			
		високий рівень	16	19,72			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	15	18,83	2,034	2	0,36
		середній рівень	8	16,44			
		високий рівень	16	22,88			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	15	19,63	1,210	2	0,55
		середній рівень	8	23,75			
		високий рівень	16	18,47			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	15	19,80	0,038	2	0,98
		середній рівень	8	20,69			
		високий рівень	16	19,84			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	15	21,63	2,060	2	0,36
		середній рівень	8	23,00			
		високий рівень	16	16,97			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	15	16,90	1,877	2	0,39
		середній рівень	8	22,06			
		високий рівень	16	21,88			
		Total	39				
Творча самореалізація	низький рівень	15	20,87	0,195	2	0,91	
	середній рівень	8	20,19				
	високий рівень	16	19,09				
	Total	39					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	15	21,47	1,301	2	0,52
		середній рівень	8	22,06			
		високий рівень	16	17,59			
		Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	15	17,50	2,698	2	0,26
		середній рівень	8	25,38			
		високий рівень	16	19,66			
		Total	39				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	15	22,93	2,469	2	0,29
		середній рівень	8	17,56			
		високий рівень	15	17,10			
		Total	38				

Таблиця І.І.29.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей досягнення» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Досягнення		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	19	23,47	3,665	2	0,16
		середній рівень	5	18,80			
		високий рівень	15	16,00			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	19	22,58	3,053	2	0,22
		середній рівень	5	12,80			
		високий рівень	15	19,13			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	19	19,53	0,905	2	0,64
		середній рівень	5	16,40			
		високий рівень	15	21,80			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	19	19,11	3,074	2	0,21
		середній рівень	5	13,40			
		високий рівень	15	23,33			
		Total	39				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	19	22,16	1,713	2	0,42
		середній рівень	5	20,30			
		високий рівень	15	17,17			
		Total	39				
	Соціальне визнання	низький рівень	19	19,08	0,708	2	0,70
		середній рівень	5	23,80			
		високий рівень	15	19,90			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	19	19,89	0,939	2	0,63
		середній рівень	5	24,30			
		високий рівень	15	18,70			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	19	18,37	4,582	2	0,10
		середній рівень	5	13,10			
		високий рівень	15	24,37			
		Total	39				
Кар'єра	низький рівень	19	20,00	1,074	2	0,58	
	середній рівень	5	15,50				
	високий рівень	15	21,50				
	Total	39					
Впливовість	низький рівень	19	16,16	4,627	2	0,10	
	середній рівень	5	21,50				
	високий рівень	15	24,37				

		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	19	22,58	2,291	2	0,32
		середній рівень	5	20,10			
		високий рівень	15	16,70			
		Total	39				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	19	20,03	7,504	2	0,02
		середній рівень	5	31,70			
		високий рівень	15	16,07			
		Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	19	19,92	0,185	2	0,91
		середній рівень	5	21,90			
		високий рівень	15	19,47			
		Total	39				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	19	21,66	3,319	2	0,19
		середній рівень	5	23,00			
		високий рівень	14	15,32			
		Total	38				

Таблиця І.І.30.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей влади» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Влада	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	23	21,13	0,736	2	0,69
		середній рівень	4	16,25			
		високий рівень	12	19,08			
		Total	39				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	23	20,87	1,067	2	0,59
		середній рівень	4	23,00			
		високий рівень	12	17,33			
		Total	39				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	23	19,39	3,960	2	0,14
		середній рівень	4	30,50			
		високий рівень	12	17,67			
		Total	39				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	23	16,65	5,991	2	0,05
		середній рівень	4	19,50			
		високий рівень	12	26,58			
		Total	39				
компонент (орієнтації)	Добрі взаємини	низький рівень	23	23,00	4,129	2	0,13
		середній рівень	4	15,88			
		високий рівень	12	15,63			
		Total	39				

Темпоральний компонент	Соціальне визнання	низький рівень	23	18,54	7,001	2	0,03
		середній рівень	4	34,00			
		високий рівень	12	18,13			
		Total	39				
	Багатство	низький рівень	23	20,13	0,665	2	0,72
		середній рівень	4	15,88			
		високий рівень	12	21,13			
		Total	39				
	Професіоналізм	низький рівень	23	18,33	3,431	2	0,18
		середній рівень	4	15,25			
		високий рівень	12	24,79			
		Total	39				
	Кар'єра	низький рівень	23	20,91	2,413	2	0,30
		середній рівень	4	11,75			
		високий рівень	12	21,00			
		Total	39				
	Впливовість	низький рівень	23	16,65	5,971	2	0,05
		середній рівень	4	20,13			
		високий рівень	12	26,38			
		Total	39				
	Творча самореалізація	низький рівень	23	21,91	3,615	2	0,16
		середній рівень	4	24,13			
		високий рівень	12	14,96			
		Total	39				
Прспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	23	19,67	2,865	2	0,24	
	середній рівень	4	28,50				
	високий рівень	12	17,79				
	Total	39					
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	23	20,24	0,045	2	0,98
		середній рівень	4	19,00			
		високий рівень	12	19,88			
		Total	39				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	22	20,45	0,431	2	0,81
		середній рівень	4	19,00			
		високий рівень	12	17,92			
		Total	38				

Таблиця I.1.31.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей безпеки» у молоді з досвідом невдач у (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Безпека	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
ос	Ф.1. Наражання себе на ризик -	19	18,05	1,081	1	0,30

	убезпечення від ризику	високий рівень	20	21,85				
		Total	39					
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	19	19,79	0,013	1	0,91	
		високий рівень	20	20,20				
		Total	39					
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	19	18,53	0,619	1	0,43	
		високий рівень	20	21,40				
		Total	39					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	19	17,68	1,528	1	0,22	
		високий рівень	20	22,20				
		Total	39					
	Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	19	21,66	0,833	1	0,36
високий рівень			20	18,43				
Total			39					
Соціальне визнання		низький рівень	19	17,00	2,668	1	0,10	
		високий рівень	20	22,85				
		Total	39					
Багатство		низький рівень	19	21,39	0,573	1	0,45	
		високий рівень	20	18,68				
		Total	39					
Професіоналізм		низький рівень	19	18,05	1,120	1	0,29	
		високий рівень	20	21,85				
		Total	39					
Кар'єра		низький рівень	19	16,58	3,448	1	0,06	
		високий рівень	20	23,25				
		Total	39					
Впливовість		низький рівень	19	20,26	0,021	1	0,89	
		високий рівень	20	19,75				
		Total	39					
Творча самореалізація		низький рівень	19	22,68	2,111	1	0,15	
		високий рівень	20	17,45				
		Total	39					
Темпоральний компонент		Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	19	20,50	0,076	1	0,78
			високий рівень	20	19,53			
			Total	39				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	19	15,97	4,959	1	0,03	
		високий рівень	20	23,83				
		Total	39					
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	19	20,32	0,213	1	0,64	
		високий рівень	19	18,68				
		Total	38					

Таблиця 1.2.1.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Досягнення успіху загалом» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Досягнення успіху загалом	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	54	68,98	6,879	2	0,03
		середній рівень	39	83,26			
		високий рівень	70	91,34			
		Total	163				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	54	61,44	15,397	2	0,00
		середній рівень	39	90,46			
		високий рівень	70	93,14			
		Total	163				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	54	77,15	0,853	2	0,65
		середній рівень	39	84,36			
		високий рівень	70	84,43			
		Total	163				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	54	77,70	2,025	2	0,36
		середній рівень	39	77,08			
		високий рівень	70	88,06			
		Total	163				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	53	85,87	1,317	2	0,52
		середній рівень	39	75,14			
		високий рівень	70	81,74			
		Total	162				
	Соціальне визнання	низький рівень	53	82,13	1,069	2	0,59
		середній рівень	39	75,10			
		високий рівень	70	84,59			
		Total	162				
	Багатство	низький рівень	53	83,15	2,942	2	0,23
		середній рівень	39	90,69			
		високий рівень	70	75,13			
		Total	162				
	Професіоналізм	низький рівень	53	77,69	0,627	2	0,73
		середній рівень	39	81,54			
		високий рівень	70	84,36			
		Total	162				
	Кар'єра	низький рівень	53	73,15	4,604	2	0,10
		середній рівень	39	94,04			
		високий рівень	70	80,84			
		Total	162				
	Впливовість	низький рівень	53	80,44	0,393	2	0,82
		середній рівень	39	78,53			
		високий рівень	70	83,96			
		Total	162				
	Творча самореалізація	низький рівень	53	84,44	0,348	2	0,84
		середній рівень	39	81,04			
		високий рівень	70	79,53			
		Total	162				

Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	54	93,57	12,166	2	0,00
		середній рівень	39	89,78			
		високий рівень	69	67,37			
		Total	162				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	54	66,14	9,968	2	0,01
		середній рівень	39	86,50			
		високий рівень	70	91,73			
		Total	163				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	53	92,84	5,688	2	0,06
		середній рівень	39	70,60			
		високий рівень	70	78,99			
		Total	162				

Таблиця 1.2.2.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Прагнення до влади» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Прагнення до влади	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	54	77,22	1,124	2	0,57
		середній рівень	41	81,20			
		високий рівень	68	86,28			
		Total	163				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	54	79,96	0,297	2	0,86
		середній рівень	41	80,78			
		високий рівень	68	84,35			
		Total	163				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	54	88,44	1,875	2	0,39
		середній рівень	41	75,27			
		високий рівень	68	80,94			
		Total	163				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	54	78,80	1,995	2	0,37
		середній рівень	41	76,17			
		високий рівень	68	88,06			
		Total	163				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	54	93,31	5,781	2	0,06
		середній рівень	40	76,68			
		високий рівень	68	74,96			
		Total	162				
	Соціальне визнання	низький рівень	54	84,22	0,401	2	0,82
		середній рівень	40	82,15			
		високий рівень	68	78,96			
		Total	162				
	Багатство	низький рівень	54	76,31	1,433	2	0,49
		середній рівень	40	80,39			
		високий рівень	68	86,28			
		Total	162				

	Професіоналізм	низький рівень	54	79,62	0,413	2	0,81
		середній рівень	40	85,51			
		високий рівень	68	80,63			
		Total	162				
	Кар'єра	низький рівень	54	79,38	0,748	2	0,69
		середній рівень	40	86,98			
		високий рівень	68	79,96			
		Total	162				
	Впливовість	низький рівень	54	65,78	13,442	2	0,00
		середній рівень	40	77,98			
		високий рівень	68	96,06			
		Total	162				
Творча самореалізація	низький рівень	54	83,51	0,332	2	0,85	
	середній рівень	40	82,94				
	високий рівень	68	79,06				
	Total	162					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	54	102,38	17,782	2	0,00
		середній рівень	41	69,16			
		високий рівень	67	72,22			
		Total	162				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	54	74,74	2,519	2	0,28
		середній рівень	41	81,60			
		високий рівень	68	88,01			
		Total	163				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	54	83,49	1,309	2	0,52
		середній рівень	41	86,55			
		високий рівень	67	76,81			
		Total	162				

Таблиця 1.2.3

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Тенденції до афіліації» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Тенденція до афіліації	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - унебезпечення від ризику	низький рівень	53	80,49	6,254	2	0,04
		середній рівень	42	68,50			
		високий рівень	68	91,51			
		Total	163				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	53	80,17	0,163	2	0,92
		середній рівень	42	84,10			
		високий рівень	68	82,13			
		Total	163				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	53	79,13	2,208	2	0,33
		середній рівень	42	75,45			
		високий рівень	68	88,28			

		Total	163				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	53	80,72	0,650	2	0,72
		середній рівень	42	78,21			
		високий рівень	68	85,34			
		Total	163				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	53	79,87	0,246	2	0,88
		середній рівень	42	84,30			
		високий рівень	67	81,04			
		Total	162				
	Соціальне визнання	низький рівень	53	84,27	1,471	2	0,48
		середній рівень	42	74,06			
		високий рівень	67	83,97			
		Total	162				
	Багатство	низький рівень	53	87,02	5,572	2	0,06
		середній рівень	42	90,61			
		високий рівень	67	71,43			
		Total	162				
	Професіоналізм	низький рівень	53	76,05	1,157	2	0,56
		середній рівень	42	85,57			
		високий рівень	67	83,26			
		Total	162				
	Кар'єра	низький рівень	53	83,30	0,327	2	0,85
		середній рівень	42	78,07			
		високий рівень	67	82,22			
		Total	162				
	Впливовість	низький рівень	53	92,29	4,859	2	0,09
		середній рівень	42	80,15			
		високий рівень	67	73,81			
		Total	162				
Творча самореалізація	низький рівень	53	76,40	3,522	2	0,17	
	середній рівень	42	75,06				
	високий рівень	67	89,57				
	Total	162					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	53	76,71	2,750	2	0,25
		середній рівень	42	91,18			
		високий рівень	67	79,22			
		Total	162				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	53	84,06	0,631	2	0,73
		середній рівень	42	77,18			
		високий рівень	68	83,38			
		Total	163				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	53	84,10	0,285	2	0,87
		середній рівень	41	81,21			
		високий рівень	68	79,65			
		Total	162				

Таблиця І.2.4.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Інтегральної шкали самоствалення» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Інтегральна шкала		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	54	71,78	2,641	2	0,27
		середній рівень	20	62,20			
		високий рівень	73	78,88			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	54	68,57	1,399	2	0,50
		середній рівень	20	78,10			
		високий рівень	73	76,89			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	54	69,22	2,310	2	0,32
		середній рівень	20	67,40			
		високий рівень	73	79,34			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	54	67,30	2,126	2	0,35
		середній рівень	20	77,05			
		високий рівень	73	78,12			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	53	67,29	2,398	2	0,30
		середній рівень	20	71,48			
		високий рівень	73	78,56			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	53	78,80	3,791	2	0,15
		середній рівень	20	83,35			
		високий рівень	73	66,95			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	53	78,59	1,261	2	0,53
		середній рівень	20	69,65			
		високий рівень	73	70,86			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	53	76,08	1,069	2	0,59
		середній рівень	20	64,90			
		високий рівень	73	73,98			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	53	73,03	0,123	2	0,94
		середній рівень	20	71,00			
		високий рівень	73	74,53			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	53	67,25	2,782	2	0,25
		середній рівень	20	69,50			
		високий рівень	73	79,14			
		Total	146				
	Творча самореалізація	низький рівень	53	74,48	0,507	2	0,78
		середній рівень	20	78,50			
		високий рівень	73	71,42			
		Total	146				

Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	54	88,00	14,905	2	0,00
		середній рівень	20	83,75			
		високий рівень	73	60,97			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	54	70,62	1,413	2	0,49
		середній рівень	20	83,55			
		високий рівень	73	73,88			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	54	88,01	12,284	2	0,00
		середній рівень	20	79,25			
		високий рівень	73	62,20			
		Total	147				

Таблиця 1.2.5

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоповаги» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоповага (I)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Нараження себе на ризик - унебезпечення від ризику	низький рівень	57	66,56	5,898	2	0,05
		середній рівень	13	59,62			
		високий рівень	77	81,94			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	57	65,98	3,365	2	0,19
		середній рівень	13	76,31			
		високий рівень	77	79,55			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	57	69,84	1,168	2	0,56
		середній рівень	13	70,85			
		високий рівень	77	77,61			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	57	67,32	3,762	2	0,15
		середній рівень	13	65,00			
		високий рівень	77	80,47			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	56	69,57	0,842	2	0,66
		середній рівень	13	75,96			
		високий рівень	77	75,94			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	56	83,76	5,540	2	0,06
		середній рівень	13	65,85			
		високий рівень	77	67,33			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	56	82,21	14,616	2	0,00
		середній рівень	13	102,88			
		високий рівень	77	62,21			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	56	67,26	2,199	2	0,33
		середній рівень	13	73,19			

Темпоральний компонент	Кар'єра	високий рівень	77	78,09	1,017	2	0,60	
		Total	146					
		низький рівень	56	70,74				
		середній рівень	13	83,65				
	Впливовість	високий рівень	77	73,79	6,733	2	0,03	
		Total	146					
		низький рівень	56	67,63				
		середній рівень	13	53,81				
	Творча самореалізація	високий рівень	77	81,09	0,585	2	0,75	
		Total	146					
		низький рівень	56	73,71				
		середній рівень	13	65,27				
	Темпоральний компонент	Прспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	високий рівень	77	74,73	12,224	2	0,00
			Total	147				
			низький рівень	57	87,18			
			середній рівень	13	82,31			
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		високий рівень	77	72,04	0,759	2	0,68	
		Total	147					
		низький рівень	57	74,66				
		середній рівень	13	82,73				
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		високий рівень	77	65,14	7,959	2	0,02	
		Total	147					
		низький рівень	57	85,65				
		середній рівень	13	75,42				

Таблиця 1.2.6.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Автосимпатії» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Автосимпатія (II)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	61	71,57	1,296	2	0,52
		середній рівень	24	68,50			
		високий рівень	62	78,52			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	високий рівень	62	75,24	1,427	2	0,49
		Total	147				
		низький рівень	61	76,44			
		середній рівень	24	64,58			
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	високий рівень	62	87,61	11,026	2	0,00
		Total	147				
		низький рівень	61	64,82			
		середній рівень	24	62,17			
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	високий рівень	62	78,58	2,611	2	0,27
		Total	147				
		низький рівень	61	74,05			
		середній рівень	24	62,04			

Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	60	67,94	2,031	2	0,36
		середній рівень	24	80,04			
		високий рівень	62	76,35			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	60	74,15	1,553	2	0,46
		середній рівень	24	81,96			
		високий рівень	62	69,60			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	60	78,37	2,645	2	0,27
		середній рівень	24	62,04			
		високий рівень	62	73,23			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	60	73,86	0,160	2	0,92
		середній рівень	24	70,44			
		високий рівень	62	74,34			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	60	73,93	2,688	2	0,26
		середній рівень	24	61,35			
		високий рівень	62	77,78			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	60	76,38	1,801	2	0,41
		середній рівень	24	79,63			
		високий рівень	62	68,34			
		Total	146				
	Творча самореалізація	низький рівень	60	71,30	0,321	2	0,85
		середній рівень	24	76,33			
		високий рівень	62	74,53			
		Total	146				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	61	80,27	3,385	2	0,18
		середній рівень	24	76,38			
		високий рівень	62	66,91			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	61	75,57	2,112	2	0,35
		середній рівень	24	62,79			
		високий рівень	62	76,80			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	61	83,71	6,182	2	0,05
		середній рівень	24	61,94			
		високий рівень	62	69,11			
		Total	147				

Таблиця I.2.7.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Очікуваного ставлення від інших» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Очікуване ставлення від інших (III)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Г (спос)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	44	67,34	4,986	2	0,08
		середній рівень	31	64,97			

		високий рівень	72	81,96				
		Total	147					
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили		низький рівень	44	63,05	4,935	2	0,08
			середній рівень	31	84,32			
			високий рівень	72	76,25			
			Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил		низький рівень	44	64,82	7,790	2	0,02
			середній рівень	31	92,03			
			високий рівень	72	71,85			
			Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе		низький рівень	44	69,00	1,109	2	0,57
			середній рівень	31	79,29			
		високий рівень	72	74,78				
		Total	147					
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини		низький рівень	44	69,66	0,594	2	0,74
			середній рівень	30	73,97			
			високий рівень	72	75,65			
			Total	146				
	Соціальне визнання		низький рівень	44	85,78	7,090	2	0,03
			середній рівень	30	76,27			
			високий рівень	72	64,84			
			Total	146				
	Багатство		низький рівень	44	73,90	0,527	2	0,77
			середній рівень	30	77,93			
			високий рівень	72	71,41			
			Total	146				
	Професіоналізм		низький рівень	44	68,93	1,048	2	0,59
			середній рівень	30	78,90			
			високий рівень	72	74,04			
			Total	146				
	Кар'єра		низький рівень	44	73,43	0,847	2	0,65
			середній рівень	30	67,63			
			високий рівень	72	75,99			
			Total	146				
	Впливовість		низький рівень	44	71,70	0,796	2	0,67
			середній рівень	30	69,08			
			високий рівень	72	76,44			
			Total	146				
Творча самореалізація		низький рівень	44	73,39	0,122	2	0,94	
		середній рівень	30	71,33				
		високий рівень	72	74,47				
		Total	146					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)		низький рівень	44	88,76	8,347	2	0,02
			середній рівень	31	65,34			
			високий рівень	72	68,71			
			Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є		низький рівень	44	70,07	1,738	2	0,42
			середній рівень	31	82,45			
	високий рівень	72	72,76					

	успіхи, якими я можу пишатися)	Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	44	84,38	4,161	2	0,12
		середній рівень	31	72,79			
		високий рівень	72	68,18			
		Total	147				

Таблиця I.2.8.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоінтересу» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоінтерес (IV)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	31	66,52	1,271	2	0,53
		середній рівень	34	74,53			
		високий рівень	82	76,61			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	31	55,29	7,629	2	0,02
		середній рівень	34	77,71			
		високий рівень	82	79,54			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	31	63,45	2,412	2	0,30
		середній рівень	34	76,97			
		високий рівень	82	76,76			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	31	71,94	1,151	2	0,56
		середній рівень	34	68,24			
		високий рівень	82	77,17			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	31	74,27	0,049	2	0,98
		середній рівень	34	72,19			
		високий рівень	81	73,75			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	31	79,23	0,753	2	0,69
		середній рівень	34	72,49			
		високий рівень	81	71,73			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	31	80,73	2,290	2	0,32
		середній рівень	34	77,84			
		високий рівень	81	68,91			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	31	68,95	0,476	2	0,79
		середній рівень	34	74,29			
		високий рівень	81	74,91			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	31	76,55	0,241	2	0,89
		середній рівень	34	73,74			
		високий рівень	81	72,23			
		Total	146				
Впливовість	низький рівень	31	59,31	4,996	2	0,08	

Темпоральний компонент	Творча самореалізація	середній рівень	34	74,00	0,377	2	0,83	
		високий рівень	81	78,72				
		Total	146					
		низький рівень	31	73,47				
		середній рівень	34	69,85				
		високий рівень	81	75,04				
	Total	146						
	Темпоральний компонент	Прспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	31	93,60	13,031	2	0,00
			середній рівень	34	80,53			
			високий рівень	82	63,88			
			Total	147				
		Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	31	70,66	0,356	2	0,84
середній рівень			34	76,81				
високий рівень			82	74,10				
Total			147					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	31	96,11	11,191	2	0,00	
		середній рівень	34	70,18				
		високий рівень	82	67,23				
		Total	147					

Таблиця 1.2.9.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самовпевненості» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Самовпевненість 1	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	55	64,89	4,038	2	0,13
		середній рівень	38	80,11			
		високий рівень	54	78,98			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	55	67,00	4,232	2	0,12
		середній рівень	38	70,97			
		високий рівень	54	83,26			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	55	69,55	1,079	2	0,58
		середній рівень	38	78,47			
		високий рівень	54	75,39			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	55	70,56	1,622	2	0,44
		середній рівень	38	70,63			
		високий рівень	54	79,87			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири)	Добрі взаємини	низький рівень	54	64,20	4,483	2	0,11
		середній рівень	38	77,97			
		високий рівень	54	79,65			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	54	76,47	2,394	2	0,30
		середній рівень	38	78,99			
високий рівень		54	66,67				

	Багатство	Total	146		2,658	2	0,26
		низький рівень	54	79,69			
		середній рівень	38	65,36			
		високий рівень	54	73,05			
	Професіоналізм	Total	146		0,070	2	0,97
		низький рівень	54	74,07			
		середній рівень	38	74,36			
		високий рівень	54	72,32			
	Кар'єра	Total	146		2,478	2	0,29
		низький рівень	54	68,19			
		середній рівень	38	82,04			
		високий рівень	54	72,81			
	Впливовість	Total	146		8,473	2	0,01
		низький рівень	54	62,32			
		середній рівень	38	72,55			
		високий рівень	54	85,34			
	Творча самореалізація	Total	146		5,299	2	0,07
		низький рівень	54	83,76			
		середній рівень	38	68,34			
		високий рівень	54	66,87			
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	Total	147		16,958	2	0,00
		низький рівень	55	89,68			
		середній рівень	38	74,79			
		високий рівень	54	57,47			
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	Total	147		0,244	2	0,89
		низький рівень	55	72,95			
		середній рівень	38	76,87			
		високий рівень	54	73,05			
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	Total	147		10,630	2	0,00
		низький рівень	55	88,38			
		середній рівень	38	63,37			
		високий рівень	54	66,83			

Таблиця І.2.10.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Ставлення інших» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Ставлення інших 2	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
структурний компонент (способи досягання)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	61	72,95	0,063	1	0,80
		високий рівень	86	74,74			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	61	69,26	1,291	1	0,26
		високий рівень	86	77,36			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання	низький рівень	61	70,02	0,913	1	0,34

	загальноприйнятих правил	високий рівень	86	76,83						
		Total	147							
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	61	68,70				1,612	1	0,20
		високий рівень	86	77,76						
Total		147								
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	60	70,88	0,419	1	0,52			
		високий рівень	86	75,33						
		Total	146							
	Соціальне визнання	низький рівень	60	81,28	3,559	1	0,06			
		високий рівень	86	68,08						
		Total	146							
	Багатство	низький рівень	60	79,47	2,096	1	0,15			
		високий рівень	86	69,34						
		Total	146							
	Професіоналізм	низький рівень	60	69,61	0,892	1	0,35			
		високий рівень	86	76,22						
		Total	146							
	Кар'єра	низький рівень	60	76,68	0,589	1	0,44			
		високий рівень	86	71,28						
		Total	146							
	Впливовість	низький рівень	60	69,44	0,990	1	0,32			
		високий рівень	86	76,33						
		Total	146							
	Творча самореалізація	низький рівень	60	71,65	0,204	1	0,65			
		високий рівень	86	74,79						
		Total	146							
	Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	61	82,75	4,788	1	0,03		
			високий рівень	86	67,79					
			Total	147						
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	61	78,34	1,134	1	0,29			
		високий рівень	86	70,92						
		Total	147							
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	61	79,84	2,052	1	0,15			
		високий рівень	86	69,85						
		Total	147							

Таблиця І.2.11.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоприйняття» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоприйняття 3	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
т (слобоби)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	40	72,48	0,550	2	0,76
		середній рівень	29	69,90			

		високий рівень	78	76,31			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	40	69,20	0,710	2	0,70
		середній рівень	29	76,52			
		високий рівень	78	75,53			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	40	55,75	10,723	2	0,00
		середній рівень	29	86,17			
		високий рівень	78	78,83			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	40	64,88	4,809	2	0,09
		середній рівень	29	67,21			
		високий рівень	78	81,21			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	39	71,18	3,562	2	0,17
		середній рівень	29	62,43			
		високий рівень	78	78,78			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	39	84,38	3,705	2	0,16
		середній рівень	29	67,90			
		високий рівень	78	70,14			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	39	84,31	3,622	2	0,16
		середній рівень	29	70,69			
		високий рівень	78	69,14			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	39	71,10	0,184	2	0,91
		середній рівень	29	74,95			
		високий рівень	78	74,16			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	39	68,53	0,770	2	0,68
		середній рівень	29	76,14			
		високий рівень	78	75,01			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	39	63,49	6,822	2	0,03
		середній рівень	29	89,66			
		високий рівень	78	72,50			
		Total	146				
	Творча самореалізація	низький рівень	39	73,06	0,013	2	0,99
		середній рівень	29	73,12			
		високий рівень	78	73,86			
		Total	146				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	40	87,80	6,729	2	0,03
		середній рівень	29	73,22			
		високий рівень	78	67,21			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є	низький рівень	40	75,93	1,303	2	0,52
		середній рівень	29	66,10			
		високий рівень	78	75,95			

	успіхи, якими я можу пишатися)	Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	40	88,40	15,181	2	0,00
		середній рівень	29	88,00			
		високий рівень	78	61,41			
		Total	147				

Таблиця 1.2.12.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самопослідовності (самокерування)» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самопослідовності (самокерування) 4	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.		
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	58	73,52	0,012	1	0,91	
		високий рівень	89	74,31				
		Total	147					
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	58	64,71	4,563	1	0,03	
		високий рівень	89	80,06				
		Total	147					
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	58	66,95	2,628	1	0,11	
		високий рівень	89	78,60				
		Total	147					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	58	67,64	2,139	1	0,14	
		високий рівень	89	78,15				
		Total	147					
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	57	69,10	1,088	1	0,30	
		високий рівень	89	76,32				
		Total	146					
	Соціальне визнання	низький рівень	57	76,80	0,588	1	0,44	
		високий рівень	89	71,39				
		Total	146					
	Багатство	низький рівень	57	74,48	0,052	1	0,82	
		високий рівень	89	72,87				
		Total	146					
	Професіоналізм	низький рівень	57	71,82	0,152	1	0,70	
		високий рівень	89	74,57				
		Total	146					
	Кар'єра	низький рівень	57	76,92	0,627	1	0,43	
		високий рівень	89	71,31				
		Total	146					
	Впливовість	низький рівень	57	75,16	0,152	1	0,70	
		високий рівень	89	72,44				
		Total	146					
	Творча самореалізація	низький рівень	57	70,45	0,509	1	0,48	
		високий рівень	89	75,46				
		Total	146					
	оральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки	низький рівень	58	83,72	5,428	1	0,02
			високий рівень	89	67,66			

	питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	58	71,03	0,490	1	0,48
		високий рівень	89	75,94			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	58	78,28	1,009	1	0,32
		високий рівень	89	71,21			
		Total	147				

Таблиця 1.2.13.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самозвинування» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самозвинування 5	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	73	69,99	1,289	1	0,26
		високий рівень	74	77,96			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	73	73,95	0,000	1	0,99
		високий рівень	74	74,05			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	73	78,64	1,725	1	0,19
		високий рівень	74	69,42			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	73	67,22	3,678	1	0,06
		високий рівень	74	80,69			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	73	76,23	0,654	1	0,42
		високий рівень	73	70,77			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	73	74,12	0,033	1	0,86
		високий рівень	73	72,88			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	73	78,18	1,847	1	0,17
		високий рівень	73	68,82			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	73	68,88	1,804	1	0,18
		високий рівень	73	78,12			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	73	74,06	0,026	1	0,87
		високий рівень	73	72,94			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	73	72,37	0,110	1	0,74
		високий рівень	73	74,63			
		Total	146				

	Творча самореалізація	низький рівень	73	72,49	0,088	1	0,77
		високий рівень	73	74,51			
		Total	146				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	73	66,85	4,443	1	0,04
		високий рівень	74	81,05			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	73	78,22	1,493	1	0,22
		високий рівень	74	69,84			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	73	71,34	0,590	1	0,44
		високий рівень	74	76,62			
		Total	147				

Таблиця 1.2.14.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоінтересу» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоінтерес 6	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	45	64,31	3,358	1	0,07
		високий рівень	102	78,27			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	45	62,16	5,018	1	0,03
		високий рівень	102	79,23			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	45	69,22	0,817	1	0,37
		високий рівень	102	76,11			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	45	68,24	1,185	1	0,28
		високий рівень	102	76,54			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	45	71,70	0,127	1	0,72
		високий рівень	101	74,30			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	45	75,13	0,100	1	0,75
		високий рівень	101	72,77			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	45	83,71	3,920	1	0,05
		високий рівень	101	68,95			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	45	65,72	2,274	1	0,13
		високий рівень	101	76,97			
		Total	146				
Кар'єра	низький рівень	45	76,11	0,254	1	0,61	

Темпоральний компонент	Впливовість	високий рівень	101	72,34	0,145	1	0,70	
		Total	146					
		низький рівень	45	75,44				
		високий рівень	101	72,63				
	Творча самореалізація	Total	146		1,712	1	0,19	
		низький рівень	45	66,79				
		високий рівень	101	76,49				
	Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	45	90,83	11,012	1	0,00
			високий рівень	102	66,57			
			Total	147				
		Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	45	72,09	0,137	1	0,71
			високий рівень	102	74,84			
Total			147					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	45	82,00	2,392	1	0,12	
		високий рівень	102	70,47				
		Total	147					

Таблиця I.2.15.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Саморозуміння» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Саморозуміння 7							
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	61	67,57	4,153	2	0,13
		середній рівень	22	89,00			
		високий рівень	64	74,97			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	61	68,44	7,365	2	0,03
		середній рівень	22	96,45			
		високий рівень	64	71,58			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	61	72,75	2,973	2	0,23
		середній рівень	22	88,18			
		високий рівень	64	70,31			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	61	65,36	4,795	2	0,09
		середній рівень	22	85,68			
		високий рівень	64	78,22			
		Total	147				
КОМПОНЕНТ (орієнтири)	Добрі взаємини	низький рівень	60	69,03	1,782	2	0,41
		середній рівень	22	82,23			
		високий рівень	64	74,70			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	60	80,46	3,144	2	0,21
		середній рівень	22	64,50			

		високий рівень	64	70,07	4,319	2	0,12
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	60	82,00			
		середній рівень	22	65,61			
		високий рівень	64	68,24			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	60	74,43			
		середній рівень	22	76,07			
		високий рівень	64	71,75			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	60	72,20			
		середній рівень	22	69,11			
		високий рівень	64	76,23			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	60	70,08			
		середній рівень	22	76,16			
		високий рівень	64	75,80			
		Total	146				
	Творча самореалізація	низький рівень	60	69,15			
		середній рівень	22	75,64			
високий рівень		64	76,84				
Total		146					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	61	85,70	8,646	2	0,01
		середній рівень	22	63,50			
		високий рівень	64	66,45			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	61	73,64	0,431	2	0,81
		середній рівень	22	79,23			
		високий рівень	64	72,55			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	61	85,61	11,062	2	0,00
		середній рівень	22	52,59			
		високий рівень	64	70,29			
		Total	147				

Таблиця 1.2.16.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цілей життя» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Цілі життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
інструментальний компонент (способи досягання)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	47	68,00	1,373	2	0,50
		середній рівень	37	76,65			
		високий рівень	63	76,92			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	68,64	1,757	2	0,42
		середній рівень	37	72,00			
високий рівень		63	79,17				

	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	Total	147				
		низький рівень	47	80,51	1,616	2	0,45
		середній рівень	37	70,81			
		високий рівень	63	71,02			
	Total	147					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	57,74	10,121	2	0,01
		середній рівень	37	80,38			
		високий рівень	63	82,38			
Total		147					
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	47	67,18	1,978	2	0,37
		середній рівень	36	79,56			
		високий рівень	63	74,75			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	47	73,73	1,401	2	0,50
		середній рівень	36	79,93			
		високий рівень	63	69,65			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	47	88,94	10,116	2	0,01
		середній рівень	36	70,35			
		високий рівень	63	63,79			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	47	72,78	0,168	2	0,92
		середній рівень	36	71,72			
		високий рівень	63	75,06			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	47	72,44	4,328	2	0,11
		середній рівень	36	62,51			
		високий рівень	63	80,57			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	47	62,60	4,928	2	0,09
		середній рівень	36	80,04			
		високий рівень	63	77,90			
		Total	146				
Творча самореалізація	низький рівень	47	73,22	0,230	2	0,89	
	середній рівень	36	76,25				
	високий рівень	63	72,13				
	Total	146					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	92,03	14,380	2	0,00
		середній рівень	37	70,64			
		високий рівень	63	62,52			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	47	73,68	0,138	2	0,93
		середній рівень	37	72,16			
		високий рівень	63	75,32			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений)	низький рівень	47	83,96	4,323	2	0,12
		середній рівень	37	72,65			
		високий рівень	63	67,37			
		Total	147				

своїми досягненнями)						

Таблиця 1.2.17.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Процесу життя» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Процес життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	47	75,26	0,555	2	0,76
		середній рівень	30	68,83			
		високий рівень	70	75,37			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	68,51	5,296	2	0,07
		середній рівень	30	63,33			
		високий рівень	70	82,26			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	47	70,38	0,514	2	0,77
		середній рівень	30	74,90			
		високий рівень	70	76,04			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	62,23	7,438	2	0,02
		середній рівень	30	69,97			
		високий рівень	70	83,63			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	46	64,98	3,977	2	0,14
		середній рівень	30	71,03			
		високий рівень	70	80,16			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	46	72,88	3,404	2	0,18
		середній рівень	30	85,48			
		високий рівень	70	68,77			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	46	77,89	1,840	2	0,40
		середній рівень	30	78,12			
		високий рівень	70	68,64			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	46	86,01	12,047	2	0,00
		середній рівень	30	52,22			
		високий рівень	70	74,40			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	46	66,83	3,002	2	0,22
		середній рівень	30	69,33			
		високий рівень	70	79,67			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	46	67,76	2,131	2	0,34
		середній рівень	30	81,85			
		високий рівень	70	73,69			
		Total	146				
Творча самореалізація	низький рівень	46	76,04	0,428	2	0,81	
	середній рівень	30	74,97				

		високий рівень	70	71,20			
		Total	146				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	104,61	40,523	2	0,00
		середній рівень	30	67,85			
		високий рівень	70	56,09			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	47	65,06	6,256	2	0,04
		середній рівень	30	67,08			
		високий рівень	70	82,96			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	47	90,41	16,297	2	0,00
		середній рівень	30	81,30			
		високий рівень	70	59,85			
		Total	147				

Таблиця 1.2.18.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Результативності» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Результативність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	45	70,98	1,296	2	0,52
		середній рівень	38	69,95			
		високий рівень	64	78,53			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	45	55,16	13,811	2	0,00
		середній рівень	38	76,55			
		високий рівень	64	85,73			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	45	74,51	0,831	2	0,66
		середній рівень	38	68,82			
		високий рівень	64	76,72			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	45	69,87	6,104	2	0,05
		середній рівень	38	63,00			
		високий рівень	64	83,44			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого життя)	Добрі взаємини	низький рівень	44	62,98	4,187	2	0,12
		середній рівень	38	78,20			
		високий рівень	64	77,95			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	44	74,10	1,091	2	0,58
		середній рівень	38	78,79			
		високий рівень	64	69,95			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	44	81,35	2,455	2	0,29
		середній рівень	38	67,66			

	Професіоналізм	високий рівень	64	71,57	2,271	2	0,32
		Total	146				
		низький рівень	44	81,00			
		середній рівень	38	67,74			
		високий рівень	64	71,77			
	Total	146					
	Кар'єра	низький рівень	44	69,03	1,923	2	0,38
		середній рівень	38	69,54			
		високий рівень	64	78,92			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	44	68,27	2,591	2	0,27
		середній рівень	38	69,12			
		високий рівень	64	79,70			
		Total	146				
	Творча самореалізація	низький рівень	44	77,00	2,857	2	0,24
		середній рівень	38	80,24			
високий рівень		64	67,09				
Total		146					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	45	102,63	37,331	2	0,00
		середній рівень	38	73,64			
		високий рівень	64	54,08			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	45	70,29	5,881	2	0,05
		середній рівень	38	63,26			
		високий рівень	64	82,98			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	45	86,98	12,794	2	0,00
середній рівень		38	81,92				
високий рівень		64	60,17				
Total		147					

Таблиця І.2.19.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Локус контролю Я» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Локус контролю Я	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	48	75,04	0,528	2	0,77
		середній рівень	40	69,88			
		високий рівень	59	75,95			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	48	63,02	6,904	2	0,03
		середній рівень	40	71,68			
		високий рівень	59	84,51			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання	низький рівень	48	72,65	0,723	2	0,70

	загальноприйнятих правил	середній рівень	40	78,85			
		високий рівень	59	71,81			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	48	67,75			
середній рівень	40	73,48					
високий рівень	59	79,44					
Total	147						
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	47	67,19	1,795	2	0,41
		середній рівень	40	74,64			
		високий рівень	59	77,75			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	47	77,49	0,752	2	0,69
		середній рівень	40	73,33			
		високий рівень	59	70,44			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	47	88,77	10,996	2	0,00
		середній рівень	40	59,71			
		високий рівень	59	70,69			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	47	75,12	0,500	2	0,78
		середній рівень	40	75,93			
		високий рівень	59	70,57			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	47	67,40	1,484	2	0,48
		середній рівень	40	75,96			
		високий рівень	59	76,69			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	47	63,49	4,106	2	0,13
		середній рівень	40	78,64			
		високий рівень	59	77,99			
		Total	146				
Творча самореалізація	низький рівень	47	72,54	1,518	2	0,47	
	середній рівень	40	80,10				
	високий рівень	59	69,79				
	Total	146					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	48	98,66	30,551	2	0,00
		середній рівень	40	72,73			
		високий рівень	59	54,81			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	48	69,47	3,784	2	0,15
		середній рівень	40	67,50			
		високий рівень	59	82,09			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	48	88,48	9,419	2	0,01
середній рівень		40	71,55				
високий рівень		59	63,88				
Total		147					

Таблиця I.2.20.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Локус контролю життя» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

Локус контролю життя		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	47	72,81	1,315	2	0,52
		середній рівень	25	82,84			
		високий рівень	75	71,80			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	71,26	0,841	2	0,66
		середній рівень	25	69,80			
		високий рівень	75	77,12			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	47	74,64	0,241	2	0,89
		середній рівень	25	70,20			
		високий рівень	75	74,87			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	70,53	2,264	2	0,32
		середній рівень	25	65,72			
		високий рівень	75	78,93			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	46	71,15	0,562	2	0,76
		середній рівень	25	78,70			
		високий рівень	75	73,21			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	46	67,46	4,939	2	0,08
		середній рівень	25	89,80			
		високий рівень	75	71,77			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	46	84,15	4,695	2	0,10
		середній рівень	25	72,48			
		високий рівень	75	67,31			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	46	78,71	3,629	2	0,16
		середній рівень	25	59,54			
		високий рівень	75	74,96			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	46	63,96	3,579	2	0,17
		середній рівень	25	79,84			
		високий рівень	75	77,24			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	46	71,68	2,776	2	0,25
		середній рівень	25	62,74			
		високий рівень	75	78,20			
		Total	146				
Творча самореалізація	низький рівень	46	80,28	1,805	2	0,41	
	середній рівень	25	70,42				
	високий рівень	75	70,37				

		Total	146				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	91,39	16,505	2	0,00
		середній рівень	25	79,94			
		високий рівень	75	61,12			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	47	69,13	1,018	2	0,60
		середній рівень	25	78,18			
		високий рівень	75	75,66			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	47	86,30	8,642	2	0,01
		середній рівень	25	79,90			
		високий рівень	75	64,33			
		Total	147				

Таблиця 1.2.21.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Загального показника сенсожиттєвих орієнтацій» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

		Загальний показник сенсожиттєвих орієнтацій	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	49	69,14	1,205	2	0,55
		середній рівень	31	79,58			
		високий рівень	67	74,97			
		Total	147				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	49	65,98	3,244	2	0,20
		середній рівень	31	72,97			
		високий рівень	67	80,34			
		Total	147				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	49	76,55	0,467	2	0,79
		середній рівень	31	69,87			
		високий рівень	67	74,04			
		Total	147				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	49	62,12	6,076	2	0,05
		середній рівень	31	76,16			
		високий рівень	67	81,69			
		Total	147				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	48	63,70	4,197	2	0,12
		середній рівень	31	79,94			
		високий рівень	67	77,54			
		Total	146				
	Соціальне визнання	низький рівень	48	71,15	2,409	2	0,30
		середній рівень	31	83,77			
		високий рівень	67	70,43			
		Total	146				
	Багатство	низький рівень	48	84,58	7,085	2	0,03
		середній рівень	31	76,82			
		високий рівень	67	64,02			
		Total	146				
	Професіоналізм	низький рівень	48	81,74	3,343	2	0,19

		середній рівень	31	64,94			
		високий рівень	67	71,56			
		Total	146				
	Кар'єра	низький рівень	48	67,46	3,919	2	0,14
		середній рівень	31	66,81			
		високий рівень	67	80,93			
		Total	146				
	Впливовість	низький рівень	48	67,78	1,443	2	0,49
		середній рівень	31	74,77			
		високий рівень	67	77,01			
		Total	146				
	Творча самореалізація	низький рівень	48	76,54	0,390	2	0,82
середній рівень		31	71,63				
високий рівень		67	72,19				
Total		146					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	49	102,44	36,281	2	0,00
		середній рівень	31	64,71			
		високий рівень	67	57,50			
		Total	147				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	49	68,64	2,232	2	0,33
		середній рівень	31	70,47			
		високий рівень	67	79,55			
		Total	147				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	49	92,72	15,676	2	0,00
		середній рівень	31	70,26			
		високий рівень	67	62,04			
		Total	147				

Таблиця 1.2.22.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей конформності» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Конформність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	38	59,47	0,639	2	0,73
		середній рівень	26	65,31			
		високий рівень	56	58,96			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	38	58,13	1,039	2	0,59
		середній рівень	26	56,62			
		високий рівень	56	63,91			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	38	58,50	0,188	2	0,91
		середній рівень	26	61,81			
		високий рівень	56	61,25			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні	низький рівень	38	60,66	0,009	2	1,00

	зв'язки - на самого себе	середній рівень	26	60,92			
		високий рівень	56	60,20			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	38	55,88	1,065	2	0,59
		середній рівень	26	62,58			
		високий рівень	56	62,67			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	38	64,64	1,240	2	0,54
		середній рівень	26	54,96			
		високий рівень	56	60,26			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	38	59,33	0,573	2	0,75
		середній рівень	26	65,00			
		високий рівень	56	59,21			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	38	52,11	3,493	2	0,17
		середній рівень	26	62,13			
		високий рівень	56	65,44			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	38	65,32	1,098	2	0,58
		середній рівень	26	58,10			
		високий рівень	56	58,35			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	38	59,05	5,342	2	0,07
		середній рівень	26	73,75			
		високий рівень	56	55,33			
		Total	120				
Творча самореалізація	низький рівень	38	67,47	3,101	2	0,21	
	середній рівень	26	52,38				
	високий рівень	56	59,54				
	Total	120					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	38	67,17	2,258	2	0,32
		середній рівень	26	58,12			
		високий рівень	56	57,08			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	38	52,59	3,694	2	0,16
		середній рівень	26	68,62			
		високий рівень	56	62,10			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	37	68,99	3,836	2	0,15
		середній рівень	26	55,71			
		високий рівень	56	56,05			
		Total	119				

Таблиця 1.2.23.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей традиції» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Традиції	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	51	57,37	1,049	2	0,59
		середній рівень	19	58,89			
		високий рівень	50	64,30			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	51	59,76	0,222	2	0,89
		середній рівень	19	63,95			
		високий рівень	50	59,94			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	51	63,39	6,377	2	0,04
		середній рівень	19	42,05			
		високий рівень	50	64,56			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	51	59,65	3,613	2	0,16
		середній рівень	19	73,95			
		високий рівень	50	56,26			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	51	58,34	0,519	2	0,77
		середній рівень	19	59,58			
		високий рівень	50	63,05			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	51	56,74	1,116	2	0,57
		середній рівень	19	64,68			
		високий рівень	50	62,75			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	51	63,75	0,881	2	0,64
		середній рівень	19	56,16			
		високий рівень	50	58,84			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	51	56,67	1,879	2	0,39
		середній рівень	19	57,45			
		високий рівень	50	65,57			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	51	59,35	0,244	2	0,89
		середній рівень	19	63,89			
		високий рівень	50	60,38			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	51	64,44	1,277	2	0,53
		середній рівень	19	55,74			
		високий рівень	50	58,29			
		Total	120				
Творча самореалізація	низький рівень	51	65,78	4,151	2	0,13	
	середній рівень	19	66,08				
	високий рівень	50	52,99				
	Total	120					
Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в	низький рівень	51	59,17	1,024	2	0,60	
	середній рівень	19	67,58				
	високий рівень	50	59,17				

	тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	51	55,90	3,162	2	0,21
		середній рівень	19	55,74			
		високий рівень	50	67,00			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	50	62,57	1,203	2	0,55
		середній рівень	19	63,63			
		високий рівень	50	56,05			
		Total	119				

Таблиця I.2.24.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей доброзичливості» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Доброзичливість	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	40	47,43	10,898	2	0,00
		середній рівень	15	80,00			
		високий рівень	64	63,17			
		Total	119				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	40	53,70	5,695	2	0,06
		середній рівень	15	47,80			
		високий рівень	64	66,80			
		Total	119				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	40	64,30	0,971	2	0,62
		середній рівень	15	56,33			
		високий рівень	64	58,17			
		Total	119				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	40	62,63	0,411	2	0,81
		середній рівень	15	56,67			
		високий рівень	64	59,14			
		Total	119				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	40	50,58	9,789	2	0,01
		середній рівень	15	81,77			
		високий рівень	64	60,79			
		Total	119				
	Соціальне визнання	низький рівень	40	59,04	0,308	2	0,86
		середній рівень	15	56,47			
		високий рівень	64	61,43			
		Total	119				
	Багатство	низький рівень	40	72,19	7,765	2	0,02
		середній рівень	15	53,77			
		високий рівень	64	53,84			
		Total	119				
	Професіоналізм	низький рівень	40	40,84	19,962	2	0,00
		середній рівень	15	62,40			
		високий рівень	64	71,41			
		Total	119				

	Кар'єра	низький рівень	40	57,60	0,422	2	0,81
		середній рівень	15	63,97			
		високий рівень	64	60,57			
		Total	119				
	Впливовість	низький рівень	40	74,53	11,264	2	0,00
		середній рівень	15	51,40			
		високий рівень	64	52,94			
		Total	119				
	Творча самореалізація	низький рівень	40	66,14	2,277	2	0,32
		середній рівень	15	52,60			
		високий рівень	64	57,90			
		Total	119				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	40	55,20	1,923	2	0,38
		середній рівень	15	56,27			
		високий рівень	64	63,88			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	40	56,81	0,795	2	0,67
		середній рівень	15	65,53			
		високий рівень	64	60,70			
		Total	119				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	39	62,96	1,702	2	0,43
		середній рівень	15	49,77			
		високий рівень	64	59,67			
		Total	118				

Таблиця 1.2.25.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей універсалізму» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Універсалізм	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	47	57,83	0,496	2	0,78
		середній рівень	25	63,36			
		високий рівень	48	61,63			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	50,26	6,731	2	0,03
		середній рівень	25	66,12			
		високий рівень	48	67,60			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	47	55,36	2,456	2	0,29
		середній рівень	25	68,76			
		високий рівень	48	61,23			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	61,38	0,105	2	0,95
		середній рівень	25	58,60			
		високий рівень	48	60,63			
		Total	120				
Добрі взаємини	низький рівень	47	62,89	1,028	2	0,60	

		середній рівень	25	54,66			
		високий рівень	48	61,20			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	47	60,16	2,646	2	0,27
		середній рівень	25	51,70			
		високий рівень	48	65,42			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	47	64,74	3,156	2	0,21
		середній рівень	25	65,56			
		високий рівень	48	53,71			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	47	51,72	5,133	2	0,08
		середній рівень	25	64,60			
		високий рівень	48	66,96			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	47	63,59	0,630	2	0,73
		середній рівень	25	58,14			
		високий рівень	48	58,71			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	47	64,81	1,765	2	0,41
		середній рівень	25	61,68			
		високий рівень	48	55,67			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	47	57,47	0,828	2	0,66
		середній рівень	25	65,04			
		високий рівень	48	61,10			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	64,95	1,391	2	0,50
		середній рівень	25	57,16			
		високий рівень	48	57,89			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	47	61,00	0,071	2	0,96
		середній рівень	25	61,46			
		високий рівень	48	59,51			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	46	62,77	1,747	2	0,42
		середній рівень	25	64,32			
		високий рівень	48	55,09			
		Total	119				

Таблиця І.2.26.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей самостійності» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самостійність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
спі (способи)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	36	54,53	1,642	2	0,44
		середній рівень	29	61,21			
		високий рівень	55	64,04			

		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	36	47,28	10,126	2	0,01
		середній рівень	29	57,59			
		високий рівень	55	70,69			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	36	57,11	0,618	2	0,73
		середній рівень	29	60,07			
		високий рівень	55	62,95			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	36	63,81	1,670	2	0,43
		середній рівень	29	53,34			
		високий рівень	55	62,11			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	36	69,82	7,661	2	0,02
		середній рівень	29	66,09			
		високий рівень	55	51,45			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	36	67,57	2,211	2	0,33
		середній рівень	29	58,16			
		високий рівень	55	57,11			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	36	58,44	1,143	2	0,56
		середній рівень	29	56,34			
		високий рівень	55	64,04			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	36	53,07	2,419	2	0,30
		середній рівень	29	63,24			
		високий рівень	55	63,92			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	36	59,75	0,172	2	0,92
		середній рівень	29	58,84			
		високий рівень	55	61,86			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	36	62,04	0,370	2	0,83
		середній рівень	29	57,22			
		високий рівень	55	61,22			
		Total	120				
Творча самореалізація	низький рівень	36	52,29	3,756	2	0,15	
	середній рівень	29	68,55				
	високий рівень	55	61,63				
	Total	120					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	36	65,50	1,175	2	0,56
		середній рівень	29	58,88			
		високий рівень	55	58,08			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	36	54,72	1,522	2	0,47
		середній рівень	29	62,21			
		високий рівень	55	63,38			
		Total	120				

Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	35	59,99	0,127	2	0,94
	середній рівень	29	58,21			
	високий рівень	55	60,95			
	Total	119				

Таблиця I.2.27.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей стимуляції» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Стимуляція		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	41	68,66	3,517	2	0,17
		середній рівень	20	58,30			
		високий рівень	59	55,58			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	41	58,32	0,258	2	0,88
		середній рівень	20	62,40			
		високий рівень	59	61,37			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	41	54,61	1,954	2	0,38
		середній рівень	20	60,80			
		високий рівень	59	64,49			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	41	56,07	6,087	2	0,05
		середній рівень	20	47,65			
		високий рівень	59	67,93			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	41	60,28	0,073	2	0,96
		середній рівень	20	62,33			
		високий рівень	59	60,03			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	41	53,93	5,142	2	0,08
		середній рівень	20	52,75			
		високий рівень	59	67,69			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	41	60,67	1,477	2	0,48
		середній рівень	20	68,45			
		високий рівень	59	57,69			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	41	62,52	0,232	2	0,89
		середній рівень	20	60,28			
		високий рівень	59	59,17			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	41	59,13	1,236	2	0,54
		середній рівень	20	68,28			
		високий рівень	59	58,81			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	41	58,09	2,552	2	0,28
		середній рівень	20	71,55			

	Творча самореалізація	високий рівень	59	58,43	1,805	2	0,41
		Total	120				
		низький рівень	41	64,88			
		середній рівень	20	52,40			
		високий рівень	59	60,20			
Total	120						
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	41	70,05	5,594	2	0,06
		середній рівень	20	51,23			
		високий рівень	59	57,01			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	41	53,90	6,502	2	0,04
		середній рівень	20	77,23			
		високий рівень	59	59,42			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	41	63,28	1,107	2	0,57
		середній рівень	19	53,47			
		високий рівень	59	59,82			
		Total	119				

Таблиця 1.2.28.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей гедонізму» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Гедонізм	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	31	65,16	1,418	2	0,49
		середній рівень	28	63,32			
		високий рівень	61	56,84			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	31	60,58	3,382	2	0,18
		середній рівень	28	50,46			
		високий рівень	61	65,07			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	31	63,45	0,306	2	0,86
		середній рівень	28	59,86			
		високий рівень	61	59,30			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	31	60,71	0,358	2	0,84
		середній рівень	28	63,68			
		високий рівень	61	58,93			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	31	61,60	0,339	2	0,84
		середній рівень	28	62,95			
		високий рівень	61	58,82			
		Total	120				
Соціальне визнання	низький рівень	31	64,82	1,012	2	0,60	
	середній рівень	28	62,14				
	високий рівень	61	57,55				
	Total	120					

Темпоральний компонент	Багатство	низький рівень	31	53,44	1,792	2	0,41
		середній рівень	28	62,36			
		високий рівень	61	63,24			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	31	69,87	3,220	2	0,20
		середній рівень	28	55,52			
		високий рівень	61	58,02			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	31	56,32	0,674	2	0,71
		середній рівень	28	63,20			
		високий рівень	61	61,39			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	31	68,00	2,165	2	0,34
		середній рівень	28	56,05			
		високий рівень	61	58,73			
		Total	120				
Творча самореалізація	низький рівень	31	54,68	1,376	2	0,50	
	середній рівень	28	60,39				
	високий рівень	61	63,51				
	Total	120					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	31	54,15	1,537	2	0,46
		середній рівень	28	63,20			
		високий рівень	61	62,49			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	31	59,13	0,103	2	0,95
		середній рівень	28	61,96			
		високий рівень	61	60,52			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	30	60,70	0,725	2	0,70
		середній рівень	28	55,34			
		високий рівень	61	61,80			
		Total	119				

Таблиця 1.2.29.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей досягнення» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Досягнення	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
інструментальний компонент (способи досягання життєвого	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	34	55,94	0,675	2	0,71
		середній рівень	24	62,38			
		високий рівень	61	61,33			
		Total	119				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	34	55,35	1,087	2	0,58
		середній рівень	24	59,04			
		високий рівень	61	62,97			
		Total	119				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	34	65,00	1,000	2	0,61
		середній рівень	24	57,96			

		високий рівень	61	58,02			
		Total	119				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	34	61,71	0,168	2	0,92
		середній рівень	24	57,96			
		високий рівень	61	59,85			
		Total	119				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	34	57,43	0,988	2	0,61
		середній рівень	24	65,81			
		високий рівень	61	59,15			
		Total	119				
	Соціальне визнання	низький рівень	34	55,00	2,739	2	0,25
		середній рівень	24	69,67			
		високий рівень	61	58,98			
		Total	119				
	Багатство	низький рівень	34	55,37	6,157	2	0,05
		середній рівень	24	48,38			
		високий рівень	61	67,16			
		Total	119				
	Професіоналізм	низький рівень	34	61,79	0,202	2	0,90
		середній рівень	24	60,83			
		високий рівень	61	58,67			
		Total	119				
	Кар'єра	низький рівень	34	50,04	4,514	2	0,10
		середній рівень	24	60,13			
		високий рівень	61	65,50			
		Total	119				
	Впливовість	низький рівень	34	54,21	4,003	2	0,14
		середній рівень	24	52,96			
		високий рівень	61	66,00			
		Total	119				
Творча самореалізація	низький рівень	34	75,74	10,787	2	0,00	
	середній рівень	24	57,88				
	високий рівень	61	52,07				
	Total	119					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	34	68,15	7,462	2	0,02
		середній рівень	24	68,92			
		високий рівень	61	51,95			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	34	54,34	1,356	2	0,51
		середній рівень	24	62,63			
		високий рівень	61	62,12			
		Total	119				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	33	62,71	1,917	2	0,38
		середній рівень	24	65,29			
		високий рівень	61	55,48			
		Total	118				

Таблиця I.2.30.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей влади» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Влада		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	47	61,81	0,309	2	0,86
		середній рівень	17	56,35			
		високий рівень	56	60,66			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	60,49	0,007	2	1,00
		середній рівень	17	61,12			
		високий рівень	56	60,32			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	47	57,62	1,899	2	0,39
		середній рівень	17	71,00			
		високий рівень	56	59,73			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	61,51	0,100	2	0,95
		середній рівень	17	58,47			
		високий рівень	56	60,27			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	47	64,00	2,942	2	0,23
		середній рівень	17	68,50			
		високий рівень	56	55,13			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	47	59,02	0,248	2	0,88
		середній рівень	17	63,79			
		високий рівень	56	60,74			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	47	43,52	19,545	2	0,00
		середній рівень	17	66,03			
		високий рівень	56	73,07			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	47	67,48	3,559	2	0,17
		середній рівень	17	51,62			
		високий рівень	56	57,34			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	47	58,73	0,263	2	0,88
		середній рівень	17	59,88			
		високий рівень	56	62,17			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	47	49,22	18,100	2	0,00
		середній рівень	17	45,50			
		високий рівень	56	74,52			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	47	75,17	15,667	2	0,00
		середній рівень	17	59,62			
		високий рівень	56	48,46			
		Total	120				

Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	64,31	3,294	2	0,19
		середній рівень	17	68,71			
		високий рівень	56	54,81			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	47	52,51	4,343	2	0,11
		середній рівень	17	64,24			
		високий рівень	56	66,07			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	46	61,91	1,147	2	0,56
		середній рівень	17	52,00			
		високий рівень	56	60,86			
		Total	119				

Таблиця 1.2.31.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей безпеки» у молоді з досвідом важкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Безпека	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	40	61,83	0,087	1	0,77
		високий рівень	80	59,84			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	40	52,78	2,959	1	0,09
		високий рівень	80	64,36			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	40	56,80	0,679	1	0,41
		високий рівень	80	62,35			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	40	62,83	0,268	1	0,60
		високий рівень	80	59,34			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	40	55,93	1,128	1	0,29
		високий рівень	80	62,79			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	40	60,80	0,005	1	0,95
		високий рівень	80	60,35			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	40	63,21	0,376	1	0,54
		високий рівень	80	59,14			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	40	54,05	2,120	1	0,15
		високий рівень	80	63,73			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	40	66,79	2,018	1	0,16
		високий рівень	80	57,36			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	40	54,61	1,809	1	0,18
		високий рівень	80	63,44			
		Total	120				

	Творча самореалізація	низький рівень	40	67,91	2,830	1	0,09
		високий рівень	80	56,79			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	40	66,19	1,757	1	0,18
		високий рівень	80	57,66			
		Total	120				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	40	51,26	4,469	1	0,03
		високий рівень	80	65,12			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	40	71,51	7,062	1	0,01
		високий рівень	79	54,17			
		Total	119				

Таблиця I.3.1.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Досягнення успіху загалом» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Досягнення успіху загалом	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	46	68,74	2,000	2	0,37
		середній рівень	25	57,16			
		високий рівень	54	60,81			
		Total	125				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	46	59,28	1,853	2	0,40
		середній рівень	25	58,92			
		високий рівень	54	68,06			
		Total	125				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	46	68,80	1,949	2	0,38
		середній рівень	25	57,92			
		високий рівень	54	60,41			
		Total	125				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	46	61,22	3,670	2	0,16
		середній рівень	25	52,84			
		високий рівень	54	69,22			
		Total	125				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	46	77,26	18,013	2	0,00
		середній рівень	25	68,66			
		високий рівень	54	48,23			
		Total	125				
	Соціальне визнання	низький рівень	46	62,67	0,413	2	0,81
		середній рівень	25	66,96			
		високий рівень	54	61,44			
		Total	125				
	Багатство	низький рівень	46	61,92	0,556	2	0,76
		середній рівень	25	59,50			
		високий рівень	54	65,54			

	Професіоналізм	Total	125		2,752	2	0,25
		низький рівень	46	56,66			
		середній рівень	25	62,68			
		високий рівень	54	68,55			
	Кар'єра	Total	125		2,838	2	0,24
		низький рівень	46	56,08			
		середній рівень	25	69,02			
		високий рівень	54	66,11			
	Впливовість	Total	125		5,966	2	0,05
		низький рівень	46	53,63			
		середній рівень	25	62,74			
		високий рівень	54	71,10			
Творча самореалізація	Total	125		2,545	2	0,28	
	низький рівень	46	68,59				
	середній рівень	25	54,60				
	високий рівень	54	62,13				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	Total	124		6,795	2	0,03
		низький рівень	46	71,05			
		середній рівень	25	66,02			
		високий рівень	53	53,42			
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	Total	125		11,832	2	0,00
		низький рівень	46	59,50			
		середній рівень	25	45,88			
		високий рівень	54	73,91			
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	Total	125		5,150	2	0,08
		низький рівень	46	71,64			
		середній рівень	25	63,02			
		високий рівень	54	55,63			

Таблиця 1.3.2.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Прагнення до влади» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Прагнення до влади	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	38	66,74	0,603	2	0,74
		середній рівень	20	60,30			
		високий рівень	67	61,69			
		Total	125				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	38	57,05	1,727	2	0,42
		середній рівень	20	62,00			
		високий рівень	67	66,67			
		Total	125				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	38	62,39	0,161	2	0,92
		середній рівень	20	60,55			
		високий рівень	67	64,07			
		Total	125				
	Ф.4. Покладання на соціальні	низький рівень	38	63,29	2,321	2	0,31

	зв'язки - на самого себе	середній рівень	20	52,05			
		високий рівень	67	66,10			
		Total	125				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	38	81,01	19,456	2	0,00
		середній рівень	20	70,30			
		високий рівень	67	50,60			
		Total	125				
	Соціальне визнання	низький рівень	38	63,88	1,594	2	0,45
		середній рівень	20	71,38			
		високий рівень	67	60,00			
		Total	125				
	Багатство	низький рівень	38	56,37	1,950	2	0,38
		середній рівень	20	64,15			
		високий рівень	67	66,42			
		Total	125				
	Професіоналізм	низький рівень	38	61,38	0,228	2	0,89
		середній рівень	20	61,33			
		високий рівень	67	64,42			
		Total	125				
	Кар'єра	низький рівень	38	59,29	0,936	2	0,63
		середній рівень	20	60,48			
		високий рівень	67	65,86			
		Total	125				
	Впливовість	низький рівень	38	49,87	16,338	2	0,00
		середній рівень	20	47,83			
		високий рівень	67	74,98			
		Total	125				
Творча самореалізація	низький рівень	38	67,89	1,108	2	0,57	
	середній рівень	20	62,85				
	високий рівень	67	60,27				
	Total	125					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	38	68,61	1,868	2	0,39
		середній рівень	19	62,45			
		високий рівень	67	59,05			
		Total	124				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	38	50,63	7,094	2	0,03
		середній рівень	20	65,43			
		високий рівень	67	69,29			
		Total	125				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	38	72,20	5,938	2	0,05
		середній рівень	20	69,23			
		високий рівень	67	55,93			
		Total	125				

Таблиця 1.3.3.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Тенденції до афіліації» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Тенденція до афіліації	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	46	63,43	0,851	2	0,65
		середній рівень	32	58,22			
		високий рівень	47	65,83			
		Total	125				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	46	54,83	3,972	2	0,14
		середній рівень	32	70,31			
		високий рівень	47	66,02			
		Total	125				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	46	56,20	5,416	2	0,07
		середній рівень	32	58,63			
		високий рівень	47	72,64			
		Total	125				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	46	63,85	0,718	2	0,70
		середній рівень	32	58,44			
		високий рівень	47	65,28			
		Total	125				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	46	62,40	0,024	2	0,99
		середній рівень	32	63,61			
		високий рівень	47	63,17			
		Total	125				
	Соціальне визнання	низький рівень	46	55,55	5,526	2	0,06
		середній рівень	32	59,84			
		високий рівень	47	72,44			
		Total	125				
	Багатство	низький рівень	46	65,32	1,069	2	0,59
		середній рівень	32	57,41			
		високий рівень	47	64,54			
		Total	125				
	Професіоналізм	низький рівень	46	68,12	4,286	2	0,12
		середній рівень	32	68,16			
		високий рівень	47	54,48			
		Total	125				
	Кар'єра	низький рівень	46	61,93	3,204	2	0,20
		середній рівень	32	72,27			
		високий рівень	47	57,73			
		Total	125				
	Впливовість	низький рівень	46	59,98	0,523	2	0,77
		середній рівень	32	64,84			
		високий рівень	47	64,70			
		Total	125				
Творча самореалізація	низький рівень	46	67,93	2,663	2	0,26	
	середній рівень	32	54,64				
	високий рівень	47	63,86				
	Total	125					
Темпоральний компонент (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху)	низький рівень	46	65,46	3,198	2	0,20	
	середній рівень	31	68,58				
	високий рівень	47	55,60				
	Total	124					

	в своєму житті)						
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	46	52,84	6,435	2	0,04
		середній рівень	32	66,69			
		високий рівень	47	70,44			
		Total	125				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	46	69,22	2,280	2	0,32
		середній рівень	32	59,69			
		високий рівень	47	59,17			
		Total	125				

Таблиця I.3.4.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Інтегрального шкали самоставлення» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Інтегральна шкала	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	37	62,19	0,649	2	0,72
		середній рівень	35	56,51			
		високий рівень	48	62,10			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	37	62,92	3,616	2	0,16
		середній рівень	35	51,23			
		високий рівень	48	65,40			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	37	54,62	3,544	2	0,17
		середній рівень	35	56,77			
		високий рівень	48	67,75			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	37	58,95	1,802	2	0,41
		середній рівень	35	55,37			
		високий рівень	48	65,44			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	37	66,14	1,787	2	0,41
		середній рівень	35	55,64			
		високий рівень	48	59,70			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	37	52,39	3,456	2	0,18
		середній рівень	35	61,10			
		високий рівень	48	66,31			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	37	66,38	1,784	2	0,41
		середній рівень	35	59,90			
		високий рівень	48	56,41			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	37	62,59	0,202	2	0,90
		середній рівень	35	59,79			
		високий рівень	48	59,41			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	37	56,08	0,891	2	0,64

		середній рівень	35	62,11				
		високий рівень	48	62,73				
		Total	120					
	Впливовість		низький рівень	37	57,18	0,602	2	0,74
			середній рівень	35	63,34			
			високий рівень	48	60,99			
			Total	120				
	Творча самореалізація		низький рівень	37	61,05	0,014	2	0,99
			середній рівень	35	60,29			
			високий рівень	48	60,23			
			Total	120				
	Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	37	65,34	2,131	2	0,34
середній рівень			35	61,21				
високий рівень			47	54,89				
Total			119					
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	37	57,91	4,326	2	0,11	
		середній рівень	35	52,93				
		високий рівень	48	68,02				
		Total	120					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	37	68,68	4,496	2	0,11	
		середній рівень	35	61,94				
		високий рівень	48	53,15				
		Total	120					

Таблиця 1.3.5.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоповаги» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоповага (I)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	43	53,07	3,400	2	0,18
		середній рівень	12	59,25			
		високий рівень	65	65,65			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	43	56,60	7,519	2	0,02
		середній рівень	12	38,83			
		високий рівень	65	67,08			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	43	58,07	2,345	2	0,31
		середній рівень	12	48,75			
		високий рівень	65	64,28			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	43	60,53	0,456	2	0,80
		середній рівень	12	54,25			
		високий рівень	65	61,63			
		Total	120				
ЕНТ (орієнт)	Добрі взаємини	низький рівень	43	66,72	2,297	2	0,32
		середній рівень	12	58,17			
		високий рівень	65	56,82			

		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	43	54,27	3,614	2	0,16
		середній рівень	12	53,21			
		високий рівень	65	65,97			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	43	60,90	1,212	2	0,55
		середній рівень	12	70,25			
		високий рівень	65	58,44			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	43	58,91	0,148	2	0,93
		середній рівень	12	60,88			
		високий рівень	65	61,48			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	43	54,74	2,087	2	0,35
		середній рівень	12	59,58			
		високий рівень	65	64,48			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	43	63,22	1,782	2	0,41
		середній рівень	12	48,42			
		високий рівень	65	60,93			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	43	61,84	1,863	2	0,39
		середній рівень	12	71,75			
		високий рівень	65	57,54			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	43	63,69	8,339	2	0,02
		середній рівень	12	81,92			
		високий рівень	64	53,41			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	43	60,35	3,006	2	0,22
		середній рівень	12	45,00			
		високий рівень	65	63,46			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	43	65,48	4,449	2	0,11
		середній рівень	12	73,25			
		високий рівень	65	54,85			
		Total	120				

Таблиця 1.3.6.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Автосимпатії» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Автосимпатія (II)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
КОМПОНЕНТ (СПОСОБИ)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	44	63,59	1,677	2	0,43
		середній рівень	19	66,05			
		високий рівень	57	56,26			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в	низький рівень	44	57,16	1,640	2	0,44

	свої сили	середній рівень	19	55,53			
		високий рівень	57	64,74			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	44	53,66	5,048	2	0,08
		середній рівень	19	53,84			
		високий рівень	57	68,00			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	44	55,11	2,266	2	0,32
		середній рівень	19	58,26			
		високий рівень	57	65,40			
		Total	120				
	Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	44	61,06	1,072	2
середній рівень			19	67,05			
високий рівень			57	57,89			
Total			120				
Соціальне визнання		низький рівень	44	56,91	4,326	2	0,11
		середній рівень	19	49,71			
		високий рівень	57	66,87			
		Total	120				
Багатство		низький рівень	44	64,00	0,973	2	0,61
		середній рівень	19	61,87			
		високий рівень	57	57,34			
		Total	120				
Професіоналізм		низький рівень	44	59,49	0,172	2	0,92
		середній рівень	19	58,82			
		високий рівень	57	61,84			
		Total	120				
Кар'єра		низький рівень	44	59,78	0,033	2	0,98
		середній рівень	19	60,55			
		високий рівень	57	61,04			
		Total	120				
Впливовість		низький рівень	44	59,81	0,044	2	0,98
		середній рівень	19	60,05			
		високий рівень	57	61,18			
		Total	120				
Творча самореалізація	низький рівень	44	60,85	0,034	2	0,98	
	середній рівень	19	61,39				
	високий рівень	57	59,93				
	Total	120					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	44	67,10	7,267	2	0,03
		середній рівень	19	69,03			
		високий рівень	56	51,36			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	44	57,13	1,423	2	0,49
		середній рівень	19	56,68			
		високий рівень	57	64,38			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я	низький рівень	44	70,05	5,913	2	0,05
середній рівень		19	59,11				

	повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	високий рівень	57	53,60			
		Total	120				

Таблиця I.3.7.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Очікуваного ставлення від інших» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Очікуване ставлення від інших (III)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	41	60,85	0,065	2	0,97
		середній рівень	25	58,92			
		високий рівень	54	60,96			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	41	60,05	4,520	2	0,10
		середній рівень	25	48,52			
		високий рівень	54	66,39			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	41	55,05	1,530	2	0,47
		середній рівень	25	63,40			
		високий рівень	54	63,30			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	41	55,56	1,502	2	0,47
		середній рівень	25	65,92			
		високий рівень	54	61,74			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	41	57,95	0,736	2	0,69
		середній рівень	25	65,26			
		високий рівень	54	60,23			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	41	46,77	10,082	2	0,01
		середній рівень	25	65,80			
		високий рівень	54	68,47			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	41	64,21	2,723	2	0,26
		середній рівень	25	66,58			
		високий рівень	54	54,87			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	41	60,38	1,671	2	0,43
		середній рівень	25	53,24			
		високий рівень	54	63,95			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	41	63,73	1,135	2	0,57
		середній рівень	25	54,48			
		високий рівень	54	60,83			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	41	71,38	8,729	2	0,01
		середній рівень	25	46,06			
		високий рівень	54	58,93			
		Total	120				

	Творча самореалізація	низький рівень	41	56,27	2,547	2	0,28
		середній рівень	25	69,80			
		високий рівень	54	59,41			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	41	55,50	2,499	2	0,29
		середній рівень	25	68,68			
		високий рівень	53	59,39			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	41	62,63	0,488	2	0,78
		середній рівень	25	56,64			
		високий рівень	54	60,67			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	41	68,22	3,513	2	0,17
		середній рівень	25	53,60			
		високий рівень	54	57,83			
		Total	120				

Таблиця 1.3.8.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоінтересу» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоінтерес (IV)	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - забезпечення від ризику	низький рівень	29	58,72	0,471	2	0,79
		середній рівень	16	65,88			
		високий рівень	75	60,04			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	29	52,52	2,315	2	0,31
		середній рівень	16	67,38			
		високий рівень	75	62,12			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	29	51,69	2,735	2	0,25
		середній рівень	16	67,50			
		високий рівень	75	62,41			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	29	56,90	1,230	2	0,54
		середній рівень	16	54,50			
		високий рівень	75	63,17			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	29	65,36	0,883	2	0,64
		середній рівень	16	61,22			
		високий рівень	75	58,47			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	29	54,64	2,031	2	0,36
		середній рівень	16	69,81			
		високий рівень	75	60,78			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	29	60,21	0,585	2	0,75
		середній рівень	16	66,53			

	Професіоналізм	високий рівень	75	59,33	0,331	2	0,85
		Total	120				
		низький рівень	29	60,24			
		середній рівень	16	56,13			
		високий рівень	75	61,53			
	Total	120					
	Кар'єра	низький рівень	29	54,55	1,772	2	0,41
		середній рівень	16	68,56			
		високий рівень	75	61,08			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	29	60,34	0,754	2	0,69
		середній рівень	16	67,28			
		високий рівень	75	59,11			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	29	62,91	4,658	2	0,10
		середній рівень	16	43,38			
високий рівень		75	63,22				
Total		120					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	29	63,67	5,154	2	0,08
		середній рівень	16	42,59			
		високий рівень	74	62,32			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	29	59,14	0,117	2	0,94
		середній рівень	16	59,13			
		високий рівень	75	61,32			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	29	73,97	11,090	2	0,00
		середній рівень	16	39,00			
		високий рівень	75	59,88			
		Total	120				

Таблиця I.3.9.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самовпевненості» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Самовпевненість 1	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	38	63,13	0,444	2	0,80
		середній рівень	33	60,94			
		високий рівень	49	58,16			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	38	54,92	1,936	2	0,38
		середній рівень	33	59,76			
		високий рівень	49	65,33			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	38	66,11	1,453	2	0,48
		середній рівень	33	57,45			
		високий рівень	49	58,20			
		Total	120				

	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	38	65,97	1,828	2	0,40
		середній рівень	33	54,82			
		високий рівень	49	60,08			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	38	69,37	7,422	2	0,02
		середній рівень	33	64,97			
		високий рівень	49	50,61			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	38	68,25	3,600	2	0,17
		середній рівень	33	52,88			
		високий рівень	49	59,62			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	38	54,21	4,034	2	0,13
		середній рівень	33	70,20			
		високий рівень	49	58,85			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	38	57,18	0,937	2	0,63
		середній рівень	33	59,06			
		високий рівень	49	64,04			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	38	51,83	7,822	2	0,02
		середній рівень	33	54,95			
		високий рівень	49	70,96			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	38	53,08	3,046	2	0,22
		середній рівень	33	60,94			
		високий рівень	49	65,96			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	38	67,22	2,461	2	0,29
		середній рівень	33	59,89			
		високий рівень	49	55,69			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	38	67,18	2,729	2	0,26
		середній рівень	33	58,00			
		високий рівень	48	55,69			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	38	58,96	0,134	2	0,94
		середній рівень	33	61,85			
		високий рівень	49	60,79			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	38	65,72	2,397	2	0,30
		середній рівень	33	62,79			
		високий рівень	49	54,91			
		Total	120				

Таблиця І.3.10.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Ставлення інших» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Ставлення інших 2	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.		
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	47	60,40	0,001	1	0,98	
		високий рівень	73	60,56				
		Total	120					
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	57,49	0,579	1	0,45	
		високий рівень	73	62,44				
		Total	120					
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	47	57,09	0,745	1	0,39	
		високий рівень	73	62,70				
		Total	120					
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	62,96	0,386	1	0,53	
		високий рівень	73	58,92				
		Total	120					
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	47	62,82	0,365	1	0,55	
		високий рівень	73	59,01				
		Total	120					
	Соціальне визнання	низький рівень	47	54,21	2,595	1	0,11	
		високий рівень	73	64,55				
		Total	120					
	Багатство	низький рівень	47	66,71	2,538	1	0,11	
		високий рівень	73	56,50				
		Total	120					
	Професіоналізм	низький рівень	47	57,05	0,782	1	0,38	
		високий рівень	73	62,72				
		Total	120					
	Кар'єра	низький рівень	47	58,01	0,406	1	0,52	
		високий рівень	73	62,10				
		Total	120					
	Впливовість	низький рівень	47	63,74	0,696	1	0,40	
		високий рівень	73	58,41				
		Total	120					
	Творча самореалізація	низький рівень	47	58,03	0,405	1	0,52	
		високий рівень	73	62,09				
		Total	120					
	Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	58,28	0,211	1	0,65
			високий рівень	72	61,13			
			Total	119				
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	47	60,68	0,002	1	0,96	
		високий рівень	73	60,38				
		Total	120					
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	47	64,95	1,336	1	0,25	
		високий рівень	73	57,64				
		Total	120					

Таблиця 1.3.11.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самоприйняття» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

Самоприйняття 3		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	31	62,58	2,614	2	0,27
		середній рівень	24	50,25			
		високий рівень	65	63,29			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	31	60,00	0,201	2	0,90
		середній рівень	24	63,33			
		високий рівень	65	59,69			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	31	54,94	1,272	2	0,53
		середній рівень	24	59,71			
		високий рівень	65	63,45			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	31	51,26	3,070	2	0,22
		середній рівень	24	61,63			
		високий рівень	65	64,49			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	31	60,58	0,328	2	0,85
		середній рівень	24	57,10			
		високий рівень	65	61,72			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	31	59,47	0,043	2	0,98
		середній рівень	24	60,44			
		високий рівень	65	61,02			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	31	58,27	1,679	2	0,43
		середній рівень	24	68,60			
		високий рівень	65	58,57			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	31	59,40	0,213	2	0,90
		середній рівень	24	58,42			
		високий рівень	65	61,79			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	31	54,89	1,405	2	0,50
		середній рівень	24	59,23			
		високий рівень	65	63,65			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	31	64,32	2,184	2	0,34
		середній рівень	24	66,85			
		високий рівень	65	56,33			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	31	64,53	1,025	2	0,60
		середній рівень	24	55,15			
		високий рівень	65	60,55			
		Total	120				

Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	31	63,31	3,411	2	0,18
		середній рівень	24	48,88			
		високий рівень	64	62,57			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	31	52,16	3,327	2	0,19
		середній рівень	24	58,13			
		високий рівень	65	65,35			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	31	73,55	6,377	2	0,04
		середній рівень	24	58,27			
		високий рівень	65	55,10			
		Total	120				

Таблиця 1.3.12

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Самопослідовності (самокерування)» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самопослідовності (самокерування) 4	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	67	60,88	0,018	1	0,89
		високий рівень	53	60,02			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	67	56,49	2,013	1	0,16
		високий рівень	53	65,57			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	67	59,64	0,092	1	0,76
		високий рівень	53	61,58			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	67	64,88	2,406	1	0,12
		високий рівень	53	54,96			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	67	63,17	0,952	1	0,33
		високий рівень	53	57,12			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	67	59,57	0,110	1	0,74
		високий рівень	53	61,67			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	67	63,66	1,287	1	0,26
		високий рівень	53	56,51			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	67	61,16	0,057	1	0,81
		високий рівень	53	59,66			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	67	59,18	0,224	1	0,64
		високий рівень	53	62,17			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	67	56,31	2,284	1	0,13
		високий рівень	53	65,80			
		Total	120				

	Творча самореалізація	низький рівень	67	59,12	0,249	1	0,62
		високий рівень	53	62,25			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	66	59,82	0,004	1	0,95
		високий рівень	53	60,23			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	67	58,08	0,772	1	0,38
		високий рівень	53	63,56			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	67	61,98	0,290	1	0,59
		високий рівень	53	58,63			
		Total	120				

Таблиця І.3.13.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Самозвинувачення 5	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	66	58,76	0,368	1	0,54
		високий рівень	54	62,63			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	66	59,80	0,059	1	0,81
		високий рівень	54	61,35			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	66	61,85	0,220	1	0,64
		високий рівень	54	58,85			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	66	67,41	5,786	1	0,02
		високий рівень	54	52,06			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	66	56,48	2,080	1	0,15
		високий рівень	54	65,41			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	66	65,04	2,566	1	0,11
		високий рівень	54	54,95			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	66	61,96	0,267	1	0,61
		високий рівень	54	58,71			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	66	58,95	0,298	1	0,58
		високий рівень	54	62,39			
		Total	120				
Кар'єра	низький рівень	66	58,77	0,374	1	0,54	
	високий рівень	54	62,62				
	Total	120					

	Впливовість	низький рівень	66	64,02	1,558	1	0,21
		високий рівень	54	56,19			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	66	59,35	0,167	1	0,68
		високий рівень	54	61,91			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	65	56,01	2,087	1	0,15
		високий рівень	54	64,81			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	66	63,27	0,981	1	0,32
		високий рівень	54	57,11			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	66	57,58	1,097	1	0,30
		високий рівень	54	64,07			
		Total	120				

Таблиця 1.3.14.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самоінтерес 6	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	47	59,57	0,055	1	0,82
		високий рівень	73	61,10			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	47	58,51	0,253	1	0,62
		високий рівень	73	61,78			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	47	55,09	1,872	1	0,17
		високий рівень	73	63,99			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	47	58,60	0,232	1	0,63
		високий рівень	73	61,73			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	47	57,27	0,711	1	0,40
		високий рівень	73	62,58			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	47	53,94	2,828	1	0,09
		високий рівень	73	64,73			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	47	67,38	3,115	1	0,08
		високий рівень	73	56,07			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	47	59,52	0,063	1	0,80
		високий рівень	73	61,13			
		Total	120				

	Кар'єра	низький рівень	47	61,76	0,103	1	0,75
		високий рівень	73	59,69			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	47	65,87	1,909	1	0,17
		високий рівень	73	57,04			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	47	57,66	0,536	1	0,46
		високий рівень	73	62,33			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	47	60,04	0,000	1	0,99
		високий рівень	72	59,97			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	47	61,29	0,042	1	0,84
		високий рівень	73	59,99			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	47	65,87	1,950	1	0,16
		високий рівень	73	57,04			
		Total	120				

Таблиця І.3.15.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Саморозуміння 7							
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	36	55,28	2,061	2	0,36
		середній рівень	25	57,20			
		високий рівень	59	65,08			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	36	56,92	0,745	2	0,69
		середній рівень	25	64,64			
		високий рівень	59	60,93			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	36	59,42	2,718	2	0,26
		середній рівень	25	51,44			
		високий рівень	59	65,00			
		Total	120				
Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	36	65,14	1,907	2	0,39	
	середній рівень	25	64,32				
	високий рівень	59	56,05				
	Total	120					
Компонент орієнтири	Добрі взаємини	низький рівень	36	62,35	1,394	2	0,50
		середній рівень	25	66,00			
		високий рівень	59	57,04			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	36	57,44	7,404	2	0,02
середній рівень	25	46,60					

		високий рівень	59	68,25				
		Total	120					
	Багатство		низький рівень	36	62,14	1,713	2	0,42
			середній рівень	25	52,54			
			високий рівень	59	62,87			
			Total	120				
	Професіоналізм		низький рівень	36	54,07	4,280	2	0,12
			середній рівень	25	72,28			
			високий рівень	59	59,43			
			Total	120				
	Кар'єра		низький рівень	36	60,94	0,037	2	0,98
			середній рівень	25	59,34			
			високий рівень	59	60,72			
			Total	120				
	Впливовість		низький рівень	36	61,42	0,251	2	0,88
			середній рівень	25	62,76			
			високий рівень	59	58,98			
Total			120					
Творча самореалізація		низький рівень	36	61,10	0,034	2	0,98	
		середній рівень	25	59,48				
		високий рівень	59	60,57				
		Total	120					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	36	71,39	7,492	2	0,02	
		середній рівень	25	48,58				
		високий рівень	58	57,85				
		Total	119					
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	36	51,51	3,615	2	0,16	
		середній рівень	25	64,18				
		високий рівень	59	64,42				
		Total	120					
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	36	71,19	5,387	2	0,07	
		середній рівень	25	53,12				
		високий рівень	59	57,10				
		Total	120					

Таблиця 1.3.16.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цілей життя» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Цілі життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
пеструментальний компонент (способи досягання життєвого	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	38	48,32	6,881	2	0,03
		середній рівень	24	64,71			
		високий рівень	58	66,74			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	38	51,76	4,572	2	0,10
		середній рівень	24	70,71			
		високий рівень	58	62,00			
		Total	120				

	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	38	56,21	1,096	2	0,58
		середній рівень	24	59,50			
		високий рівень	58	63,72			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	38	55,13	1,844	2	0,40
		середній рівень	24	67,29			
		високий рівень	58	61,21			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	38	64,92	3,654	2	0,16
		середній рівень	24	67,96			
		високий рівень	58	54,52			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	38	60,58	0,040	2	0,98
		середній рівень	24	59,29			
		високий рівень	58	60,95			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	38	58,38	0,253	2	0,88
		середній рівень	24	62,67			
		високий рівень	58	60,99			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	38	46,07	10,776	2	0,00
		середній рівень	24	72,79			
		високий рівень	58	64,87			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	38	50,43	4,936	2	0,08
		середній рівень	24	62,79			
		високий рівень	58	66,15			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	38	68,88	3,445	2	0,18
		середній рівень	24	54,75			
		високий рівень	58	57,39			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	38	68,41	5,778	2	0,06
		середній рівень	24	47,06			
		високий рівень	58	60,88			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	38	68,17	3,415	2	0,18
		середній рівень	24	55,67			
		високий рівень	57	56,38			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	38	62,97	0,835	2	0,66
		середній рівень	24	63,63			
		високий рівень	58	57,59			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не	низький рівень	38	72,92	7,509	2	0,02
		середній рівень	24	55,23			
		високий рівень	58	54,54			
		Total	120				

	задоволений своїми досягненнями)					

Таблиця І.3.17.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Процесу життя» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Процес життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	32	54,31	1,518	2	0,47
		середній рівень	27	64,81			
		високий рівень	61	61,84			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	32	51,72	5,111	2	0,08
		середній рівень	27	55,19			
		високий рівень	61	67,46			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	32	50,22	4,135	2	0,13
		середній рівень	27	67,41			
		високий рівень	61	62,84			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	32	58,00	0,624	2	0,73
		середній рівень	27	57,89			
		високий рівень	61	62,97			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	32	60,13	1,345	2	0,51
		середній рівень	27	66,89			
		високий рівень	61	57,87			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	32	49,50	4,670	2	0,10
		середній рівень	27	62,15			
		високий рівень	61	65,54			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	32	59,23	0,194	2	0,91
		середній рівень	27	58,94			
		високий рівень	61	61,85			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	32	57,94	0,264	2	0,88
		середній рівень	27	60,65			
		високий рівень	61	61,78			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	32	53,84	3,165	2	0,21
		середній рівень	27	69,72			
		високий рівень	61	59,91			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	32	65,19	0,854	2	0,65
		середній рівень	27	57,80			
		високий рівень	61	59,24			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	32	72,72	7,899	2	0,02

		середній рівень	27	47,78			
		високий рівень	61	59,72			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	32	78,28	13,529	2	0,00
		середній рівень	26	55,44			
		високий рівень	61	52,35			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	32	53,84	1,804	2	0,41
		середній рівень	27	64,81			
		високий рівень	61	62,08			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	32	78,80	14,562	2	0,00
		середній рівень	27	61,09			
		високий рівень	61	50,64			
		Total	120				

Таблиця 1.3.18.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Результативності» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Результативність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	24	60,08	0,053	2	0,97
		середній рівень	30	61,77			
		високий рівень	66	60,08			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	24	53,04	1,476	2	0,48
		середній рівень	30	64,00			
		високий рівень	66	61,62			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	24	62,08	0,513	2	0,77
		середній рівень	30	56,57			
		високий рівень	66	61,71			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	24	54,42	0,954	2	0,62
		середній рівень	30	63,03			
		високий рівень	66	61,56			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	24	54,98	1,182	2	0,55
		середній рівень	30	65,02			
		високий рівень	66	60,45			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	24	59,71	0,609	2	0,74
		середній рівень	30	56,70			
		високий рівень	66	62,52			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	24	65,60	0,672	2	0,71

Темпоральний компонент		середній рівень	30	58,78			
		високий рівень	66	59,42			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	24	52,40	2,428	2	0,30
		середній рівень	30	67,02			
		високий рівень	66	60,48			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	24	59,52	0,026	2	0,99
		середній рівень	30	60,95			
		високий рівень	66	60,65			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	24	64,60	1,663	2	0,44
		середній рівень	30	53,73			
		високий рівень	66	62,08			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	24	63,60	0,751	2	0,69
середній рівень		30	63,38				
високий рівень		66	58,06				
Total		120					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	24	74,08	7,360	2	0,03
		середній рівень	29	63,52			
		високий рівень	66	53,33			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	24	60,58	3,871	2	0,14
		середній рівень	30	50,38			
		високий рівень	66	65,07			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	24	83,40	23,426	2	0,00
		середній рівень	30	70,70			
		високий рівень	66	47,54			
		Total	120				

Таблиця 1.3.19.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Локусу контролю Я» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Локус контролю Я		N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
інструментальний компонент (способи досягання життєвого	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	38	53,39	2,430	2	0,30
		середній рівень	26	61,92			
		високий рівень	56	64,66			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	38	50,55	5,737	2	0,06
		середній рівень	26	58,96			
		високий рівень	56	67,96			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання	низький рівень	38	64,53	5,319	2	0,07

	загальноприйнятих правил	середній рівень	26	46,58			
		високий рівень	56	64,23			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	38	57,32	1,881	2	0,39
		середній рівень	26	55,27			
		високий рівень	56	65,09			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	38	61,05	1,483	2	0,48
		середній рівень	26	66,87			
		високий рівень	56	57,17			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	38	57,26	0,586	2	0,75
		середній рівень	26	60,33			
		високий рівень	56	62,78			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	38	59,86	0,707	2	0,70
		середній рівень	26	65,40			
		високий рівень	56	58,66			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	38	53,55	2,314	2	0,31
		середній рівень	26	62,79			
		високий рівень	56	64,15			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	38	55,57	6,581	2	0,04
		середній рівень	26	49,81			
		високий рівень	56	68,81			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	38	63,99	1,393	2	0,50
		середній рівень	26	53,88			
		високий рівень	56	61,21			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	38	67,86	3,566	2	0,17
		середній рівень	26	62,56			
		високий рівень	56	54,55			
		Total	120				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	38	68,57	8,528	2	0,01
		середній рівень	26	67,67			
		високий рівень	55	50,45			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	38	54,59	2,380	2	0,30
		середній рівень	26	58,67			
		високий рівень	56	65,36			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	38	69,53	5,274	2	0,07
		середній рівень	26	62,60			
		високий рівень	56	53,40			
		Total	120				

Таблиця І.3.20.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Локусу контролю життя» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Локус контролю життя	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	33	50,24	3,995	2	0,14
		середній рівень	16	62,88			
		високий рівень	71	64,73			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	33	45,09	13,806	2	0,00
		середній рівень	16	49,00			
		високий рівень	71	70,25			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	33	68,67	5,232	2	0,07
		середній рівень	16	44,44			
		високий рівень	71	60,32			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	33	56,73	0,838	2	0,66
		середній рівень	16	66,25			
		високий рівень	71	60,96			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	33	63,95	0,712	2	0,70
		середній рівень	16	62,88			
		високий рівень	71	58,36			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	33	63,35	0,444	2	0,80
		середній рівень	16	56,63			
		високий рівень	71	60,05			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	33	51,88	2,982	2	0,23
		середній рівень	16	66,25			
		високий рівень	71	63,21			
		Total	120				
	Професіоналізм	низький рівень	33	50,08	4,281	2	0,12
		середній рівень	16	66,47			
		високий рівень	71	64,00			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	33	53,85	4,045	2	0,13
		середній рівень	16	51,16			
		високий рівень	71	65,70			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	33	65,21	0,907	2	0,64
		середній рівень	16	57,13			
		високий рівень	71	59,07			
		Total	120				
	Творча самореалізація	низький рівень	33	68,29	2,831	2	0,24
		середній рівень	16	62,75			
		високий рівень	71	56,37			
		Total	120				

Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	33	70,79	7,304	2	0,03
		середній рівень	16	67,53			
		високий рівень	70	53,19			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	33	55,42	1,026	2	0,60
		середній рівень	16	63,00			
		високий рівень	71	62,30			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	33	72,55	6,150	2	0,05
		середній рівень	16	51,25			
		високий рівень	71	56,99			
		Total	120				

Таблиця 1.3.21.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Загального показника сенсожиттєвих орієнтацій» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Загальний показник сенсожиттєвих орієнтацій	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Нараження себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	29	52,14	3,654	2	0,16
		середній рівень	29	56,76			
		високий рівень	62	66,16			
		Total	120				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	29	48,07	6,861	2	0,03
		середній рівень	29	56,97			
		високий рівень	62	67,97			
		Total	120				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	29	62,03	2,217	2	0,33
		середній рівень	29	52,21			
		високий рівень	62	63,66			
		Total	120				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	29	55,62	1,219	2	0,54
		середній рівень	29	58,41			
		високий рівень	62	63,76			
		Total	120				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	29	59,22	2,677	2	0,26
		середній рівень	29	69,28			
		високий рівень	62	56,99			
		Total	120				
	Соціальне визнання	низький рівень	29	57,52	0,839	2	0,66
		середній рівень	29	57,55			
		високий рівень	62	63,27			
		Total	120				
	Багатство	низький рівень	29	59,81	0,059	2	0,97
		середній рівень	29	59,62			
		високий рівень	62	61,23			
		Total	120				

	Професіоналізм	низький рівень	29	48,55	4,954	2	0,08
		середній рівень	29	61,41			
		високий рівень	62	65,66			
		Total	120				
	Кар'єра	низький рівень	29	55,64	3,641	2	0,16
		середній рівень	29	53,12			
		високий рівень	62	66,23			
		Total	120				
	Впливовість	низький рівень	29	67,40	1,605	2	0,45
		середній рівень	29	57,16			
		високий рівень	62	58,84			
		Total	120				
Творча самореалізація	низький рівень	29	68,93	3,376	2	0,18	
	середній рівень	29	63,14				
	високий рівень	62	55,32				
	Total	120					
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	29	70,84	15,508	2	0,00
		середній рівень	29	73,57			
		високий рівень	61	48,39			
		Total	119				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	29	60,78	3,668	2	0,16
		середній рівень	29	50,47			
		високий рівень	62	65,06			
		Total	120				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	29	76,47	11,116	2	0,00
		середній рівень	29	63,76			
		високий рівень	62	51,51			
		Total	120				

Таблиця І.3.22.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей конформності» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Конформність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Нараження себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	36	37,81	8,975	2	0,01
		середній рівень	8	63,50			
		високий рівень	51	52,76			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	36	47,44	0,657	2	0,72
		середній рівень	8	41,13			
		високий рівень	51	49,47			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	36	47,58	0,399	2	0,82
		середній рівень	8	42,63			
		високий рівень	51	49,14			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	36	48,92	2,604	2	0,27
		середній рівень	8	33,00			

		високий рівень	51	49,71			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	36	47,61	0,994	2	0,61
		середній рівень	8	39,56			
		високий рівень	51	49,60			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	36	45,39	2,600	2	0,27
		середній рівень	8	62,44			
		високий рівень	51	47,58			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	36	48,85	0,108	2	0,95
		середній рівень	8	49,50			
		високий рівень	51	47,17			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	36	50,31	0,578	2	0,75
		середній рівень	8	43,00			
		високий рівень	51	47,16			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	36	40,58	4,412	2	0,11
		середній рівень	8	49,56			
		високий рівень	51	52,99			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	36	46,04	0,608	2	0,74
		середній рівень	8	54,13			
		високий рівень	51	48,42			
		Total	95				
Творча самореалізація	низький рівень	36	55,32	4,236	2	0,12	
	середній рівень	8	41,94				
	високий рівень	51	43,78				
	Total	95					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	36	49,35	2,473	2	0,29
		середній рівень	8	59,00			
		високий рівень	50	44,33			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	36	41,10	3,970	2	0,14
		середній рівень	8	53,88			
		високий рівень	51	51,95			
		Total	95				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	36	48,58	4,268	2	0,12
		середній рівень	8	65,75			
		високий рівень	51	44,80			
		Total	95				

Таблиця І.3.23.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей традиції» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

Традиції	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.

Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	37	41,00	5,970	2	0,05
		середній рівень	20	45,30			
		високий рівень	38	56,24			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	37	51,08	1,311	2	0,52
		середній рівень	20	49,75			
		високий рівень	38	44,08			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	37	50,22	0,503	2	0,78
		середній рівень	20	48,25			
		високий рівень	38	45,71			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	37	47,27	1,654	2	0,44
		середній рівень	20	54,80			
		високий рівень	38	45,13			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	37	46,01	1,063	2	0,59
		середній рівень	20	53,38			
		високий рівень	38	47,11			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	37	47,11	0,069	2	0,97
		середній рівень	20	48,25			
		високий рівень	38	48,74			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	37	45,08	1,155	2	0,56
		середній рівень	20	46,55			
		високий рівень	38	51,61			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	37	47,88	0,023	2	0,99
		середній рівень	20	47,35			
		високий рівень	38	48,46			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	37	46,96	0,711	2	0,70
		середній рівень	20	44,78			
		високий рівень	38	50,71			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	37	51,24	0,970	2	0,62
		середній рівень	20	44,35			
		високий рівень	38	46,76			
		Total	95				
	Творча самореалізація	низький рівень	37	49,20	1,265	2	0,53
		середній рівень	20	52,50			
		високий рівень	38	44,46			
		Total	95				
Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	37	43,18	2,095	2	0,35
		середній рівень	20	53,35			
		високий рівень	37	48,66			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене	низький рівень	37	49,61	5,176	2	0,08

немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	середній рівень	20	36,30	1,208	2	0,55
	високий рівень	38	52,59			
	Total	95				
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	37	45,53	1,208	2	0,55
	середній рівень	20	53,60			
	високий рівень	38	47,46			
	Total	95				

Таблиця I.3.24.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей доброзичливості» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Доброзичливість	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	33	44,33	0,986	2	0,61
		середній рівень	18	51,61			
		високий рівень	44	49,27			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	33	49,30	1,867	2	0,39
		середній рівень	18	54,56			
		високий рівень	44	44,34			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	33	42,45	2,453	2	0,29
		середній рівень	18	54,44			
		високий рівень	44	49,52			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	33	54,91	6,008	2	0,05
		середній рівень	18	35,11			
		високий рівень	44	48,09			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	33	44,76	1,154	2	0,56
		середній рівень	18	46,36			
		високий рівень	44	51,10			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	33	43,03	4,506	2	0,11
		середній рівень	18	41,58			
		високий рівень	44	54,35			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	33	51,83	1,168	2	0,56
		середній рівень	18	48,11			
		високий рівень	44	45,08			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	33	47,83	0,058	2	0,97
		середній рівень	18	46,81			
		високий рівень	44	48,61			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	33	43,11	4,176	2	0,12
		середній рівень	18	59,22			
		високий рівень	44	47,08			

	Впливовість	Total	95		0,262	2	0,88
		низький рівень	33	48,06			
		середній рівень	18	50,72			
		високий рівень	44	46,84			
	Total	95		2,870	2	0,24	
	низький рівень	33	54,47				
	середній рівень	18	44,92				
	високий рівень	44	44,41				
Total	95		9,721	2	0,01		
низький рівень	33	41,92					
середній рівень	18	36,47					
високий рівень	43	56,40					
Total	94		1,074	2	0,58		
низький рівень	33	51,73					
середній рівень	18	47,44					
високий рівень	44	45,43					
Total	95		0,888	2	0,64		
низький рівень	33	48,50					
середній рівень	18	42,78					
високий рівень	44	49,76					
Total	95						

Таблиця 1.3.25.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей універсалізму» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Красскела-Воллеса)

	Універсалізм	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	39	35,97	12,593	2	0,00
		середній рівень	15	56,00			
		високий рівень	41	56,51			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	39	50,41	0,979	2	0,61
		середній рівень	15	42,13			
		високий рівень	41	47,85			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	39	46,85	2,637	2	0,27
		середній рівень	15	39,13			
		високий рівень	41	52,34			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	39	49,33	1,039	2	0,59
		середній рівень	15	52,80			
		високий рівень	41	44,98			
		Total	95				
Добрі взаємини	низький рівень	39	50,99	1,541	2	0,46	
	середній рівень	15	40,97				
	високий рівень	41	47,73				
	Total	95					
Соціальне визнання	низький рівень	39	46,45	5,152	2	0,08	

Темпоральний компонент		середній рівень	15	35,73			
		високий рівень	41	53,96			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	39	44,31	1,721	2	0,42
		середній рівень	15	54,80			
		високий рівень	41	49,02			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	39	50,44	1,225	2	0,54
		середній рівень	15	41,30			
		високий рівень	41	48,13			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	39	45,42	1,646	2	0,44
		середній рівень	15	55,97			
		високий рівень	41	47,54			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	39	50,55	1,814	2	0,40
		середній рівень	15	52,87			
		високий рівень	41	43,79			
		Total	95				
	Творча самореалізація	низький рівень	39	46,23	1,324	2	0,52
		середній рівень	15	55,37			
		високий рівень	41	46,99			
		Total	95				
	Темпоральний компонент	Перспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	39	48,72	0,177	2
середній рівень			14	45,57			
високий рівень			41	47,00			
Total			94				
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)		низький рівень	39	43,31	2,915	2	0,23
		середній рівень	15	45,90			
		високий рівень	41	53,23			
		Total	95				
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)		низький рівень	39	45,68	1,777	2	0,41
		середній рівень	15	56,30			
		високий рівень	41	47,17			
		Total	95				

Таблиця І.3.26.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей самостійності» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Самостійність	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Компонент (способи)	Ф.1. Наражання себе на ризик - унебезпечення від ризику	низький рівень	29	43,83	4,266	2	0,12
		середній рівень	24	41,67			
		високий рівень	42	54,50			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	29	49,72	0,404	2	0,82
		середній рівень	24	45,04			
високий рівень		42	48,50				

		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	29	51,03	1,283	2	0,53
		середній рівень	24	50,63			
		високий рівень	42	44,40			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	29	48,38	0,994	2	0,61
		середній рівень	24	43,38			
		високий рівень	42	50,38			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	29	57,47	5,554	2	0,06
		середній рівень	24	46,15			
		високий рівень	42	42,52			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	29	48,91	3,115	2	0,21
		середній рівень	24	55,35			
		високий рівень	42	43,17			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	29	38,21	5,600	2	0,06
		середній рівень	24	54,10			
		високий рівень	42	51,27			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	29	46,95	6,716	2	0,03
		середній рівень	24	37,04			
		високий рівень	42	54,99			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	29	45,83	1,304	2	0,52
		середній рівень	24	44,44			
		високий рівень	42	51,54			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	29	44,55	2,761	2	0,25
		середній рівень	24	55,90			
		високий рівень	42	45,87			
		Total	95				
	Творча самореалізація	низький рівень	29	51,88	1,364	2	0,51
		середній рівень	24	43,13			
		високий рівень	42	48,11			
		Total	95				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	28	47,88	5,425	2	0,07
		середній рівень	24	57,23			
		високий рівень	42	41,69			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	29	44,60	2,002	2	0,37
		середній рівень	24	44,54			
		високий рівень	42	52,32			
		Total	95				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений)	низький рівень	29	53,21	2,987	2	0,22
		середній рівень	24	50,88			
		високий рівень	42	42,76			
		Total	95				

своїми досягненнями)

Таблиця І.3.27.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей стимуляції» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Стимуляція	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	32	47,91	0,955	2	0,62
		середній рівень	19	53,21			
		високий рівень	44	45,82			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	32	42,06	2,451	2	0,29
		середній рівень	19	48,58			
		високий рівень	44	52,07			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	32	48,06	1,372	2	0,50
		середній рівень	19	54,16			
		високий рівень	44	45,30			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	32	45,81	0,330	2	0,85
		середній рівень	19	48,26			
		високий рівень	44	49,48			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	32	45,36	1,025	2	0,60
		середній рівень	19	45,55			
		високий рівень	44	50,98			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	32	51,17	0,673	2	0,71
		середній рівень	19	47,05			
		високий рівень	44	46,10			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	32	47,19	0,301	2	0,86
		середній рівень	19	51,05			
		високий рівень	44	47,27			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	32	52,67	1,803	2	0,41
		середній рівень	19	42,42			
		високий рівень	44	47,01			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	32	47,61	0,034	2	0,98
		середній рівень	19	49,00			
		високий рівень	44	47,85			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	32	48,27	0,587	2	0,75
		середній рівень	19	43,89			
		високий рівень	44	49,58			
		Total	95				
	Творча самореалізація	низький рівень	32	45,86	1,179	2	0,55
		середній рівень	19	53,97			

		високий рівень	44	46,98			
		Total	95				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	31	48,79	3,148	2	0,21
		середній рівень	19	55,58			
		високий рівень	44	43,10			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	32	42,53	3,371	2	0,19
		середній рівень	19	56,61			
		високий рівень	44	48,26			
		Total	95				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	32	47,83	1,308	2	0,52
		середній рівень	19	53,95			
		високий рівень	44	45,56			
		Total	95				

Таблиця І.3.28.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей гедонізму» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Крассела-Воллеса)

	Гедонізм	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	34	48,82	0,827	2	0,66
		середній рівень	16	42,31			
		високий рівень	45	49,40			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	34	43,97	1,533	2	0,46
		середній рівень	16	54,00			
		високий рівень	45	48,91			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	34	38,74	5,981	2	0,05
		середній рівень	16	53,25			
		високий рівень	45	53,13			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	34	49,26	1,265	2	0,53
		середній рівень	16	40,94			
		високий рівень	45	49,56			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	34	50,15	0,387	2	0,82
		середній рівень	16	45,63			
		високий рівень	45	47,22			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	34	49,66	0,403	2	0,82
		середній рівень	16	49,72			
		високий рівень	45	46,13			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	34	43,57	1,409	2	0,49
		середній рівень	16	50,28			
		високий рівень	45	50,53			
		Total	95				

	Професіоналізм	низький рівень	34	51,44	1,437	2	0,49
		середній рівень	16	50,56			
		високий рівень	45	44,49			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	34	43,51	1,475	2	0,48
		середній рівень	16	49,38			
		високий рівень	45	50,90			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	34	46,37	0,749	2	0,69
		середній рівень	16	44,56			
		високий рівень	45	50,46			
		Total	95				
Творча самореалізація	низький рівень	34	51,78	1,038	2	0,59	
	середній рівень	16	46,59				
	високий рівень	45	45,64				
	Total	95					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	33	56,30	6,881	2	0,03
		середній рівень	16	48,59			
		високий рівень	45	40,66			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	34	44,22	2,136	2	0,34
		середній рівень	16	44,25			
		високий рівень	45	52,19			
		Total	95				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	34	53,91	2,702	2	0,26
		середній рівень	16	46,66			
		високий рівень	45	44,01			
		Total	95				

Таблиця І.3.29.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей досягнення» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Досягнення	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	32	37,72	6,895	2	0,03
		середній рівень	11	56,45			
		високий рівень	52	52,54			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	32	53,78	2,127	2	0,35
		середній рівень	11	44,55			
		високий рівень	52	45,17			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	32	47,22	0,047	2	0,98
		середній рівень	11	49,09			
		високий рівень	52	48,25			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	32	49,44	0,538	2	0,76
		середній рівень	11	42,45			

		високий рівень	52	48,29			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	32	52,56	3,861	2	0,15
		середній рівень	11	57,09			
		високий рівень	52	43,27			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	32	48,17	1,154	2	0,56
		середній рівень	11	55,91			
		високий рівень	52	46,22			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	32	44,81	0,727	2	0,70
		середній рівень	11	47,77			
		високий рівень	52	50,01			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	32	52,97	1,847	2	0,40
		середній рівень	11	41,86			
		високий рівень	52	46,24			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	32	44,08	2,456	2	0,29
		середній рівень	11	41,00			
		високий рівень	52	51,89			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	32	40,67	5,201	2	0,07
		середній рівень	11	42,09			
		високий рівень	52	53,76			
		Total	95				
Творча самореалізація	низький рівень	32	51,06	0,696	2	0,71	
	середній рівень	11	48,59				
	високий рівень	52	45,99				
	Total	95					
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	32	53,14	4,606	2	0,10
		середній рівень	11	55,50			
		високий рівень	51	42,24			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	32	41,06	5,446	2	0,07
		середній рівень	11	40,91			
		високий рівень	52	53,77			
		Total	95				
	Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	32	51,41	0,887	2	0,64
		середній рівень	11	48,64			
		високий рівень	52	45,77			
		Total	95				

Таблиця 1.3.30.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей влади» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Влада	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.

Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Наражання себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	22	42,86	5,418	2	0,07
		середній рівень	26	40,42			
		високий рівень	47	54,60			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	22	55,50	3,343	2	0,19
		середній рівень	26	50,54			
		високий рівень	47	43,09			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	22	40,59	2,297	2	0,32
		середній рівень	26	52,31			
		високий рівень	47	49,09			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	22	57,23	5,103	2	0,08
		середній рівень	26	51,19			
		високий рівень	47	41,91			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	22	56,89	3,438	2	0,18
		середній рівень	26	47,42			
		високий рівень	47	44,16			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	22	57,27	3,967	2	0,14
		середній рівень	26	41,79			
		високий рівень	47	47,10			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	22	34,45	9,341	2	0,01
		середній рівень	26	45,73			
		високий рівень	47	55,60			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	22	49,16	5,248	2	0,07
		середній рівень	26	57,40			
		високий рівень	47	42,26			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	22	43,00	1,074	2	0,58
		середній рівень	26	48,10			
		високий рівень	47	50,29			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	22	36,84	6,237	2	0,04
		середній рівень	26	46,33			
		високий рівень	47	54,15			
		Total	95				
	Творча самореалізація	низький рівень	22	55,91	3,072	2	0,22
		середній рівень	26	49,06			
		високий рівень	47	43,71			
		Total	95				
Темпоральний компонент	Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	низький рівень	22	53,64	1,591	2	0,45
		середній рівень	25	45,44			
		високий рівень	47	45,72			
		Total	94				
	Презентативний вимір (У мене	низький рівень	22	34,30	13,877	2	0,00

немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	середній рівень	26	41,73			
	високий рівень	47	57,88			
	Total	95		0,136	2	0,93
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	22	49,80			
	середній рівень	26	47,81			
	високий рівень	47	47,27			
	Total	95				

Таблиця 1.3.31.

Розподіл значень прояву компонентів уявлень про життєвий успіх за різним рівнем виразності «Цінностей безпеки» у молоді з досвідом легкого досягання успіхів (Н-критерій Краскела-Воллеса)

	Безпека	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.	
Інструментальний компонент (способи досягання життєвого успіху)	Ф.1. Нараження себе на ризик - убезпечення від ризику	низький рівень	35	40,26	4,371	1	0,04
		високий рівень	60	52,52			
		Total	95				
	Ф.2. Сподівання на удачу - віра в свої сили	низький рівень	35	49,11	0,091	1	0,76
		високий рівень	60	47,35			
		Total	95				
	Ф.3. Нехтування - дотримання загальноприйнятих правил	низький рівень	35	46,00	0,292	1	0,59
		високий рівень	60	49,17			
		Total	95				
	Ф.4. Покладання на соціальні зв'язки - на самого себе	низький рівень	35	49,97	0,283	1	0,59
		високий рівень	60	46,85			
		Total	95				
Аксіологічний компонент (орієнтири життєвого успіху)	Добрі взаємини	низький рівень	35	47,67	0,008	1	0,93
		високий рівень	60	48,19			
		Total	95				
	Соціальне визнання	низький рівень	35	42,09	2,622	1	0,11
		високий рівень	60	51,45			
		Total	95				
	Багатство	низький рівень	35	44,33	1,014	1	0,31
		високий рівень	60	50,14			
		Total	95				
	Професіоналізм	низький рівень	35	49,27	0,121	1	0,73
		високий рівень	60	47,26			
		Total	95				
	Кар'єра	низький рівень	35	44,04	1,171	1	0,28
		високий рівень	60	50,31			
		Total	95				
	Впливовість	низький рівень	35	52,94	1,840	1	0,17
		високий рівень	60	45,12			
		Total	95				
	Творча самореалізація	низький рівень	35	52,37	1,434	1	0,23
		високий рівень	60	45,45			
		Total	95				
Проспективний вимір (Досягнення успіху – це тільки	низький рівень	35	49,67	0,386	1	0,53	
	високий рівень	59	46,21				

питання часу - Я не впевнений в тому, чи зможу я досягти успіху в своєму житті)	Total	94				
Презентативний вимір (У мене немає суттєвих успіхів, якими я міг би пишатися - У мене є успіхи, якими я можу пишатися)	низький рівень	35	45,76	0,397	1	0,53
	високий рівень	60	49,31			
	Total	95				
Афективний компонент презентативного виміру (Я повністю задоволений своїми досягненнями - Я не задоволений своїми досягненнями)	низький рівень	35	42,46	2,380	1	0,12
	високий рівень	60	51,23			
	Total	95				